E. R. Burroughs_TARZANI otsingud

Tarzani-lugude kaheksateistkümnes raamat
Tõlkinud ETHEL AESMA

Paide

„Tarzani otsingutes" („Tarzan's Quest") laseb E. R. Burroughs üleüle-eelmistest osadest tuttavatel tegelastel kohtuda taas keset ohtu-derikast Aafrikat. Ühed otsivad noorendavat elueliksiiri mõistatuslikust kavuru suguharust, teised Ahvide Tarzanit. Need ühed on puu-villakuningas Petersiga abiellumise abil miljonäriks saanud Kitty Krause, tema uus noor abikaasa vürst Sborov, teised aga Jane Clay-ton Annette'iga. Kirjanik kasutab seekord parajalt huumorit ning nagu Okka laseb omakasupüüdmatutel võita ja omakasupüüdlikel kaotada.

ISBN 9985-63-Ol0-6

I. Vürstinna Sborov

„Mu kallis Jane, sa tunned siin kõiki!"
„Sugugi mitte, Hazel, kuid „Savoys" on kõik nähtaval."
„Kes on see naine meist paremal teises lauas? Ta nägu tundub mulle väga tuttav. Olen teda vist varem näinud."
«Kindlasti oled. Kas mäletad Kitty Krauset?"
„Oo jaa, nüüd tuli meelde. Aga varem võis teda näha vanemate inimeste seltskonnas."
„See on loomulik, ta on ju meist palju vanem. Kuid Kittyle ei meeldi oma vanust meenutada ja ta oskab teisigi seda unustama panna."
„Ta oli vististi abielus puuvillakuningas Petersiga?"
„Jah, kuid mees suri ja jättis talle nii palju miljoneid, et Kit-tyl tuli nende ülelugemisel sõrmedest puudu. Vaene naine ei tea isegi, kui rikas ta on."
„On ta siin praegu oma pojaga?"
„Pojaga? See on tema uus mees, mu kallis."
„Mees? Kuid Kitty on ju liiga vana..."
„Ja mis siis? Asi on selles, et mees on vürst, Kitty on aga alati olnud auahne."
Jah, ma mäletan, et karjäär on teda alati kütkestanud, ehkki vanas aristokraatlikus Baltimore'is saavutas ta Petersi miljonitega nii mõndagi."
„Mis mulle tema juures eriti meeldib, on kuldne süda. Sõprade jaoks on ta valmis kõigeks."
‚Ja kuidas ta oma ema hoiab! Oleks keegi öelnud mulle varem, et ta nii heasüdamlik on..."
„Tss, Hazel, ta tuleb siiapoole."
Hetk hiljem oli vanem daam oma noore abikaasa saatel juba nende laua juures.
„Mu kallis Jane," hüüdis ta, „olen nii rõõmus teid jälle nähes!"

„Ka minul on rõõm teid näha, Kitty. Te mäletate ju Hazel Strongi, eks?"
„Strongi Baltimore'ist? Muidugi, mu kallis! Lubage mul tutvustada teile oma meest, vürst Sborov'd. Alexis, need on minu väga lähedased sõbratarid, leedi Greystoke ja miss Strong."
„Nüüd juba leedi Tennington, Kitty," parandas Jane.

„Oh, mu kallis, see on imetore! Niisiis leedi Greystoke ja leedi Tennington, armas Alexis."
„Väga rõõmustav," pomises tema kaaslane. Ehkki noormehe huuled naeratasid, jäid tema sügaval asetsevad silmad, mille vaade uurivalt leedi Greystoke'i veetleval näol libises, endiselt süngeks.
„Ehk tahaksite meiega ühineda?" pakkus Jane. „Võtke istet, palun. Lobiseme pisut, me pole ju sada aastat kokku saanud, Kitty."
„Väga tore! Oo, ma tahaksin väga... mulle tundub... tänan teid... Alexis, kallis, võta istet."
„Kaks aastat pole ma saanud teist mingeid teateid, Kitty, välja arvatud need, mis ilmusid ajalehtedes," ütles Jane.
„Sellisel juhul peate olema hästi informeeritud," tähendas Sborov veidi irooniliselt.
„Jah, tõepoolest, arvan, et ajalehe väljalõigetest võib koostada terve raamatu. Mõned neist olid hirmuäratavad."
„Kuid te olete nad kõik alles hoidnud," märkis vürst.
„ Oh," hüüatas vürstinna Sborov, „ ma saan loomulikult aru... kuulsuse ja positsiooni eest tuleb maksta, kuid tõepoolest, need ajalehemehed on mõnikord lihtsalt jubedusttekitavad."
„Kus te olete siis olnud?" uudistas Jane. „Kas jääte nüüd koju? Minu arust olete Londonist ära olnud üle aasta."
‚Jah, me veetsime mandril terve aasta. See oli tõepoolest imetore aeg, eks ju, armas Alexis? Me kohtusime möödunud kevadel Pariisis ja seal mu kullakallis Alexis mind ära võluski... Ta ei võtnud kuulda minu äraütlevat vastust, eks ju, kallis?"
„Kuidas oleksin seda võinud, mu kullake?"
„ Niisiis saavutas ta võidu, me abiellusime ja sellest ajast peale oleme ringi reisinud."
„Ja nüüd olete arvatavasti otsustanud paigale jääda?" küsis Jane.
5
„Oh ei, mu kallis. Te ei arva iialgi ära, kuhu me nüüd kavatseme sõita — Aafrikasse!"
«Aafrikasse! Kui huvitav," hüüdis Hazel. „Aafrika! See kutsub esile nii palju mälestusi."
„Te olete käinud Aafrikas, leedi Tennington?" uuris vürst.
„Oo jaa! Otse Aafrika südames: inimsööjad, lõvid, elevandid ja muu selline."
„Oh, see on suur ime — ma mõtlen, see on nii haarav —, ja Jane teab Aafrikast kõike, mis vähegi võimalik."
„ Sugugi mitte kõike, Kitty."
„Kuid piisavalt," sekkus Hazel.
„Muide, kavatsen peagi uuesti sinna minna," ütles Jane ja jätkas vürsti poole pöördudes: „Asi on selles, et lord Greystoke veedab suurema osa ajast Aafrikas ja ma kavatsen talle seltsiks olla. Mul on juba laevapilet ostetud."
„Oh, kui imetore," hüüdis vürstinna. „Arvan, et võiksime sõita kõik koos."
„See on hiilgav mõte, kallis," ütles vürst selginenud näol.
„See oleks vaimustav," sõnas Jane, „kuid minu tee viib sisemaale ja vaevalt et teie..."
„Kallis, just sinna me lähemegi."
„Aga Kitty, te ei tea, mida räägite. Teile ei pruugi see põrmugi meeldida. Ei vähimaidki mugavusi ega luksust: kõikjal mustus, putukad, haisvad pärismaalased ja rohkesti metsloomi."
„Oh, mu kallis, ja siiski me läheme just sinna. Tohin ma avaldada leedi Greystoke'ile meie saladuse, kullake?" Vürst kehitas õlgu.
„Miks mitte? See võib talle huvi pakkuda."
„Hästi, mõneks päevaks võib-olla tõesti. Te teate, kallis, et me kõik vananeme..."
„Mõelda vaid," pomises Alexis poolvaljusti.
„Mida sa ütlesid, kullake?" katkestas teda naine.
„ Tahtsin öelda, et leedi Greystoke võib pidada kogu seda lugu uskumatuks."
„Nüüd te küll peate mulle rääkima," kuulutas Jane. «Tegite mind uudishimulikuks."
Jah, tõepoolest, jutustage meile," õhutas ka Hazel.

„Olgu siis, mu kallid, hakkan otsast pihta. Möödunud aastal sooritasime rohkesti õhusõite ja see oli imetore. Mulle hak-

6

kas see nii meeldima, et eelmisel nädalal ostsin Pariisis lennuki. Sellega sõitsimegi Londoni. Kuid tahtsin teile rääkida meie piloodist. Ta on ameeriklane ja läbi elanud rohkesti hämmastavaid seiklusi."

„Ta on vististi üks neid, keda Ameerikas kutsutakse rākste-riteks," sõnas Alexis.

„Sa mõtlesid gangsteriteks, mu kallis," parandas naine. „Või rappijateks," soovitas Hazel.

„Nimeta kuidas tahad, aga ta ei meeldi mulle," ütles Alexis.

„Kuid sa ei hakka ju eitama, kallis, et ta on esmaklassiline piloot. Pealegi on ta Aafrikas viibinud ja igasuguseid koledusi näinud. Viimasel korral sattus ta koguni ühe nõid-arsti jälile, kes tunneb noorendamise ja eluea pikendamise saladust. Igal juhul kohtas ta meest, kes teadis selle vana nõia asukohta sisemaal. Tõsi, kummalgi ei jätkunud raha ekspeditsiooni korraldamiseks ja vanamehe otsimiseks. Ta ütles, et see nõidarst võib inimesed muuta nii nooreks, nagu nad ise soovivad, ja jättagi nad sellisteks. Oh, kas pole see imetore?"

„Kardan, et see mees on harilik kelm," tähendas Alexis. „Ta sundis mu naist ekspeditsiooniks raha andma, aga kui me džunglisse jõuame, lõikab ta meil lihtsalt kõri läbi ja varastab meie kalliskivid."

„Oh, mu kullake, sa eksid. Brown on täiesti usaldusväärne."

„Olgu pealegi, kuid ma ei mõista, miks tahad sa vedada mind Aafrikasse, kus on putukad ja mustus? Pealegi ei salli ma lõvisid."

Jane naeris.

„ Kinnitan teile, et harjute peagi mustuse ja putukatega. Mis aga lõvidesse puutub, siis võite elada Aafrikas terve aasta neid nägemata."

Vürst Sborov krimpsutas nägu.

„Isiklikult eelistan ma „Savoyd"," vastas ta.

„Te tulete siis meiega, kallis, eks ole?" käis Kitty peale.

Jane kõhkles.

„Ma tõesti ei tea. Kõik sõltub ikkagi sellest, kuhu te suundute."

„Me tahame lennata kõigepealt Nairobisse, sealt aga edasi

7

sisemaale. Et Aafrikas kuhugi sõita, peab ju eelkõige Nairobisse minema, mu kallis." Jane naeris.

„ Hästi, sel juhul on meil tõepoolest üks tee. Lord Greystoke peab mulle sinna vastu tulema."

„Siis oleme kõiges kokku leppinud. Oh, see on imetore, eks ju?" >

„Te tekitasite minuski soovi kaasa tulla," sõnas Hazel.

„Te valmistate meile suurt rõõmu, mu kallis," hüüdis vürstinna Sborov. „Minu lennukis on kuus kohta. Meid on siin neli, lisaks piloot ja minu teenija, ja ongi kokku kuus inimest."

„Aga minu teener?" küsis vürst.

„Oh, mu kallis, Aafrikas ei ole sul teenrit vaja. Võtame väikese värvilise boi, kes hakkab pesu pesema, süüa tegema ja kannab su relva. Ma olen lugenud, et Aafrikas niimoodi tehakse."

„Kahju," sõnas Hazel. „See kõik kõlab väga ahvatlevalt, aga ma ei saa kuidagi teiega ühineda. See ei tule kõne allagi. Laupäeval purjetame Bunnyga Ameerikasse."

„Jane kallis, teie ju tulete meiega?"

«Heameelega, Kitty, kui jõuan õigeks ajaks valmis. Millal te välja lendate?"

«Kavatsesime järgmisel nädalal. Aga muidugi, kui..."

„Ei mingit kuid. Arvan, et jõuan kõik korda teha."

„Siis on otsustatud, mu kallis. Järgmisel kolmapäeval stardime Croydoni lennuväljalt."

«Saadan juba täna lord Greystoke'ile telegrammi, reedel aga palun teid vürst Sborov'ga lahkumisdineele, mille korraldan lord ja leedi Tenningtoni auks."

II. Hääl tormis

Džunglivalitseja tõusis lehtedega kaetud rohmakalt asemelt, mis oli tehtud võimsa puu kahe haru vahele, ja ringutas mõnuga. Tõusva päikese viltused kiired, mis tungisid läbi tema kohal laotuva otsatu lehiskatte, mänglesid pronkspruunil kehal.

Väike Nkima hakkas end liigutama ja ärkas. Kriisates hüppas ta ahvinimese õlale ja põimis oma karvased käed ta kaela ümber.

8

„Sheeta!" lalises ahv. „Ta tahtis väikesele Nkimale peale karata."

Ahvinimene naeris.

„ Nkima nägi lihtsalt halba und," ütles ta.

Ahv libistas pilgu üle puuokste, vaatas siis alla ja, nähes, et mingit ohtu tõepoolest ei ole, muutus nii ülemeelikuks, et ahvinimene pidi teda korrale kutsuma.

„Sheeta tuleb," sõnas ta kõrvu kikitades. „Ta läheneb meile vastutuult ja me ei tunne tema lõhna, aga kui Manul on Tarza-ni kõrvad, võib ta Sheetat kuulda."

Seadnud kõrva tuule järgi, jäi ahv kuulatama.

,,Väike Nkima kuuleb ta aeglasi samme," sõnas ahv.

Äkki vilksatas nende all võsastikus pantri vonklev pruuni-kaskollane keha.

„Sheeta pole jahti pidamas," ütles Tarzan. „Ta kõht on täis."

Soovides selles veenduda, hakkas Nkima metslooma peale lärmakalt torisema. Suur kass seisatas ja vaatas üles. Tarzanit ja Nkimat märgates paljastas ta kihvad ning lõrises ähvardavalt. Aga et tal polnud nendega vähimatki asja, siis jätkas ta oma teed.

Tarzani kõrval käitus ahv enesekindlalt, tundes end kaitstuna. Nii ka praegu. Mõistes, et teda miski ei ähvarda, muutus väike Nkima sõjakaks nagu sellistel puhkudel ikka. Ta laskis käiku kõik džunglis tuntud sõimusõnad, ent seegi ei avaldanud Sheetale mingit muljet. Siis ajas ahv end Tarzani õlal püsti, rap-sas puu otsast poolmädanenud vilja ja viskas sellega oma veri-vaenlast.

Vise tabas juhtumisi märki: heitepomm potsatas pantrile otse pähe.

Vihase möirgega pöördus Sheeta ümber ja hakkas minema puu poole, kus pahandusetegija koos Tarzaniga end varjas. Nkima ronis kriisates kõrgemale peentele okstele, mis suure kassi raskust välja ei kannatanud.

Ahvinimene vaatas põgenevale ahvile muiates järele ja heitis siis pilgu alla vihasele pantrile. Tema kurgust pääses madal urin. Raevunud metsloom vastas sellele samasuguse urisemise-ga, keeras ümber ja sörkis džunglisse.

See ootamatu kohtumine leidis aset, kui Tarzan oli naasmas rännakult suure põlismetsa kõrvalisse ossa.

9

Tema kõrvu olid jõudnud imelikud kuuldused ja ta oli läinud neid kontrollima. Sealt, sügavalt sisemaalt, teedeta kõnnumaa servast, kuhu mõned inimesed olid siirdunud ja siis jäljetult kadunud, levis kummaline salapärane jutt, mis nakkas Tarzanit huvitama eeskätt sellepärast, et selles olid läbi põimunud tõsiasjad, legendid ja rahvapärimused.

Mitu noore neiu mõistatusliku kadumise juhtumit tekitas kabuhirmu isegi nende suguharude hulgas, kes nõiutud paigast küllaltki kaugel elasid.

Püüdes asjasse selgust tuua, hakkas Tarzan teavet nõutama, kuid talle sai takistuseks pärismaalaste hirm ja ebausk. Nad polnud mitte üksnes võimelised vähimatki abi andma, vaid ei julgenud isegi rääkida sellest hirmuäratavast ja salapärasest jõust, mis nende noored tüdrukud minema viis. Tülgastustundega jättis Tarzan nad saatuse hoolde.

Mis oli siis ahvinimese pärast seda kõike muretsema pannud?

Džungliasuka elu ei maksa kuigi palju. See antakse ja võetakse juhuslikult, enesestmõistetavalt. Armastus ja surm on niisama loomulikud kui magamine või unenäod. Kuid Tarzani huvi äratas selles loos just salapärasus.

Noored tüdrukud, seejuures alati neljateistkümne ja kahekümne vahel, kadusid jäljetult, otsekui oleksid õhku haihtunud. Neid ei nähtud enam iialgi ja nende edasine käekäik jäi lahendamata saladuseks.

Kuid praegu ei murdnud Tarzan pead selle mõistatuse kallal, sest ta ei suutnud pikka aega tegelda probleemiga, mis otse temasse ei puutunud ja .pealegi tundus olevat lahendamatu.

Kergelt puult puule hüpates kuulas ta hoolega kõike ümberringi toimuvat. Pärast seda, kui Sheeta oli tihnikusse kadunud, suundudes vastu tuult, tegi Tarzan lõhna järgi kindlaks, et pan-»ter ei jälita neid, vaid vastupidi, eemaldub üha rohkem. Kuskil kaugel kõlas lõvi Numa möirgamine ja metsasügavuses pasundas elevant Tantor.

Koduse džungli hommikuvärske õhk, hääled ja lõhnad rõõmustasid ahvinimese rinda. Oleks ta näiteks kauboi olnud, oleks ta ehk ülevoolavast lõbususest vilet lööma või laulma hakanud. Ent džunglilapsed on kasvatatud teisiti. Sajanditepikkused kogemused sunnivad neid liikuma peaaegu hääletult ja varjama oma tundeid.

10

Tarzanile järgnedes kiirustas väike Nkima ohtralt jõudu kulutades kord tema kõrval, kord jälle tema kohal, solvates oma heategija soosingus kindel olles kõiki teele juhtuvaid elusolendeid.

Äkki nägi ta isandat seisatamas ja hoolega kuulatades õhku nuusutamas. Väike Nkima laskus vaikselt laiale pronkspruuni-le õlale.

«Inimesed," sõnas Tarzan.

Väike ahv nuusutas õhku.

„Nkima ei tunne midagi," ütles ta.

„Ka Tarzan ei tunne," tähendas ahvinimene, „aga ta kuuleb neid. Mis on juhtunud väikese Nkima kõrvadega? Kas need on vanaks jäänud?"

„Nüüd kuuleb ka Nkima. On need tarmanganid?" küsis ahv.

„Ei ole," vastas Tarzan. «Tarmanganid teevad teistsuguseid hääli: naha käginat, rakendite kolinat. Need on gomanganid, nemad liiguvad vaikselt."

„Me tapame nad," ütles Nkima.

Ahvinimene naeris.

«Džunglirahu jaoks on hea, et sul pole gorilla Bolgani jõudu, aga võib-olla kui olekski, poleks sa nii verejanuline."

„Huh, Bolgani," põlastas Nkima. „Ta redutab tihnikus ja teeb esimese kahtlase hääle puhul säären."

Ahvinimene suundus paremale ja tegi suure ringi mööda puude latvu, kuni jõudis lõpuks paika, kuhu tuul Usha kandis võõraste nõrka lõhna.

«Gomanganid!" kinnitas ta veendunult.

«Palju gomanganisid!" hüüatas Nkima ärevalt. «Neid pole vähem kui lehti puus. Lähme siit ruttu ära! Nad tapavad väikese Nkima ja pistavad ta nahka."

«Neid pole sugugi nii palju," kinnitas Tarzan, «mitte rohkem kui mu kahel käel sõrmi. Lähme vaatama, need on vististi lihtsalt kütid."

Läbinud kiiresti neid lahutava vahemaa, lähenes ta mustanahalistele tagantpoolt. Tema sõõrmetesse tungiv lõhn oli nüüd väga tugev.

„Need on sõbrad," ütles ta, «wazirid."

Kaks džungliasukat liikusid kiiresti edasi, kuni jõudsid met-sarajal hanereas sammuvatest mustadest sõduritest mööda. Siis

11

kõnetas Tarzan neid nende oma keeles.

«Muviro, mis sundis mu lapsi ette võtma nii pikka teed?" küsis ta.

Neegrid jäid seisma ja poörasid ümber, vahtides tähelepanelikult puude otsa, kust hääl oli tulnud. Nad ei näinud midagi, kuid hääle olid sedamaid ära tundnud.

„Oh, bwana, kui hea, et sa siin oled," ütles Muviro. „Su lapsed vajavad sind."

Tarzan hüppas puu otsast alla pealiku ette rajale.

„On's kellelegi minu lastest ülekohut tehtud?" küsis ta enda ümber kogunenud mustanahalistelt.

«Minu tütar Buira on kadunud," ütles Muviro. „Ta läks üksinda jõe äärde ja sestpeale pole keegi teda näinud."

«Võib-olla krokodill Gimla..." oletas Tarzan.

„Ei, see polnud Gimla. Buira ei jõudnudki jõe äärde. Teised naised, kes seal olid, teda ei näinudki. Käivad jutud, bwana, mis sisendavad kartust meie tütarlaste elu pärast. Selles kõiges on midagi halba ja salapärast, bwana. Oleme kuulnud kavuru-dest, see võib olla nende kätetöö. Me lähemegi praegu kavuru-sid otsima."

«Nende maa asub väga kaugel," ütles Tarzan. «Tulen just sealtkandist. Kuid naabruses elavad inimesed on kõik argpüksid. Nad ei aidanud mul kavurusid leida ega julgenud neist midagi rääkidagi, ehkki tütarlapsed hakkasid nende küladest kaduma nii ammu, et keegi enam ei mäletagi, millal see algas."

«Muviro leiab kavurud üles," sõnas pealik jonnakalt. «Buira oli hea tütar. Ta polnud niisugune nagu teised tüdrukud. Muviro otsib tema röövijad üles ja tapab nad."

‚Ja Ahvide Tarzan aitab sind," lubas ahvinimene. «Kas teate teed, mis nende maale viib?"

«Sinna ei vii ühtegi teed," vastas Muviro. «Kavurud ei jäta iialgi teed maha, sellepärast teamegi, et see on nende kätetöö."

«Paljud meie seast arvavad, et nad on deemonid," tähendas üks sõdureid.

«Olgu inimesed või deemonid, ma otsin nad üles ja löön maha," kordas Muviro mornilt.

«Mul õnnestus selgitada, et kõige lähemal kavurudele elab bukenade suguharu," ütles Tarzan. «Nende tütarlapsi

ongi kadunud kõige rohkem. Kuid nad olid nii ära hirmutatud, et ei aidanud mind millegagi. Sellegipoolest läheme kõigepealt bukenade külla. Mina liigun kiiremini ja jõuan sinna varem. Kui teid miski ei takista, siis kolme või nelja päeva pärast olete seal. Võib-olla jõuab Tarzan vahepeal midagi rohkemat teada saada."

„Nüüd, kus meiega on suur bwana, on mu meeleolu jälle hea," sõnas Muviro, „sest ma tean, et tema abiga leiame Buira üles ja karistame tema röövijaid."

Tarzan vaatas üles ja nuusutas õhku.

«Läheneb kõva torm, Muviro," lausus ta. „See tuleb sealt, kuhu päike Kudu ööseks magama heidab. Te lähete just tormile vastu ja see takistab teie edasipääsu."

„Aga sind, bwana, see ei takista?"

„Ei," vastas Tarzan, „mind mitte. Kuid wazirisid võivad takistada nii tuul Usha kui ka välk Ara. Usha ongi juba Kudu näole pilvelinikut heitmas, et varjata teda sinu sõjameeste pilgu eest."

Üle taevalaotuse kihutasid mustad sakiliste servadega pilved ja kuskil kaugel kõmises kõu. Pea kuklas, jälgis ahvinimene tähelepanelikult laheneva tormi tundemärke.

„Tuleb halb torm," sõnas ta murelikult. „Vaata, kui kohkunud on pilved. Nad meenutavad hiigelsuurt pühvlikarja, kes õuduses pageb neid jälitava piksejumala eest."

Tuul piitsutas üha tugevamini puude latvu ja kõu müristas aina lähemal. Viimaks katsid pilved kogu taeva ja džungel mattus pilkasse pimedusse. Sähvatas välgu silmipimestav nool, kõrvulukustavalt raksatas pikne ja kohinal hakkas vihma kallama. Tugevad vihmajoad painutasid isegi puid ja tuul Usha ulus üha hirmsamini nagu mardus.

Üksteist meest kükitasid maas, kühmus vastu piitsutavat vihma, ja ootasid esimese tormipuhangu möödumist. Nad olid niiviisi istunud juba üle poole tunni, kuid torm märatses endise jõuga. Äkki jäi ahvinimene teraselt kuulatama ja hetk hiljem tõstis ka mõni mustanahaline silmad taeva poole.

„Mis see on, bwana?" küsis üks sõdureid hirmunult. „Mis see seal taevas oigab ja nutab?"
„Hääle järgi meenutab see lennukit," vastas Tarzan, „aga mida see siin nii kohutava tormi ajal teeb?"

III. Ilma kütuseta

Vürst Alexis pistis pea lendurikabiini ukse vahelt sisse. Tema kahvatul näol peegeldus mure, kui mitte tõeline hirm.
„Kas meid ähvardab oht, Brown?" karjus ta üle propel-lerimürina. „Mis te arvate, kas suudate meid sellest välja viia?"
„Jumala pärast, pidage suu," käratas lendur. „Võiks arvata, et mul polegi muud muret kui iga viie minuti tagant teie tobedatele küsimustele vastata!"
Lenduri taga istuv mees ägestus.
„Tss!" hoiatas ta. „Teie ei tohi Tema kõrgusega sellisel toonil rääkida! See on ülimalt ebaviisakas!" „Kekats!" nähvas Brown.
Vürst hakkas reisijatesalongi oma kohale tagasi vaaruma. Tal oli juba peaaegu õnnestunud pärast solvangut endine väärikas ilme näole manada, kui lennuk rappus tugevasti ja tasakaalu kaotanud vürst potsatas kohmakalt istmele.
„Kinnita rihm, kullake," soovitas talle vürstinna, „me võime iga hetk ümber kukkuda. Tõepoolest, oled sa kunagi nii kohutavat tormi näinud? Oh, ma sooviksin, et me poleks iialgi siia tulnud!"
„Samuti nagu minagi," urises Alexis. „Esiteks polnud see üldse minu mõte siia sõita ja teiseks, kui ma üldse kunagi veel oma jalad maha saan, siis kõigepealt õiendan arved selle häbitu matsiga."
„Arvan, et mõningatel juhtudel võib üldkasutatavaid käitumisnorme mitte tähele panna," püüdis Jane teda rahustada. „Kui meie lenduril häid kombeid napibki, siis sellepärast, et kogu vastutus lasub praegu temal. Tal on närvid lihtsalt hirmus pingul. Ja kõigest hoolimata peate tunnistama, et siiani on ta end näidanud hiilgava lendurina."
„Annette, mu nuusksool, palun," hüüdis vürstinna Sborov hädise häälega. „Olen kindel, et ma hakkan minestama. Issand, juba minestasingi."
„Kurat võtaks, on alles lõbusõit!" hüüdis Sborov. «Tõepoolest, kui poleks teid, mu kallis leedi, oleksin juba ammu hulluks läinud. Minu arust olete kogu seltskonnast ainus, kes pole enesevalitsust kaotanud. Kas te tõesti põrmugi ei karda?".

«Loomulikult kardan. Ent kui suur hädaoht ka poleks, ei aita ülemäärane närvitsemine sugugi."
„Aga kuidas te saate rahulik olla? Kuidas üldse keegi suudab mitte närveerida?"
«Vaadake Tibbsi," ütles Jane. „Tema ei närveeri. Ta on täiesti rahulik ja külmavereline."
„Ah, võtku teda tont!" hüüdis Sborov. „On see mõni inimene? Mulle ei meeldi üldse need inglastest toapoisid — ei südant ega tundeid."
«Vastupidi, mu kallis," tegi vürstinna sõbraliku etteheite, «minu arust on ta täiuslik džentelmen."
Siksakilised välgunooled rebestasid neid ümbritsevaid musti pilvi. Vahetpidamata raksus ja kõmises kõu. Äkki kaldus lennuk ühele küljele ja tuiskas, nina ees, alla. Annette kiljatas, vürstinna Sborov minestas. Suurivaevu õnnestus Brownil taas hori-sontaallennule üle minna.
„Haa!" hüüatas ta kergendusega.
«Samad sõnad," lausus Tibbs.
Vürstinna Sborov lebas teadvusetult oma istmel. Nuusksoo-lapudel oli põrandale kukkunud, kübar viltu vajunud, juuksed sassis. Alexis isegi ei üritanud abikaasale appi minna.

«Võiksite parem vürstinna järele vaadata, Annette," ütles Jane. «Minu arust vajab ta abi."
Keegi ei vastanud. Jane pöördus vaatama, miks toatüdruk tema palvele ei reageerinud, ja nägi, et ka Annette oli minestanud.
Jane vangutas pead.
„Tibbs!" hüüdis ta. «Tulge siia tahapoole ning hoolitsege vürstinna ja Annette'i eest, mina aga istun seni Browni juures."
Taarudes tegi Tibbs endale teed reisijatesalongi, Jane aga asus tema kohale lenduri selja taga.
„See viimane kord oli küll hirmus," ütles ta. „Arvasin juba, et oleme omadega läbi. Te valitsete lennukit imeväärselt, Brown."
«Tänan!" sõnas lendur. „Oleksid teised niisama tasakaalukad nagu teie, oleks mul palju kergem. Nad on mul hinge seest ära söönud. Siiski," lisas ta, „Tibbs pole nii halb poiss. Kuid ta paistab olevat liiga vaikne, et hirmu tunda."
„Kas lennukil on midagi viga, Brown?" küsis leedi Greystoke.
15
„On küll," vastas Brown. „Ma ei tahtnud sellest teistele rääkida, nad oleksid hirmust pööraseks läinud. Veel enne väljalendu hoiatasin vana leedit, et ei tasu kogu oma varandust kaasa võtta, kuid tema ei teinud kuulmagi ja nüüd ei saa ma tormist kõrgemale tõusta. Seepärast tulebki sukelduda kord üles, kord alla, olles täielikus teadmatuses, kuhu torm meid kannab. Aga Aafrikas, muide, tuleb ette mägesid, ja üsnagi kõrgeid, kurat võtaks!"
„Jah, ma tean seda," vastas Jane rahulikult. «Kuid teil peaks meie asukohast siiski aimu olema: teil on ju kompass ja te teate lennukiirust."
«See kõik, mis te räägite nii kompassi kui kiiruse kohta, on õige," nõustus Brown. «Kuid te pole arvestanud veel üht asjaolu, mida teistele ei tasu mainida: kompass on niisuguse ilmaga kasutamiskõlbmatu."
„Te tahate öelda..."
„Ma tahan öelda, et lendame selles hernesupis pimesi, ilma kompassita."
«Üsna räbal lugu, eks ju, Brown?"
«Pehmelt öeldes jah."
«Mida me saaksime ette võtta?"
„Kui saaksime minna pagasiruumi ja kogu selle prahi alla visata," ütles mees, «kuid seda me teha ei tohi. Ja ongi kogu lugu."
«Niisiis võime iga hetk vastu mäge põrgata?"
«Pole välistatud, missis," vastas Brown. «Või meil lõpeb kütus ja me kukume alla, mis on niisama hea kui kokkupõrge mäega."
«Kas tõesti pole muud väljapääsu?"
Hoolimata lendurilt saadud troostitust teabest kõlas Jane'i hääl rahulikult, silmis aga polnud hirmu raasugi.
«Hüva, kui te nii visalt nõuate," irvitas lendur tema poole pöördudes. «Mul on üks plaan, mida võiks proovida."
«Mis see on, Brown?"
„Et me ei saa lennukist välja visata kogu seda rämpsu, siis heidame alla vähemalt vürsti. Ta kaalub oma sada viiskümmend naela. See võiks meid aidata."
Naeratust varjata püüdes pööras Jane pea kõrvale, kuid lendur märkas tema kavalust.
«Arvasin, et mu plaan meeldib teile," ütles ta.
16
„Me ei tohiks selliste asjadega naljatada, Brown," noomis Jane.
«Vististi pole enam midagi parata," lausus Brown. „Meil mõlemal on ameerikalikku huumorimeelt."
„On bensiin tõepoolest otsakorral?" huvitus Jane.
«Vaadake ise," osutas Brown armatuurlauale. «Lendame juba üle tunni viimse piiri peal."
„Ja ilma langevarjudeta."

Jane vangutas pead. -

«Asi paistab olevat täbar, eks ju? Kuid ei tasu teistele rääkida, kui ohtlik on meie olukord. Nagunii ei saa nad millegagi aidata."

«Nii see on," soostus lendur ja lisas kõvera muigega: «Kui nad just palvetada ei soovi."

«Arvan, et nad teevad seda juba. Aga mida teie kavatsete ette võtta? Keerutada ühe koha peal, kuni bensiin otsa saab?"

„Ei, muidugi mitte. Püüan sellest supist läbi tungida, aga kui see poole tunni jooksul korda ei lähe, siis üritan laskuda. See ei peaks raske olema, kui meie all vaid mägesid poleks. Ainus asi, mida ma kardan, on mäed. Siis otsime maandumiseks sobiva koha. Loodan väga leida pilvedes pilu, et esialgu alla vaadata."

«Jane! Jane!" kõlas salongist nõrk halisev hääl. „Oh, mu kallis, kus me oleme? Mulle tundub, et oleme kõik surnud."

Jane vaatas taha. Tibbs oli mahakukkunud nuusksoolapudeli üles korjanud ja andis nüüd vürstinnale esmaabi. Annette oli teadvusele tulnud ja nuuksus hüsteeriliselt. Vürst istus pingule-tõmbunult, tuhakarva näoga, higipisarad otsmikult veeremas. Ilmselgelt oli teda vallanud kabuhirm. Ta püüdis kinni Jane'i pilgu.

«Kas on veel vähimatki lootust?" küsis vürst. «Mida Brown räägib?"

«Kõik on hästi, kui tal õnnestub leida pilvedes avaus," vastas Jane. «Seda ta praegu just otsibki."

«Kui meil oleks olnud korralik lendur, poleks me iialgi nii täbarasse olukorda sattunud," kukkus vürst hädaldama. «Soovitasin sulle mitu korda palgata usaldusväärne prantslasest lendur, Kitty. Need ameeriklased ei tea lennundusest

tuhkagi. Ja mida me üldse sellest Brownist teame?"

«Arvan, et hernehirmutis pole iialgi kuulnud vendadest Wrightidest või Lindberghist," urises Brown.

«Ärge pange tähelegi, mida ta räägib," ütles Jane. «Meil kõigil on praegu närvid pingul ning keegi ei või vastutada kõigi oma sõnade ja tegude eest."

«Teie kohta, missis, see nähtavasti küll ei käi," sõnas Brown.

„Pole midagi parata, inimesed on kord juba niisugused," jätkas Jane. «Kui mul ka õnnestub oma ärevust varjata, ei tähenda see põrmugi, et ma surma ei karda."

«Te saate suurepäraselt kõigest aru," ütles Brown. «Teate, ega minagi ole kogemusteta piimahabe. Võin nuputada terve kuhja asju, enne kui keset Aafrikat rusudeks kuku-me.

«Mis ta ütles?" nõudis Sborov. «Kas me kukume rusudeks? Vaata, kuhu sa mu vedasid, vana tola!" kriiskas ta vihaselt, pöördudes oma naise poole. «See on kõik sinu tobe noorendamine. Sinu igavene noorus! Kurat võtaks, sa oled juba nii palju kordi oma nägu lihvinud, et sind tuleks ebasündsa väljanägemise pärast kinni panna."

Vürstinna Sborov ohkas raskelt.

«Kuidas nii, Alexis?" hüüdis ta ja puhkes kibedasti nutma.

„Oh, miks ma ometi nõustusin kaasa tulema?" halises Annette. „Ma ei tahtnud üldse tulla! Ma kardan nii väga. Ma ei taha surra. Oh, mon dieu, päästa mind! Päästa mind!"

„Madam, siin on nuusksool, proovige seda veel," ütles Tibbs.

«Kena seltskond, pole midagi öelda," tähendas Brown. „Nad vististi mõtlevad, et torm pakub mulle lõbu!"

«Suure hädaohu puhul mõtleme peaasjalikult ainult iseendale," sõnas Jane.

«Oletan sedasama. Minagi mõtlen praegu enamasti iseendale, kuid veel ka Annette'iie, Tibbsile ja teile. Tõsijutt, teid tasub päästa. Aga ülejäänud kaks viskaksin küll heameelega üle parda. Ehkki olen vist kusagilt lugenud, et selle vastu on olemas üks seadus."

«Jah, usutavasti küll," naeris Jane. „Aga kas teate, Brown, mulle millegipärast tundub, et teie abiga tuleme sellest loost terve nahaga välja."

«Need on esimesed julgustavad sõnad kogu selle aja jooksul," vastas lendur. «Loomulikult püüan ma seda teha. Kõik sõltub sellest, mis meie all on. Kui seal pole üldse mägesid, võib meil olla väljavaateid, ja seda ma just loo-dangi."

„Ma tahan selle eest palvetada."

«Hakkan nüüd laskuma, missis. Tahan kiirust vähendamata aeglaselt maanduda."

«Kiirusega sada viiskümmend miili tunnis?"

«Kiirust vähendades kaotab lennuk püsivuse."

Lennuk kaldus küljele ja hakkas vappudes laskuma. Reisija-tesalongist kuuldus vürstinna Sborov' karjeid, Alexise vandumist ja Annette'i nuuksumist.

Jane ohkas.

„Me laskume nüüd üsna kiiresti," ütles ta.

«Pole viga," rahustas teda Brown. „Me pole veel alla jõudnud, maast läbi aga ma lennata ei saa."

Minutit kümme istusid mõlemad pingsas vaikuses. Järsku hüüdis Jane rõõmsalt:

«Vaadake, Brown! Puud! Oleme pilvedest läbi."

„Jah," vastas lendur, „ja viiesaja jala kõrgusel maast."

Jane silmitses teda küsivalt.

«Kas meie olukord pole põrmugi parem? Kauaks meil veel kütust jätkub?"

„Oh, vististi viieteistkümneks või kahekümneks minutiks. Kuid mul pole vajagi seda teile rääkida, niigi on kõik nähtav."

«Ümberringi ainult mets," nentis Jane. „Ja kusagil pole näha ainsatki kohta, kuhu võiks maanduda."

«Proovime leida mõnd lagedamat paika, ehkki on ette teada, et see pole Croydoni lennuväli."

„Ja kui me ei leia?"

Brown kehitas õlgu.

«Sel juhul maandume puude otsa," ütles ta. „On väljavaateid, et mõni meist ka ellu jääb, missis."

Ta pööras ümber ja heitis pilgu reisijatesalongi.

«Tibbs, istuge oma kohale ja kinnitage rihmad. Hoidke pehmed riideesemed ja padjad näo ees. Olen sunnitud tegema hädamaandumise. Püüdke kaitsta oma nägu, siis ehk pääsete üld-se vigastusteta."

19

Keegi ei lausunud sõnagi. Ainult vürstinna soigus ja Annette nuuksus.

«Kui tugev tuul!" tähendas Jane. «Näete, kuidas see puude latvu painutab."

«Jah," lausus lendur, «see võib meile isegi kasuks tulla. Tuul vähendab lennuki kiirust ja kui mul õnnestub sabaga nende latvade külge haakuda, siis maandume seal hõlpsasti ja jääme rippuma."

«Kuid puude ladvust võib maapinnani olla sada jalga või isegi rohkem!"

«Olen sellele mõelnud. Vaevalt et me okstest läbi kukume, need paistavad olevat küllalt tihedad. Püüan maanduda pehmelt, siis jääme tiibadele ja kerele pidama. Arvan, et meil on hea võimalus."

Lennuk tiirutas veel paar minutit mõnesaja jala kõrgusel puulatvade kohal, kuid kusagil polnud ainsatki märki metsalagendikust ega ühtegi avaust selles metsikult õõtsuvas rohelises lainetuses.

«Bensiin sai otsa, missis," lausus Brown.

Ta lülitas süüte mehaaniliselt välja, pöördus reisijate poole ja ütles:

«Hoidke nüüd kinni! Hakkan maanduma."

IV. Udalo külas

Paduvihmas, mis kuidagi lõppeda ei tahtnud, ja mustadest pilvedest sähvivate välgunoolte saatel vuhises lennuk alla pööraselt lainetava rohelise ookeani poole. Kõmises kõu.

Kui lennuk puude kohale rippuma jäi, viis Brown selle ho-risontaalasendisse ja tõmbas juhise tagasi. Kõlas murduva puu raginat ja metalli kriginat, ning üle tormimöllu ja lennuki raksumise kostsid salongist surmani hirmunud reisijate kiljatused ja sajatused.

Viimaks oli kõik möödas.

Võimsa puu okstesse pidama jäänud, õõtsus lennuk veel paar korda küljelt küljele ja tardus siis paigale. Viivuks võttis maad pinev vaikus.

Selle katkestas Brown, kes pöördus Jane'i poole.

«Kas saite viga, missis?" tundis ta huvi.

20

„Ei usu," vastas Jane. «Olen vaid pisut uimane. See oli kohutav, eks ole?"

Seejärel heitis Brown põgusa pilgu salongi. Kõik neli reisijat rippusid kõige erinevamates asendites kinnitusrihmade küljes.

„Kuidas teil seal on?" huvitus lendur. „,Olete kõik elus? Kui; das te ennast tunnete, Annette?"

Browni hääles kõlas murelik toon.

„Oh, mon dieul" soigus prantslanna. „Olen juba surnud."

Ka vürstinna Sborov hakkas oigama.

„Oo õudust! Mispärast ei taha keegi mind aidata? Annette! Alexis! Kus te olete? Ma hakkan surema. Kus mu nuusksool on?"

„See on sulle paras," urises Alexis. „Tirisid mind kaasa oma tobedasse seiklusse. Ime, et me surnuks ei kukkunud. Oleks meil olnud prantsuse lendur, poleks midagi sellist juhtunud!"

«Ärge olge nii juhm," nähvas Jane. „Brown juhtis lennukit oivaliselt."

Alexis pöördus Tibbsi poole.

„Miks sa midagi ei tee, totakas? Teie, inglased ja ameeriklased, olete kõik ühe vitsaga löödud, tobedad ja nõmedad. Oleks siin kas või üks prantslasest teener!"

Jah, söör," ütles Tibbs. „Mul on kahju, et teil ei õnnestunud teda palgata."

«Olgu, pea suu ja tee midagi."

„Mida nimelt, söör?"

„Kurat võtaks! Kust mina seda tean? Kuid tee midagi!"

«Vabandage, söör, aga ma pole mägikits või ahv, ja kui ma kinnitusrihma lahti päästan, kukun teile lihtsalt pähe."

„Oodake pisut," hüüdis Jane. „Kohe vaatame, mida saab ette võtta."

Ta päästis oma rihma lahti ja hakkas reisijatesalongi pugema. Ehkki lennuk rippus neljakümne viie kraadise nurga all ninaga maa poole, tuli Jane salongis liikumisega hõlpsasti toime. Tema kannul läks Brown. Jane suundus kõigepealt vürstinna Sborov' juurde.

„Kas saite palju haiget, Kitty?" küsis ta osavõtlikult.

„Ma olen pooleks rebitud! Kõik mu roided on katki, tean seda kindlasti."

21

„Teie tõite meid selle supi sisse, Brown," nähvas Alexis. „Nüüd päästke meid siit välja."

„Kuulge," ütles ameeriklane, «võib-olla on parem, kui te lennukisse jääte, sest tasub meil vaid maapinnale astuda, kui ma lakkan olemast lendur ja teie eest vastutust kandmast. Ja siis ma juba teie tobedat loba enam ei kannata!"

«Kas kuulsid, Kitty?" tõstis vürst häält. „Pcan ma veel kaua selle teenri jämedusi kannatama? Kui sina midagi ei tee, siis vallandan tema mina!"

Brown turtsatas.

„Ärge ajage mind naerma. Teie mind ei palganud ega saa ka vallandada."

„Te olete häbematu, mees!" karjus Alexis väriseval häälel. „Kas olete unustanud, kes ma olen?"
„Ei, ma pole unustanud: te olete ümmargune null! Muide, mis seal imestada, teie maal on pooled voorimeestest vürstid."
„Aitab küll!" katkestas neid Jane. «Lõpetage riidlemine. Vaatame parem, ehk vajab keegi tõepoolest abi."
„Päästke mind siit välja!" halises vürstinna Sborov. „Ma ei suuda seda enam kannatada."
„Oleks ennatlik püüda praegu lennukist välja pääseda," tähendas Jane. „Te vaadake ainult, missugune torm! Meil on siin lennukis palju ohutum ja mugavam kui väljas tormi käes."
„Me ei pääse siit eluilmaski välja!" nuttis Annette. «Kükitame ju hiiglama kõrgete puude otsas!"
„Ärge end piinake, kullake," rahustas teda Brown. „Küllap me midagi välja mõtleme, kui torm üle läheb. Lennuk püsib kindlalt paigal, alla ei kuku. Kõige mõistlikum on järgida leedi Greystoke'i soovitust ja rahulikult oodata, kuni raju möödub."
„Ei paista just sedamoodi, et hakkaks selgeks minema," tähendas Tibbs illuminaatorist välja vaadates.
«Ekvaatoril lõpeb torm sageli niisama äkki, kui algabki," ütles Jane. «Poole tunni pärast võib päike jälle paista. Olen seda palju kordi kogenud."
„Ei, see jälk paduvihm ei lõpe iialgi!" halises vürstinna endiselt. „Ma ei kujuta ette, kuidas me siit välja pääseme, kui see üldse võimalik on. Oo õudust! Ma poleks pidanud siia tulema!"
22
«Pisarad ei aita siin midagi, Kitty," märkis Jane. „Meil tuleb end lennukis võimalikult mugavasti sisse seada, kuni vihm üle läheb ja alla ronida saame. Brown, pange mõned istmekatted vürstinna tooli juurde põrandale. Siis võib ta sinna istuda ja selja lendurikabiini vastu toetada."
«Lubage aidata, mileedi," ütles Tibbs, vabastas end kinnitus-rihmast ja libises ettepoole.
«Soovitan teistelegi teha sedasama," sõnas Brown Tibbsile osutades. «Vabastage end rihmadest ja istuge põrandale, seljaga oma istme poole."
Mõningate raskustega läks lõpuks korda oma õnnetu saatuse üle kurtvale vürstinna Sborov'le leida kõige mugavam asend. Ka teised järgisid Browni soovitust ja, seadnud end sisse nii hästi kui vähegi võimalik, jäid ootama tormi vaibumist.
Sel ajal kükitasid Tarzan ja wazirid puu all ning ootasid samuti mässavate loodusjõudude rahunemist, sest polnud mingit mõtet raisata nendega võitlemiseks oma jõudu, mis oli nii vajalik palju tähtsamate asjade jaoks.
Isegi läbi raju oli Tarzan vähekese aja eest kuulnud lennu-kimootori mürinat. Ta mõistis, et lennuk tiirutas metsa kohal. Äkki mootorimürin vaibus.
«Bwana, kas seal üleval tormi kohal olid inimesed?" küsis Muviro.
«Jah, vähemalt üks," vastas ahvinimene, «kas tormi kohal või selle sees. Ma ei tahaks tema nahas olla. Siin ümberringi on paljudeks päevateekondadeks aina mets. Kui ta otsis maandumiskohta, siis mina küll ei tea, kus ta seda leida võiks."
«Küll on hea maa peal olla," sõnas Muviro. «Jumalad ei loonud inimest lendamiseks, muidu oleksid nad andnud talle tiivad nagu linnule."
Väike Nkima surus end oma isanda vastu. Ta oli üdini märg ja lõdises külmast. Õnnetu Nkima nägi maailma vaid mustades värvides, tulevikku polnud tema jaoks olemas. Ta uskus kindlalt, et edaspidi jääbki kõik pimedaks, kuid ei alistunud oma saatusele. Ta oli vaid kaeblemiseks liiga muserdatud ja õnnetu. Kuid siis hakkas minema valgemaks. Tuulehood raugesid ja äkki tuli päike pilve tagant välja. Räsitud džunglis algas jälle tavaline elu.
Ahvinimene tõusis ja raputas end nagu hiiglaslik lõvi.
23
„Ma lähen nüüd Ukenasse ja räägin bukenadega," ütles ta. «Võib-olla õnnestub mul siiski välja uurida, kus kavurud elavad."

„On olemas vahend neid rääkima panna," teatas Muviro.
„Jah," vastas Tarzan, «neid on mitu."   -*
„Me järgneme sulle Ukenasse," ütles Muviro.
«Kui te mind sealt ei leia, siis teadke, et läksin otsima kavurusid ja Buirat. Vajaduse korral saadan Nkima teile järele."
Seda öelnud, hüppas Tarzan hüvasti jätmata puu otsa ja kadus samas selle tihedasse lehestikku.
Kummalised jutud kavurudest, metsikutest ja salapärastest inimestest, levisid Bukenast ja jõudsid sadade suguharude kaudu suust suhu edasikantuna waziride maale Uzirisse. Need, kes kavurudega kokku juhtusid, kadusid jäljetult ega saanud enam midagi rääkida. Seepärast liikus selle suguharu kohta kõige võimatumaid kuuldusi.
Räägiti, nagu oleksid kavurud saba ja sarvedega paharetid. Teised kinnitasid, et need on ilma peata inimsööjad. Sageli võis kuulda sedagi, et kavurud on valged inimesed, kes olid metsistunud ja jooksid ihualasti ringi oma salajastes asukohtades. Ühtede juttude järgi olid need ainult mehed, teiste järgi, vastupidi, üksnes naised. Tarzan, kes teadis paljude suust läbi käinud lugude väärtust, suhtus nendesse kahtlevalt. Et milleski tõepoolest kindel olla, pidi ta seda nägema oma ihusilmaga.
Ta teadis, et naisi röövisid paljud suguharud ja selles polnud midagi imelikku. Kuid hiljem võis neid naisi jälle uuesti näha. Kuid kavurude röövitud naised kadusid jäljetult ja Tarzan oli valmis uskuma, et tõenäoliselt oli see suguharu keskendunud just noorte neidude röövimisele. Paljusid teisi kummalisi üksikasju, mis Tarzan kuulma juhtus, ta lihtsalt ei uskunud. Näiteks kumu kavurude igavesest noorusest pidas ta täielikuks puru silma ajamiseks, ehkki Musta mandri kolgastes juhtus palju pentsikuid ja uskumatuid asju.
Teekond bukenade maale oli pikk ja raske isegi Tarzanile. Hiljutise paduvihma järel oli mets märg, džungel auras. Kuid kõik need ebameeldivused ei häirinud Tarzanit. Sündimisest saadik oli ta nendega harjunud, sest džungel polnud sugugi
24
mugav koht. Külm, kuumus ja hädaohud olid Tarzanile niisama loomulikud kui soojus, mugavus ja turvalisus teile, lugeja. Ta ei kurtnud iialgi ebameeldivuste üle. Muidugi, kui oli võimalus end paremini sisse seada, siis kasutas ta seda, kui aga polnud, rahuldus sellega, mis oli.
Kuni polnud veel päris pimedaks läinud, pidas Tarzan jahti. Värske liha kosutas ja soojendas teda, ööbida aga tuli tal märjas külmas metsas.
Juba enne koitu oli ta jälle jalul, kinnitas keha eelmisest päevast üle jäänud lihaga ja jätkas teekonda. Ta tundis, kuidas veri tema soontes käima hakates pikkamisi soojendab jahtunud keha, tuues tagasi reipuse ja hea meeleolu.
See-eest Nkima tundis end räbalasti. Ta oli tahtnud koju, nüüd aga pidi tagasi minema sellele veidrale maale, mis talle põrmugi ei meeldinud. Ta muudkui torises ja pahandas, aga kui päike välja tuli ning teda soojendas, hakkas tal parem. Ja peagi kihutas Nkima kõigest jõust puude otsas ringi, otsides, keda narritada.
Kolmanda päeva hommikul jõudis Tarzan bukenade pealiku külla Udalosse.
Kui pikakasvuline pronkspruun valge mees, väike ahv kükitamas võimsal õlal, läbi värava külla sammus, meelitas see kohale trobikonna vadistavaid neegreid. Et ta oli alles lühikese aja eest siin käinud, siis teda ei kardetud, küll aga kutsus neis esile harrast imetlust see, et vägev ahvinimene oli nii kiiresti läbinud suure vahemaa, mis lahutas Ukenat waziride kodukohast.
Tarzan ei teinud uudishimulikest mustanahalistest väljagi, vaid suundus otsemaid pealik Udalo hüti juurde, kus silmaski vanameest puu varjus istumas ja suguharu vanematega juttu vestmas.
Udalo oli tähelepanelikult jälginud ahvinimese tulekut mööda tanumat. Tema näol polnud märgata uuest kohtumisest Tar-zaniga erilist rõõmu.

„Me arvasime, et- suur bwana on ära läinud ega tule enam tagasi," lausus pealik, „aga nüüd on ta jälle siin. Mispärast?"

„Ta tuli tagasi, et Udaloga juttu ajada." „Ta ajas juba varem Udaloga juttu. Udalo rääkis talle kõik, mida ta teab."

25

„Nüüd räägib Udalo veidi rohkem. Ta räägib, kus asub ka-vurude maa."

Vanamees tegi närvilise liigutuse. „Udalo ei tea seda."

„ Udalo ei räägi õigust. Ta on kogu oma pika elu siin elanud. Kavurud on alati röövinud tema suguharu noori tüdrukuid. Igaüks teab seda. Udalo pole nii rumal, et mitte taibata, kuhu noored tüdrukud viiakse. Võib-olla ta lihtsalt kardab kavurude kättemaksu, kui juhatab inimestele teed nende maale? Kuid kavurud ei pea ilmtingimata teada saama, kuidas Tarzan nad üles leidis. Udalol pole vaja karta."

«Mispärast tahad sa kavurude külla minna? Nad on pahad inimesed."

„Ütlen sulle seda," sõnas ahvinimene. „Waziridel, kelle väepealik on Tarzan, juhtus õnnetus. Nende pealikul Muvirol kadus ära tütar Buira ja Muviro arvab, et see on kavurude kätetöö. See ongi põhjus, miks Tarzan peab üles leidma nende küla."

„Ma ei tea, kus see on," jäi Udalo jonnakalt enesele kindlaks.

Kuni nad juttu ajasid, kogunes igast kandist nende ümber sõdureid ja peagi piiras vestluskaaslasi tihe sõõr vaikivaid, raskete odadega relvastatud neegreid.

Udalo ilme oli muutunud kurjaks, ta silmad vilasid rahutult. Õhus oli tunda ohtlikku pinevust ja seda tajus isegi väike Nkima, kes hirmust värisedes Tarzani külge klammerdus.

„Mis see tähendab, Udalo?" nõudis ahvinimene peaga ümbritsevatele sõduritele viibates. „ Tulin sinu juurde rahus, et rääkida nagu vend vennaga."

Udalo köhatas närviliselt.

«Sestsaadik kui sa meie juurest lahkusid, rääkisime sinust palju. Meie inimesed tuletasid meelde, mida nad ka-vurudest kuulnud olid. Räägitakse, et ka nemad on valged ja käivad ringi alasti nagu sinagi. Meie aga ei tea sinust midagi, võõras. Paljud minu inimestest kahtlustavad, et sa ise oled üks kavurusid ja tulid siia avalikult, et kõike tähele panna ja välja nuhkida noori tüdrukuid, keda hiljem röövida."

„See on rumal jutt, Udalo," sõnas Tarzan.

25

„Seda ütled sina, minu inimesed arvavad aga teisiti," väitis pealik. „Oled liiga tihti Udalo külas hakanud käima."

Ta tõusis aeglaselt püsti.

„Rohkem sa meie noori tüdrukuid ei röövi."

Nende sõnade saatel plaksutas pealik käsi ja selle märguande peale sööstsid sõdurid ahvinimesele kallale.

V. „Lõvi tuleb!"

„Ma ei suuda seda kauem kannatada!" halises vürstinna. „See asend on lihtsalt tappev, pealegi on siin külm, ma olen üleni kangestunud."

„Mis õigusega sa virised?" urises Alexis. „Sina vedasid meid siia, sina ja su lendurist hädavares."

Viimaseid sõnu hääldas ta erilise põlgusega.

„Kuulge, vürst," sekkus Jane, „meie kõik ja sealhulgas ka teie võlgneme Brownile oma elu. Pole veel teada, millega kõik oleks lõppenud, kui mitte tema külmaverelisus ja meisterlikkus... Ma julgen väita, et vaevalt leidub tuhande lenduri hulgas teist niisugust, kes võiks lennuki nii oskuslikult maandada, nagu tema seda tegi."

„Palun vabandust," katkestas teda Tibbs. .Juhiksin teie tähelepanu sellele, et vihma enam ei saja."

„Ja seal ongi päike!" hüüdis Annette erutatult.

Jane tegi endale teed ukse juurde, avas selle ettevaatlikult ja vaatas välja.

„Oleme maapinnast ainult viiekümne jala kõrgusel," teatas ta, „kuid kardan, et meil võib tulla mõningaid probleeme allaronimisega, see tähendab, et mõnel meist."

„Mida te jumala pärast kavatsete teha, mu kallis?" nõudis vürstinna, nähes, kuidas Jane hakkas kingi ja sukki jalast võtma.

„ Kavatsen kõik hoolikalt järele uurida ja üritan pagasiruumi pääseda. Üht-teist võib meil sealt tarvis minna. Kardan, et maal ootab meid rohkesti ebamugavusi. Tõenäoliselt on seal väga külm ja niiske, ehkki ka siin ei tundu soojem olevat."

„Lubage mul avaldada oma arvamust, madam," sekkus Tibbs. „Me võiksime lõket teha. Muidugi, oksad on vihmast

vettinud, aga ehk tuleb midagi välja. Oleks meil bensiini, oleks asi hoopis lihtsam."

«Kütusepaagi settenõu põhjas peaks midagi olema," arvas Brown.

„Aga mispärast te sukad ja kingad ära võtsite?" päris vürstinna.

„Ilma nendeta on ainus kindel viis puu otsast alla ronida, Kitty."

„Mu kallis, kas tahate tõesti öelda, et kavatsete ahvi kombel mööda puud alla minna?"

„ Täiesti õige, ja teil kõigil tuleb teha sedasama, kui siit üldse pääseda tahate."

„Oh, mu kallis, mina küll ei saa. Ma tõepoolest ei suuda."

„Me aitame teid, kui selleks aeg tuleb, ja vaatame, et te alla ei kukuks. Brown, kuni ma siin ringi vaatan, korjake Tibbsiga kinnitusvööd kokku ja siduge tugevasti üheks pikaks rihmaks. Seda võib tarvis minna, kui hakkame vürstinnat või pagasit alla laskma."

„Parem lubage mul lennukist välja minna ja ringi vaadata," üües Brown. „Te võite veel alla kukkuda." Jane naeris.

„Olen sellega harjunud, Brown," sõnas ta. „Teid võib ähvardada palju suurem oht kui mind."

Seejärel astus ta käkrunud tiivale ja hüppas kergelt lähimale oksale.

„Suur jumal, vaadake ette, missis, te kukute alla!" kisendas Brown.

«Ettevaatlikult, madam! Te tapate enda!" Alati nii rahulik Tibbs oli samuti erutatud.
„Tulge tagasi, mu kallis!" halises vürstinna. Annette vaid kiljatas ja tõstis käed silme ette.
„Mu kallis leedi, tulge tagasi! Jumala pärast, tulge tagasi!" anus Alexis.

Kuid Jane ei teinud neist väljagi. Astunud oksal kaks lühikest sammu, jõudis ta pagasiruumi juurde. Et uks polnud lukus, tuli see hõlpsasti lahti.

„Issake!" hüüatas Jane. „Siin on kohutav segadus. Üks oks on seinast läbi tunginud. Hea veel, et see reisijatesalongi ei ole ulatunud."

„Kas seal on kõik lõhutud?" tundis Alexis huvi.

„Oh ei, mõni asi on katki, kuid arvan, et suudame peaaegu kõik päästa. Eelkõige tahaksin kätte saada üht paari lühikesi pükse. Meie olukorras on seelikuga üsna tülikas, puude otsas aga ei saa sellega kuidagi hakkama. Kui tore! Siin mu kott ongi, otse nina all. Riietun kohe ümber ja lähen siis maad kuulama."

Avanud oma reisikoti, valis Jane sealt mõne asja. Peagi hüppas ta kergelt madalamale oksale ja kadus silmist.

„Te vaid vaadake!" hüüdis Brown imetlevalt. „Ta tunneb end puude otsas koduselt justkui ahv! Ma pole eales näinud midagi seesugust."

Kuna Brown ja Tibbs kinnitusrihmu kokku sidusid, komberdas Alexis ukse juurde, heitis pilgu alla ja võpatas.

„Siit on maapinnani vähemalt sada jalga," ütles ta. „Ma ei kujuta ette, kuidas hakkame alla laskuma. Pealegi on oksad märjad ja libedad."

„ Võtke oma kingad ja sokid jalast, nagu seda tegi leedi Grey-stoke," soovitas Brown.

„Mina pole ahv."

„Ah nii?"

„Kui ma tohin soovitada, söör," sekkus Tibbs, „siis võiksime teile rihma ümber siduda ja teid ettevaatlikult alla lasta."

„See kannatab tuhat naela välja," kinnitas Brown, „on juba järele proovitud. Kannatab ka teid, kuid parem jätke oma tiitel maha, see on minu arust teil kõige kaalukam asi."

„ Kuule, poiss, mina ei kavatse sinu jämedustega enam leppida," nähvas Alexis. „Veel üks selline häbematus ja ma... ja ma..."

„Noh ja mis sa minuga siis teed? Sina ja kes veel?" nõudis Brown.

„Ma soovin, et teie kaks lõpetaksite tülitsemise," ütles vürstinna. „Kas teil tõesti midagi muud teha ei ole?"

„Mu kallis, mina teenritega ei tülitse," lausus Alexis kõrgilt.

«Esiteks pole ma teener," ütles Brown, „ja teiseks võiksid tõepoolest tülitsemise jätta, sest see on parim, mida sa teha saad. Mul on kange tahtmine sulle üks täis vastu molu virutada."

„Proovi ainult minu vastu kätt tõsta, küll ma..."

„Mis?" nõudis Brown. „Kas jälle ähvardad? Nüüd ma tõepoolest näitan sulle koha kätte, siis ehk jätad meelde, et oled üksnes tühine ussike. Ja olgu sul veel kümmekond tiitlit, ussikeseks jääd sa ikkagi."

„Sa ei tohi mulle lähemale tulla!" kriiskas vürst ehmunult taganedes.

„Mis kära siin on?"

Jane hüppas kergelt salongi uksest sisse.

„Ma ju keelasin teil kahel tülitseda. Enne kui midagi tegema hakkame, tahan teile üht-teist teatada. Oleme maandunud jumal teab kuhu. Sadade miilide ulatuses pole arvatavasti ühtegi valget inimest, nii et loota võime üksnes iseendale. Omavahel tülitsemine ja riidlemine ei vii meid kuhugi, vaid teeb meie olukorra ainult hullemaks. Üks meist peab kogu juhtimise enda peale võtma. See peab olema inimene, kel on džunglielu kogemusi. Kui Browni ja vürsti vahel poleks alalist nääklemist, siis paremat kandidaati kui meie lendur ei saaks olla."

„Mina võtan kogu juhtimise enda peale!" kuulutas Alexis.

«Tuhkagi sa võtad!" hüüdis Brown.

„Selleks kohustab mind mu auaste!" rõhutas Alexis kõrgilt.

„Sa ise võtsid selle endale!" Brown lagistas naerda.

„Ei, Alexis, teie jääte mängust välja," vaidles Jane vastu. „See peab olema inimene, kellele kõik kuuletuvad."

„Siis jääb üle ainult Tibbs," ütles Brown. „Tibbs sobib mulle väga hästi."

„Oh ei!" karjatas Tibbs ehmunult. „Ma ei kujuta ettegi, mida selle võimuga peale hakata. Mina... Ma... hüva, te teate, et ma pole sellega harjunud, madam."

Ta pöördus Jane'i poole.

„Kuid teie, madam, olen kindel, et meil kõigil oleks väga meeldiv näha oma juhi kohal teid."

„Ma just tahtsingi teile seda ettepanekut teha," sõnas Jane. „Džunglit tunnen ma paremini kui keegi teine meie hulgast ja olen kindel, et suudame kõiges kokkuleppele jõuda."

„Kuid ekspeditsiooni korraldasime meie," vaidles Alexis vas-

tu. „Meie maksime kõige eest, ostsime lennuki ja kogu vajaliku kraami. Mina olen ainus, kellel on õigus siin käsutada. On ju nii, mu kallis?" pöördus ta oma naise poole.

„Oh, tõesti, mu kallis, ma arvan... Ma ei tea seda. Pärast seda, kui sa mulle neid jubedaid asju ütlesid, olen ma murtud. Maailm minu ümber on kokku varisenud."

„Hea küll," sõnas Brown, „mõttetu on seda küsimust rohkem arutada. Leedi Greystoke on nüüdsest alates meie juht ja kellele see ei meeldi, sel tuleb minuga tegemist teha."

Vürstinna Sborov istus masendatult lennuki põrandal, taskurätik silmile surutud.

„Mulle on nüüd kõik üskpuha," nuuksus ta. „Ma ei hooli sellest, mis saab edasi. Ma ei hooli sellest, kui suren — ma loodan surra."

Lõpetanud oma pika sõnadevoolu, tõstis ta silmad, et näha selle mõju kuulajaskonnale, ja märkas alles nüüd Jane'i pärast tema naasmist reisijatesalongi.

„Oh, mu kallis!" hüüdis ta. „Mis julge kehakate!"

„Mul on hea meel, et see teile meeldib," vastas Jane. «Igatahes on see väga praktiline."

Jane kandis lühikesi pükse ja nahkjakki. Tema sääred ja jalad olid paljad. Pea ümber seotud punane sall hoidis koos ta juukseid ja oli kübara eest.

„Aga kas te surnuks ei külmu, mu kallis?" nõudis vürstinna.

„Sugugi mitte," naeris Jane. „Mõistagi võib mul mõnda aega külm olla, kuid džunglis harjud tahes-tahtmata nii külma kui ka palavusega. Lähen nüüd alla ja püüan leida sobivat kohta laagri jaoks, teie aga võiksite palvetada, et see kuigi kaugel poleks. Kuni ma ära olen, laske teie, Brown ja Tibbs, meie kraam alla. Alexis, teie minge alla ja võtke see vastu. Keegi peab kogu aeg all olema, et rihma lahti päästa."

„Huvitav, milleks me siis teenijad palkasime?" urises Alexis. „ Tehku seda Annette."

„Igaühel meist on nüüd oma osa täita, Alexis," ütles Jane • vaikselt. „ Loomulikult langeb kõige ohtlikum ja keerulisem töö meeste õlgadele. Praegu pole meie hulgas enam isandaid ega teenijaid. Mida kiiremini me selle omaks võtame, seda kergem on meil edaspidi."

Tähtsusest pakatamas, astus Alexis ukse juurde ja vaatas alla.

31

„Teeme nii," sõnas ta, „et Brown läheb, mina aga jään siia ja aitan Tibbsil kraami alla lasta."

Seejärel heitis ta pilgu pagasiruumi poole ja lisas:

‚Ja üldse ma ei kujuta ette, kuidas võiks keegi seda oksa mööda sinna jõuda. Siin kukud silmapilk alla ja murrad kaela."

„Jäta lobisemine ja keri alla, nagu käskis leedi Greystoke," käratas Brown. „Öelge ainult, missis, ja ma viskan ta alla." „Eks proovi! Sa ei tohi mind puudutada!" „Sel juhul astu üle ääre ja kobi alla." „Ma ei saa! Ma kardan kukkuda."

„Siduge talle rihm ümber, Brown," ütles Jane, „ja koos Tibb-siga laske ta alla. Aga minul on aeg minna."

Ta hüppas kergelt lähimale oksale ja hakkas end läbi paksu lehestiku allapoole libistama.

Himukalt ja suure naudinguga hingas ta sisse aurava džung-li lõhnu. Heitnud endalt kogu suurilmalike piirangute ja tsivilisatsiooni välise võõba taaga, tajus Jane uut vabadust rõõmu-ga, mida ta polnud kordagi tundnud sestsaadik, kui oli maha jätnud džungli ja pöördunud tagasi Londoni. Kõik ümberringi meenutas talle Tarzanit. Ta lasi pilgul ringi käia ja kuulatas hoolega. Jane'iie tundus, et nüüd kohe näeb ta pronkspruuni hiiglast kihutamas läbi paksu lehestiku enda poole, et haarata naine oma tugevate käte vahele. Kuid siis ta ohkas ja raputas nukralt naeratades pead, sest teadis, et Tarzan oli tõenäoliselt sadu miile eemal ega võinud aimatagi, missugune õnnetus oli nende ekspeditsiooni tabanud. Võimalik, et ta ei saanud kätte ka Jane'i telegrammi, milles naine teatas, et lendab Nairobisse. Ja kui saigi, Jane'i aga ei tulnud, kuidas Tarzan siis teada saab, kust naist otsida? Pärast pikka aega kestnud pimesilendu ei osanud isegi elutark Brown arvata, kuhu nad olid sattunud. Sellises olukorras abi oodata on mõttetu. Nad saavad loota ainult iseendale.

Jane mõistis, et mis tahes olukorras, olles vaid Browniga kahekesi, leiaksid nad väljapääsu palju kiiremini. Aga kuidas jääb siis teistega? Ta arvas, et Tibbsil jätkub leidlikkust ja vastupidavust. Aléxises ta aga kahtles. Seda masti mehed olid sageli niisama abitud kui naised. Annette oli noor ja tugev, ent ilmselt polnud temagi valmis katsumusteks, mis neid džunglis

32

varitseda võisid. See aga tähendas, et tema jõudu kammitseb kogu aeg hirm. Kitty ei tulnud üldse kõne allagi: ta oli täiesti abitu mis tahes raskuse, ootamatuse või hädaohu ees. Oli ütlematagi selge, et nad Browniga ei saanud oma kaaslasi hüljata.

Neid rahutuid mõtteid mõlgutades laskus Jane madalamatele okstele, kuid all kattis maapinda nii tihe võsa, et polnud mõtetki proovida sellest läbi tungida. Jane tiirutas ringi,

lootes leida kas või väikest lagendikku, kus oleks võinud üles lüüa ajutise laagri, kuid džungel muutus üha metsikumaks ja läbipääsmatumaks.
Äkki märkas Jane metsloomarada. Otsekohe tõusis ta tuju, sest nüüd muutus nende teekond palju kergemaks, pealegi tekkis lootus kohata pärismaalasi.
Enne lennuki juurde naasmist läks ta veel pisut rada mööda edasi, kuni jõudis äkki välja väikese oja kaldale. Selle kõrval oli väike, umbes aakrisuurune välu.
Ülevas meeleolus pöördus ta tagasi lennuki poole teel hoolega ümbrust uurides, kuidas kraami hõlpsamini läbi võsa kanda.
Järsku kuulis Jane enda taga võsastikus nõrka sahinat. Tema treenitud kõrv tabas selle hääle otsekohe. Ja ehkki päris kindel ta veel polnud, lisas Jane sammu, heites põgusaid pilke ümberringi, et vähimagi ohu puhul jalamaid puu otsa hüpata.
Hääl jätkus temast veidi tagapool ja kõrvuti rajaga, mida mööda ta tõttas.
Jane kuulis juba omavahel tülitsevate Browni ja Alexise hääli. Alexis võttis maas kraami vastu ja oli päris lähedal. Mõistagi võis Jane eksida ja tegelikult võis see olla sootuks midagi muud, kui ta arvas, aga igaks juhuks otsustas Jane vürsti hoiatada ja hõikas teda.
„Mis on?" päris Alexis tusaselt.
„Võiksite parem puu otsa ronida, Alexis," hüüdis Jane vastu. „Minu arust jälitab mind lõvi. Ta on juba üsna lähedal."
„Ma pole ahv," karjus Alexis, „ma ei oska puu otsa ronida! Ma ei pääse sellest neerud padrikust läbi! Brown, aita mind! Tee siis ometi midagi!"
„Laske rihm alla ja tõmmake ta üles," hüüdis Jane. „See võib

33

ka mitte olla lõvi ja kui ongi, siis võib ta meid ka mitte tülitada, kuid parem mitte riskida."
„Viska rutem rihm alla, tohman!" kriiskas Alexis.
„Mul pole kuhugi kiiret," vastas Brown mürgiselt.
„Kui sa mind selle lõvi kätte jätad, murrab ta mu maha!"
„Oh, selle vastu pole tal vististi midagi," kostis Browri.
„Lase rihm kähku alla, sa mõrtsukas!"
„Kas ma ei tee siis seda?"
„Oh, ma kuulen juba lõvi, ta on minu kõrval ja kohe saab mu kätte!"
„See olen mina, Alexis, keda te kuulsite," rahustas Jane vürsti.
„Ja mis siis, kui ta su kätte saab?" jätkas Brown mõnitamist. „Nagu lõvi ei tahakski süüa! Meil Californias söödetakse neile loomi ja seda peetakse täiesti loomulikuks. Nii et sa irised ilmaaegu."
„Tehke nüüd ruttu, Brown!" hüüdis Jane. „Lõvi tuleb, ja ta tuleb väga kiiresti!"

VI. Surma hääl

Käed vaheliti, seisis Tarzan teda ümbritsevate bukena sõdurite keskel ega pööranud neile vähimatki tähelepanu. Teda ähvardasid kümned odad, mis juba esimesel katsel vastu hakata oleksid ta jalamaid läbi torganud. Püüdes rahulikuks jääda, mõtles ta vaid sellest, kuidas aega võita. See oli tema ainus võimalus eluga pääseda.
„ Tapke kavuru!" kriiskas üks naine sõdurite taga seisvast rahvasummast. „Ta röövis mu tütre."
„Ja minu oma!" karjus teine.
„Tapke ta! Tapke ta!" nõudis metsik jõuk.
Udalo kõrval kükitanud muldvana ätt ajas end püsti.
„Ei! Ei!" karjus ta. „Ärge tapke teda. Kui ta on tõepoolest kavuru, tulevad tema inimesed ja maksavad meile kätte. Nad löövad meid kõiki maha, meie tüdrukud aga võtavad endale."
Mustanahaliste seas puhkes vaidlus. Mõned nõudsid endiselt, et ta tapetaks, teised tahtsid teda vangi võtta, kuna kolmandad arvasid, et kavurude rahustamiseks tuleks ta vabaks lasta.

Sellal kui nad vaidlesid, nõrgenes odameeste valvsus. Mõni neist pöördus ümber ja püüdis tagapool seisjatele oma arvamust selgitada. Paremat juhust põgenemiseks ei saanudki tulla. Välk Ara kiiruse ja pühvel Gorgo jõuga kahmas Tarzan lähimast sõdurist kinni ja, hoides teda enda ees nagu kilpi, et kaitsta end odalöökide eest, sööstis ümbritsevast inimsõõrist läbi. Ta pööras sõdurit nii, et neegrid ei saanud kasutada ühtegi sõjariista, ohustamata oma kaaslast.

Tarzan tegutses nii kiiresti, et mustanahalised ei jõudnud üllatusest toibudagi. Kui Tarzanil õnnestus jõugust peaaegu välja pääseda ja väravani jäi veel viimane sööst, tundis ta midagi rasket kuklasse kopsatavat.

Uuesti teadvusele tulles leidis ta end pimedast haisvast hütist, käed-jalad tugevasti seotud. Ahvinimene hakkas meenutama kõike juhtunut ega suutnud maha suruda naeratust, sest mõistis, et neid, kes kartsid teda tappa, oli palju rohkem nendest, kes ihkasid temalt elu võtta. Tal oli järjekordselt õnne olnud.

Tundes end võrdlemisi turvaliselt, hakkas ta samas põgenemisplaani nuputama. Tarzan oli juba kord selline, et kuni tal eluvaim veel sees püsis, ei võinud ta leppida vangipõlvega või enda sõltumisega kelle tahes tujudest. Kas polnud ta siis Ahvide Tarzan, džunglivalitseja!

Kohe hakkas ta randmeid ja pahkluid kammitsevaid köidikuid järele proovima. Need olid väga tugevad ja paljude sõlmedega ning Tarzan mõistis peagi, et ilma kõrvalise abita ta neist ei vabane. Seega jäi üle vaid oodata.

Tarzan polnud harjunud raiskama aega viljatutele mõtisklustele tuleviku üle. Kasutades pealesunnitud puhkust, võttis ta nii mugava asendi kui vähegi võimalik ja jäi magama.

Kuni ta magas, oli pealik Udalo hütis koos sõdurite nõukogu, kes pidi langetama otsuse Tarzani saatuse kohta.

Tema kõige innukama kaitsjana esines taas muldvana ätt, kes juba enne oli sõdureid hoiatanud Tarzanit tapmast. See oli nõidarst Gupingu. Ta kinnitas endiselt, et kui sellele inimesele, kes tema arust oli tõepoolest kavuru, halba teha, siis langeb neile kõigile kohutav õnnetus. Kuid nõia jutt ei mõjunud kõigile ühtemoodi. Leidus neidki, kes nõudsid kangekaelselt Tarzani surma.

35

„Kui ta on kavuru," sõnas üks neist, „siis tulevad tema suguharu inimesed nagunii ja tapavad meid maha, kui kuulevad, et oleme talle kallale tunginud ja ta vangi võtnud. Aga kui me talle otsa peale teeme, siis ei saa ta iialgi tagasi minna ega rääkida, mis temaga juhtus. Võib-olla ei saa kavurud siis üldse midagi teada."

„Õiged sõnad," kiitis teine sõdur. „Surnud kavuru on elusast parem."

Sõna võttis Udalo.

„Seda ei otsusta üks inimene," ütles ta. „Rohkem inimesi räägib targemaid sõnu kui üks."

Tema kõrval maas lebas kaks kotti: ühes olid viljaterad, teises väikesed ümmargused ränikivid. Pealik andis ühe koti temast paremal ja teise vasemal olevale sõdurile.

„ Võtku iga sõdur üks viljatera ja üks kivi, kuid mitte rohkem," käskis ta.

Nad andsid kotte käest kätte ringi mööda edasi ning iga sõdur võttis viljatera ja kivikese. Kui kotid jälle Udalo käes tagasi olid, pani ta need enda kõrvale maha ja tõstis üles kitsa kaelaga pudelkõrvitsa.

„ Laseme selle kõrvitsa ringi käia," ütles Udalo, „ja iga mees võib viljatera või kivi abil otsustada võõra elu või surma üle. Kui te tahate kinkida talle elu, pange kõrvitsasse viljatera, kui aga nõuate tema surma, siis kivi."

Pinevas vaikuses käis kõrvits ringi, saadetuna võõbatud nägudega sõdurite ainitisest metsikust silmavaatest. Viimaks sai ring täis ja kõrvits jõudis uuesti Udalo kätte tagasi.

Ringis oli sada sõdurit, ent kuigi Udalo ei osanud sajani lugeda, oli tal oma kindel häälete lugemise viis. Puistanud kõrvitsa sisu enda ette maha, võttis ta ühe käega viljatera ja laskis selle nõusse, seejärel sooritas sellesama võtte kiviga. See kestis niikaua, kuni maha olid

jäänud üksnes kivid, umbes seitsekümmend viis või kaheksakümmend. See tähendas, et suurem osa sõdureid nõudis vangi surma.

Udalo tõstis pilgu ja silmitses enda ümber istujaid.

„Võõras sureb!" kuulutas ta.

Koosolijate hulgas puhkes metsik, kurjakuulutav kisa. „Lähme nüüd ja tapame ta," ütles üks sõdureid, „enne kui kavurud pole siia jõudnud ja teda leidnud."

„Ei," vastas Udalo. „Vang sureb homme öösel, siis jõua-

36

vad naised peoks ettevalmistusi teha. Homme öösel kavu-ru piinamise ajal hakkame sööma, jooma ja tantsima. Las ta siis piinleb niisamuti, nagu piinleme meie, kui ta meie lapsi röövib."

See ettepanek võeti vastu heakskiidu- ja rahulolukisaga.

Koosolek oli lõppenud, sõdurid läksid oma hüttidesse laiali. Lõkked kustusid. Bukenade külale laskus vaikus. Isegi koerad ei klähvinud. Küla oli vajunud unne.

Hütist, mis asus pealiku oma lähedal, libises hääletult välja kogu. Ta tardus hetkeks paigale ja vaatas kartlikult ringi. Veendunud, et kõik on vaikne, kiirustas kogu tontliku varjuna piki tanumat edasi.

Tarzani äratas metsik rõõmukisa, millega sõdurid oma pealiku otsuse vastu võtsid. Mõnda aega ei saanud ta uinuda, sest nöörid soonisid üha rohkem ihusse. Lõpuks õnnestus tal siiski uuesti tukastada.

Kuid ta polnud veel päriselt magama jäänud, kui ta terav kõrv tabas heli, mida teie või mina oma nõrkade kõrvadega üldse ei oleks kuulnud. See oli tema vangikongi poole hiilivate paljaste jalgade astumine.

Tarzan keeras end nii, et võis näha hütti sisenejat, ja jäi ootama. Äkki ilmus ukseavasse kellegi vari. Keegi astus sisse. Oli see ehk timukas, kes tuli teda tapma?

VII. Lõbus seltskond

Selsamal hetkel, kui Jane Alexist hoiatas, hüppas lõvi võsast tema taha jalgrajale.

Saaki nähes paljastas lõvi kihvad, möiratas ja sööstis naise poole. Jane jõudis lähima puu oksast kinni haarata ja üles ronida. Lõvi sooritas hiigelhüppe ja tema teravad küünised vuhise-sid vaevu mööda naise paljastest jalgadest. Raevukalt möirates keeras lõvi ümber ja hüppas uuesti.

Vürst oli ainult pisut kaugemal, kuid teda varjas lõvi eest tihe võsastik. Vihane möirgamine kõlas aga väga lähedal ja mees oli hirmust kangestunud.

Oma oksalt nägi Jane vürsti selgesti.

„Minge parem siit ära, Alexis," hüüdis ta, „kuid püüdke seda teha vaikselt, sest muidu lõvi kuuleb ja tormab teile kallale. Miski

37

on ilmselt teda kõvasti vihale ajanud, küllap luhtaläinud jaht möödunud ööl."

Alexis avas suu, kuid tema kõrist ei tulnud ainsatki piuksu. Ta seisis endiselt paigal, näost tuhakarva, ja värises nagu haavaleht.

Jane ei näinud küll Browni, kuid teadis teda asuvat otse Ale-xise kohal.

„Brown," hõikas ta, „ laske rihmaots vürstile! Teie, Alexis siduge see endale ümber keha ning kuni Brown ja Tibbs teid üles vinnavad, püüan ma Numa tähelepanu endale tõmmata."

Lõvi tammus puu all edasi-tagasi, heites Jane'iie näljaseid pilke. Nainde murdis väikese kuivanud oksa ja viskas sellega kiskjat. Oks tabas Numa koonu ja vihase möirgega hüppas metsloom taas oksa poole, kus seisis Jane.

Vahepeal oii Brown rihmaotsa Alexisele alla lasknud.

„Tee kähku, seo see endale ümber!" hüüdis ta. „Püha Peetruse nimel, mis sul viga on? Liiguta ennast!"

Kuid Alexis seisis endiselt paigal, hambad plagisemas ja põlved võdisemas.

«Alexis, haarake rihmast kinni!" karjus Jane. „Siduge see kähku endale ümber, kuni lõvi teid veel märganud pole. Kas te tõesti ei mõista? Kaalul on teie elu!"
„Sa vana tobu, liiguta ennast!" käratas Brown.
Lõpuks Alexis toibus ja haaras värisevate kätega rihmast kinni. Samal hetkel sai ta ka oma hääle tagasi ja hakkas läbilõikavalt kriisates appi hüüdma.
„Pidage suu!" hoiatas Jane. „Lõvi kuuleb teid, ta juba vaa-tabki teie poole."
„Kähku, sa igavene ohmu!" karjus Brown.
Lõvi tormaski juba läbi võsa otsima uute häälte tekitajat. Jane heitis tema pihta veel ühe oksa, kuid kiskja ei vaadanud isegi tagasi. Kurjalt lõrisedes tungis ta läbi tihniku.
Kohmakate sõrmedega sidus Alexis rihma endale keha ümber.
«Tõstke juba, Brown," karjus Jane, „lõvi tuleb!"
Brown ja Tibbs hakkasid kibekähku rihma üles tirima ja Alexis kerkis tihniku kohale.
Lõvi tõttas otsejoones edasi. Viimaks jõudis ta hirmunud mehe alla. Alexis vaatas tagasi, nägi inimsööja julmi kolla-

38

seid silmi ja pistis kõigest kõrist karjuma. Kuigi Brown ja Tibbs tirisid, kuidas vähegi suutsid, oli Alexis lõvile ikka veel liiga lähedal. Kiskja tõusis tagakäppadele, võttis hoogu ja hüppas üles.
Vürsti ta enam kätte ei saanud, aga kui lõvi terav küünis Alexise kingakontsa krabas, tõi vürst kuuldavale viimase meeleheitliku röögatuse ja kaotas teadvuse.
Lõvi hüppas veel kord ja jälle tulemusteta. Tal jäi vaid õige vähe puudu, aga enne kui ta kolmandat hüpet teha jõudis, oli Alexis juba kättesaamatus kõrguses.
Kaks meest tirisid Sborov' lõdva keha lennuki juurde ja kandsid selle suurte raskustega reisijatesalongi.
Teda nähes kukkus vürstinna halama.
„Ta on surnud! Ta on surnud! Oh, mu kullake, su Kitty oli oma Allie' vastu nii julm ja ebaõiglane!"
„Püha Peetruse nimel, jääge vait," nähvas Brown. „Te olete niigi mu närvid krussi keeranud, teie vürst aga tegi vist suurest hirmust püksid täis!"
„Brown!" karjatas vürstinna. «Kuidas te tohite minuga niiviisi rääkida?! Oh, see on kohutav, keegi ei tea, mida ma olen pidanud kannatama. Arvan, et keegi ei mõista mind ja kõik on minu vastu."
„Issake," karjus Brown, „veel pisut ja me kõik läheme peast ogaraks."
«Vabandage mind, madam," segas Tibbs vahele, „aga minu arust hakkab vürst teadvusele tulema. Arvan, et minuti või paari pärast on temaga kõik korras, mam."
„Tee ometi midagi, Annette!" karjus vürstinna. „Mis sa seal istud nagu puupakk? Kus on nuusksool? Too vürstile vett. Oh, kas see pole hirmus? Allie, kullake, räägi oma Kittyga."
Alexis lõi silmad lahti ja lasi pilgul ringi käia. Sulges need siis uuesti ja judises.
«Arvasin, et ta saab mu kätte," sosistas Alexis väriseva häälega.
„Tal lihtsalt ei vedanud," tähendas Brown. „Ta oli oma eesmärgile väga lähedal, kui ma nii öelda tohin," sõnas Tibbs.
Sel hetkel ilmus Jane salongi uksele.
„Kas kõik on korras?" küsis ta. „ Selle hääle järgi, mis te
39
tegite, Kitty, arvasin juba kõige hullemat."
„Seda teab ainult jumal taevas, mis kõik võib veel juhtuda," sõnas Brown ärritatult. „Mu pea lõhub kogu sellest soigumisest. Kui mul tänase päevani polnud juustes ühtegi halli karva, siis olen kindel, et nüüd need tulevad."
Jane vangutas pead.
„Olge kannatlik, Brown," ütles ta. «Pidage meeles, et neile on see kõik esmakordne ja mõistagi on pärast läbielatud vintsutusi nende närvid krussis."

«Võiks arvata, et teistel polegi närve! Kas meie ei tohigi väsimust tunda, missis? Ainult keegi peale nende ei kuuluta seda täiest kõrist."
«Rahunege, Brown," sõnas Jane. «Olete tõepoolest tubli olnud. Mind huvitab praegu see, mida tuleks ette võtta lõviga. Ta võib siin tundide viisi ringi hulkuda ja meie peame seniks lennukisse jääma. Minu arust on tal paha tuju ja kuni me pole tema lahkumises veendunud, on ohtlik alla minna. Pealegi võib ta end peita kuhugi lähedusse ja parajal hetkel meid rünnata. Arvan, et kõige parem oleks ta tappa. Lõvi on võrdlemisi vana ja võib olla inimsööja. Tavaliselt saavad lõvidest inimsööjad vanast peast, kui nad ei suuda enam loomi jahtida."
«Inimsööja!" võpatas vürstinna Sborov. «Kui kohutav!"
«Arvan, et võime temast hõlpsasti lahti saada," jätkas Jane rahulikult. «Teil on ju püss, Alexis, eks ole?"
«Jah muidugi, neist kahe väga hea püssiga võib tappa elevandi."
«Tore," sõnas Jane. «Kus need on?"
«Pagasiruumis, missis. Toon kohe siia," lausus Brown.
„Ja tooge ka padruneid," tuletas Jane meelde.
«Kes läheb alla seda kohutavat elukat maha laskma?" nõudis vürstinna.
«Muidugi mina," vastas Jane.
„Mu kallis," karjatas vürstinna, «see on ju täiesti võimatu!"
Ilmus Brown, püss käes.
„Ma ei leidnud ühtegi padrunit, missis," sõnas ta. «Kus need on, Sborov?"
«Misasjad?" nämmutas vürst.
«Padrunid," nähvas Brown.
40
„Ah padrunid?"
„Just nimelt, sa igavene..."
Vürst köhatas hämmeldunult.
«Teate, ma... ah..."
„Tahad öelda, et unustasid padrunid maha?" vihastas Brown. „Noh, kas tead..."
„Pole midagi parata," lausus Jane lepitavalt, „mida pole, seda pole ja süüdlaste otsimine asja ei paranda."
„ Lubage, mileedi," alustas Tibbs uhkusevarjundiga hääles, «arvatavasti saan teid aidata."
«Mismoodi, Tibbs?"
„Mul on kotis tulirelv, mileedi. Võin eluka maha lasta." „See on tore, Tibbs," ütles Jane. «Palun tooge oma relv siia."
Tibbs oli juba minekul, kuid jäi äkki seisma. Tema nägu värvus pikkamisi punaseks.
«Vabandage, mileedi," kogeles ta, «unustasin, et mu kott on juba seal all selle neetud lõvi juures."
Jane ei suutnud naeru maha suruda.
«Tõepoolest, asi läheb juba koomiliseks," ütles ta. „On püss, kuid pole padruneid, ja meie ainuke tulirelv on vaenlase valduses."
«Oh, mu kallis, mida me peaksime tegema?" hädaldas vürstinna.
«Ainult ootama, kuni see elukas minema läheb. Nagunii on nüüd juba liiga hilja laagrit üles lüüa. Peame lihtsalt ööseks lennukisse jääma."
Nii veetis see õnnetu seltskond pika ja pimeda öö rahutult väherdes ning jahtipidavate lõvide kohutavast möirgamisest ja kinnipüütud saakloomade läbilõikavast hädakisast alatasa ärgates. Kuid päev saabus nii ootamatult nagu ekvaatoril ikka.
Kui koitis, läks Jane luurele. Lõvi oli lahkunud. Lennuki ümbruses kõik põhjalikult läbi uurinud, ei leidnud Jane Numast või mõnest muust ohust ainsatki jälge.
«Arvan, et nüüd võime küll alla minna ja laagrit püstitama hakata," ütles Jane, kui oli lennukisse tagasi jõudnud. «Kas suurem osa meie kraamist on juba all, Brown?"
«Kõik peale pisiasjade, missis," vastas lendur.

«Tore on, laske needki alla nii ruttu kui võimalik. Ja
41
siis tuleb kõigepealt teha läbipääs rajani. See on siit mõne jardi kaugusel."
«Selge, missis," sõnas Brown. «Tõuske üles, teie majesteet. Laseme teid alla, et hakkaksite rihma asjade ümbert lahti päästma."
«Teie ei lase mind alla," vastas Alexis. «Mitte mingi hinna eest maailmas ei lähe ma jälle üksinda sinna."
Brown silmitses vürsti tülgastusega, mida ta ei proovinudki varjata.
«Hea küll," sõnas ta, «seisa siis siin ja aita Tibbsi, lähen ise alla ja päästan lahti asjad, mis te alla toimetate."
«Kui sa arvad, et ma hakkan oksa peal kõõluma ja pagasiruumi tühjendama, siis eksid suuresti," ütles vürst. «See on täielikult välistatud. Kõrgel läheb mu pea uimaseks ja ma kukun kindla peale alla."
«Hüva, mida sa kavatsed siis teha?" nõudis Brown. «Istuda, käed rüpes, kuna teised sind ümmardavad?"
«Teie olete teenrid, selleks teid palgatigi," ütles Alexis.
„Oh, kas tõesti? Noh, olgu..."
«Lähen ise alla," ütles Jane. «Teie, Brown ja Tibbs, hakkate mulle asju andma. Laseme nüüd kätel käia." Nende sõnadega pööras ta ümber ja kadus okste vahele.
Heitnud vürstile veel paar põlglikku pilku, ronis Brown pagasiruumi juurde viivale oksale. Tibbs järgnes talle. Kahekesi lasksid nad peagi alla kogu järelejäänud kraami.
«Nüüd on kord reisijate käes," hüüdis Jane. «Alexis, teie tulete esimesena."
«Edasi, teie majesteet!" hüüdis Brown. «Olete esimene!"
«Ütlesin juba, et ei kavatse üksinda sinna laskuda," nähvas vürst. «Kõigepealt mingu teised."
«Hea küll, teie majesteet, aga kui te praegu ei lähe, siis tuleb teil pärast üksinda alla ronida või siin kükitada, kuni külmast kangeks jääte, mina ei hooli sellest põrmugi. Tulge siia, Annette, parem minge teie esimesena, siis aga laseme alla vana leedi."
«Brown, kuidas te tohite mind nii häbematult kohelda?" protesteeris vürstinna Sborov solvunult reisijatesalongist. , «Tema kõrvadel pole küll midagi häda," irvitas Brown.
„Ma kardan hirmsasti, mister Brown," lausus Annette lähemale tulles.
42
„Pole vaja karta, lapsuke," rahustas teda lendur. „Küll me juba selle eest hoolitseme, et teiega midagi ei juhtuks. Tulge lähemale, istuge ukseava juurde ja ma panen selle rihma teile ümber."
„Te ei kavatse mind ometi alla lükata?"
Jumal hoidku, kullake. Lükkaksin meelsasti kuninglikku isikut, kuid mitte teid."
Annette saatis talle põgusa naeratuse.
„ Olete väga armas, mister Brown," ütles ta.
„Kas te märkasite seda alles nüüd? Olgu pealegi. Tule siia, õeke, ja roni selle oksa peale. Ma aitan sind. Noh, niimoodi. Nüüd istu. On kõik valmis, Tibbs?"
‚Jah, söör."
„Tore. Hakkame siis pihta."
Annette haaras pihku oma palvehelmed, sulges silmad ja hakkas palvetama, aga enne kui ta lõpetada jõudis, puudutasid jalad maad ja Jane ruttas teda rihmast vabastama.
„Nüüd on teie kord, vürstinna," kutsus Brown.
„Oh, ma ei saa end liigutada," hüüdis vürstinna. „Arvan, et olen halvatud."
Brown pöördus vürsti poole.
„Minge sirina, mister, ja tirige oma vanamutt välja," nähvas ta. „Meil pole aega jamada. Öelge talle, et kui ta silmapilk ei tule, jätame teid mõlemaid siia üles."
„Sa igavene jõhkard!" pahvatas vürst.
„Pea suu ja tee, mis sulle öeldi," nähvas lendur.

Sborov läks oma naise juurde ja aitas ta salongi uksele, kuid Kittyle piisas ühest pilgust alla. Ta kiljatas läbilõikavalt ja põrkas tagasi.
„Ruttu, ruttu!" kiirustas Brown.
„Ma ei suuda, Brown. Tean seda."
Rihm otsapidi peos, sisenes lendur ise salongi.
„Julge siia," ütles ta. „Seon selle teile ümber."
„Aga ma ei suuda seda, ütlesin ju teile. Olen kindel, et suren hirmust."
„Teid ei tapa miski. Poole aruga inimesed elavad igavesti."
„See on juba liig, Brown. Olen pidanud taluma kõiki teie teotusi."
Vürstinna püüdis näole manada äärmiselt solvunud
43
ilmet, kuid nägi sellises ülespuhutud seisundis haletsusväärne välja.
Brown ei teinud tema sõnadest väljagi, vaid astus juurde ja sidus talle rihma ümber.
„Valmis, Tibbs?"
Jah, söör, kõik on valmis, söör," vastas teener.
„ Tulge nüüd, vürstinna. Aitan teid lifti. Lükake teda pisut tagant."
Brown sikutas eest, Alexis nugis tagant. Vürstinna Sborov kriiskas ja püüdis kinni kahmata kõigest, mis vähegi käeulatusse jäi.
„Mis seal ülal lahti on?" nõudis Jane. „Kas keegi sai viga?"
„Ei saanud," vastas Brown. „Püüame praegu paigast nihutada kuningliku perekonna õrnemat poolt. Saage ometi aru, vürstinna, me teeme seda teie enda heaks. Kui te jääte üksinda siia üles, surete lihtsalt nälga."
Jah, Kitty, mine nüüd. Sa pead meid kõiki kinni," ütles Alexis.
„Mulle tundub, Alexis, et sa eriti ei kurvastagi, kui ma peaksin surma saama. Ehk tunned koguni head meelt, kui ma ära suren? Aga see on ka kõik, mida sa mulle teha saad. Olin suur narr, et sinuga abiellusin. Kuid usu mind, niipea kui leian kir-jutustarbed, parandan ma oma vea. Pärast seda kõike, mida sa mulle ütlesid ja kuidas mind nimetasid, ei saa sa minult sentigi, Alexis, mitte ainsatki senti."
Vürst Sborov' silmad tõmbusid kaheks tigedaks piluks. Ta kibrutas laupa, kuid ei lausunud sõnagi.
Brown kangutas vürstinna käed lahti tooli küljest, millest ta kramplikult oli kinni hoidnud.
„See on täiesti asjatu, vürstinna," ütles ta veidi leebema häälega, sest nägi, et naine oli tõepoolest hirmul. „Meie Tibbsiga jälgime, et te viga ei saaks. Laseme teid ettevaatlikult alla, seal aga võtavad teid vastu leedi Greystoke ja Annette. Pisut kannatust ja te ei märkagi, kui kõik on juba möödas."
„Oh, ma suren, ma tean, et suren!"
Brown ja Alexis kandsid ta salongist välja oksale, mis oli kohe ukse kõrval. Nad libistasid ta pikkamisi üle oksa ja lasksid siis ettevaatlikult maapinnale.
44
«Tore, Tibbs," sõnas Brown. «Järgmisena lähete teie. Kas tahate, et ma lasen teid alla või ronite ise?"
«Ma ronin ise alla," vastas Tibbs. „Me võime ka koos laskuda ja vajadusel teineteist aidata."
«Hei, kuidas siis minuga jääb?" nõudis Sborov.
„Sa roni ise alla, täikrae, või kükita siin üleval edasi," vastas Brown.

VIII. Kavuru Ydeni

Tarzan silmitses ainiti hüti väiksesse ukseavasse ilmunud salajase öise külalise kuju. Tal õnnestus kindlaks teha, et see oli mees.

Džunglivalitseja oli abitu: ta võis ainult oodata, mitte aga ennast kaitsta, sest köidikud olid liiga tugevad. Ja ehkki teda ärritas oma abituse tunnetamine ning mõte, et peab loovutama elu ilma võitluseta, jäi ta liikumatuks ja külmavereliseks.

Kogu hiilis käsikaudu pimeduses kobades lähemale, kui Tarzan äkki teda kõnetas. «Kes sa oled?" päris ta. Külaline tõi kuuldavale hoiatava sisina. «Räägi tasem," manitses ta. «Olen nõidarst Gupingu." «Mis sa tahad?"

«Tulin sind vabastama. Mine tagasi kavurude juurde ja räägi neile, et Gupingu päästis su surmast. Ütle neile, et nad Gu-pingule halba ei teeks ega rööviks tema tütreid."

Pimedus varjas põgusat naeratust, millega Tarzan need sõnad vastu võttis.

«Oled tark mees, Gupingu," ütles ta. «Nüüd aga lõika mu köidikud katki."

«Üks asi veel," lausus nõidarst.

«Mis see on?"

„Sa pead lubama, et ei ütle Udalole või kellele tahes minu rahva hulgast, et ma sinu vabastasin."

«Nad ei kuule seda minult iialgi," kostis ahvinimene, «kui sa ütled mulle, kus te arvate meid, kavurusid, elavat."

«Te elate põhjas, teiselpool viljatut maad, kõrge mäe juures, mis seisab üksinda keset tasandikku," seletas Gupingu.

45

«Kas sinu rahvas teab rada, mis kavurude maale viib?" «Mina tean," vastas nõidarst, «kuid tõotasin, et ei näita seda kellelegi."

«Siis on hästi, kui sa tead." «Tean küll," kinnitas Gupingu.

«Räägi mulle, kuidas sa selle üles leiad, siis on selge, kas sa tead või ei."

«Meie külast põhja pool kulgeb vana elevandirada. See on väga käänuline, kuid viib kogu aeg kavurude maa poole. Teie küla lähedal mäenõlvadel kasvab rohkesti bambus-roogu ja elevandid on aastaid käinud seal maiustamas noori võrseid."

Nõid tuli lähemale ja hakkas kobama Tarzani randmeid ümbritsevaid köidikuid.

«Pärast seda, kui olen su lahti päästnud," sõnas ta, «oota siin, kuni olen oma hütti tagasi jõudnud. Siis mine otsekohe küla värava juurde. Seal leiad seespool pihtaeda platvormi, kust meie sõdurid kallaletungi puhul vaenlasi tulistavad. Sa ronid seal kerge vaevaga üle aia ja oledki küla piirest väljas."

«Kus mu sõjariistad on?" küsis Tarzan.

«Udalo hütis, aga ära proovigi neid kätte saada. Ukse ees magab sõdur. Sa äratad ta üles, kui püüad sisse minna."

«Lõika mu köidikud katki," ütles ahvinimene.

Gupingu lõikas noaga vangi randmeid ja pahkluid köitvad nöörid puruks.

«Oota nüüd, kuni ma oma hütti jõuan," hoiatas nõidarst veel kord ja lipsas vaikselt ukseavast välja.

Ahvinimene tõusis püsti ja raputas ennast. Siis hõõrus kangeks jäänud käsi ja jalgu. Oodates, kuni Gupingu oma hütti jõuab, kaalus ta võimalusi sõjariistu kätte saada.

Seejärel laskus ta põlvili ja roomas uksest välja. Alles õues ajas ahvinimene end sirgu ja hingas mõnuga värsket õhku. Nii hea oli end jälle vabana tunda. Piki tanumat minnes püüdis ta märkamatuks jääda. Seda tegi Tarzan rohkem harjumusest, sest teadis, et isegi kui teda nähtaks, ei suudaks keegi teda enam kinni võtta.

Pealiku hüti juures tardus ahvinimene paigale. Kiusatus oli väga suur sõjariistade tegemiseks kulus palju aega ja vaeva, tema omad aga olid ainult mõne sammu kaugusel.

46

Ta nägi hütist kumamas nõrka valgust, mida heitsid kustuva tule hõõguvad söed. Ta lähenes sissekäigule, mis oli teiste hüttidega võrreldes palju suurem, ja nägi kohe läve taga magava sõduri kogu.

Tarzan seisatas ja vaatas uksest sisse. Tema kärmed terased silmad, mis olid pimedusega harjunud, nägid palju rohkem, kui suudaksid teie või minu omad, ja esimesi asju, mida ta avastas, olid magava mehe keha taga tule lähedal tema sõjariistad.

Sõduri kõri oli paljas ja täiesti kaitsetu. Üksainus hetk, ja ahvinimese teraskõvad sõrmed oleksid magava kogu surnuks kägistanud. Tarzan kaalus selle plaani võimalikkust, kuid loobus kahel põhjusel. Esiteks polnud tema loomuses tappa ilma äärmise vajaduseta. Teiseks oli siiski oht, et sõdur püüab vastupanu osutada, lärm aga ärataks hütis magajad ja sel juhul poleks Tarzanil võimalik sõjariistu kätte saada. Niisiis otsustas ta teise ja palju ohtlikuma plaani kasuks.

Ta laskus kummargile ja astus ettevaatlikult üle sõduri keha. Ta ei teinud ainsatki häält ja oli kahe sammuga sõjariistade juures.

Kõigepealt võttis ta oma kallihinnalise noa ja pistis selle puusal rippuvasse tuppe, seejärel riputas nooletupe koos nooltega paremale ja nööri vasakule õlale. Lõpuks võttis ta pihku lühikese oda ja vibu, lasi veel kiiresti pilgul hütis ringi käia, et veenduda, kas kõik selle asukad magavad, ja pöördus minekule.

Sel hetkel keeras sõdur ennast ja avas silmad. Nähes inimest seismas enda ja tule vahel, tõusis ta istukile. Tõenäoliselt sõdur ei kahtlustanudki, et see oleks võinud olla vaenlane, vaid arvas, et keegi hüti kodakondsetest kavatseb välja minna. Kummatigi paistis inimkogu talle võõras olevat ja sõdur sattus segadusse.

„Kes siin on?" nõudis ta. „Mis viga?"

Tarzan astus mehe juurde.

„Vait!" sosistas ta. „Kui häält teed, sured. Olen kavuru."

Jahmunud neegril vajus suu ammuli, tema silmad tahtsid pealuust välja karata. Isegi poolpimedas võis näha, kuidas sõdur värises.

„Mine välja," käskis ahvinimene, Ja vaikselt, ma ei tee sulle midagi halba."

47

Värisedes nagu haavaleht, tegi sõdur, mis kästud. Tarzan järgnes talle. Ahvinimene käskis saata end väravani ja see lahti teha, siis aga kadus Udalo külast mustavasse džungliöösse. Hetk hiljem kuulis ta külla naasnud sõduri kisa, kuid Tarzan teadis, et teda ei hakata taga ajama: keegi poleks söandanud öösel kavurule järgneda.

Umbes tund aega läks Tarzan mööda Gupingu juhatatud rada põhja poole. Tema ümber oli kuulda öise džungli hääli: ettevaatlik sahin põõsastes, pehmed käpaasted, läheduses lõvi köhimine, teise möirgamine kaugemal. Kuid Tarzani tundlikud kõrvad ja sõõrmed teatasid talle silmapilk, kus varitses oht, seega oli ta alati valmis seda vältima.

Vastutuult minnes haistis Tarzan äkki jahtipidava ja näljase lõvi lõhna ning ronis kähku puu otsa. Lühikese otsimise järel leidis ta puhkuseks sobiva turvalise koha ja otsustas sinna ööbima jääda. Imestades, mis võis juhtuda Nkimaga, keda ta polnud näinud vangilangemisest saadik, jäi Tarzan magama, uinu-tatuna kodustest džunglihäältest.

Koidikul jätkas ta teekonda põhja poole, samal ajal kui väike Nkima kükitas Udalo külas pealiku hüti kohal kõrguva puu lehestikus.

Ta oli väga õnnetu ja hirmunud väike ahv. Öö läbi olid neegrid metsikult kriisates hüttidesse ja neist välja traavinud. Lärm oli Nkima äratanud, kuid ta ei teadnud selle põhjust. Nkima ei teadnud, et tema isand oli külast põgenenud. Väike ahv arvas, et ta lamab ikka veel hütis, kuhu bukenad olid ta viinud.

Juba hahetas, kui Nkima uuesti ärkas. Tema all tanumal oli kõik veel vaikne, ühestki hütist ei kostnud ainsatki häält. Nkima silmitses hütti, kuhu oli lohistatud tema isand. Võtnud julguse kokku, laskus ta kähku alla ning pistis piki tanumat selle hüti poole punuma.

Üks naine väljus oma hütist, et hakata lõket tegema ja hommikueinet valmistama. Ta märkas väikest ahvi ja tahtis teda kinni võtta, kuid Nkima lipsas eest ära, sibas läbi küla ja ronis piht-aia otsa.

Külast välja jõudnud, otsustas Nkima, et ei lähe enam mingi hinna eest sinna tagasi. Kohutatuna mõttest, et ta on jäänud ihuüksi sellele kummalisele maale, pages Nkima džunglisse ja hakkas kodu poole minema. Nii läkski Nkima oma teed, tead-

48

mata, et tema isand oli põgenenud.

Päev läbi sammus Tarzan mööda looklevat elevandirada põhja poole. Alles õhtu eel õnnestus tal uluk tappa ja keha kinnitada. Seejärel seadis ta end öömajale.

Järgmise päeva pärastlõunast hakkas maastik muutuma. Džungel läks hõredamaks ja siin-seal võis näha pargi moodi kohti, kus polnud põõsaid ning puud kasvasid üksteisest küllaltki kaugel. See Tarzanile täiesti tundmatu maa äratas uudishimu, mis oli alati olnud tema käekäigu oluline mõjustaja. See arukas teadmishimu asetas ta kõrgemale teistest džungliasukatest.

Kuna Tarzan vaikselt oma teed jätkas, kaotamata hetkekski valvsust, tõi rändav tuul tema sõõrmetesse kummalist lõhna, mis sundis teda peatuma. Viivu seisis ta paigal nagu raidkuju, endiselt valvas.

Tarzan oli kimbatuses. Lõhn meenutas tarmangani — valge inimese oma, kuid miski oli teisiti. See oli tema jaoks täiesti uus lõhn. Ja siis segunes sellega lõvi Numa tuttav lõhn.

Üks kahest: kas lõvi pidas jahti inimesele või inimene lõvile. Tarzanil polnud tarvis liigseid sekeldusi, et päästa inimene lõvi käest või vastupidi, kuid loomulik uudishimu ergutas teda tegutsema.

Puud tema ees kasvasid õnneks küllaltki tihedalt, nii et ta võis edasi minna oksalt oksale hüpates. Ja nii Tarzan otsustaski teha, sest see andis talle alati võimaluse ilmuda sealt, kust teda ei oodatud. See ettevaatusabinõu polnud sugugi ülearune, eriti praegu, kus tegu oli tundmatute inimestega.

Samal ajal täheldas Tarzan, et Numa lõhn tugevnes palju kiiremini kui inimese oma. Sellest järeldus, et kiskja oli inimesele järele jõudmas. Tarzan teadis hästi, et täis kõhuga lõhnab metsloom hoopis teisiti kui näljasena. Ja et tühja kõhtu kannatav loom peab vaistu järgides alati jahti, järeldas Tarzan täiesti loogiliselt, et lõvi jälitab inimest, oma loodetavat jahisaaki.

Esimesena nägi. Tarzan inimest ja juba põgus pilk sundis džunglivalitsejat paigale tarduma.

Seal oli tõepoolest valge mees, ent kuivõrd erines ta kõigist valgetest, keda Tarzan seni näinud oli! Noormehe kehakatteks oli vaid puusariie, mis oli tehtud ilmselt gorilla-nahast. Tema randmeid, pahkluid ja käsivarsi ümbritsesid

49

võrud. Võõra rinda ehtis inimhammastest kaelakee. Nina-sõõrmetest oli läbi pistetud õhuke luust või vandlist rõngas, kõrvades rippusid rasked litrid. Pea oli paljaks aetud ja ainult otsmikust kuklani kulges kitsas juuksesalk, kuhu olid kinnitatud kirjud suled, mis hõljusid jubedalt võõbatud näo kohal. Samal ajal oli see kõigi metsiku neegri tunde-märkidega inimene kahtlemata valge, ehkki tema nahk oli pidevast alastiolekust pronkspruun.

Ta istus maas, selg vastu puud, ja sõi midagi nahkpau-nast, mis oli kinnitatud tema puusariiet vöötava rihma külge. Oli täiesti ilmne, et tal polnud lõvi lähedusest õrna aimugi.

Ettevaatlikult, säilitades vaikust, liikus Tarzan lähemale, kuni jõudis pahaaimamatu mehe kohale puu otsa. Ta hakkas meest hoolega uurima, meenutades kõiki jutte kavurudest, mida ta kuulnud oli ja eriti ühte, milles kirjeldati kavurusid kui valgeid metslasi.

See võõras pidi olema kavuru, kuid tema edasise uurimise katkestas madal lorin, mis kostis üsna lähedalt.

Jalamaid kargas valge metslane püsti, ühes käes raske oda, teises rohmakas nuga.

Lõvi sööstis põõsastest välja nagu kahurimürsk. Ta oli mehele nii lähedal, et sel polnud vähimatki võimalust päästa end puu otsa ronimisega. Ta tegi kõik, mis teha võis. Käsi raske odaga võttis hoogu ja järgmisel hetkel vihises sõjariist õhus.

Võib-olla selle ootamatu rünnaku äkilisus rammestas teda viivuks, sest oda lendas märgist mööda, ja selsamal hetkel langes Tarzan oksalt lõvile selga.

Kokkupõrkest ahvinimese kehaga paiskus lõvi küljeli. Kohutavalt möirates püüdis kiskja end püsti ajada, kuid Tarzan oli surunud oma võimsad jalad tema kere ümber, kuna tugev käsivars pigistas tugevat kaela.

Valge metslane seisis jahmunult paigal ja jälgis aukartlikult kahe metslooma kummalist võitlust. Ta kuulis inimese lõrisemist ja möirgamist segunemas lõvi omaga. Ta nägi neid teineteise külge klammerdunult maas veeremas, lõvi küünised tabamas inimese pronkspruuni nahka. Ja siis nägi ta viimase käes välkumas nuga — see tõusis ja langes, ning iga korraga tungis selle tera üha sügavamale loomade ku-

50

ninga roiete vahele, kuni möirgamine lakkas ja pruun ikas-kollane keha liikumatuks jäi.

Ahvinimene ajas end püsti. Ta pani jala vastase korjusele, tõstis näo taeva poole ja tõi kuuldavale ahvide võidukisa.

Sellest õudsest üdini tungivast kisast põrkas valge metslane tagasi ja surus noa tugevamini pihku.

Kui jube hääl oli kaugusse hääbunud, pöördus Tarzan näoga olendi poole, kelle elu ta oli päästnud.

Kaks meest seisid sõnatult ja jälgisid viivu teineteist, siis hakkas metslane rääkima.

„Kes sa oled?" nõudis ta murdes, mida kasutasid bukenad.

„Olen Ahvide Tarzan," vastas ahvinimene. „Ja sina?" „Olen Ydeni, kavuru."

Neid sõnu kuuldes tundis Tarzan rahuldust, nagu tunneb igaüks, kui lõpptulemus kinnitab tema arvamust. See oli tõepoolest suur kordaminek, sest nüüd võis ta lõpuks teada saada, mis inimesed need kavurud on. Ja võib-olla juhatab noormees ta oma maalegi, mida Tarzan oli nii kaua otsinud.

„Mispärast sa lõvi tapsid?" küsis Ydeni. „Poleks ma seda teinud, oleks ta tapnud sinu." „Mis see sulle oleks korda läinud, kui ta oleks mu tapnud? Kas ma pole sulle võõras?" Ahvinimene kehitas õlgu.

„Tegin seda selle pärast, et oled valge inimene," ütles ta. Ydeni vangutas pead.

„Ma ei saa sinust aru. Ma pole iialgi varem näinud kedagi niisugust nagu sina. Sa pole neeger ega kavuru. Kes sa oled?"

„Olen Tarzan," vastas ahvinimene. „Otsin kavurude küla, nüüd tulen sinuga kaasa. Tahan rääkida teie pealikuga." Ydeni süngesrus ja raputas pead.

«Võõrad tulevad kavurude külla ainult selleks, et seal surra," ütles ta. „Et sa mu elu päästsid, siis ei võta ma sind ühes ega tapa sind ka praegu, kuigi ma peaksin seda tegema. Mine oma teed, Tarzan, ja vaata, et see sind kavurude külla ei tooks."

51

IX. Leopard Sheeta

Kui kõik olid lennukist õnnelikult alla lastud, hakkas Brown elevandiraja juurde kitsast jalgteed raiuma. Selleks asutas ta väikest kirvest, mis leidus õnnekombel kõige erinevama ja üldiselt tarbetu kraami hulgas, mida vürst ja vürstinna Sborov olid ekspeditsiooni kordaminekuks oluliseks pidanud.

Tibbs pakkus end appi jalgrada raiuma, kuid selgus, et polnud vajalikku vilumust selle tööriista käsitsemiseks, ä mõistis küll hästi, mida tuleb teha, aga ei saanud kuidagi pihta sellele, kuhu sihtis. Ja enne, kui ta oleks jõudnud end vigastada või sooritada enesetappu, võttis Brown temalt tööriista ära.

Sborov oma abi ei pakkunud ja Brown ei teinud temast väljagi, teades, et vürstist on niisama vähe kasu kui Tibbsist. Aga kui tuli aeg asju kanda, nõudis lendur, et Alexis võtaks sellest osa.

„Ole sa kas või kümme korda vürst," ütles ta, „kuid sa hakkad tööle või saad ühe täie vastu vahtimist." Sborov urises vastu, kuid asus tööle.

Kui kraam oli tassitud väikesele metsalagendikule oja kaldale, mille Jane oli leidnud, andis ta korralduse ehitada boma ja midagi lihtsa peavarju taolist.

Siin langes põhiraskus Browni ja Jane'i õlgadele, ehkki Annette ja Tibbs aitasid, kuidas vähegi suutsid. Kitty Sborov üksnes soigus, kuid keegi ei oodanudki temalt midagi muud. Alexis ühines töötegijatega alles pärast seda, kui boma ehitamiseks olid põõsad maha raiutud. Tema jõudu ja arukust ei jätkunud, muide, kuigi paljuks.

„Ma ei kujuta ette, kust temasugused ohmud tulevad," urises Brown, „ja mis kasu neist üldse on! Ma pole eluilmaski näinud nii saamatut mehikest."

Jane naeris.

„Ta tantsib jumalikult, Brown," ütles ta.

„Ma ei kahtlegi selles," kostis lendur. „Neetud kehkenpüks, võttis reisile kaasa ainult pisikese kirve ja püssid ilma laskemoonata." Ta sülitas vastikustundest. „Vaadake siin seda kila-kola. Võib-olla leidub selle hulgas midagi vajalikku, peaksime järele uurima."

52

„PoIe laita mõte," toetas Jane. „Oh, Tibbs, kus on siis nüüd teie püstol? Seda võib meil tarvis minna."

Jah, mileedi, otsekohe," vastas Tibbs. „Kannan seda alati kaasas. Ei või iial teada, millal püstolit vaja läheb, eriti veel siin, Aafrikas, kus on kõik need lõvid ja muud sellised elukad."

Ta otsis oma koti üles, soris selle läbi ja leidis lõpuks relva, mille ta tähtsa ilmega välja võttis ja kõrgele tõstis, et kõik seda näha võiksid.

„Siin see on, mileedi," sõnas ta, „nii usaldusväärne kui ka luksuslik."

Jane'i südame alt läks õõnsaks, kui ta nägi väikest lihtsat 0,22-kaliibrilist püstolit, mida Tibbs tema ees nii uhkelt vibutas.

Brown puhkes laginal naerma. „Noh, Tibbs, oleksid sakslased teadnud, et teil on nii võimas relv, poleks nad eluilmaski alustanud ühtegi maailmasõda."

„Palun vabandust, mister Brown," ütles Tibbs jonnakalt, „kuid see on tõepoolest suurepärane relv. Mees, kelle käest ma selle sain, kinnitas seda ise. Ja see läks mulle maksma kõigest seitse naela, söör."

„Las ma vaatan seda," ütles Brown. Ta võttis püstoli ja avas padrunipesa.

„See on ju laadimata," sõnas ta, „ja pealegi viletsam, kui olla võiks."

„Helde taevas!" hüüdis Tibbs. „ Kuidas võiksin ma laetud relva kanda, söör, see on liiga ohtlik. Mine tea, millal ta tulistada võib!"

„Hea küll," tähendas Jane, „lõppude lõpuks saab seda kasutada väikeulukite laskmiseks. Palju teil padruneid on?"

„Seda et... mileedi," kogeles Tibbs, „ma kavatsesin kogu aeg padruneid osta, kuid ma ei saanud püstolit kuidagi lahti."

Brown silmitses inglast hämmastusega.

„Hea küll, ma..."

Jane potsatas istuma ümberkukkunud reisikotile ja purskas naerma.

„Andke andeks, Tibbs, kuid see on tõepoolest ülimalt naljakas," hüüdis ta.

„Mul on ettepanek," kuulutas Brown. „Paneme Tibbsi täna ööseks laagrit valvama ja kui ta lõvi näeb, võib ta

53

looma selle riistapuuga visata. Millekski muuks see nagunii ei kõlba."

„Ma ei mõista, kuidas te võite naerda, Jane," lausus Kitty nördinult. „Lõvi võib tõepoolest tulla. Tibbs, te oleksite idanud padruneid kaasa võtma. See oli teist väga hooletu."

„Ma ei näe siin mingit vahet, Kitty, sest lõvi vastu on see püstol ühtmoodi mõjus nii laetult kui laadimata."

„Seda ma teadsin, et me kõik saame surma!" hakkas itty hädaldama. „Tahan lennukisse tagasi, seal on palju lgem olla."

„Ärge muretsege," ütles Jane. «Mõningat kaitset pakub boma ja öö läbi põleb meil lõkketuli. Enamik metsloomi kardab tuld, nad ei julge meile läheneda."
Alles õhtupoolikul lõpetati peavarju ehitamine. See koosnes ahest osast: üks naistele, teine meestele. Ehitis oli väga koh-akas, kuid sisendas siiski natuke kindluse- ja turvatunnet. On ammugi teada, et isegi tillukeses ulualuses tunneb inimene d palju kindlamini kui lageda taeva all. Kui peavari ja boma olid valmis, hakkas Jane tegelema teise tööga. Kitty jälgis teda mõnda aega, lõpuks aga sai uudishimu temast võitu. „Heldeke, millega te tegelete, mu kallis?" küsis ta, nähes ane'i kirvega väikest vaia tahumas. „Ma teen sõjariistu: vibu, nooli ja oda." „Oh, mis imeline, eks ju, kullake? See on nii väga teie moodi — hoolitseda selle eest, kuidas aega veeta. Vibupüssist laskmine lahutab meie meelt."
„See, mida ma teen, aitab meil hankida liha ja ennast kaitsta," vastas Jane.
„Oh, muidugi!" hüüatas Kitty. „Kui rumal minust, poolest! Aga kui ma mõtlen vibulaskmisele, kujutlen alati väikseid nooli õlest märklauda tungimas. Need on nii ilusad, mu kallis, nii värvikirevad! Mulle meenuvad kaunid pildid ordirõivais noortest inimestest rohelisel murul päikesepaistest kullatud kenade puude taustal. Kuid kes teie arust hakkab vibu ja nooli kasutama ulukite küttimiseks? Olen kindel, mu kallis, et see on teil väga omapärane mõte, aga peate olema äärmiselt osav, kui saate kellelegi pihta."
Lõpuks valmis Jane'il rohmakas vibu ja pool tosinat noolt,
54
mille otsad ta põletas tules.
Lõpetanud töö, tõusis ta püsti ja heitis pilgu üle laagri.
„Kõik läheb kenasti," sõnas ta. „Lähen vaatama, mis mul õnnestub õhtusöögiks muretseda. On teil nuga, Brown? Mul võib seda tarvis minna."
„Mu kallis, ega te kavatse ometi üksinda jahile minna?" hüüdis Kitty.
«Kindlasti mitte," sõnas Brown. „Tulen koos teiega, missis." Jane vaid naeratas vastuseks.
„ Kardan, Brown, et kust mina läbi lähen, teie seda ei suuda," ütles ta. „Nii et parem andke mulle oma nuga."
«Loodan, et suudan minna kõikjale, kuhu lähete teie, missis," lausus Brown kangekaelselt.
„Andke nuga siia," nõudis Jane. „Kui ilus suur see on! Mulle on alati meeldinud, kui mehed kannavad väärt nuga."
„Kui kõik on valmis, siis asugem teele," ütles Brown.
Jane raputas pead.
„Ütlesin ju, et teie ei saa mulle järgneda," sõnas ta. „Kas tahate kihla vedada?"
„Loomulikult," ütles Jane. «Naelsterling selle imetoreda noa vastu, et juba saja jardi järel jääte minust maha."
„Vaadake, et kihlvedu ei kaota, missis," kuulutas Brown enesekindlalt. «Hakkame minema."
«Olgu siis pealegi. Läki!" kamandas Jane.
Seda öelnud, jooksis ta kergelt üle välu, hüppas madalal rippuvale oksale ja, vibutades end puult puule, oli paugupealt vaateväljalt kadunud:
Brown kihutas talle järele, üritades teda veel hetkekski maas näha, kuid takerdus peagi tihedasse võsastikku.
Tal ei jäänud midagi muud üle kui tunnistada oma lüüasaamist ja masendatult laagrisse tagasi kõmpida.
„Heldene aeg!" hüüatas vürstinna „Olete te midagi seesugust varem näinud? See oli tõepoolest imetore, eks ju? Aga ma kardan nii väga, et temaga võib seal midagi juhtuda. Alexis, sa poleks pidanud lubama tal minna."
„Ma arvasin, et Brown läheb temaga kaasa," ütles Alexis. „Oleksin ma teadnud, et ta kardab, oleksin ise läinud."
Brown heitis vürstile pilgu täis niivõrd sügavat põlgust, et seda poleks suutnud väljendada mis tahes sõnad, ja naasis ulualla oma töö juurde.

„Ma arvan, et igaüks kardaks siit välja minna," lausus Annette, kes aitas Brownil katust suurte lehtedega katta. „ Leedi Greystoke peab küll olema väga vapper."
„Seda ta on," kinnitas Brown. „Ja kas te nägite, kuidas ta puu otsa hüppas? Just nagu ahv."
„Teda vaadates võib arvata, et ta on kogu oma elu puude otsas veetnud," tähendas Annette.
„Kas te tõesti usute, et ta suudab vibu ja nooltega kedagi tappa?" küsis Tibbs. „Need paistavad olevat täiesti ebakohased, kui ma tohin niimoodi väljenduda."
„Vaadake," ütles Brown, „leedi Greystoke pole niisuguste hulgast, kes asuks millegi kallale, kui ei tea, mida ja kuidas teha. Mõtlesin kogu aeg enne meie allakukkumist, et ta on üks neid tavalisi rumalaid suurilmadaame, kes pole šampanjapokaalist midagi rohkemat oma sõrmede vahel hoidnud. Aga uskuge mind, nüüd võtan tema ees mütsi maha! Ja kui ma pole veel kunagi lasknud end naistel kamandada, siis sellele daamile kuuletun heameelega."
„Leedi Greystoke on väga tähelepanuväärne naine," soostus Alexis, „ja ka väga kaunis. Kuid pidage hoolega meeles, Brown, et ta on leedi ja kuulub inglise kõrgkihi hulka. Ainult teiesugune tainapea võis teda daamiks nimetada, näidates sellega oma täielikku nõmedust. Kuid ma tean, et teie, ameeriklased, olete kurikuulsad oma ebaviisakuse poolest, aga kõigel on lõpuks ka piir!"
„Võeh?" tegi Brown. „Ja mida sa nendega ette võtad, sa neetud kehkadivei?"
„Alexis, ära alanda ennast," püüdis vürstinna meest rahustada. „Sul ei sobi tülitseda teenriga."
„Ah nii, teie igavene tulehark," vihastas Brown. „Temal ei kõlba siis minusuguse mühakaga tülitseda? Ma just ootangi parajat hetke, et ta pudrumulk kinni lüüa."
Annette puudutas Browni käsivart.
„Palun, mister Brown," sõnas ta, „’rge tülitsege. Meie olukord pole niigi kiita, miks peaksime seda omavahelise riiuga veelgi halvemaks muutma?"
Brown pööras ümber ja silmitses pilkavalt Annette'i, seejärel kattis ta neiu väikese käe oma käega. „ Arvan, et sul on õigus, pisike. Kui ta lakkab minu kallal norimast, ei puutu ma teda." Brown võttis Annette'i käed oma pihku-
56
desse. „ Arvan, et me klapime ülihästi, lapsuke." „ Klapime mida, mister Brown?" „Tahan öelda, et meist võivad saada semud." „Semud? Kes need on?"
„Sõbrad. Uskusin, et sa valdad hästi inglise keelt."
„Oh, muidugi, sõbrad, sain küll aru. Mulle meeldiks'mister Browniga sõber olla. Annette'ile meeldib igaühega sõber olla."
„See on väga tore, lapsuke, kuid ära nii laialt ette võta. Ma juba tunnen, et sa meeldid mulle järjest rohkem."
Prantslanna langetas edvistades silmad.
„ Mister Brown, ma arvan, et meil oleks parem oma töö juur- . de tagasi minna, muidu võib juhtuda, et täna öösel on meil pea kohal ainult pool katust."
„Hüva, lapsuke, kuid me räägime sõpruse teemal hiljem — täna öösel peaks olema täiskuu."
Laagrist lahkunud, liikus Jane kiiresti ja käratult mööda puid, hoidudes rööbiti jõega ja püüdes seda mitte silmist lasta. Ta otsis jälgi, mis oleksid viinud loomade joogikohta.
Nõrk tuul puhus Jane'ile näkku, tuues tema sõõrmetesse erinevaid džunglilõhnu. Tõsi, tema haistmine polnud küll arenenud nii tugevasti kui tema mehel, kuid igal juhul palju paremini kui teistel tsiviliseeritud inimestel. Ta teadis, mida üks või teine lõhn tähendas. Ta teadis sedagi, et võimet lõhnade keelt mõista on võimalik arendada, ja püüdis seda juhuse korral alati teha.
Praegu tundis ta vaevutabatavat lõhna, mis pani südame kiiremini põksuma. Seda värinat tunnevad üksnes jahimehed. Ees asus jahisaak.

Jane hakkas selle poole hiilima nii ettevaatlikult, et tema puudutusest ei värahtanud ükski leheke. Äkki nägi ta enda ees seda, keda oli otsinud — väikest isaantiloopi, kes läks rohtu näksides piki rada.

Jane lisas kiirust, kuid nüüd tuli veelgi rohkem säilitada vaikust, sest väike loom tema ees oli väga valvas. Vähimagi kahtlase sahina puhul oleks ta nagu välk põõsastesse kadunud.

Nüüd oli Jane juba antiloobile väga lähedal, kuid lasta veel ei söandanud, sest nool võis lehtedesse takerduda.

Kannatlikkus on džungliküti kõige tähtsam omadus ning

57

kannatlikkust oli ta õppinud Tarzanilt ja omaenese kogemustest.

Järsku jäi antiloop rajal seisma ja pööras pea vasakule. Ka Jane muutus valvsaks: talle tundus, et temagi oli märganud sellest küljest okstes mingisugust liikumist. Nüüd ei tohtinud enam viivitada, sest keegi teine võis jahisaagi tema eest ära napsata.

Jõudnud otsusele, nägi Jane lehestikus väikest avaust enda ja antiloobi vahel. Välkkiirelt pingutas ta vibu. Nool tungis vihinal sügavale antiloobi kehasse vasaku abaluu alla. Loom hüppas kõrgele õhku ja prantsatas surnult maha.

Ehkki Jane oletas, et tema jahisaagile ihus veel keegi hammast, ei märganud ta midagi kahtlast. Ka oli tuul suunda muutnud ja viis nüüd kõik lõhnad temast mööda.

See, mida Jane teha kavatses, kätkes endas suurt ohtu, kuid tema kõht oli tühi ja näljased olid ka kaaslased. Nad pidid saama liha, sest pagasi põgusal uurimisel oli selgunud tõsiasi, et peale paari võileiva, mis olid juba ära söödud, koosnes kogu toidumoon ainult mõnest šokolaaditahvlist, kuuest pudelist konjakist ja kahest pudelist veinist.

Nii et valikuvõimalust siin polnud. Jäi loota vaid heale õnnele ja oma kiiretele jalgadele. Hüpanud puu otsast alla, tormas Jane tuhatnelja saagi poole.

Ta tegutses kärmesti, nii nagu Tarzan oli teda õpetanud. Lõikas loomal kõri läbi, laskis vere välja, seejärel tükeldas kiiresti kere, et vähendada selle kaalu. Ja sellal, kui ta tegutses, kuulis ta jälle raja äärest võsast kahtlast sahinat.

Jane lõpetas töö, pani noa kokku ja pistis tasku. Aga kui ta väikese antiloobi kere õlale upitas ja minekule pöördus, kõlas tema selja taga vihane möiratus.

Temast kahekümne sammu kaugusel seisis rajal leopard Sheeta.

Jane nägi jalamaid, et oli võimatu põgeneda koos saagiga, kuid ta ei kavatsenud seda ka Sheetale jätta, ehkki see oleks kõige mõistlikum otsus olnud. Äkiline vihavahk ülekohtu vastu sundis ta seisatama ja tegema väga mõtlematut sammu.

Antiloobi rohule lasknud, haaras Jane vibu, pingutas jõuliselt nööri ja saatis noole otse Sheetale rinda.

Kui nool sisse tungis, tõi kiskja kuuldavale hirmuäratava

58

valu- ja raevukisa ning seejärel ta ründas.

Laagris viibijaile tundus, et kisendas inimene. „Kurat võtaks! Mis see oli?" kohkus Alexis. „Mon dieu, see oli naise kisa!" hüüdis Annette. „ Leedi Greystoke!" karjatas Brown.

„Oh, Alexis, Alexis! Annette!" kiljatas vürstinna. „Mu nuusk-sool, ruttu! Ma minestan."

Brown kahmas pihku väikese kirve ja tormas sinnapoole, kust hääl oli kostnud.

„Oh, kuhu nüüd?" karjus Kitty. „Ärge jätke mind üksi!"

„Pea suu, sa vana tobu!" nähvas Brown. „Leedi Greystoke on hädas, lähen talle appi."

Tibbs tõmbas taskust oma laadimata püstoli.

„Tulen teiega, mister Brown," kuulutas ta. „Meie ei tohi lubada, et mileediga midagi juhtuks."

X. Röövimine

Kuid Ydeni keeldus Tarzanit kavurude külla juhatamast, polnudki ahvinimene üllatatud ega pettunud. Tundes hästi metslasi, teadis ta, et oli rohkesti tabusid, mida neil tuli arvestada

oma ja sugukonna elus. Muidugi oleks ta eelistanud minna kavurude pealiku juurde ühe tema küla elaniku saatel, kellega ahvinimene oli sõbraks saanud. Aga et see oli võimatu, siis polnud midagi parata. Igal juhul polnud Tarzani olukord praegu põrmugi halvem kui enne kohtumist Ydeniga. Ta ei kahelnud, et kui toores ja metsik päästetud mees ka polnud, säilis temas siiski kübeke tänulikkust selle vastu, kellele ta võlgnes oma elu.
„Kui ma tulen nagu sõber," ütles Tarzan, „ei ole selles midagi halba."
„Kavurudel ei ole sõpru," kostis Ydeni. „Sa ei tohi tulla."
Tarzan kehitas õlgu.
„Siis tulen nagu vaenlane."
„Sind tapetakse. Sa päästsid mu elu ja ma ei soovi sulle surma, kuid ma ei saa seda ära hoida. Selline on kavurude seadus."
„Siis te tapate ka röövitud tütarlapsi?" küsis ahvinimene. „Kes ütles, et kavurud röövivad tütarlapsi?"
59
„Seda teavad kõik inimesed ümberringi. Mispärast te seda teete? Kas teil oma naisi ei jätku?"
„Kavurude suguharus pole naisi," vastas Ydeni. „Vihmad tulid ja läksid nii mitu korda, kui palju on neljal mehel kokku sõrmi ning varbaid, sestsaadik kui viimane kavuru naine andis oma elu, et kavuru mehed elada võiksid."
«Tähendab, et kaheksakümne aasta eest oli kavurude hulgas naisi," järeldas Tarzan. „Kuid see pole võimalik. Sina, Ydeni, oled ju ise veel nii noor ja sinulgi oli ema. Ehk kuulus ta teise suguharusse?"
„Minu ema oli kavuru, kuid ta suri ammu enne viimast naist. Oled ülearu uudishimulik, võõras. Olen niigi jutustanud sulle rohkem kui vaja. Kavurudel on omad erilised kombed ja võõrastel pole vaja neid teada. Neist rääkida on tabu. Mine nüüd parem oma ja mina lähen oma teed."
Tarzan mõistis, et selle mehe käest ei kuule ta enam midagi, hüppas puu otsa ja hetk hiljem oli juba kavuru silmist kadunud. Esialgu suundus ta läände, sest tahtis Yde-nit petta ja uskuma panna, et ta ei tea õiget teed kavurude külla. Ometi ei läinud ta kuigi kaugele, vaid tuli üsna pea tagasi sinna, kuhu oli jätnud valge metslase. Tarzan oli otsustanud Ydenit jälitada, sest siis oleks viimasest tahtmatult saanud tema saatja, ilma et tal endal sellest aimugi oleks olnud.
Leidmata uut tuttavat endises paigas, oletas Tarzan, et ta oli läinud põhja poole ja hakkas samuti selles suunas minema. Ta läks küllaltki kaua, kuid ei avastanud Ydeni ainsatki jälge. Ilmselt ei läinud ta külla, vaid kuhugi mujale. Ligi tund tiirutas Tarzan džunglis ringi, kuni lõpuks tuul Usha tõi ta sõõrmetesse valge metslase lõhna. Teda tegi valvsaks üksnes see, et Ydeni ei läinud põhja poole, vaid hoopis lõunasse. Mõistagi võis ta seda teha meelega, et eksitada teda õigelt teelt. Kuid Tarzan ei välistanud ka seda võimalust, et oli saanud kavurude küla asukoha kohta valeteavet. Igal juhul pidi Ydeni lõpuks siiski teda eesmärgile viima.
Praegu juhtis kavuru teda tagasi mööda sedasama rada, kustkaudu Tarzan oli Udalo külast tulnud. Siiamaani polnud Yde-nil aimugi, et keegi on tal kannul, kuigi ahvinimene oli mitut puhku talle õige lähedal.

60
Tarzan silmitses uudishimulikult seda veidrat olendit, kelle suguharu kohta räägiti nii salapäraseid ja kohutavaid jutte. Ta märkas, et Ydeni tätoveering ja sõjariistad on sarnased nendega, mida Tarzan oli varem näinud. Eriti huvitas teda peenike kiududest nöör, mis ulatas mitu tiiru ümber kavuru keha. Tarzan teadis, et džungliasukad kasutasid nööri sõjariistana. Ta tahtis väga teada, kuidas Ydeni seda kasutama hakkab.

Alles õhtu eel nägi Tarzan, et nad olid jõudnud bukenade küla lähedale. Džunglivalitseja hämmastuseks ronis Ydeni nobedasti puu otsa ja jõudis oksalt oksale hüpates küllaltki osavasti ja kiiresti edasi, ehkki mitte niisuguse kindlusega kui tema jälitaja.

Kavuru liikus äärmise ettevaatusega: ta peatus tihti ja kuulatas teraselt. Nüüd harutas ta enda keha ümbert nööri lahti ja Tarzan nägi, et selle ühes otsas oli kokkujooksev silmus.

Kusagilt eespoolt kostis hääli, need kõlasid küllaltki kaugel. Ilmselt oli ka kavuru neid kuulnud, sest ta pöördus järsult ja hakkas häälte poola minema.

Tarzani jaoks läks asi põnevaks. Metslane tema ees käitus nagu saaki jälitav õhinasse sattunud jahimees. Ta tundis, et mingisugune saladus peab õige varsti päevavalgele tulema.

Vahepeal oli kavuru metsaservani jõudnud ja peatunud. Tema all laiusid väikesed põllulapid, kus töötas hulk naisi. Puu otsast maha tulemata silmitses Ydeni neid teraselt. Lõpuks hakkas ta ettevaatlikult lähenema ühele umbes viieteistkümneaastasele tüdrukule, kelle ta ilmselt oli ohvriks valinud.

Tarzan järgnes talle, jälgides hoolega kavuru iga liigutust. Järsku tegi metslane veidrat häält, mis oli küll tasane, kuid pidi siiski tüdruku kõrvu ulatuma.

Tüdruk ei teinud sellest esialgu väljagi, vaid töötas edasi, siis aga tõstis ootamatult pea ja vaatas tuhmide mõistmatute silmadega džungli poole. Terava otsaga kepp, millega ta nüüdsama oli maisi kobestanud, kukkus tema lõtvade käte vahelt maha.

Ydeni jätkas veelgi suurema visadusega õudset peibutust. Tüdruk astus paar sammu džungli poole ja seisatas. Tarzan võis juba tüdruku ilmest näha, et tema sisimas käis võitlus

mingisuguse salapärase jõuga, mis oli sundinud teda oma suguharu naisi hülgama ja järgnema metslasele džunglisse. Ydeni hääl oli pealetükkiv ja käskiv, ning lõpuks läks tüdruk taas kuulekalt edasi otsekui hüpnotiseeritud, üksisilmi kavuru poole vaadates.

Ydeni taganes pikkamisi sügavamale džunglisse, kutsudes lakkamatult abitut tüdrukut endale järgnema.

Tarzan nägi seda kõike pealt, kuid ei seganud end vahele. Teda huvitas ainult saladus, mis ümbritses tütarlaste kadumist. Nüüd ta teadis, et röövimises süüdistati õigusega kavurusid. Selle neegritüdruku enda elu ei tähendanud Tarzanile rohkemat kui näiteks antiloobi või kelle tahes teise džungliasuka elu. Nad kõik olid tema meelest loomad, Tarzan ise kaasa arvatud. Kõigil oli ühesugune õigus elada ja surra. Üleolekule võisid aga loota üksnes need, kellel jätkus küllalt jõudu ja julmust, et seda endale võita.

Ydeni meelitas tüdrukut üha sügavamale metsa ning peatus lõpuks ühe jämeda puu otsas.

Tüdruk lähenes aeglaselt. Oli ilmselge, et tal polnud enda üle mingit võimu. Kavuru õudne üksluine häälitsemine oli halvanud kogu ta olemuse.

Viimaks jõudis tüdruk puu alla, mille oksal kükitas Ydeni. Vilunud küti käega heitis mees tüdrukule lasso ümber.

Tüdruk ei toonud kuuldavale ühtegi karjatust ega pannud vastu, sellal kui kavuru nööri tema keha ümber mässis ja teda pikkamisi üles enda poole tõmbas, katkestamata hetkekski oma jorinat.

Tüdruku kätte saanud, võttis Ydeni tema ümbert nööri, tõstis lõdva keha oma laiale õlale ja asus tagasiteele selles suunas, kust ta tulnud oli.

Tarzan oli jälginud tüdruku vägivaldset äraviimist suure huviga, sest see seletas viimasel ajal aset leidnud paljude teiste noorte neidude salapärast kadumist. Tal oli kerge taibata, kuidas need salapärased ärakadumised ebausklike pärismaalaste mõistusele mõjusid. Ometi oli see kõik väga lihtne, välja arvatud kavuru imelik uinutav jõud. See polnud talle veel arusaadav.

Ta imestas,, kuidas pärismaalased olid sellele tulnud, et siduda neidude kadumine kavurudega. Ainus tõepärane seletus tundus olevat see, et kunagi võis mõni erakordselt

kangekaelne suguharu liige röövitud tütarlast otsides juhtumisi röövijat ja tema saaki märgata ning sel moel röövija isiku kindlaks teha, aga ei saanud siiski aru selle juures kasutatud võtetest.

Sel moel mõtteid mõlgutades jätkas Tarzan kavuru jälitamist, tundmata vähimatki muret tüdruku saatuse pärast. Tal oli vaja, et Ydeni teda oma külla juhataks, seal aga tahtis Tarzan üles otsida Muviro tütre Buira, kui viimane veel elavate kirjas oli.

Nähtavasti kartis Ydeni tagaajajaid ja seepärast liikus ta tundide kaupa edasi mööda puid. Alles siis, kui ta oli kindel, et jälitajad ei suuda teda leida, tuli Ydeni puu otsast alla.

Tüdruk lebas endiselt metslase õlal, andmata endast vähimatki elumärki.

Ydeni rühkis muudkui edasi, ta tundus olevat väsimatu. Puult puule hüpates järgnes talle Ahvide Tarzan.

Alles hilisõhtul tegi kavuru peatuse. Ta viis tüdruku puu otsa ja sidus oksa külge sellesama nööriga, millega oli ta kinni püüdnud. Jätnud tüdruku sirina, läks ta ära. Tarzan järgnes talle.

Ydeni käis üksnes toidupoolist otsimas. Leidnud mõne söödava puuvilja ja natuke pähkleid, pöördus ta nendega vangi juurde tagasi.

Vahepeal oli tüdruk pikkamööda toibuma hakanud. Hüpnoos, mis teda nii kaua oli oma nõiduses hoidnud, oli mõju kaotamas. Ja kui Ydeni talle lähenes ning teda puudutas, tõmbus ta pärani silmi metslasest eemale.

Vabastanud tüdruku köidikuist, viis Ydeni ta puu otsast alla ja pakkus talle süüa.

Nähtavasti oli tüdruk nüüd lõplikult teadvusele tulnud, mõistnud oma olukorda ja sedagi, kes oli ta röövinud. Ääretu meeleheide ja hirm moonutasid ta nägu ning tüdruk puhkes kibedasti nutma.

„Jää vait," nähvas Ydeni. „Ma pole sulle midagi halba teinud. Ja kui sa mulle tüli ei tee, ei juhtu sinuga midagi."

„Sa oled kavuru," sosistas tüdruk hirmust värisedes. „Vii mind tagasi mu isa juurde. Sa tõotasid talle, et ei tee kellelegi meie perekonnast halba."

Ydeni silmitses tüdrukut,. suutmata varjata oma hämmeldust.

63

„Mina tõotasin sinu isale?" kordas ta. „Ma pole eluilmaski näinud sinu isa. Ma pole eales rääkinud mitte ühegi inimesega teie suguharust."

„Oled küll. Sa tõotasid talle seda, kui ta päästis su hütist, kuhu Udalo oli su kinni pannud. Udalo oleks su tapnud, kuid minu isa, nõidarst Gupingu, päästis su. Siis sa tõotasidki meie perekonda säästa."

See ilus jutt ei avaldanud vähimatki mõju Ydenile, küll aga üleval puu otsas valvajale. Tähendab, see oli siis Gupingu tütar. Tujukas saatus oli tüdrukule mänginud kentsaka vembu.

Neiu isiku selgumine andis sellele loole uue värvingu. Tarzan tundis, et nõustudes enda vabastamisega Gupingu käe läbi, oli ta andnud nõiale kaudse kinnituse, et tema tütred on kavurude eest kaitstud. Seda kohustust ei saanud džunglivalitseja eirata. Aga oleks ta tüdruku praegu Ydenilt ära võtnud ja oma rahva hulka tagasi viinud, oleks tal võimatu järgneda kavurule viimase külla. Tarzan seisis raske valiku ees. Kuid lõpuks otsustas ta teha nii, nagu tema au ja südametunnistus käskisid.

Ent kuidas vangi vabastada? Ta võis muidugi alla laskuda ja tüdruku jõuga ära võtta, kuid Tarzanil polnud põrmugi tahtmist oma uuele tuttavale näidata, et just tema on see tüdruku päästja, sest mine tea, millise teene võib Ydeni osutada ahvini-mesele, kui ta viimaks kavurude külla jõuab. Lõppude lõpuks oli ta ikkagi päästnud mehe elu, aga sellise heateo võis unustada ainult kõige alatum metsloom.

Seepärast pidas Tarzan paremaks oodata ja vaadata, mida Ydeni kavatseb öö saabudes ette võtta, sest ahvinimesel oli nüüd plaanis tüdruk salaja röövida. Pimedas poleks kavuru teda ära tundnud, ja nii ta siis ootaski kannatlikult, nagu kes tahes saaki varitsev metsloom passib kallaletungiks parajat silmapilku.

Nähes, et tema palved ei suuda kavurut vähimalgi määral liigutada, jäi tüdruk vait ning heitis vaid oma röövijale hirmust ja vihast hõõguvaid pilke.
Oli juba täiesti pime, kui kavuru kahmas tüdruku ja paiskas ta toorelt maha. Tüdruk võitles nagu noor emalõvi, kuid Ydeni oli tugev ja sai temast peagi jagu. Seejärel sidus ta nobedasti tüdruku käed-jalad kinni, nii et ta ei saanud neid liigutadagi.
64
Surmani hirmunud, lamas tüdruk värisedes maas.
„Noh," sõnas Ydeni, kui oli lõpetanud, „nüüd ei saa sa jalga lasta. Ydeni võib puhata ja sinulgi tasuks suigatada, sest homme seisab meil ees pikk tee ja Ydeni ei kavatse sind kanda."
Tüdruk ei vastanud. Mees heitis vangi kõrvale pikali. Üks tumm kogu tuli puude otsas vargsi neile lähemale. Oli väga pime ja vaikne. Kusagilt kaugelt kostis lõvi möirgamist, mis kõneles sellest, et elu džunglis käis oma rada.
Tarzan ootas kannatlikult. Metslase korrapärane hingamine kinnitas, et ta magas. Kuid tema uni polnud siiski veel nii sügav, et see oleks ahvinimest rahuldanud.
Möödus tund. Nüüd magas Ydeni nagu kott, tüdruk aga polnud sõbagi silmale saanud. See oli Tarzanile just meeltmööda. Ta kummardus oma oksalt tüdruku kohale ja sosistas:
„Ole tasa, ma tulen alla, vabastan sinu ja viin tagasi isa juurde."
Ta libistas end ettevaatlikult maapinnale. Isegi tüdruk, kelle kõrval ahvinimene nüüd seisis, ei teadnud, et viimane oli maha astunud puu otsast. Sõrm hoiatavalt suul, manitses Tarzan tüdrukut vaikima.
Tüdruk kartis. Kuid veel rohkem kartis ta kavurut ja nii ei teinud ta häältki, kui Tarzan ta õlale tõstis ja vaikselt piki džung-lirada eemale kandis, kuni ta võis puu otsa ronida, kartmata Ydenit äratada.
Jõudnud magavast metslasest ohutusse kaugusse, tegi ta peatuse ja lõikas tüdruku köidikud katki.
„Kes sa oled?" küsis tüdruk sosinal.
„Olen see mees, keda Udalo tahtis tappa ja kelle sinu isa vabaks laskis," vastas ahvinimene.
Tüdruk põrkas tagasi.
„ Siis oled ka sina kavuru," ütles ta.
„Ma ei ole kavuru. Ütlesin seda neile, kuid nad ei uskunud mind. Olen Ahvide Tarzan ja waziride pealik. Meie maa on siit paljude päevateekondade kaugusel, seal, kus tõuseb päike."
„Sa oled kavuru," jäi tüdruk endale kindlaks. „Mu isa ütles seda."
„Ei ole, kuid mis vahet sel on, kui ma viin su tagasi isa juurde?"
65
„Kuidas ma tean, et sa mu tagasi viid?" nõudis tüdruk. Võib-olla sa petad mind."
„Kui sa tahad," sõnas ahvinimene, „võin ma sind kohe vabaks lasta, kuid mida sa siin džunglis üksinda peale hakkad? Kindlasti leiab su üles kas lõvi või leopard, ja kui seda ka ei juhtu, ei leia sa iialgi üksinda teed tagasi oma kodukülla, sest kui kavuru sind kandis, olid sa teadvuseta."
„Ma tulen sinuga," lausus tüdruk.

XI. „Seitsekümmend miljonit dollarit"

Brown ja Tibbs ruttasid jooksujalu mööda jahirada sinnapoole, kust oli kostnud laagrit jahmatanud kohutav kisa.
„Mileedi!" hõikas Tibbs. „Kus te olete? Mis juhtus?"
Brown, kes tänu palju väledamatele jalgadele oli oma kaaslasest tükk maad kaugemale jõudnud, hüüdis samuti:
„Missis! Kus te olete?"

Äkki kuulis ta leedi Greystoke'i tuttavat häält.
„Olen siin, rajal," vastas ta rahulikult toonil. „Ärge muretsege, mul pole midagi viga."
Ja kohe silmaski Brown Jane'i. Naise kõrval lebas antiloobi puhtaksroogitud rümp, ta ise oli kummargil tapetud leopardi kohal ja tõmbas parajasti selle korjusest välja viimast, kolmandat noolt.
„Mis... mis see kõik tähendab?" küsis jahmunud Brown.
„Kõik on korras," kinnitas Jane. „Olin just tapnud selle soku, kui Sheeta tahtis minult saaki ära võtta."
„Teie tapsite ta?" imestas Brown. „Te tegite seda oma nooltega?"
Jah, maha ma teda igatahes ei löönud," naeris Jane.
„Kes oli see, kes nii jubedalt kriiskas?"
„See oli Sheeta. Ta ründas mind, ja kui mu esimene nool teda tabas, ei meeldinud see talle sugugi."
„Ja üksainus nool lahendaski asja?" küsis lendur.
„ Lasin tema pihta veel kaks noolt. Ma ei tea, milline neist ta surmas, sest kõik kolm tungisid südamesse."
Brown pühkis laubalt higi.

«Ausõna, missis," sõnas ta, «võtan teie ees mütsi maha!"
«Olgu pealegi, võite selle uuesti pähe panna, Brown, ja parem viige antiloop nüüd laagrisse."
Parajasti jõudis kohale ka Tibbs ja jäi pärani silmi surnud leopardi vahtima.
«Julgen tähendada, mileedi," ütles ta, kui oli tagasi saanud kõnevõime, «et see kõik on äärmiselt ebaharilik. Ma poleks ealeski uskunud, mileedi, minu ausõna, et need väikesed nooled võivad tappa kedagi suuremat kui lind."
«Kas see üllatas teid, Tibbs?" küsis Jane.
«Jah, mileedi."
«Kas viime selle kassi ka laagrisse?" päris Brown.
„Ei," vastas Jane. «Naha nülgimine on aeganõudev töö ja pealegi võib vürstinna Sborov seda kaunitari nähes minestusse langeda."
Brown upitas antiloobi rümba õlale ja kõik kolm hakkasid laagri poole astuma.
Annette ootas neid, üksisilmi džunglisse vahtides. Nähes neid elusa ja tervena tagasi tulemas, hingas tütarlaps kergendatult.
«Oo!" hüüatas ta rõõmsalt. «Teil on õnnestunud toidupoolist hankida! See on vahva, mu kõht on hirmus tühi."
«Kus on vürst ja vürstinna?" päris Jane.
Annette viipas naeru kihistades onni poole.
«Niipea kui Brown ja Tibbs olid lahkunud, jooksid nad sinna peitu," sosistas ta.
Häälte peale ronis varjualusest välja vürst. Ta oli väga kahvatu ja hirmus kuri.
«Teil, meestel, pole mingit õigust korraga ära joosta ja laagrit saatuse hooleks jätta," kähvas ta. «Paljugi mis siin oleks võinud juhtuda. Pidage seda alati meeles. Et edaspidi midagi seesugust enam ei korduks!"
«Oh, issand, kinnita mu jõudu!" oigas Brown. «Olen küll pika kannatusega, aga enam ma seda pässu taluda ei jaksa."
«Mis see oli?" nõudis Alexis.
«Tahtsin öelda, et kui sa veel oma neetud lõuad lahti ajad ja minuga sellisel toonil räägid, siis teen ma sinust kuninga."
«Mis?" ei saanud vürst aru.
«Kavatsen sind kroonida."

«Arvan, et see on järjekordne veider amerikanism," nentis vürst pilkavalt. „Ma ei tea, mida see tähendab, aga mis iganes eilt ka ei tuleks, on see teotav." „Ja veel kuidas!" hüüatas Brown.

„Selle asemel et siin jagelda, tehkem parem midagi," ütles Jane otsustavalt. «Brown ja Tibbs, teie süüdake palun lõke. Alexis, teie tükeldage antiloop ja valige viis või kuus paremat tükki, et Annette saaks need küpsetada. Kas sa tead, Annette, kuidas lahtisel tulel liha röstida?"

„Ei, madam, aga ma võin õppida, kui te mulle korra ette näitate."

Sel hetkel ilmus varjualusest nähtavale vürstinna.

„Oh, mu kallis, mis teil siin ometi on?" küsis ta. „Oh, viige see minema, see on ju üleni verega koos!"

«See on teie õhtusöök, Kitty," ütles Jane.

«Te pakute seda süüa? Jumal hoidku. Ma jään tingimata haigeks. Viige see minema ja matke maha."

«Hüva, te võite selle söömisest keelduda, leedi," tähendas Brown. «Ainult sel juhul jääte üldse ilma õhtusöögita."

«Kuidas te julgete ähvardada, Brown, et kavatsete minu eest toitu peita?" oli vürstinna nördinud.

«Mul pole mõtteski teie eest toitu peita, leedi. Ma üritan vaid teile selgeks teha, et midagi muud kui see meil lihtsalt ei ole. Kui te seda süüa ei taha, siis ärge sööge ja kogu lugu."

«Kuid mul ei lähe mitte üks raas seda jälkust kõrist alla. Alexis, kullake, kas tunned, kui vastikult see lõhnab?"

Kummatigi ei läinud tundigi, kui vürstinna rebis hammastega pirakat lihakäntsakat nagu näljane hunt.

«Kui maitsev see on," sai ta lõpuks mahti öelda. «Mulle meenutab see piknikut vabas õhus."

«Tõepoolest," muigas Jane irooniliselt.

«Minu arust on see kõik lihtsalt tülgastav," tähendas Alexis. «Pealegi on liha toores. Annette, oleksite võinud minu tüki küpsetamisel hoolikam olla." •

«Ära ülbitse midagi, kehkenpüks," pistis Brown vahele. «Võta, mis antakse, ja ole tänulik. Ja edaspidi hoidu kasutamast seda saksikut tooni, kui räägid Annette'i või kellega tahes sellest pundist."

Tibbsil oli ilmselt ebamugav. Ta tunnetas alati väga selgesti

erinevust, mis valitses end aristokraatideks pidavate ja alamat sorti inimeste vahel, kelle hulka temagi end luges, ning käitus ka sellele vastavalt.

„Kui ma tohin küsida, mileedi," pöördus ta Jane'i poole kavatsusega olukorda pehmendada, „siis mismoodi te mõtlete siit välja pääseda, et tsiviliseeritud maailma tagasi pöörduda?"

„Olen selle üle palju mõtisklenud, Tibbs," vastas Jane. „Teate, kui me oleksime kõik heas sportlikus vormis, võiksime minna pärivoolu kuni suure jõeni, kus kindlasti leiaksime mõne pärismaalaste küla. Sealt saaksime süüa ja vahest ka paar teejuhti, kes viiksid meid eurooplaste juurde. Halvemal juhul võiksime teele saata käskjala, kes meie kohta teate edastaks."

„Minu arust on see suurepärane mõte, mileedi. Loodan, et asume peagi teele."

„Ma kahtlen, kas pika teekonna raskused on meile kõigile jõukohased," tähendas Jane.

„Ilmselt peate te silmas mind, mu kallis," kostis vürstinna, „kuid kinnitan teile, et jalutuskäigud on mulle alati pööraselt meeldinud. Mäletan, et omal ajal jalutasin ma alati hommikuti vähemalt miili jagu. See oli enne seda, kui ma kaotasin oma kalli mister Petersi. Ta käis peale, et ma seda teeksin, ta ise oli tõeline rammumees. Kolmapäeviti mängis ta pärastlõunal alati golfi. Pärast tema surma lõin ma kõigele käega, see pani mu jalad nii hirmsasti valutama."

„Me võiksime teha kandetooli," soovitas Alexis. „Olen seda kinos näinud. Brown ja Tibbs võiksid vürstinnat kanda."
„Võeh?" tegi Brown. „Ja kes sind ennast kannab?"
„Oh, ma arvan, et see on imetore!" hüüatas Kitty. „See lahendaks kõik probleemid. Kandetoolid tuleb teha kahele, siis võime matkata paarikaupa."
„Miks mitte juba nelja jaoks korraga?" salvas Brown. „Siis kannaksime Tibbsiga teid kõiki."
„Kahju küll," hüüdis vürstinna irooniat mõistmata, „ see oleks teile vististi liiga raske."
„Meie kaaslane püüab hiilata oma teravmeelsusega, mu kallis," seletas Alexis, „kuid tegelikult pole ühtegi põhjust, miks nad sind kanda ei võiks."
„Välja arvatud üks," lausus Brown.
69
Ja mis see siis on, palun?" küsis Kitty. „Oma arust ei näe ma ainsatki põhjust, miks teie ja Tibbs mind kanda ei või."
„See ei tule kõne allagi, Kitty," sekkus Jane järsult. „Te lihtsalt ei tea, mida räägite. Kaks meest ei saa kedagi kanda läbi selle džunglirägastiku. Pole tähtis, mida te võite mõelda, kuid juba hiljemalt tunni aja pärast proovite jalgsi minna."
„Oh, mu kallis Jane, mis ma siis pean tegema, igaveseks siia jääma või?"
„ Mitte sugugi. Üks või kaks meie hulgast peavad minema abi otsima, teised aga jäävad laagrisse ootama. Teist teed ei ole."
„Kes läheb?" küsis Brown. „Kas mina ja Tibbs?"
Jane raputas pead.
„Ma kardan, et Tibbs ei saa sellega hakkama," ütles ta. „Esiteks pole tal seda sorti rännakuteks mingeid kogemusi ja teiseks saab ta laagris palju kasulikum olla. Minna tuleb tõenäoliselt meil teiega. Me teame üht-teist Aafrikast ja sedagi, kuidas džunglis käituda."
.,Aga mida need inimesed ilma teieta peale hakkavad? See on kõige abitum punt, keda ma eales näinud olen."
Browni räiget hinnangut kuuldes tegid vürst ja vürstinna nördinud näo, kuid ei lausunud sõnagi. Tibbs paistis olevat vapustatud, Annette aga keeras selja, et varjata muiet.
„Mul on ettepanek," jätkas lendur. „Teie jääte laagrisse ja hoolitsete nende inimeste eest, mina aga lähen abi otsima."
„Seda tüüpi ei tohi usaldada, Jane," pistis Alexis vahele. „Kui lasta tal minna, ei tule ta iialgi tagasi ja jätab meid siia surema."
„Ärge rääkige rumalusi," kähvas Jane. „Brownil on õigus, et me mõlemad ei tohi laagrist lahkuda. Teil pole ju vähimaidki kogemusi: te ei oska toidupoolist hankida ega hädaohu puhul end kaitsta. Seega peab üks meist kahest kindlasti siia jääma. Minna tuleb aga minul, mitte Brownil, sest mina liigun džunglis edasi kõige kiiremini."
Vastuseks kostis mitu protestihäält korraga. Alexis piidles Jane'i poolsuletud laugude vahelt, ta paistis naist tak-seerivat raskel, ebasõbralikul pilgul. Äkitselt hakkas ta rääkima.
„Teie ei tohi minna üksinda, Jane," sõnas ta. „Teil oli õigus,
70
kui ütlesite, et minust on laagris vähe kasu. Ma tulen teiega, siis on keegi, kes vajaduse korral teid kaitseb."
Brown pahvatas siivutult naerma, vürstinna aga oli solvunud ja jahmunud.
„Mis sa ometi räägid, Alexis," hüüdis ta. „Mind üllatab, et sa võid nii võimatut asja isegi ette panna. Mõtle Jane'i mainele!"
Nüüd puhkes ka Jane naerma.
„Mu kallis Kitty," hüüdis ta, «ärge olge naeruväärne. Ma muidugi ei taha, et Alexis minuga kaasa tuleks, kuid sugugi mitte sel põhjusel, mida teie silmas peate. Kui kaalul on vaid üks elu, siis võib harjumuspärasusest ka mitte hoolida."
«Loomulikult," soostus vürst.

«Olgu pealegi," andis vürstinna järele. «Alexis võib minna, aga kui ta läheb, siis lähen mina koos temaga."

«See on õiglane," ütles Alexis. «Sina tõid meid sellesse pärapõrgusse ja nüüd loobid kaikaid kodaraisse, et takistada meid siit välja pääsemast. Kui poleks sind, võiksime siit lahkuda kõik koos, ja kui poleks olnud sind ja su ameeriklasest lendurit, poleks me iialgi sattunud sellesse lõksu!"

„Oh issand, Alexis," nuuksatas vürstinna, «kuidas sa võid minu vastu nii julm olla? Sa ei armasta mind enam sugugi."

Midagi vastamata heitis vürst talle hävitava pilgu, keeras selja ja läks eemale. Maad võttis piinlik vaikus, mille lõpuks katkestas Jane.

„Ma asun teele hommikul," sõnas ta, «hästi vara. Mis te arvate, Brown, kas suudate minu äraolekul neid inimesi toidu-poolisega varustada?"

„Ma loodan seda, kui nad pole just eriti suure isuga ega vali toitu," vastas lendur irvitades.

«Kas te teate, millised taimed ja puuviljad kõlbavad süüa ning millised on ohtlikud?" küsis Jane.

„Ma võtan ainult neid, mille söödavuses olen kindel ja jätan teised puutumata," ütles mees.

«Nii on õige. Vaadake hästi ette, mida te sööte ja joote."

Brown irvitas.

«Meil pole siin midagi eriti palju ette vaadata."

Öö saabudes läks märksa jahedamaks, kuid lõkketule ääres oli meeldivalt soe. Suurem osa seltskonnast kogunes selle ümber, üksnes tusane Alexis hoidus jonnakalt eemale. Ta seisis onni

meestepoolel ukseava ees ja silmitses tule paistel istuvaid kogusid. Tema sünge pilk peatus oma naisel, kes istus seljaga tema poole. Nüüd, mil keegi teda ei vaadanud, väljendas vürsti pilk tülgastust. Tema tühises ajus kihavatel mõtetel polnud vähimatki pistmist armastusega. Seistes tulest kaugemal, oli vürst minetanud kogu oma näilise hiilguse ja paistis sellena, kes ta tegelikult oli: väiklane odav suli, kes oli äkki muutunud kurjakuulutavaks ja ohtlikuks.

Seejärel suunas Alexis pilgu Jane'ile ja ta ilme muutus. Ta limpsas oma lihavaid huuli, mis olid lõdvad ja vastikud.

Siis põrnitses ta jälle oma naist.

«Kui see poleks sinu jagu," mõtles ta. «Seitsekümmend miljonit dollarit! Kuidas ma tahaksin siit ära olla... Selle juhmardi Browni koksaksin meelsasti maha... Annette on, muide, üsna sileda näolapiga... Seitsekümmend miljonit dollarit... Pariis, Nizza, Monte Carlo... Vana krõhva... Jane on imekaunis... Arvan, et vana krõhva elab veel terve igaviku... Et ta kiiremini kärvaks... Seitsekümmend miljonit dollarit!"

Samal ajal andis Jane lõkke ääres korraldusi laagri kaitsmiseks öösel.

«Arvan, et kolme- või neljatunnisest vahetusest piisab täielikult," ütles ta. «Vaadake, et tuli ei kustuks. Kui läheneb mõni loom, siis võite teda märgata pimeduses hiilgavate silmade järgi. Pidage meeles, et kõik metsloomad kardavad tuld. Neid saab hirmutada või eemale peletada sellega, et viskate neid tuletukiga."

„Oh, mu kallis, kas mina ka pean seda tegema?" karjatas Kitty. «Ma ei saa sellega iialgi hakkama, see tähendab, et ma ei suuda öösel üksinda lõkke ääres istuda."

„Ei, mu kallis," ütles Jane, «teid vabastatakse öisest valvekorrast. Ja mida ütlete teie, Annette? Kas te arvate sellega toime tulevat?"

«Püüan teha kõike, mis teisedki, madam."

«Vaat' see on alles tüdruk!" kiitis Brown.

«Julgeksin tähendada, mileedi," ütles Tibbs lugupidavalt, „et 'ninu arust peavad valves olema kolm meest. See töö pole leedide jaoks."

«Arvan, et Tibbsil on õigus," nõustus vürstinna. «Kuid Alexis tuleks valvekorrast vabastada. Ta on väga külmakartlik, öine jahe õhk on aga eriti kahjulik. Annette, aidake mind, ma tahan

nüüd magama minna."
„Teil tasuks järgida vürstinna eeskuju," pöördus Brown Jane'i poole. „ Peate korralikult välja puhkama, kui tahate hommikul vara teele asuda.1l
Jane tõusis.
„Teil on vististi õigus," sõnas ta. „Head ööd!"
Kui Jane oli lahkunud, vaatas Brown kella.
„Praegu on üheksa, Tibbs. Lepime kokku, et sa valvad südaööni, siis ajad mu üles ja mina pean vahti kella kolmeni. Pärast seda aga olgu hommikuni platsis meie suur-hertsog."
„Kui te peate silmas vürsti, mister Brown, siis kardan, et temast ei saa valvesse tulijat."
„Kuhu ta pääseb," sõnas Brown, „tuleb nagu kukupai." Tibbs ohkas.
„Me poleks iialgi siia sattunud, poleks vürstinnat olnud. Ma ei tahaks põrmugi siin kükitada ja oodata. Olen kindel, et kui leedi Greystoke meie juurest lahkub, juhtub midagi hirmsat. Tema on ainuke, kes suudab midagi ette võtta."
„Sul on õigus, Tibbs," nõustus Brown. „Vanaeit on neetult tüütav. Sa võiksid ta tolmust puhtaks kloppida, Tibbsike!"
Brown irvitas, tõusis ja ringutas.
„Lähen magama. Ärata mind keskööl."
Onni ees mõne sammu kaugusel lõkketulest sattus Brown peale üksinduses istuvale Sborov’le.
„Ma ei saanud sinna midagi parata, et kuulasin kogemata pealt teie jutuajamist Tibbsiga," ütles vürst. „Olen nõus andma oma panuse. Äratage mind kell kolm ja ma asun valvesse. Nüüd aga lähen magama. Ainult hoiatan, et olen väga raske unega ja teil tuleb minu äratamisega raskusi."
Muutus mehe suhtumises ja toonis üllatas Browni niivõrd, et ta kohe midagi vastatagi ei osanud. Ta vaid muigas ja läks onni. Sborov järgnes talle ja heitis samuti pikali. Brown jäi peaaegu otsekohe sügavasti magama.
Kui Tibbs teda südaööl äratas, näis Brownile, et ta polnud üldse maganud.
Ta oli kõigest paar minutit valves olnud, kui Annette tuli onnist ja tema kõrvale istus.
„Mis viga, lapsuke, kas pole und?" küsis lendur.
„Umbes poole tunni eest äratas miski mind üles," vastas Annette,

„ja ma ei saanud enam kuidagi magama jääda. Ma ei tea mis see oli, kuid mulle tundus, et keegi roomas onnis ringi. Te ju teate, et pärast seda, kui sissepääsu ette riputati eesriie, on seal sees nii pime."

XII. Mõrv öös

„Ehk oli see leedi Greystoke, keda sa kuulsid onnis liikumas," oletas Brown.
„Ei olnud," vastas Annette. „Ma kuulsin tema hingamist. Ta magas raskesti."
„Siis pidi see olema vana leedi."
„See polnud kumbki kahest. Pärast virgumist kuulsin, kuidas vürstinna unes norskas ja oigas, kuid jäi peagi vakka."
„Noh, siis sa nägid seda lihtsalt unes, pisike," ütles Brown.
„Võib ju olla," ei hakanud Annette vaidlema, „kuid mingi ebaharilik hääl äratas mu üles, sest ma magasin väga sügavalt. Ja ma olen kindel, et kuulsin kedagi väljumas."
„Parem mine nüüd uuesti magama," soovitas mees.
„Läheksin küll, mister Brown, aga ma ei saa, uni on nagu peoga pühitud. Ja pealegi... mind valdas seal kummaline tunne. Oh, ma ei tea..."
Ta alandas hääle sosinani.
„Mulle tundub, et seal juhtus midagi hirmsat, mis mind kohutas. Kas te lubate mul siin enda juures olla, mister Brown?"

„Ole pealegi, pisike. Sina ja leedi Greystoke olete selles seltskonnas ainsad normaalsed inimesed. Ülejäänud on kehkadiveid."
„Nad ei meeldi teile, mister Brown?"
„Oh, vanamutt on kahjutu, ehkki tüütus ise, ja Tibbs paistab olevat tubli poiss, aga kui ta peab tegema midagi muud kui kellegi pükse pressima, siis on kõik läbi."
„Ja see viimane?" päris Annette. „Arvan, et ta ei meeldi teile just eriti."
„Ei meeldi? Tema on kümnendikmurrus koma järel viimane null."
„Ta ei meeldi ka mulle, mister Brown. Ma isegi kardan teda."
„Kardad? Mispärast?"

74
Londonis olles ütles ta mulle sellist asja, mida mees ei tohi korralikule tüdrukule öelda."
„On alles tõbras!" oli Brown nördinud. „Kui ta veel peaks sulle ligi tikkuma, mu kallis, anna mulle teada, teen temast hakkliha!"
„Kas te kaitsete mind, mister Brown?" tõstis neiu oma tumedad silmad küsivalt üles. „Ja veel kuidas!" Neiu ohkas.
„Te olete nii suur ja tugev."
„Tead, sa meeldid mulle väga, lapsuke," sõnas Brown. „Mul on hea meel. Arvan, et teiegi meeldite mulle." Brown vakatas hetkeks.
„Kui me kunagi siit välja pääseme..." ütles ta ja jäi uuesti vait.
„Ja siis?" uudistas neiu.. „Kui me kunagi siit välja pääseme, mis saab siis edasi?"
Mees niheles piinlikkust tundes ja viskas tulle veel ühe puu-noti. „Ma mõtlesin parajasti," ütles ta ebaledes.
„Mida te mõtlesite?"
„Ma mõtlesin parajasti, et võib-olla sina ja mina... et võibolla..."
Jah!?" õhutas neiu teda takka. „Mis? Kuule, ära kutsu mind mister Browniks." „Kuidas ma pean teid kutsuma?" „Minu head sõbrad kutsuvad mind lihtsalt Chiks."
„Kui naljakas nimi! Ma pole kunagi niisugust nime kuulnud. Mis see tähendab? See pole vist teie tõeline nimi?"
„See on lühend minu linna nimest. Olen pärit Chicagost"
„Ameeriklased on kõik nii naljakad," naeris Annette.
„Kas tõesti? Mulle paistavad jälle välismaalased naljakatena."
„Kas mina olen naljakas?"
„Noh, õige pisut. Kuid seda asja saab parandada."
„Või nii! Siis proovin end parandada, mister Brown."
„Chi."
„Chi. Ehk on teil ka teine nimi? Võib-olla seda on lihtsam hääldada."
„Minu õige nimi on Neal."
„See on ilus nimi."
„Nagu ka Annette. Ma olen püörane Annette'i järele."
75
„Teile meeldib mu nimi?" „Jah, ja tütarlaps veel rohkem."
Brown nihkus lähemale, võttis neiu käe oma pihku ja püüdis teda emmata.
„Teie ei tohi niimoodi teha," ütles Annette teravalt ja põrkas tagasi, siis aga karjatas äkitselt: „Oh, vaadake, vaadake!" ja osutas millelegi.
Lendur vaatas tütarlapse osutatud suunas. Metsa taustal hiilgas kaks kollaksrohekat täppi.
Annette surus end kähku mehele ligi.
„Mis see on?" küsis ta väriseval häälel.
„Ära karda, kullake, ta ainult vaatab meid. Ta ei tee meile midagi halba."
„Kes see on?" nõudis tütarlaps.
„Ma olen näinud lehma silmi pimeduses niimoodi hiilgamas," ütles Brown. „Küllap see ongi lehm."

„Aga te teate ju, et see pole lehm. Džunglis pole üldse lehmi! Te ütlesite seda lihtsalt minu rahustamiseks."
„ Hästi, kuna sa mainisid, et džunglis lehmi pole, siis ma lähen ja kihutan selle tundmatu minema, kes ta iganes oleks."
Brown kummardus, tõmbas lõkkest välja põleva oksa ja viskas selle hiilgavate silmade poole.
Lendas sädemeid, kostis vihane möiratus ja silmad kadusid.
„See kulus talle ära," lausus mees.
„Nägid, kui lihtne see oli?"
„Oh, te olete nii vapper, Neal."
Brown istus tütarlapse kõrvale ja veidi aja pärast pani julgesti oma käe tema ümber.
Annette ohkas ja surus end tema ligi.
«Korralik tüdruk ei tohiks seda teha," sosistas ta, „kuid teiega on mul nii julge olla..."
«Minuga ei pruugi sul iialgi midagi karta, pisike," kinnitas Brown. •
„Kas te arvate, et silmad tulevad tagasi?" küsis Annette judisedes.
„Ma ei mõelnud praegu silmadest, pisike." .Oh."
Kell oli juba ammu kolm läbi, kui Brownile tuli meelde äratada

vürst. Kui viimane ilmus tulepaistele, oli ta nii kohmetu ja haiglase olekuga.
„Kas te nägite või kuulsite öösel midagi kahtlast?" küsis ta. .
«Mingisugune metsloom tuli laagri lähedale," ütles Brown, „kuid ma viskasin teda tukiga ja ta kadus."
„Kas laagris on kõik korras?" jätkas Sborov küsitlemist.
«Kindla peale," vastas Brown. «Kõik on kombes."
«Sestsaadik kui ma pikali heitsin ja kuni te mind äratasite, magasin ma nii rampraskelt, et ei teadnud maast ega ilmast," seletas vürst.
„Tore on, arvan, et lähen nüüd luid-liikmeid sirutama," sõnas Brown, „aga sina, lapsuke, mine parem tagasi ja katsu veel magada."
Nad astusid kahekesi mõne sammu onni poole. Annette värises kergelt.
„Mul on nii vastumeelt sinna sisse minna," ütles tütarlaps. „Ma ei saa aru, mispärast, kuid ma tunnen hirmu."
„Ära ole rumal," noomis mees. „Seal pole kedagi, kes sulle liiga teeks. Sa nägid seda lihtsalt unes."
„Ei," vaidles Annette vastu, „see polnud unenägu."
. Hästi, ole nüüd hea laps ja lippa sisse. Mina aga hakkan magama, üks silm lahti. Kui kuuled midagi, hõika mind."
Oli juba valge, kui Brown ärkas naiste poolelt kostva läbilõikava karjatuse peale.
„Taevas hoidku!" hüüatas Tibbs. „Mis see oli?"
Kuid Brown oli juba jalul ja jooksis naiste poolele. Ta nägi Sborov'd seismas tule ääres, nägu hommikuvalguses tuhkjas-hall. Tema alalõug rippus lõdvalt, nüri pilk oli naelutatud onni naistepoolele.
Brown põrkas kokku Annette'iga, kes parajasti onnist välja jooksis.
„Oh, Neal," hüüdis ta, „see polnud unes. Öösel on seal midagi kohutavat juhtunud."
Brown ruttas neiust mööda ja läks onni. Sünges vaikuses seisis seal Jane vürstinna kõrval.
„Mu jumal!" hüüdis Brown.
Kitty Sborov oli surnud, tema pea oli lõhki löödud.
„Kui kohutav," õhkas Jane. „Kes võis seda teha?"

Tibbs astus ligi. Nagu eeskujulikule teenrile kohane, jäi ta nägu seda õudset leidu nähes rahulikuks ja liikumatuks. „Kus vürst on?" küsis Jane.
«Ta oli valves," lausus Brown. «Kui ma siia tulin, seisis ta lõkke ääres."
«Keegi peaks talle sellest teatama," ütles Jane.

«Arvan, et see pole talle mingi uudis," lausus Brown.

Jane vaatas talle kärmesti otsa.

«Oh, ta ei võinud seda teha!" karjatas naine.

„Ei võinud? Kes siis võis?" nõudis lendur.

«Kui soovite, mileedi, võin ma tema kõrgusele teatada," pakkus Tibbs.

«Väga hea, Tibbs."

Mees astus onnist välja. Vürst seisis endiselt lõkke juures ja vaatas tähelepanelikult onni poole, kuid nähes Tibbsi lähenemas, võttis end kokku.

«Mis seal lahti on?" küsis ta. «Mispärast see Annette seal kisendas?"

„On juhtunud õnnetus," teatas Tibbs. «Tema kõrgus on surnud."

«Mis? Kes? See on võimatu. Ta oli täiesti terve, kui öösel magama läks."

„Ta on mõrvatud, teie kõrgus," ütles Tibbs. „Oh, see on nii kole!"

«Mõrvatud!" Alexis seisis endiselt paigal, avaldamata vähimatki soovi onni minna. Ta seiras Browni ja Jane'i, kes tema poole tulid.

«See on kohutav, Alexis," ütles Jane. „Ma ei suuda kujutleda, kes võis seda teha ja mispärast."

„Mina tean, kes seda tegi," hüüdis vürst erutatult. „Ma tean, kes see on ja mispärast ta seda tegi."

«Mida te tahate sellega öelda?" küsis Jane.

Alexis osutas väriseva sõrmega Brownile.

«Möödunud ööl ma kuulsin, et ta käskis Tibbsi vürstinnat tappa. Üks neist pidi seda-tegema, kuid ma ei usu, et see oli Tibbs."

«Vürst Sborov, ma ei usu, et seda tegi kumbki neist," väitis Jane nördinult.

«Küsige Tibbsilt, kas Brown käskis tal vürstinnat tappa või ei," kriiskas Sborov.

78

Jane vaatas Tibbsile küsivalt otsa.

„Noh, mileedi, mister Brown arvas, et ma võiksin ta tolmust puhtaks kloppida, kuid see oli muidugi naljaviluks öeldud, mileedi."

„Kuidas ta tapeti?" küsis vürst.

Jane paistis olevat kimbatuses.

„Arvatavasti kirvega. Kus on kirves?"

„Otsige kirves üles ja mõrvar ongi käes," soovitas Sborov.

„Aga ta võis ju selle minema visata," arvas Jane.

„Ta ei saanud seda teha. Olen siin valvanud kella kolmest saadik ja keegi peale Annette'i pole teie poolele läinud pärast seda, kui ma valvesse tulin. Tõenäoliselt peitis mõrvar kirve ära."

„See juhtus enne teie valvesse tulekut," parandas vürsti An-nette, „ja veel enne mister Browni valvekorra algust. See oligi see, mis mind äratas, nüüd ma tean seda. Ja kui ma mõtlesin, et vürstinna oigab ja norskab unes, siis oli see tema surmaeelne korisemine. Oh, kui kohutav!"

„Mis ajal see juhtus, Annette?" küsis Jane.

„ Umbes pool tundi enne mister Browni valvekorra algust. Et mu uni oli nagu peoga pühitud, läksin ma peagi välja ja istusin koos mister Browniga lõkke ääres. Me olime koos seni, kuni ta äratas vürsti."

Jane pöördus Tibbsi poole.

„Kas mister Brown magas, kui te keskööl teda äratama läksite?" küsis ta.

„Magas küll, mileedi," vastas Tibbs. „Kuidas te seda teate?"

„Ma kuulsin seda tema hingamisest ja pealegi läks mul suurivaevu korda teda maast lahti saada."

„Ta võis lihtsalt teeselda," kuulutas Alexis. „Aga kas vürst ka magas, Tibbs?"

«Oleks nagu maganud. Mul oli küünla asemel hõõguv tukk käes, mileedi, seepärast ei näinud ma nende nägusid kuigi hästi."

«Tähendab, et vürst magas, mina aga teesklesin magamist!" oli Brown nördinud.
„Otsige kirvest," käis Sborov peale.
„Arvan, et sa leiad kirve," torkas Brown, „mina küll ei tea, kus see on."
„Tibbs ütleb, et te mõlemad magasite. Seega jäävad kahtluse
79
alla Tibbs, Annette ja mina," lausus Jane.
„Pole mingit mõtet teha igasuguseid oletusi," arvas Brown. „Me kõik teame, et teie ja Annette pole selle mõrvaga vähimalgi määral seotud, seega olete teie kaks mängust väljas. Ma tean kuradima hästi, et minagi pole seda teinud, ja olen täiesti kindel, et ka Tibbs on süüst puhas. Meie hulgas on vaid üks inimene, kes vana leedi surmast kasu lõikab."
„Teie võite niisama hästi kasu lõigata kui igaüks meie hulgast," salvas Sborov tigedalt. „Te teadsite, et mängus on teie elu, ja kui te lähemal ajal siit välja ei pääse, riskite jääda siia igaveseks. Te teadsite ja ka kinnitasite, et minu naine oli see, kes tegi võimatuks meie teeleasumise homme hommikul. Ma näen teid läbi, mees! Te tundsite, et vürstinna ei pääse siit iialgi välja ja otsustasite temast ruttu lahti saada."
„Hea küll, Sherlock Holmes, sa oled juba kõik järele uurinud, eks ole? Ja mida sa nüüd kavatsed teha?"
„Kirvest otsida," kähvas Sborov.
„Olgu pealegi," nõustus Jane. „Mehed otsivad läbi naiste poole ja meie Annette'iga meeste poole."
Sborov järgnes Jane'ile meest poole ukseni.
„Ma ei saa minna sinna, kus on vürstinna," ütles ta. „Tahan teda meelde jätta niisugusena, nagu ta elavana oli."
Jane noogutas.
„Aidake siis otsida siit," sõnas ta.
Onnis polnud midagi peale kolme rohust ja lehtedest aseme, seetõttu ei võtnud läbiotsimine kuigi palju aega. Jane hakkas sobrama Alexise aset, vürst Tibbsi ja Annette Browni oma.
Kohutav leid ootas tütarlast. Kui ta sõrmed puudutasid midagi kõva ja külma, tõmbas ta värisedes käe tagasi, sest taipas kohe, mis see oli. Viivitanud pisut, tõusis ta püsti.
„San pole midagi," ütles ta kindlalt.
Sborov heitis talle umbuskliku pilgu.
„Ka mina ei leidnud midagi," kuulutas Jane.
„Ka Tibbsi ase on tühi," ütles vürst. „Aga võib-olla ei otsinud te kuigi hoolikalt, Annette? Lubage, ma vaatan ise."
Annette astus talle vastu, otsekui soovides tal teed tõkestada.
„Pole mõtet," ütles ta. „Seal seda pole, see on lihtsalt tühi ajaraiskamine."
80
Ja sellest hoolimata tahan ma vaadata," ütles Alexis jonnakalt.
Sborov kummardus Browni aseme kohale ja pistis käe rohu sisse. Ta ei otsinud kuigi kaua.
„Siin see ongi!" kuulutas ta hetke pärast. „Ma ei mõista, kuidas teie seda ei leidnud, Annette? Ilmselt oli teil selleks oma põhjus," lisas ta mõnitavalt.
Alexis tõi kirve lagedale ja tõstis selle naiste silme kõrgusele. Kirvetera oli verega koos.
„Siin ongi teile tõend, Jane," ütles vürst.
„Ma ei suuda Brownist seda uskuda," vastas naine.
„Aga minust oleksite kohe uskunud?"
«Avameelselt öeldes, Alexis, oleksin küll," möönis leedi Greystoke.
«Näete siis, kuidas te eksisite! Nüüd on teil ümberlükkamatu tõend olemas, kes seda tegi. Mida te kavatsete ette võtta? Kurjategija tuleb jalamaid kahjutuks teha."
«Keda sa kavatsed siin kahjutuks teha?" nõudis Brown, kes koos Tibbsiga oli ukseavasse ilmunud.

«Kirves leiti teie asemelt, Brown," kuulutas Jane. «Vürst leidis selle. Nagu te näete, on see verine."
„Oh, see olid siis sina, sa vilets täikrae, kes selle asja mu asemele sokutas?" oli lendur nördinud. «Püüdsid mind kahtluse alla seada?"
„Ma ei mõista, millest te räägite," vastas Alexis. «Tean vaid seda, mida ma kuulsin teid rääkimas möödunud ööl ja mis ma leidsin teie asemelt. Tibbs on juba kinnitanud teie ähvardusi ning leedi Greystoke ja Annette nägid pealt, kui ma leidsin kirve teie aseme seest, kuhu te selle peitnud olite."
Brown vaatas teraselt naistele otsa, küsiv ilme silmis. Kas need inimesed võisid tõepoolest uskuda, et see oli tema kätetöö?
«Hea küll," sõnas ta lõpuks, «seda ei maksa teilendale pähe võtta, et saate mind üles puua."

XIII. Reetmine

Väike salk waziri sõdureid eesotsas Muviroga rühkis pärast kohtumist Tarzaniga sihikindlalt läände. Lookleval džunglirajal mindi edasi vaikselt, ilma laulu ja naeruta. Ja kui nad omavahel rääkisidki, siis tegid seda harva ja poolihääli. Ettevaatus polnud liigne: nad viibisid võõral maal, mille asukailt võis oodata mida tahes. Seetõttu ei tohtinud valvsust minetada.
Selle päeva jooksul lootsid nad kokku saada bukenadega — inimestega, kes elasid kavurude naabruses —, et neilt Ahvide Tarzani kohta teateid pärida. Äkki kuulsid nad pea kohal ahvi erutatud vatramist ja hetk hiljem kalpsas okste vahelt nende ette maha väike tuttav kogu.
«See on Nkima," ütles Muviro. «Järelikult peab suur bwana kuskil läheduses olema."
Väike Nkima pobises ennastunustavalt, ilmselt oli ta väga ärevil. Ta kargas Muviro õlale- ja hüples seal üles-alla, kriisates ja vadistades. Siis hüppas ta maha ja lidus kärmelt tükk maad edasi vahetpidamata tagasi vaadates ja oma kõrgel häälel erutatult häälitsedes. Kui teekäänak ähvardas wazirisid tema vaateväljalt kaotada, lidus ta tagasi ja sikutas Muvirot jalast, kiirustades teda edasi tulema.
«Midagi on juhtunud," lausus üks Muviro sõdureid. «Väike Nkima püüab meile seda selgeks teha."
„Ta tahab meid sundida ruttama," tähendas Muviro. «Võibolla on suure bwanaga midagi juhtunud."
Nende sõnadega pistis ta jooksma, sõdurid järgnesid talle, kuna kõige ees kihutas teistest kiiremini väike ahv.
Pikamaajooksud olid waziri sõduritele jõukohased, sest neis oli juba lapseeast alates treenitud vastupidavust. Wazirid võisid tundide kaupa minna ühtlase sammuga, mis tavalise inimese oleks peagi välja kurnanud.
Nende siledad eebenipuu värvi kehad läikisid higist, laiad rinnad tõusid ja vajusid ühtlase hingamise taktis, lihased rullusid naha all. Nad pakkusid ülimalt toredat pilti oma ürgse metsikusega, millele lisasid jumet kummalise mustriga jala- ja käevõrud, nende odad, kilbid ja juustes hõljuvad valged suled.
Need olid tõepoolest mehed, kelle pelk silmamine sisendas

aukartust ja võib-olla hirmugi võõra suguharu liikmetes, kes neid nägema juhtusid.
Ja nii see oligi, kui väike Nkima lõpuks tõi nad džunglist välja nurmele, kus töötasid bukena naised pealik Udalo küla põldudel. Sõdureid nähes jätsid nad kõik kus seda ja teist ning punusid kohutava hirmu- ja hoiatuskisaga küla värava poole.

Bukena sõdurid kahmasid oma odad ja jooksid naistele väravasse vastu. Kui viimane naine oli külla pääsenud, tõttasid mehed kähku väravat sulgema. Sellal kui ühed värava eest hoolt kandsid, valmistusid teised pihttara sees vaenlasi noolterahega vastu võtma.

Nähes küla ja põgenevaid naisi, käskis Muviro oma sõdureil seisma jääda. Ta märkas bukenade vaenulikku suhtumist, kuid seletas seda sellega, et nad ei teadnud, kas tuldi rahu või sõjaga.

Nkima oli väga erutatud. Ta vehkis kätega ja patras valjuhäälselt, püüdes neile selgeks teha, et tema isandat peeti selles külas vangis. Nkimale oli see alati mõistatuseks, et need goman-ganid ei saanud temast aru. Ainult tema sugulased, vennad, õed ja tema armastatud Tarzan mõistsid teda alati. Nähtavasti olid kõik teised liiga rumalad.

Muviro jättis kaaslased külast pisut maad kaugemale ja läks aeglaselt pihttara poole, andes kätega märku, et tuleb rahulike kavatsustega.

Pealik Udalo, kes seisis pihttara siseküljele tehtud kõrgendikul, vahtis alla Muvirot ümbritsevatele sõduritele. Ta teadis, et nad olid tõepoolest võitlushimulised mehed, ja et neid oli seal kõigest kümme, rõõmustas teda rahumärkide nägemine, sest nende selja taga metsas võis veel palju sõdureid olla.

Kui Muviro pihttara juurde astus ja üles vaatas, kõnetas Udalo teda.

„Kes sa oled? Mida sa tahad?" nõudis ta.

„Olen Muviro, waziride pealik. Tulime siia, et kohtuda oma suure pealiku Ahvide Tarzaniga või saada temast teateid. Kas ta käis siin?"

Udalo taga seisev nõidarst Gupingu oli endast väljas. Ta lausa vahutas vihast. Ta ei tohtinud kellelegi oma saladust avaldada. Kes teadis veel paremini kui Gupingu, kuidas Tarzan vabastati! Ja niipea, kui see inimene oli andnud sõna, et kavurud

jätavad Gupingu tütred rahule, kadus jalamaid tema lemmiktü-tar Naika. Nüüd ei kahelnud nõid enam põrmugi, et Tarzan oli tõepoolest kavuru ja et just tema röövis Gupingu tütre. Viha tahtis teda lämmatada. Gupingule meenus, et ka Tarzan oli end waziriks nimetanud, ja kõrvutanud kõik talle teadaolevad tõigad, jõudis ta järeldusele, et need wazirid olid kas kavurude alluvad või siis liitlased.

„Ära kuula neid, Udalo," ütles ta pealikule, „nad on selle kavuru inimesed, kes plehku pistis. Ta saatis nad siia tagasi meile kätte maksma."

Udalo põrnitses süngelt Muvirot ja kaalutles kähku, mida ette võtta. Ta oleks meelsasti kavurusid kõige eest karistanud, kuid kartis kättemaksu. Pealegi oli tarvis enne otsuse tegemist välja selgitada, kas džunglis oli veel vaenlase sõdureid või ei.

Et Muviro ei saanud oma küsimusele vastust, kõnetas ta uuesti pealikut, sedapuhku juba kannatamatult.

„Me tulime rahuga," ütles ta, „et teile küsimust esitada. Kas meie käskija Tarzan on siin?"

„Näed nüüd," sosistas Gupingu Udalole, „ta ise tunnistab, et kavuru on nende käskija."

„Teie käskijat pole meie juures," vastas Udalo. „Meie ei tea temast midagi. Ja me kahtleme, et te tulite rahulike kavatsustega."

„See on vale," kuulutas Muviro. „Väike Nkima, ahv, on Tar-zani sõber ja tema tõi meid siia. Kui Tarzanit siin poleks olnud, poleks ta seda teinud."

„Kas ma ütlesin, et Tarzanit pole siin olnud?" õiendas Udalo. „Ma ütlesin, et teda pole praegu siin ja ma ei tea temast midagi. Ma ei tea ka seda, kuhu ta siit läks. Meie ei karda kümmet sõdurit, nii et need kümme võivad külla tulla ja siis saame juttu ajada. Kui te tulite rahuga, siis te niimoodi ka talitate, kui ei, siis Udalo teab, et te tulite sõjaga. Nagu te näete, on Udalol palju sõdureid. Meie ei karda teid, kuid ei taha sõda."

„Me tulime rahuga," rõhutas Muviro juba teab mitmendat korda, „kuid teie sõdurid ei pane ära oma sõjariistu. Kui teil on nii palju vapraid sõdureid, miks peaksid nad siis kartma kümmet meest?"

„Me ei karda kümmet meest," vastas Udalo, „kümme meest

võivad koos oma sõjariistadega sisse tulla, kuid ülejäänud sõdurid ei tohi külale läheneda."
„Meid polegi rohkem," vastas Muviro, „see on kogu meie salk."
Viimaks ometi oli Udalo saanud vastuse küsimusele, mis talle kõige rohkem peavalu oli teinud.
„Võite sisse tulla," ütles ta, „ma käsin värava lahti teha."
Ta pööras selja ja sosistas midagi Gupingule.
Muviro andis sõduritele märku lähemale tulla. Värav avanes ja nad läksid bukenade külla.
Udalo ja Gupingu läksid koos pealiku hüti poole. Nad lasksid keeltel nobedasti käia ja vehkisid elavalt kätega: Gupingu seletades, Udalo aga nõustades ja käske andes. Seejärel läksid nad pealiku hüti juures lahku, kusjuures Udalo jäi külaliste saabumist ootama, Gupingu aga tõttas kärmesti oma hüti poole.
Niipea kui wazirid tanumale astusid, ümbritsesid neid sõdurid ja saatsid pealiku onni juurde, kus Udalo neid juba ootas.
Siin läks lahti üks neid pikki mokalaatu, mis aafrika rahvastele nii imearmsad on. See käis otsatu keerutamise, kordamise ja ääri-veeri rääkimisega, ja lõppude lõpuks ei öelnud Udalo midagi rohkemat, kui et Tarzanit praegu tema külas ei ole ja ta ei tea temast midagi. Ka kinnitas Udalo, et ta ei tea midagi ka-vurudest ega nende küla asukohast, mida Muviro muidugi ei uskunud.
Kuni kestis mokalaat, keetis Gupingu oma hütis rohtudest mingisugust nõiajooki. Ta muudkui pomises ja pomises omaette, aga kahtlane küll, et ta poti kohal nõiasõnu jorutas, ja samal põhjusel polnud ta ka amulette enda ette laotanud ega liigutanud joogi kohal nõiakeppi või sebra saba — tal polnud pealtvaatajaid.
Kuna bukena sõdurid külalistega mokalaata pidasid ja Gupingu nõiajooki pruulis, hakkasid naised Udalo käsul tegema ettevalmistusi pidusöögiks.
Metsa servas kükitas puu otsas väike ahv ja ootas läbematult oma isandat, keda ta arvas endiselt selles külas vangis peetavat.
Nõiajoogi valmis keetnud, läks Gupingu naiste juurde. Nad olid juba hakanud täitma rahvusõllega kõrvitsaid, et neid seejärel
85
sõduritele viia. Gupingu astus naise juurde, kes täitis suurt tseremooniakõrvitsat, mida pidi pakutama kõigepealt pealikule 'a siis külalistele. Nad sosistasid veidi isekeskis ja siis Gupingu ahkus, jättes maha oma jooginõu. Ta läks tagasi pealiku onni okalaadale, peatus waziride selja taga ja, tabanud Udalo pil-i, noogutas talle. Siis plaksutas pealik käsi ja käskis pidusöögi lauale kanda.
Tulid naised, kes tõid süüa ja juua, ja kõige esimene kandis tseremooniakõrvitsat rahvusõllega.
Udalo võttis naiselt nõu vastu ja tõstis selle huultele. Ta tegi, nagu jooks õlut, kuid tegelikult ei võtnud ta ainsatki onksu ega puudutanud jooki isegi huultega. Seejärel rän-'as kõrvits Muviro kätte, kes jõi pisut ja andis selle edasi oma sõduritele. Niipea kui igaüks oli õlut maitsnud, võttis naine kõrvitsa ära, ehkki see polnud kaugeltki tühi. Bukena sõduritele anti teised kõrvitsad. Kummatigi ei tekki-ud Muvirol ega tema sõduritel vähimaidki kahtlusi, sest ad olid näinud oma ihusilmaga, et Udalo oli joonud sellestsamast kõrvitsast, kust nemadki.
Nüüd toodi sisse söögid, kuid Muviro ei puudutanud toitu. Veidral klaasistunud pilgul vahtis ta oma sõdureid, mis oli juhtunud tema silmadega? Kõik oli ähmane. Ta nägi ma mehi istumas kivinenud ilmel, kehad kõikumas nagu bnutel. Siis võttis waziride pealik Muviro kokku viimase jõu ja kargas püsti. Ta tõmbas puusariide vahelt välja ika noa. „Meid mürgitati!" karjatas ta, lõi vaaruma ja kukus nagu niidetult maha.
Mõni waziri sõdur püüdis tõusta, kuid Gupingu nõiajoogi mõju oli kiire ja tõhus. Ja ehkki bukena sõdurid ajasid end Udalo käsul püsti, et Muviro salka vangi võtta, ei ainud nende odasid vaja, sest üksteise järel varisesid wazirid teadvusetult maha. Bukena sõdurid olid juhtunust rabatud, sest ainult Udalo ja üks naine teadsid, mida Gupingu oli teinud.

Nõidarst hüppas üle maas lamavate waziride ja tagus endale vastu rindu.
„Gupingu nõiarohul on vägev võim," hüüdis ta võidurõõmsalt. „See rabab jalust maha kõik bukenade vaenlased. Isegi kanged kavurud on selle vastu võimetud." „Surm neile!" karjus üks naine, ja teisedki hakkasid kooris
86
hüüdma: „Surm! Surm! Surm!"
„Ei," ütles Udalo. „ Siduge nad kõvasti kinni, et nad lahti ei pääseks, ja viige nad sinna hütti, kus see eelmine kavuru vangis oli. Ma saadan käskjala igasse bukena külla ja järgmisel täiskuuööl teeme suure peo, kus joome, tantsime ja sööme vaenlaste südameid."
Pealiku sõnad võeti vastu heakskiitvate hüüetega ja sõdurid ruttasid ta käske täitma.
Džungli serval puu otsas kükitas väike ahv ja silmitses nukralt küläväravat. Ta elavnes otsekohe, kui mõni sõdur nähtavale ilmus — noored nõtked mehed, kes kärmel sammul ruttasid täitma kõiksugu käske —, kuid need polnud tema armastatud wazirid ja Nkimat valdas uuesti meeleheide.
Waziridele koos õllega sissejoodetud uimasti mõju möödus alles mõne tunni järel. Pärast seda, kui nad olid teadvusele tulnud, läks veel veidi aega, enne kui nad hakkasid oma olukorda taipama. Nende pead lõhkusid otsas ning kõik luud ja liikmed valutasid. Kui nad püüdsid end liigutada, siis selgus, et kõik olid kõvasti kinni seotud.
„Ma teadsin, et pealik valetas mulle," ütles Muviro, kui nad suutsid juba isekeskis mõtteid vahetada. „ Oleksin pidanud ettevaatlikum olema. Ma ei oleks tohtinud tema õlut juua ega teile pakkuda."
„Ma nägin, kuidas ta jõi, ega tulnud selle pealegi, et õlu võis olla mürgitatud," sõnas keegi waziridest.
„Ta ainult teeskles joomist," seletas Muviro. „See Udalo on väga paha mees."
„Mis sa arvad, mida ta meiega teeb?"
„Ma ei arva," vastas Muviro, „ma tean."
„Ja mida sa tead?"
„ Mulle on nendest bukenadest räägitud. Olen kuulnud, et ehkki nad pole inimsööjad, söövad bukenad oma vaenlaste südameid, arvates, et see teeb nad vapraks, sest nad on suured argpüksid."
„Nad söövad ära meie südamed?"
Jah."
„Millal?"
„Kui nad hakkavad tegema ettevalmistusi suureks pidusöögiks, siis on meie lõpp lähedal."
Ja me peame siin lamama ning ootama, kuni meid nagu
87
lambaid maha notitakse?"
„Kui keegi meist saaks oma köidikud lahti päästa, võiksime surra nagu waziridele kohane — võideldes," vastas Muviro.
„Kui vaid suur bwana seda teaks," lausus üks noor sõdur, «päästaks ta meid kohe ära."
Jvla arvan, et vahest on ka suur bwana juba surnud," ütles Muviro kurvalt. „ Kardan, et Udalo on ta tapnud ja tema südame ära söönud. Kui see nii on, siis olen ka mina valmis surema, sest ma ei hooli oma elust, kui suur bwana on surnud."
„Mina samuti," toetas üks teine sõdur. „Ma olen nii haige ja mu pea lõhub nii kangesti valutada, et sureksin rõõmuga."
Saabus öö, kuid keegi ei tulnud hütti neile vett ega süüa tooma. Nad olid väga õnnetud ja Muviro tundis meelehärmi, et oh nii rumalasti lõksu langenud. Tal oli enda pärast kohutavalt häbi ja ta mõtles, et ainult surm võib teda sellest rängast süükoormast vabastada.
Kummatigi oli keegi neist veelgi haletsemisväärsemas olukorras: see oli väike ahv, kes värises ja võdises bukenade küla ümbritseva lagendiku servas puu otsas. Ta kuulis lõvi Numa ja leopard Sheeta möirgamist, ning ta ronis nii kõrgele kui vähegi sai, jäädes sinna

lõdisedes ja värisedes ootama, et keegi talle kohe kallale sööstab ja ta nahka pistab. Sest niisugune oli kord juba väikese Nkima elu.

XIV. Nkima on hajameelne

Nõidarst Gupingu tütrel Naikal polnud muud valikut, kui järgneda oma uuele kinnipüüdjale. Ta kartis jääda ihuüksi ööseks džunglisse, kus metsloomad võisid ta lõhki kiskuda. Pealegi tundis ta suurt hirmu rohkearvuliste deemonite ees, kes teadupärast sünges metsas elutsevad. Esialgu ootas ta kogu aeg midagi halba, kuid aeg läks edasi ja tema röövija ei ilmutanud vähimaidki kurjaendelisi kavatsusi. Naika hakkas tundma usaldust pikakasvulise pronkspruuni sõduri vastu, kes teda saatis, ja lõpuks kadus hirm tema ees sootuks.

Aga ehkki ta enam Tarzanit ei kartnud, tundis ta ikkagi hirmu, sest džungliöö oli tintmust ja Naikale tundus, et kõiksugu kohutavad olendid ootavadki selles põrgupimeduses ainult

seda, et talle kallale tormata. Naika ei suutnud taibata, kuidas tema kaaslane nii rahulikult ja enesekindlalt selles pimeduses kõndis ning pani väga imeks tema suurt vaprust. Ta teadis, et ainult üksikud mehed on nii julged, seepärast tuli talle pähe, et see mees peab olema deemon.

See oli muidugi julgustükk, millega tema, Naika, võis hoobelda elu lõpuni, sest kas ta siis ei kõndinud öösel džunglis koos deemoniga?! Naika võis loomulikult seda talle suisa suu sisse öelda, aga oli oht, et deemon paneb seda pahaks. Seepärast siis, kui tüdruk küsib temalt ääriveeri, võib mees kogemata tõe avalikuks teha.

Läks vaja pisut tahtejõudu, et võtta kokku südikus ja mehele üldse mingi küsimus esitada, kuid lõpuks läks tal see korda.

„Kust sa tuled?" küsis Naika.

„Tulen waziride maalt."

„Kes need niisugused on?"

„Need on neegrid."

„Kuid sina oled valge!"

Jah," vastas Tarzan, „kuid palju aastaid tagasi, kui ma hulga noorem olin, võeti mind sellesse suguharusse."

„Oled sa kunagi deemoneid kohanud?" küsis tüdruk.

„Ei, sest neid pole olemas."

„Siis sa polegi deemon?"

„Olen Ahvide Tarzan."

„Ja sa pole ka kavuru?"

„Ütlesin sulle, et tulen waziride maalt. Kui jõuad tagasi oma rahva hulka, siis räägi neile, et Ahvide Tarzan pole kavuru. Räägi ka seda, et ta päästis su kavuru käest, ja et nad peavad Tar-zani ja waziridega alati olema sõbrad."

„Ma räägin neile," tõotas tüdruk ja lisas hetke pärast: „Olen väga väsinud."

„Hea küll, jääme siia ööseks puhkama," otsustas ahvinimene.

Ta tõstis tüdruku üles, viis ta kõrgele puu otsa ja seadis oksale istuma. Naika kartis nii väga, et haaras kahe käega tüvest kinni.

Siin oli pisut valgem kui all maapinnal, sest kuuvalgus tungis kohati läbi lehestiku. Tarzan murdis kähku mõne oksa ja tegi midagi lavatsi taolist, kuhu Naika võis pikali heita.

Varahommikul korjas Tarzan tüdrukule ja endale puuvilju

ning kui nad olid keha kinnitanud, jätkasid oma teed bukena-de küla poole.

Sedamööda, kuidas nad kodule lähenesid, hajusid kõik Naika kahtlused ja ta meeleolu paranes märgatavalt. Ta naeris ja lobises õnnelikult kogu aja, kuni nad lõpuks bukenade küla ümbritseva lagendiku serva välja jõudsid.

„Nüüd oled sa väljaspool hädaohtu, Naika," lausus ahvinimene. „Mine tagasi oma rahva juurde ja ütle neile, et Ahvide Tarzan on nende sõber."

Rõõmuhõiskega tõttas Naika oma koduküla värava poole, Tarzan aga pööras ümber ja kadus džunglisse, kuid enne oli teda märganud terane silmapaar ning samasuguse rõõmukisa-ga kihutas väike Nkima oma isandale järele.

Varsti sai ahv Tarzani kätte ja viimase vaimustuskiunatuse-ga hüppas ta laiale õlale.

Tarzan sirutas käe ja võttis oma väikese sõbra pihkude vahele.

„Niisiis on Nkima elus ja terve," ütles ta. „Sheeta pole teda kinni nabinud."

„ Nkima ei karda Sheetat," kuulutas ahv hooplevalt. „Sheeta püüdis puu otsa ronida, et väikest Nkimat kinni võtta, kuid Nkima põrutas talle kepiga pähe. Sheeta lõi kartma ja pistis plehku."

„Jajah," ütles Tarzan, „väike Nkima on väga vapper."

See mõjus ergutavalt, ahv sattus hoogu ja kukkus veelgi agaramalt luiskama.

„Siis tulid gomanganid, neid oli hirmus palju. Nad tahtsid väikest Nkimat tappa ja nahka pista. Väike Nkima võttis kaks keppi ja hakkas neid pähe taguma. Nad lõid kartma ja tegid sääred."

„Teadagi," ütles Tarzan, „kõik kardavad väikest Nkimat."

Viimaseid sõnu kuuldes sattus Nkima vaimustusse. Ta seisis Tarzani peopesal ja tagus endale vastu rindu, tegi kohutavaid nägusid ning paljastas kihvad, püüdes näida võimalikult metsikuna.

„Kõik kardavad Nkimat," kordas ta.

Tarzan ja Nkima hakkasid minema põhja poole, kus oletatavasti asus kavurude küla, samal ajal kui bukenade külas oli Naika terve trobikonna külaelanike imetluse ja uudishimu keskpunktis.

90

Ta pajatas oma lugu soravalt, midagi vahele jätmata ja ilustades seda rohkete uskumatute üksikasjadega. See oli mõnus lugu, mis kütkestas kõiki kuulajaid. Ta jutustas seda mitu korda, sest neegritele meeldib kordamine, ja rõhutas alati tõsiasja, et teda oli päästnud Tarzan, kes on bukenade sõber ja et nad ei tohi iialgi ülekohut teha ei Tarzanile ega ka waziridele. Mõistagi ei teadnud tüdruk midagi sellest, et kümme wazirit lebas kinniseotult naaberonnis ja ootas ohjeldamatut joomapidu, mis pidi lõpetama nende elu.

Bukena sõdurid silmitsesid nõutult üksteist ja pealik Udalot. Ka Udalo oli kimbatuses: tema käskjalad olid juba mõnda aega kodus tagasi ja nüüdseks olid paljude külade elanikud asunud nende poole teele. Udalo ei teadnud, mida teha.

Ka Gupingu oli murelik. Nüüd ta mõistis, et valge hiiglane, kelle ta vabastanud oli, polnudki röövinud tema tütart, vaid koguni päästis ta elu ja tõi Naika koju tagasi. Udalo vaatas küsivalt Gupingule otsa, kuid nõidarst ei osanud midagi öelda.

Viimaks hakkas pealik rääkima, sest ta luges oma sõdurite silmist küsimust.

„Sa ütlesid, Naika, et pidasid Ahvide Tarzanit deemoniks," alustas ta. „Sa rääkisid, et ta ei kartnud pimedust ja tegi selliseid asju, mis pole jõukohased ühelegi inimesele. Veel ütlesid sa, et ta liikus puude otsas niisama kergelt nagu kavurud. Seda kõike me usume, aga see oleks võimatu, kui ta meiesugune inimene oleks. Järelikult peab ta olema deemon. Ainult deemon võib nii hõlpsasti oma köidikud puruks rebida ja külast lahkuda, nagu tema seda tegi."

„Kui ta deemon on, miks ta siis mind kavuru käest ära päästis ja külla tagasi tõi?" nõudis Naika.

„Deemonid käituvad sageli kummaliselt," vastas Udalo põiklevalt. „Ma arvan, et ta tahtis meie usaldust võita, et hiljem julgelt külla tagasi tulla ja teha meiega, mis heaks arvab. Ei, ma olen kindel, et ta on deemon ja kavuru ning meie vangid on samuti kavurud. Me ei tohi

lasta neil põgeneda, sest nad võivad tagasi tulla ja meid tappa, pealegi on igast külast tulemas bukenasid tantsima, pidutsema ja sööma meie vaenlaste südameid."

Nii otsustas pealik ning sellega oli Muvirole ja tema sõduritele langetatud surmaotsus.

91

Teadmata vähimatki surmaohust, mis tema inimesi ähvardas, rühkis džunglivalitseja läbi põlismetsa põhja poole. Tema õlal kükitas Nkima, kes ennastunustavalt kelkis ja suurustas.

Manu mälu on lühike, tema isekus ja kalduvus iseennast esile tõsta aga suur. Väike Nkima ei kavatsenud sugugi wazirisid unustada, nad olid tema sõbrad ja ta armastas neid. Kuid ta oli täielikult hõivatud iseendale mõtlemisest ja kergendustundest, et viibib jälle oma isanda juures. Eilse kohutava päeva sündmused ununesid kuidagi sootuks. Juhtumisi võisid need talle uuesti meenuda, aga siis võis olla liiga hilja, et sellest veel kasu oleks olnud.

Õhtupoolik oli juba kätte jõudnud ja Nkima oli õnnelik ning Tarzan rahul, sest ta oli teel kavurude maale, mille vastu põgus kohtumine Ydeniga teda veelgi uudishimuliku-maks oli teinud.

Tarzan polnud wazirisid unustanud. Kuid ta arvas, et neil ei pruugi midagi karta, sest pärast Naika päästmist võetakse nad Udalo külas lahkelt vastu ja juhatatakse kätte tee kavurude maale.

Üldiselt rääkis ahvinimene harva, hoides tavaliselt oma mõtted endale, eriti inimeste juuresolekul. Kuid sageli lõõgastus ta väikese Nkima ja elevant Tantoriga vesteldes, sest nad olid tema lapsepõlvesõbrad ning nende truudus ja poolehoid oli vastastikune.

Nii juhtuski, et waziridele mõeldes hakkas ta neist rääkima Nkimaga.

„Muviro peaks nüüd juba bukenade külale lähenema," ütles ta, „seega ei tohiks ta oma sõduritega meist kuigi kaugel olla, kui me kavurude külla jõuame. Siis on väikesel Nkimal palju häid sõpru, kes kaitsevad teda leopard Sheeta, madu Hista ja kõikide gomanganide eest, kes tahavad teda kinni püüda ja nahka pista."

Hetkeks jäi Nkima vait. Ta kogus mõtteid ja pingutas mälu. Siis kukkus ta äkki Tarzani õlal üles-alla kargama ja talle kõrva sisse kriiskama.

„Mis sul viga, Nkima?" küsis ahvinimene. „Oled sa ogaraks läinud? Ära kriiska mu kõrva ääres!"

„ Tarzan, wazirid! Wazirid!" karjus väike ahv.

Tarzan vaatas kähku ümber.

92

„Neid pole siin," ütles ta.

„Nad on seal!" karjatas Nkima, „gomanganide külas. Nad seoti kätest-jalust kinni ja heideti sinna hütti, kus lebas Tarzan. Gomanganid tahavad neid tappa ja ära süüa."

Tarzan jäi järsult seisma.

„Mida sa ütlesid, Nkima?" nõudis ta.

Ja siis, nii hästi kui ta suutis, lihtsas meeles, mis on ühine suurtele ja väikestele ahvidele, nende sugulastele baboonidele ja sõber Tarzanile, jutustas Nkima kõigest, mille tunnistajaks oli olnud sestsaadik, kui ta metsas oli wazirisid kohanud.

Seejärel pööras ahvinimene ümber ja hakkas bukenade külla tagasi minema. Ta ei teinud Nkimale etteheiteid, et viimane polnud talle otsekohe sellest rääkinud. Džunglivalitseja mõistis väga hästi, et Nkima oli sündinud ahviks ja jääb selleks alati, loodus polnud teda õnnistanud inimmõistusega, ehkki nii mõneski muus suhtes võis Nkima inimestele kümme silma ette anda.

Päike oli alles loojunud, kui Tarzan küla juurde jõudis. Roninud lagendiku servas kasvava kõrge puu otsa, hakkas ta tähelepanelikult silmitsema kõike, mis sündis teisel pool pihttara. Ta nägi, et seal oli väga palju rahvast, palju rohkem kui enne, ja ta taipas, et need olid kutsutud pidustustele. Kuid neegrite kombeid tundes sai Tarzan aru, et sel ööl ei juhtu veel midagi. Nähtavasti oodati veel teisi bukenasid, kes pidid kohale jõudma järgmisel päeval ja siis võis pidutsemine pihta hakata, kuid selleks ajaks lootis ta wazirid vangist vabastada.

Kuid võis juhtuda ka teisiti, ja siis pidi tänane öö olema wa-ziridele viimane. Tarzan, kes oli harjunud kiiresti ja julgelt tegutsema, otsustas minna lähemale, et näha ja kuulda, mida külas ette võetakse.

„Tarzan läheb külla," sosistas ta Nkimale. „Kui Nkima tahab kaasa tulla, ei tohi ta piuksugi teha. Kas Nkima sai aru?"

„Ei tohi piuksugi teha ega juttu ajada," kordas ahv.

Tarzan lähenes mööda puid vaikselt külale, ja niisama vaikselt järgnes talle väike Nkima.

Viimaks jõudsid nad küla taha. Siin oli pime ja inimtühi, jest kõik omainimesed ja külalised olid kogunenud laiale tanumale Udalo hüti ette.

Tarzan laskus puu otsast maha, suundus pihttara poole ja

hüppas osavasti sellest üle. Nkima järgnes talle hääletult.

Nad lähenesid pimeduses varjudena vargsi hiilides pealiku hütile, üks väike ahvipärdik, teine inglise peer, ja ronisid nobedasti Udalo hütti varjava puu otsa. Alla vaadates nägi Tarzan tantsivaid ja käratsevaid neegreid ning mõistis kohe, et nad olid liiga ohtralt oma rahvusõlut pruukinud. Sellises olukorras võis mõndagi juhtuda.

Üks suur poolpurjus neeger pidas Udalole tervituskõnet. Mees oli ilmselt mõne teise küla abipealik.

„Too kavurud lagedale," nõudis ta, „me tahame neid näha. Anname neile teada, mis neid homme öösel ootab."

„Kõiki pole veel siin," vastas Udalo. „Peame ootama, kuni ülejäänud suguharuliikmed kohale jõuavad."

„Too nad välja," nõudis teine, „me pole neid näinud. Tahame näha kavurusid, kes meie tüdrukuid varastavad."

„Too nad välja," kriiskas üks naine. „Nad röövisid mu tütre. „Las ma põletan hõõguva tuletukiga neil silmad peast välja, et nad tunneksid, kuidas ma kannatasin."

Äkki kuulis Tarzan tuttavat tüdrukuhäält.

„Ärge tehke waziridele kurja," ütles ta. „Nad on Tarzani sõbrad, Tarzan aga on bukenade sõber. Ta päästis mu kavuru käest ja tõi tagasi kodukülla."

„Sa ei tohi uskuda kavurut ega deemonit!" katkestas Udalo teda järsult. Seejärel pöördus ta oma sõdurite poole. „ Tooge vangid siia," käskis ta, „kuid vaadake, et neid täna öösel ei tapetaks."

Ahvide Tarzan oli juba pealiku onni taha maha hüpanud. Viivitada ei tohtinud. Igasugune risk ja oht on õigustatud, kui kaalul on sõprade elu.

Džunglivalitseja tõttas kärmelt hüti poole, kus teda vangis oli hoitud. Juba enne sisenemist kinnitasid tema tundlikud sõõrmed, et wazirid viibisid hütis.

„Tasa," sosistas ta, „see olen mina, Tarzan. Nad tulevad teile järele. Tahan teie köidikud katki lõigata. Me tungime sõduritele kallale, võtame neilt sõjariistad ära, seome neil käed-jalad ja topime suud kinni, et nad kisa ei tõstaks. Siis viime nad pealiku hüti taha. Ma näitan teed."

Sellal kui Tarzan rääkis, laskis ta kätel kärmelt käia ja kui kolm sõdurit vangidele järele tulid, olid kõik juba köidikuist vabad ning ootasid vaikselt pimeduses.

XV. Rõivatükk

„Seda ei maksa teil endale pähe võtta, et saate mind üles puua."

Brown ütles seda väljakutsuvalt ja ilmse nördimusega. Ta ei sarnanenud karvavõrdki süüdlasega, kes püüab end õigustada, ja Jane oli nüüd veendunud, et Brown polnud tapnud vürstinna Sborov'd.

„Me ei kavatse kedagi puua," teatas ta kindlalt. „See on kohtu otsustada. Aga seni, kuni ta pole süüdlast tuvastanud, oleme kõik ühtviisi kahtluse all. Meil jääb üle vaid püüda lähimasse tsiviliseeritud asulasse jõuda, rääkida kohtule oma lugu ja lasta seadusel otsustada."

„Olen teiega täiesti päri, mileedi," toetas Tibbs Jane'i.
„Aga mina mitte," urises Alexis. „Rännata mõrvari seltskonnas läbi selle pärapõrgu pole kaugeltki ohutu. Äkki tuleb talle pähe tunnistajatest lahti saada ja ta koksab meid kõiki maha."
‚Ja mida te soovitate teha?" küsis Jane.
„ Soovitan mõrvari siia jätta, seejärel minna lähimasse tsiviliseeritud asulasse ja teatada juhtunust võimudele. Võtku nad siis mõrvar kinni ja tehku see asi klaariks."
Jane raputas pead.
„Meie ei tea, kes on mõrvar. Seaduse silmis oleme kõik kahtluse all. Ei, ainus õige moodus on üles otsida mõni ametnik või misjonär, rääkida talle oma lugu ja paluda seda uurida."
„Minu pärast küll mitte," ütles Brown. „Ma ei kavatse oma pead silmusesse pista. Nendes metsikutes sadamates pole mul vähimatki väljavaadet. Seal ei hooli keegi ameeriklastest, peaasi on tiitel. Mida suudab ilma rahata ameeriklane miljonärist vürsti vastu? Mitte kõige vähematki, missis."
„Näete nüüd ise, Jane," elavnes Alexis, „ta ju tegelikult tunnistab oma süüd! Süütu inimene ei karda kohtu ette astuda."
„Kuulge, missis," vihastas Brown, „siiani pole ma elus kedagi tapnud, aga kui te ei taha siin kedagi surnult näha, siis käskige sel napakal suumulk kinni hoida!"
„Te siis keeldute meiega kaasa tulemast, Brown?" küsis Jane. „Minu arust talitate väga rumalasti."
„Ma võin ju rumal olla, missis, kuid välismaa kohtus pole mul ainsatki võimalust. Inglise kohtus oleks teine asi, kuid me
95
ei viibi Inglise territooriumil. Ei, ma tulin nende inimestega siia lootuses teada saada igavese nooruse saladust. Kodus võib see miljoneid sisse tuua! Nüüd, mil ma siin olen, lähen ma edasi ja üritan seda leida, ehkki ma ei tea, kuidas."
„Meie olukorras on parem kokku hoida," ütles Jane, „sest meid on nii vähe ja pealegi oleme halvasti relvastatud. Seda vähemalt seniks, kuni kohtame sõbralikult meelestatud pärismaalasi."
„Mul polnud mõtteski teid maha jätta, missis," kinnitas lendur. „Jään teiega, kuni olete Annette'iga väljaspool hädaohtu."
„Ma ei eksinud teis, Brown, ja see teeb mulle rõõmu! Kuid meil tuleb veel täita väga kurb kohus: matta vürstinna. Ma palun, et mehed kaevaksid haua valmis."
Et muud tööriista polnud, tuli kaevata sellesama kirvega, millega oli tapetud vürstinna, see aga andis kogu kombetalitu-sele eriti pahaendelise värvingu. Üks meestest raius kirvega mul-lakamakaid lahti, teised aga tõstsid need kätega august välja. Samal ajal panid Annette ja Jane lahkunule selga kõige parema kleidi, mille nad tema asjade hulgast leidsid.
Annette nuttis vahetpidamata, kuna Jane suutis end vaos hoida, ehkki tunnetas kaotust palju teravamalt kui väike prantslanna. Tahtejõudu pingutades sundis ta end tegutsema, sest tal tuli ju veel matusetalitus pidada.
Kui kõik oli valmis ja surnukeha hauda lastud, täitis Jane oma ülesande nii hästi, kui suutis, kuna teised langetatud päi haua ümber seisid.
„Ma arvan," ütles Jane, kui haud oli kinni aetud ja kõik lõppenud, „et meil on parem otsekohe laager kokku panna. Vaevalt tahaks keegi siia kauemaks jääda."
„On teil mõni plaan?" tundis Alexis huvi. „Kas te teate, kuhu meil tuleks minna?"
„Valik pole suur, saame vaid kahte asja teha," vastas Jane. „Võib minna rada mööda edasi kas ida või lääne suunas. Et meil pole oma asukohast aimugi, siis paraku ei või me ka teada, kuhu oleks parem minna. Ma ise tahaksin küll itta siirduda, sest seal asub maa, mida ma tunnen ja kus mul on kohaliku rahva hulgas palju sõpru."
„Siis lähemegi itta," lausus Brown. „Teie olete meie ülemus, teie sõna on seadus."
„Ma ei usu, et see oleks õige otsus," kahtles Alexis. „Läänes

paikneb Belgia Kongo, võib-olla me juba viibimegi selle territooriumil. Igal juhul jõuame tsiviliseeritud paikkonda palju kiiremini, kui hoiame kurssi läände."
„See kõik on vaid oletus, Alexis," ütles Jane. «Tegelikult pole seal suurt vahet, missugust teed minaa. Paneme selle hääletamisele. Mida teie arvate, Tibbs?"
„Mina? Hm... Palun vabandust, mileedi, mina hääletan nii nagu enamus."
‚Ja teie, Annette?" jätkas Jane küsitlemist.
„Oh, kui teie ja mister Brown soovite itta minna, siis soovin ka mina seda," vastas tütarlaps.
«See on siis otsustatud," kuulutas Jane. „Me läheme itta."
«Aga mina olen ikkagi vastu," ajas Alexis oma joru. «Ekspeditsiooni finantseerijana, kes on kandnud kõik kulutused, usun, et minu arvamust peab siiski arvestama."
«Alexis, te tahate meie olukorda väga raskeks teha," ütles leedi Greystoke. «Nagu kõik teised, nii hakkate teiegi täitma minu korraldusi või alluma enamuse tahtele. Mis aga ekspeditsiooni finantseerimisse puutub, siis sellest pole mõtet praegu rääkida. Igaüks meist annab selle heaks oma panuse, kuid mitte rahaga, vaid tegusa üksteise abistamise, vapruse ja kannatlikkusega."
Alexis oli naist sõnatult kuulanud ja äkki tema hoiak muutus.
„Ma kahetsen, Jane," ütles ta, «rääkisin järelemõtlematult. Kuid te peate mõistma, et juhtunu on mind rööpast välja löönud. Olen kaotanud oma armsa naise ja mu süda on murest lõhkemas."
Brown keeras jälkustundega selja ja pigistas nina kinni.
«Hea küll, Alexis," ütles Jane, «lõpetame selle jutu. Nüüd vaatame järele, mis oleks hädavajalik kaasa võtta ja asume teele."
«Kuidas oleks hommikueinega?" tundis Brown huvi.
„Oh, mul läks hommikusöök hoopiski meelest," tunnistas Jane. «Kuid see on jällegi antiloop."
«Usun, et mul ei lähe suutäitki alla," ütles Annette Brownile.
«Muidugi läheb, lapsuke," vastas lendur toonil, mis ei sallinud vasturääkimist. «Meil seisab ees raske teekond ja selleks peab jõudu koguma."
„Hea küll, ma püüan," nõustus Annette. «Teie pärast."
Lendur surus tal kätt.
„Ja ütle veel, et sa ei usu, pisike, et mina seda tegin, eks ole?"

„Ei, mister Brown, ma ei usu seda."
„Me ju leppisime kokku — ei mingit misterit."
«Hea küll, Neal, kuid minu pea ei võta, kuidas ta võis seda teha. Ma ei saa üldse aru, kuidas mees võib tappa oma naise Ta oli nii tore leedi."
«Jajah, ta polnud halb inimene, kuid tal olid omad veidrused. Igal juhul oli ta mehest tükk maad etem. Tõsi nagu seegi, et vana leedi tappis end ise."
«Mida te silmas peate?. Mismoodi ta sai ennast kirvega nii jubedalt tappa?"
„Sa võtsid seda sõna-sõnalt. Ta kirjutas oma surmaotsusele alla siis, kui teatas vürstile, et kavatseb muuta testamenti."
«Issand! Missugune koletis!"
„Ma tean selliseid, kes on valmis tapma palju väiksema summa eest, kui see hernetont saab," ütles Brown.
«Aga nüüd pean ma küll minema hommikusööki tegema," lausus Annette. «Ehk lõikaksite mulle mõned õhukesed tükid tagumisest veerandist?"
«Loomulikult." Ta kobas oma taskuid. „Kus mu nuga on? Ah jaa, tuli meelde," ja ta pöördus Jane'i poole. «Kuulge, leedi, kui teil mu nuga enam vaja pole, siis andke see mulle tagasi."

«Teil polnudki nuga," naeris Jane, «kuid ma laenan teile oma jao."
Brown hõõrus lõuga.
«Õige küll, ma kaotasin selle, eks ole?"
Kuni Annette hommikueinet valmistas, valisid teised asju, mida nad vajasid ja jõudsid rännakul kanda. Tibbs pakkis Ale-xise juhtnööride järgi viimase käsikohvreid. Jane pani kokku oma relvad ja seejärel väikese käekoti, mille kinnitas rihmaga vööle. See oli kott, mida kasutavad naised raha, võtmete, huulepulga ja muu pudi-padi hoidmiseks.
Brown, kes kandis lendurisaapaid, valis kaasavõtmiseks veel ühe paari saapaid ja mitu paari sokke, samuti toppis ta oma särgi taskutesse ning põue hulganisti sigaretipakke ja tikutopse. Kõik see koos saatusliku kirvega moodustaski Browni varustuse. Ta teadis, mida rännakul tähendavad rasked kompsud.
Sellal kui Annette sütel liha küpsetas, hakkas talle silma lõkke ääres jahtunud tuhas mingi ese. See oli poolpõlenud riidetükk,
98
küljes kolm nööpi. Neiu võttis kepi, õngitses riidetüki tuhast välja ja hakkas seda lähemalt uurima. Alumine pool oli tulest täiesti puutumata jäänud ja seetõttu säilitanud oma värvuse. Neiu silmis vägatas äratundmine. Brown tuli lonkides lõkke poole,
„Ma vaatan ise liha järele," ütles ta, „sa mine pakkima asju, mida tahad kaasa võtta."
„Ma ei teagi, mida võtta," ütles Annette, „ma ei jaksa kuigi palju kanda."
„Võta kõik, mis sul vaja läheb, pisike," soovitas Brown. „Ma aitan kompsu kanda. Kui sul on, siis võta veel ühed kingad, sukad, soe rõivatükk. Kui ma ei eksi, siis läheb meil rohkesti tarvis jalatseid ja sukki, eriti aga sinul."
„Mul on kaks paari madala kontsaga kingi," ütles neiu.
„Siis viska teised kohe minema ja võta ainult need madala kontsaga."
„Hea küll," sõnas Annette. „Ma siis lähen ja panen oma asjad kokku. Kuni ma ära olen, võite lähemalt silmitseda seda
asjakest."
Ta näitas Brownile oma leidu.
Lendur tõstis riidetüki üles, uuris seda, laskis siis vilet ja vaatas tähendusrikkalt vürst Alexis Sborov' poole. Annette lippas oma kompsu valmis panema. Tibbs oli juba hoolega pakkimas, Jane istus sügavais mõtteis pehkinud kännul. Brown laskis vilet, miski paistis talle suurt meelehead tegevat.
„Valmis! Tulge ja võtke vastu," hüüdis ta järsku.
„Palun vabandust," ütles Tibbs, «misasja me peame vastu võtma?"
„Lobi," kuulutas Brown, „mida siis veel?"
„Lobi!" irvitas Sborov.
Jane tõusis.
„Arvan, et me peame sööma," sõnas ta, „ja pealegi on mu kõht tühi."
Kõik kogunesid lõkke ümber, kuhu Brown oli süte kõrvale asetatud puuokstele pannud küpsetatud lihaviilud.
„Pange aga pihta, kogu see pere," sõnas Brown.
„Tibbs, valige mulle üks pala, mis pole liiga õhuke ega liiga paks — noh, selline keskmine."
Brown vaatas varjamatu jälkustundega talle otsa. Siis torkas ta kepi otsa lihatüki ja ulatas selle vürstile.
99
«Suvatsege vastu võtta, Napoleon," sõnas ta salvavalt. «Kahjuks pole meil siin kuldtaldrikuid, kuid keisri toidu-kambri hoidja tegi sääred, ilma et oleks kellelegi teisele võ-tit andnud."
Alexis heitis Brownile vihkava pilgu, kuid võttis armetu väljanägemisega lihatüki vastu ja haukas suutäie.

«Milline jäikus!" krimpsutas ta nägu. «See on pealt kõrbenud ja seest toores. Minu magu pole võimeline säärast toitu seedima. Ma ei söö seda!"
„Oi kui kahju!" hüüdis Brown. „Me hakkame kõik nutma!" «Soovitan teil siiski süüa, Alexis," ütles Jane. «Vastu ööd läheb teil kõht kole tühjaks."
„Ma hakkan sööma omaette," kuulutas Alexis kõrgilt. «Nüüdsest peale hakkab Tibbs mulle süüa tegema."
«See mulle juba meeldib," kinnitas Brown, „ja mida kaugemal sä meist oled, seda parem."
«Jätke järele," püüdis Jane neid rahustada. «Meil on juba küllaga pahandusi olnud."
«Okei, missis," nõustus lendur. «Kuid lubage mul suurhertsogile üks väike küsimus esitada. Ma panin tähele, et ta on oma palitut vahetanud. Eile öösel oli tal seljas igavene uhke palitu ja ma mõtlesin, et kui ta seda enam ei kasuta, ostaksin selle tema käest ära, see tähendab muidugi juhul, kui sellega midagi juhtunud pole."
Alexis vaatas kähku üles, näost kaame. „Ma ei kauple oma vanade rõivastega," nähvas ta. „Kui ma neid enam ei vaja, kingin need teile."
«See on teist väga kena," lausus Brown irooniliselt. «Aga ehk lubate seda lähemalt vaadata? Tahaksin nii kangesti näha, kas see on mulle paras või ei."
«Mitte praegu, sõber. See on koos teiste asjadega ära pakitud."
«Tükkis kõigega?"
«Tükkis kõigega? Mida te sellega mõtlete? Loomulikult on kõik pakitud."
«Hüva, siin on üks tükk, mille te unustasite pakkida, mister. " Brown ulatas vürstile kolme nööbiga varrukatüki.
Sborov muutus näost surnukahvatuks, ta jõllitas metsikult rõivatükki, kuid tal õnnestus end kiiresti koguda.
«Jälle mingi ameerika nali?" küsis ta. „See asi ei kuulu mulle."
„Kuid see sarnaneb kangesti palituga, millega sa eile öösel uhkeldasid," tähendas lendur. „Ka Annette arvab sedasama, Tibbs aga on kohustatud teadma, sest ta on sinu toapoiss. Oled sa seda varem näinud, Tibbs?"
Toapoiss köhatas kohmetult.
„Mina... e-e-e..."
„Tule lähemale ja vaata nagu kord ja kohus," käskis Brown.
Tibbs astus ligi, võttis kõrbenud riidetüki enda kätte ja uuris seda hoolikalt igast kandist.
„Millal sa seda viimati nägid, Tibbs?" nõudis Brown.
„Mina... tõepoolest..." Ta heitis SborovTe kartliku pilgu.
„Te olete valevorst, Tibbs!" kisendas vürst. „Mul pole iialgi olnud niisugust palitut. Ma pole seda kunagi varem näinud. See pole minu oma, ma ju ütiesin teile!"
„Tibbs ei jõudnudki veel midagi öelda," manitses Brown vürsti. „Ta ainult tegi suu lahti, et öelda: „Mina... e... e... e..." Ta ei öelnud, et see on sinu palitu, aga ta veel ütleb, eks ole, Tibbs?"1
„See on kangesti seda moodi küll, söör," vastas inglane. „ Muidugi ei saa ma seda vanduda, sest riidetükk on tublisti
kõrbenud.*
Brown pöördus järsult Alexise poole.
„ Arvatavasti pritsis verd su varrukale, kui sa vürstinnale kirvega virutasid?"
„Kuidas te julgete!" kriiskas Alexis. „Mu jumal! Ma ei teinud seda. Ma pole teda tapnud, kinnitan teile!"
„Räägid seda kohtule," ütles Brown. „Annette, sa võiksid selle asitõendi ära panna," pöördus ta neiu poole, „kohus tahab seda kindlasti näha."
Alexis sai kiiresti enesevalitsuse tagasi.
„See oli minu palitu," ütles ta. „Keegi on selle minu asjade hulgast varastanud. Teil Ameerikas kutsutakse seda diskrediteerimiseks."
„Jätkem need asjad kõik kohtule arutada," sekkus Jane, „sest kui me ise püüame selgust saada, võime oma olukorda vaid hullemaks muuta."

„Teil on õigus nagu alati," nõustus Brown.
„Siis on hästi. Nüüd on kõigil kõht täis ja aeg teele minna. Jätsin igaks juhuks onni sedeli, milles kirjutasin juhtunust, meie otsusest, andsin teada meie kõigi nimed ja edasise liikumise
101
suuna. Sest võib ju mõni valge kütt ühel päeval siit mööda minna ja onnist meie sõnumi leida. Kas olete nüüd valmis?"
Jah," vastas Alexis. „Tibbs, minu asjad."-
Tibbs ruttas sinna, kus ootasid tema väike komps, üks hästi suur ja kaks väiksemat käsikohvrit.
„Kus teie asjad on, Jane?" küsis Alexis. „Brown võib neid kanda."
„Kannan ise seda vähest, mis ma kaasa võtsin," vastas Jane.
„Aga teil polegi midagi," imestas vürst.
„Võtsin nii palju, kui jaksan kanda. Me ei lähe lõbureisile."
Nad seisid vaikselt ja vaatasid pealt, kuidas Tibbs proovis kolme mahukat kohvrit ja oma kompsu selliselt kätte võtta, et neid oleks võimalik kanda.
„Palun vabandust, söör," sõnas Tibbs, „aga kui ma tohin tähendada, siis arvan, et ma ei jõua neid kõiki tassida."
„Hüva, las Annette kannab teie väikest kompsu," käsutas vürst. „Kuid kolme kohvriga tulete te kindlasti toime. Olen näinud pakikandjaid kaks korda suurema koormaga."
„Kuid mitte Aafrika džunglis," ütles Jane. „Ma võtsin ainult seda, mida hädasti vajan," vastas Alexis. Jätsin maha peaaegu kogu oma kraami. Tibbs peab kuidagimoodi hakkama saama. Oleks Brown õige mees, aitaks ta Tibbsi."
Siiani oli Brown kogu oma tahtejõudu pingutades suutnud vait olla, kuid nüüd ta plahvatas.
„ Kuule sina, täikrae," hüüdis ta, „ma ei kavatse kanda sinu kodinaid, samuti mitte Annette, ja kui Tibbs seda teeb, on ta igavene lollpea!"
„Olen teiega täiesti nõus, mister Brown," teatas Tibbs ootamatult ja pani kõik kolm kohvrit maha.
„Mis?" nõudis Alexis. „Te keeldute kandmast mu kohvreid? Te häbitu tõusik, ma..."
„Ärge nähke vaeva, söör," katkestas Tibbs teda. „Ma tean, mida te öelda tahate, kuid seda pole enam vaja." Ta ajas end uhkelt sirgu. „Teatan teile, söör, et lahkun teie teenistusest nüüd ja lõplikult."
„ Leedi Greystoke," pöördus Alexis aupaklikult Jane'i poole, „teie olete siin võtnud enda peale kamandamise. Ma nõuan, et te käsiksite neid inimesi mu asju kanda."
„Ei mõtlegi," nähvas Jane. „Võtke paar kingi, mõni paar sokke
102
ja veel, mida te kanda jõuate, ning hakkame minema. Oleme niigi palju aega raisanud."
Lõpuks asusid õnnetud rändurid teele. Nad suundusid itta, nagu oligi otsustatud. Õnneks nad ei teadnud, et olid valinud vale suuna, ka polnud neil aimugi ohtudest ja koledustest, mis neid rännakul ees ootasid.

XVI. Läkitus

Kolm bukena sõdurit läks hütti, kus Tarzan ja köidikuist vabastatud wazirid neid juba ootasid.
Niipea kui viimane kolmest oli sisse astunud, viskus Tarzan talle peale. Tugevad sõrmed sulgusid sõduri kõri ümber ning samal ajal paisati ka teised kaks maha ja seoti kõvasti kinni. Bukenad ei jõudnud iitsatadagi, kui nende suud olid juba kinni topitud. Hütist kostis vaid rabelevate meest lohistatavate jalgade tuhmi häält, ja sedagi üksnes viivuks.
Seejärel tassiti nad pealiku hüti taha puu juurde, kus purjus pärismaalased neid näha ei võinud.
Upitanud ühe sõduri õlale, ronis Tarzan puu otsa ja paigutas seal oma kandami selliselt, et see alla ei kukuks. Seejärel ulatasid wazirid talle kätte ülejäänud kaks bukena sõdurit, kes

leidsid endale koha tihedas lehestikus esimese kõrval. Nad lamasid nüüd võimsal oksal, mis ulatus all pidutsevate neegrite kohale.

Tarzan sidus oma nööri ühe vangi pahkluude ümber olevate köidikute külge, eemaldas tal suust tropi ja hakkas teda pikkamisi, pea ees, läbi lehestiku allapoole laskma. Vaevalt oli neegri pea okste vahelt nähtaval ilmunud, kui Tarzan tõi kuuldavale suurte ahvide hoiatuskisa. Tants katkes paugupealt, pärismaalased vahtisid ehmunult ümberringi, sest hääl oli kostnud väga lähedalt, kuid nad ei suutnud kindlaks teha, kust see hirmuäratav kisa oli tulnud.

Vaikus kestis, ning siis laskus pikkamisi neegrite kohale ühe nende oma sõduri pea ja selle järel ka keha.

Ebausklikud mustanahalised, kellel polnud üleloomuliku sündmuse kohta ühtegi seletust, olid sellest niivõrd rabatud, et ei suutnud isegi paigast liikuda. Järsku kuulsid nad valju häält, mis tuli kusagilt ülevalt.

103

„Olen Ahvide Tarzan. Hoidku end need, kes kavatsevad Tar-zanile ja tema waziridele kurja teha. Tehke värav lahti ja laske mu inimesed minna rahus, või paljusid teie hulgast tabab mu karistav käsi."

Ohver, kes rippus, pea alaspidi, sai lõpuks kõnevõime tagasi.

„Tehke värav lahti," hüüdis ta, „ja laske neil minna, enne kui nad mu tapavad."

Neegrid ei liigutanud end ikka veel.

„Tehke ruttu, mul pole aega oodata," ütles Tarzan ja hakkas sõdurit uuesti puu otsa tirima.

„Kas sa lubad, et ei tee kellelegi viga, kui me värava avame?" küsis Udalo.

„ Kellelegi ei tehta viga, kui te värava avate, tagastate mu waziridele nende sõjariistad ja lasete meid rahus minna."

„Saab tehtud," sõnas Udalo. „Tooge waziridele nende sõjariistad, avage värav, laske neil minna ja ärgu nad iialgi tagasi tulgu."

Tarzan oli sõduri jälle puu otsa tõmmanud ja pani ta oma kaaslaste kõrvale.

„Olge tasa," hoiatas ta neid, „ja ma ei tapa teist kedagi." Siis hüppas ta alla ja ühines waziridega.

Nad läksid kartmatult ümber hütinurga ja neegrid andsid hirmunult neile teed. Mõni väike poiss sibas arglikult waziride ees, kandes nende relvi, sest sõdurid polnud söandanud seda teha. Värav oli lahti ja Tarzan juhtis wazirisid vabaduse poole.

„Kus on minu kolm sõdurit?" nõudis Udalo. „Sa pole oma sõna pidanud."

„Sa leiad sõdurid oma hüti juurest puu otsast," vastas ahv-inimene. Ta seisatas ja pöördus pealiku poole. „Ja nüüd, Udalo, pea igavesti meeles: kui su külla tulevad võõrad, võta neid alati hästi vastu, eriti aga Tarzanit ja wazirisid."

Hetk hiljem neelas nad must džungliöö.

Väike Naika, nõidarst Gupingu tütar, tantsis suurest rõõmust ja plaksutas käsi.

„See oli tema!" hõiskas ta. „See oli valge sõdur, kes mu päästis. Mul on hea meel, et me neid ei tapnud. Ma ju rääkisin teile, et te seda ei teeks!"

„Pea suu," käratas Udalo, „ja kasi oma hütti! Ma ei taha valgest mehest enam ühtegi sõna kuulda!"

104

„ Arvasin, et see on lõpp," ütles Muviro, kui nad üle lagendiku metsa poole läksid.

„Tänu Nkima halvale mälule oli lõpp väga lähedal," vastas ahvinimene. Seejärel tegi ta kummalist õudset häält ja kuskilt pimedusest puu otsast tuli vastus.

„Ta on ikka veel seal," lausus ahvinimene Muvirole.

„Ruttu, ruttu!" karjus ahv. „ Väike Nkima võitleb panter Shee-taga, taob talle kepiga pähe ja küünistab ta nina. Sheeta kardab koledasti."

Tarzan muigas ja läks pikkamisi metsa poole. Kui ta oli jõudnud esimese puu alla, hüppas väike ahv talle õlale. „Kus Sheeta on?" küsis Tarzan.

„Väike Nkima tegi talle nii kõvasti tuupi, et ta laskis jalga." „Väike Nkima on väga vapper," sõnas ahvinimene. „Jah," kinnitas ahv, „väike Nkima on vapper võitleja ja vapper kütt."

Järgmisel päeval jätkas Tarzan koos waziridega rännakut põhja poole. Mindi aeglaselt ja puhati sageli, sest sõdurid polnud veel täiesti toibunud uimastava joogi mõjust, mida nõidarst Gupingu neile sisse oli jootnud. Seda märgates käskis ahvinimene jõe kaldale laagri üles lüüa, et wazirid saaksid edasiseks rännakuks jõudu koguda. Sõdurid jäid puhkama, Tarzan aga läks jahile.

Järgmisel päeval pärast nende lahkumist Udalo külast tuli üksik sõdur üle lagendiku ja lähenes väravale. Tema peas hõljus waziride valge suletutt ja käes hoidis ta lõhestatud otsaga keppi, kuhu oli pistetud ümbrik.

Kui sõdurid talle värava juurde vastu läksid, soovis ta näha pealikut, ja ta viidi Udalo ette, kuigi mitte ilma kartusega, sest ta kandis samasuguseid tundemärke nagu need kümme vangi, kelle bukenad olid sunnitud vabaks laskma.

Udalo silmitses tusaselt sõdurit.

„Kes sa oled," päris ta, „ja mida sul Udalo külast tarvis läheb?"

„Olen waziri," vastas mees, „ja tõin kirja suurele bwanale Tarzanile. Päike on tõusnud palju kordi sellest ajast peale, kui « ta lahkus oma maalt ja tuli siia kavurusid otsima. Tulin talle järele, et seda läkitust üle anda. Oled sa teda näinud?"

„Ta oli siin, kuid nüüd enam pole," vastas Udalo mornilt.

„Millal ta lahkus ja mis suunas?" küsis käskjalg.

105

„Ta lahkus eile koos kümne waziri sõduriga. Nad suundusid põhja. Kas sa lähed neile järele?"

„Jah."

„Enne kui sa lähed, annan ma sulle süüa, ja kui näed Tarzanit, siis ütle talle, et Udalo võõrustas sind nagu kord ja kohus." Pealik Udalo südames püsis hirm džunglivalit-seja ees.

Oli järgmise päeva keskpaik. Wazirid puhkasid jõe kaldal laagris. Tarzan kükitas mahakukkunud puu tüvel ja meisterdas oma vibu jaoks nooli. Väike Nkima oli end tema õlal sisse seadnud ja tegeles usinasti sellise igivana ajaviitega nagu kirpude otsimine. Ta oli endaga väga rahul.

Äkki tõstis ahvinimene pea ja vaatas lõunasse.

„Keegi tuleb," sõnas ta.

Wazirid hakkasid end liigutama. Mõni kahmas sõjariista ja ajas end jalule, kuid Tarzan rahustas neid.

„Pole mingit ohtu," ütles ta. „Tulijaid on üks, ta kõnnib julgelt ega varja end."

„Kes see võiks olla?" küsis Muviro. „Me pole näinud sellel tühjal maal ühtegi inimest sestsaadik, kui lahkusime bukenade külast."

Ahvinimene kehitas õlgu.

„Ootame ära," ütles ta, „kuni meie silmad seda ütlevad, sest ta liigub vastutuult."

Märgates teisi kuulatavat, lõpetas väike Nkima ühe eriti suure kirbu tagaajamise ja hakkas waziride eeskujul samuti hoolega lõunasse vaatama.

„Kas keegi tuleb?" küsis ta Tarzanilt.

Jah.*

Väike Nkima libistas end kähku Tarzani selja taha ja piilus murelikult üle tema vasaku õla.

„Kas keegi tuleb väikest Nkimat ära sööma?" küsis ta.

Ta heitis pilgu enda taha puule, takseeris vahemaad kõige lähema oksani ja kaalutles oma väikese mõistusega, kui tark see samm võiks olla. Siiski jäi ta paigale, tundes end praeguses pelgupaigas täiesti turvaliselt. Hetk hiljem ilmus lagendikule üksik sõdur. Nähes seal waziride laagrit, väljendas ta oma rõõmu metsiku kisaga ja wazirid vastasid talle samaga, sest see oli käskjalg, kes tõi Tarzanile läkituse.

Ahvinimene võttis kirja vastu ja kõik wazirid jälgisid suure

huviga, kuidas Tarzan seda luges, sest džunglis kirja saada oli suur haruldus. Ent lugemisel tõmbus Tarzani kulm üha enam kortsu ja lõpuks pöördus ta Muviro poole.

„Kas said halbu uudiseid, bwana?" küsis neeger.

„Memsahib sõitis lennukiga Londonist Nairobisse," ütles Tarzan. „See oli just enne suurt tormi. Mäletad, Muviro, et pärast tormi kuulsime lennukit tiirlemas?"

„Jah, bwana."

„Me mõtlesime tookord, et lennuk on hädas. See võis olla lennuk, millega sõitis memsahib."

„See lendas minema," rahustas Muviro Tarzanit, „ja me ei kuulnud teda rohkem. Võib-olla lendas ta tagasi Nairobisse."

„Võib-olla," ütles ahvinimene, „kuid see oli väga halb torm ja lendur kaotas suuna. Mulle näib, et midagi juhtus ja ta otsis kohta, kuhu maanduda."

Tarzan vajus mõneks ajaks mõtteisse. Vaikuse katkestas Muviro.

„Kas tahad kohe Nairobisse minna, bwana?" küsis ta.

„Mis sellest kasu oleks?" küsis ahvinimene omakorda. „Kui nad Nairobisse tagasi lendasid, on memsahib päästetud, kui aga mitte, kust peaksin teda otsima? Kui kaua lennuk veel lennata võis ja kus maandus, seda ei oska ükski inimene aimata."

«Järelikult võime jätkata minu tütre Buira otsinguid?" küsis Muviro lootusrikkalt.

„Muidugi," kinnitas Tarzan, „niipea kui te olete puhanud ja tunnete end jälle hästi, jätkame teekonda kavurude maale."

Kuni nad vestlesid, mängis Nkima ümbrikuga. Ta keerutas seda sõrmede vahel küll ühte-, küll teistpidi, proovides kepi otsa torgata, kuid sellest ei tulnud midagi välja. Ahv torises rahulolematult. Märganud tema viljatuid ponnistusi, võttis Tarzan kepi, lõhestas ühe otsa ja pistis ümbriku selle vahele. Ta sooritas seda toimingut mitu korda ja andis siis kepi koos ümbrikuga Nkimale, kes oli teda tähelepanelikult jälginud. Matkimises vilunud ahv tegi järele kõik, mis Tarzan oli ees teinud, ja paari katse järel õnnestuski tal ümbrik kepi otsas olevasse lõhesse pista.

See vägitegu täitis ta innu ja uhkusega. Erutatult lobisedes käis ta ükshaaval läbi kõik wazirid ja näitas neile oma oskust. Siis hüppas ta puu otsa ja kihutas okstel uljalt ringi kepiga, mille ühte otsa oli torgatud ümbrik.

Tarzan ja wazirid naersid tema koerustükkide üle. „Väike Nkima on uhke, sest ta on õppinud uue triki," sõnas üks sõdureid.

„Ta arvab nüüd, et on suur ahvide nõidarst," naeris Muviro.

„See on üks paljudest kasututest asjadest, mida ta õpib ja mis ei tee talle iialgi halba ega head," ütles Tarzan. „Aga kui see Nkimale rõõmu valmistab, on sellest küllalt."

Kolme päeva pärast olid wazirid end välja puhanud ja Muviro teatas, et nad on valmis jätkama teekonda põhja poole.

Vahepeal oli Tarzan saatnud käskjala tagasi Nairobisse kirjaga Jane'iie ja veel ühe kirja sealsetele ametivõimudele palvega korraldada lennuki otsimine, juhul kui see pole tagasi jõudnud.

Väike Nkima oli ikka veel vaimustuses oma uuest kordaminekust. Ta võis istuda tundide kaupa paigal, võttes ümbriku kepi otsast ära ja toppides seda uuesti tagasi, ning kuhu ta iganes läks, olid tal kepp ja ümbrik alati kaasas.

Loomult püsimatu Nkima oli juba mitu päeva laagris elanud, kohtamata vähimatki ohtu. Tüdinenud paigal istumisest, hakkas ta laagri ümbruses uitama, kord-korralt ikka kaugemal ja kaugemal. Ta kohtas mõnda teist väikest ahvi ja püüdis nendega sõprust sobitada, kuid see õnnestus vaid osaliselt. Isaahvid paljastasid hambad ja olid tema peale kurjad. Kui ta mõnikord neile liiga lähedale läks, hakkasid nad teda taga ajama. Nkimal oli haruldane oskus alati õigel ajal plehku pista. -

Kuid seal oli üks emane, kes ei paljastanud kunagi hambaid ega tõrelnud temaga. Ometi oli Nkimal temaga väga raske kok-u saada, sest alati passis seal läheduses üks vana emane ja Nki-a teadis oma kogemuste põhjal, et vanad emaahvid võisid olla õhutavalt vastikud.

Viimasel laagripäeval naeratas Nkimale õnn: ta kohtas väi-est emast vanast torisejast veidi kaugemal. Noor leedi oli häbelik: ta ei tõrjunud Nkimat küll tagasi, kuid meelitas teda lõbusale tagaajamisele puude vahel. Kõik oli väga tore ja nad nautisid seda täiel rinnal, sest ahvitar ei püüdnudki Nkima eest tõsiselt pageda ja Nkima omakorda ei näinud eriti vaeva tema tabamisega, sest ta teadis, et kord jääb ta nagunii seisma ja laseb Nkimal enda juurde tulla.

108

Ja nii nad kihutasid puude vahel, väike ahvileedi ja Nkima oma kepi ning ümbrikuga, mõtlemata ajale, kohale või kaugustele. Nad olid imetoredasti aega veetnud ja nüüd lõpuks vajus väike leedi väsinult mahalangenud puutüvele. Nii võisid nad sõlmida püsiva sõpruse, otsides teineteisel pead, ja tõepoolest, see on intiimsuse viimane sõna — usalduse, kindla lootuse ja sõpruse lõplik tõendus.

Nad olid väga õnnelikud ja ainult kord laskus viivuks vari sellele taevalikule õndsusele. See oii siis, kui väike ahvitar püüdis Nkimalt keppi ja ümbrikku ära kahmata. Nkima paljastas hambad, manas ette kohutava näo ja andis talle laksuva
kõrvakiilu. Ahvitar langetas arglikult pea ja nihkus kössitõmbunult talle lähemale, andes mõista, et tunnistab kõiges Nkima üleolekut.

Mis imeline päev see oli väikesele Nkimale! Nad korjasid puuvilju ja pähkleid ning sõid neid üheskoos; nad tiirutasid puude otsas, istusid teineteise vastu liibunult. Väike Nkima ei võinud teada, et Tarzan ja wazirid olid laagri kokku pannud ning jälle põhja poole siirdunud. Ja olekski ta teadnud, poleks sellest midagi muutunud, sest armastus röövib oma ohvritelt mõistuse.

Suur oli nende kohkumus, kui pimenes ja saabus öö, sest nad kartsid läbi ähvardava džungli tagasi minna. Ja ehkki neil oli hirm, olid nad ka ääretult õnnelikud. Kuu tõusis ja heitis valgust kahele teineteise vastu liibunud väikesele ahvile, kelle pea kohal kõrgus kepp, ümbrik lõhestatud otsa vahel.

XVII. Madu

Kergendustundega lahkus viisik paigast, kus oli aset leidnud neis raskemeelsust ja õudu tekitanud kurbmäng. Ja ehkki tulevik pakkus neile vähe julgustavat, oli liikumine juba iseenesest parem kui väsitav ootamine.

Väikese kolonni ees sammus Brown, kes ise oli seda nõudnud ja Jane oli sellega soostunud. Annette hoidus Brownile nii ligi kui vähegi võimalik, Tibbs lonkis tema kannul. Kõige taga kõndis Jane ja Alexis vantsis tema kõrval.

Oli vürst nüüd teistest rohkem väsinud või tahtis ta välja jõuda nende kuulmiskaugusest, keda ta halvustavalt teenijateks

109

pidas, kuid ta jäi pidevalt maha.

„Te peate sammu lisama, Alexis," ütles Jane, „me ei tohi teistest nii kaugele maha jääda, peame kokku hoidma." Tema toonis võis tajuda kärsitust.

«Arvasin, et oleks meeldiv, kui saaksime omaette jääda, Jane," lausus vürst lipitsevalt. „Näete isegi, et nii teil kui minul pole nende teistega midagi ühist. Meile peaks pakkuma suurt kergendust teineteise seltskond, sest kuulume ju ühte klassi."

„Te peate sellest üle olema," vastas Jane. „Siin ei tehta mingit klassi vahet."

„Mul on kahju, et te mind ei salli, kallis leedi."

„Te olete mõnikord äärmiselt tüütu, Alexis."

„Olen täielikus meeltesegaduses," vastas vürst, „ja peamiselt just teie pärast."

«Minu* pärast? Mis ma teinud olen?"

„Te pole midagi teinud. See on sellepärast, et te lihtsalt olemas olete. Kas te pole aru saanud, Jane? Kas te pole midagi märganud?"
«Märganud mida?"
„ Esiteks, et olete mind kütkestanud, Jane. Olin juba meelt heitmas, sest mul ei paistnud vähimatki lootust olevat, kuid nüüd olen ma vaba, Jane." Vürst haaras naise käest kinni. „Oh, Jane, kas te võiksite mind pisutki armastada?"
Jane vabastas järsult käe.
„Igavene lollpea!" hüüdis ta.
Vürsti silmad ahenesid ähvardavalt.
„Te veel kahetsete seda," ütles ta. «Kinnitan teile, et armastan teid meeletult. Ja ma ei kavatse istuda, käed rüpes, ega vaadata, kuidas mingisugune matslik ameerika lendur minu naise mu nina alt sisse vehib."
„Mida te sellega mõtlete?" küsis Jane, püüdes säilitada külma verd.
«See on ju selgemast selgem. Igaüks võib märgata, et teil on Browniga romaan."
«Alexis, olen elus kokku puutunud mitmesuguste inimestega, kuid sellist kaabakat nagu teie näen ma esimest korda. Ma ei taha teiega enam tegemist teha. Minge mu juurest ära ja kõndige Tibbsi kõrval."
Järsku mehe käitumine muutus.
„Oh, Jane," anus ta, «palun ärge saatke mind ära! Ma ei tea,

miks ma üldse midagi niisugust rääkisin. Olin armukadedusest otse pöörane. Kas te siis ei mõista, et see on kõik minu suurest armastusest teie vastu? Kas te suudate aru saada ja mulle andestada?"
Sõnagi lausumata lisas Jane sammu, et teistele järele jõuda.
„Oota!" hüüatas Alexis kähedalt. „Sa pead mind kuulda võtma. Ma ei lase sul ära minna!"
Ta kahmas naisel käest kinni ja tõmbas ta enda vastu, püüdes teda emmata. Jane tõukas vürsti eemale, hüppas tagasi ja sihtis teda oma odaga.
Viivu seisid nad sõnatult teineteise vastas. Siis märkas Jane vürsti silmades ja näoilmes jälle midagi seesugust, mis teda juba alguses oli kohutanud. Jane teadis nüüd, kui ohtlik vürst tegelikult oli, ja enam polnud tal raske uskuda, et Alexis oli tapnud oma naise.
„Minge nüüd ees, nagu ma teile ütlesin," käskis Jane, „või ma tapan teid. Siin ei kehti ükski seadus peale džungliseaduse."
Ilmselt luges vürst midagi Jane'i ahenenud silmateradest ja jäisest toonist, sest ta tegi nagu kästud ja hakkas sõnatult naise ees edasi minema.
Õhtu eel olid Annette, Tibbs ja Alexis juba tublisti väsinud, ning et Jane märkas parajasti sobivat paika puhkamiseks, andis ta korralduse peatuda. Rada, kus nad kõndinud olid, lookles kogu aeg jõe läheduses, mistõttu neil veega muret ei olnud.
„Mis siis nüüd saab?" küsis Brown. „Ehk peaks minema süüa otsima?"
„Seda küll," vastas Jane. „Ma lähen ja vaatan, ehk saan midagi."
„Mina tulen ka," ütles Brown. „Me võime minna kumbki ise kanti ja võib-olla ühel meist näkkab."
„Hea küll," nõustus Jane. „Teie minge rada mööda edasi, mina ronin puu otsa ja uurin jõge. Läheduses võib olla metsloomade joomiskoht."
Ta pöördus teiste poole.
„Kuni me ära oleme, ehitage valmis boma ja korjake lõkke jaoks puid. Tulge, Brown."
Kolm laagrisse jäänut olid väsimusest lausa ümber kukkumas, ent Alexis näitas üles leidlikkust.

„ Tibbs," sõnas ta, „minge korjake boma jaoks oksi ja tooge ka lõkkematerjali."
Alistudes aastatepikkusele harjumusele käske täita, ajas inglane end vaevaliselt jalule ja komberdas metsa.

„Tulen teile appi, Tibbs," sõnas Annette püsti tõustes.
Alexis haaras tal käest.
„Oodake," ütles ta, „tahan teiega rääkida."
„Kuid me peame Tibbsi aitama."
„Ta saab ka ise väga hästi hakkama. Teie ootate siin."
„Mida te tahate, vürst Sborov? Rääkige ruttu!"
„Kuulge, mu kallis," ütles Alexis, „kas teile meeldiks saada sada tuhat franki?"
Tütarlaps kehitas õlgu.
„Kellele ei meeldiks saada sada tuhat franki?" küsis ta vastu. „Väga hea, te võite selle raha teenida ilma erilise vaevata." „Mismoodi?" küsis neiu skeptiliselt.
„Teil on üks asi, mida ma tahan endale saada. Pakun teile selle eest sada tuhat franki. Te teate, mis see on."
„Te mõtlete oma palitu kõrbenud varrukatükki, vürst Alexis?"
„Te ju ei lase neil mind kompromiteerida, Annette? Te ei taha ju ometi, et mind saadetaks giljotiini alla kuriteo eest, mida ma pole sooritanud, ehkki kõik selles seltskonnas mind vihkavad? Nad näitavad seda kõrbenud varrukat kohtule, jahvatavad midagi kokku ja mind mõistetakse üks-kaks-kolm süüdi. Andke see mulle ja keegi ei saa iialgi teada. Te võite öelda, et kaotasite selle ära, ja niipea kui jõuame tagasi tsiviliseeritud maailma, annan teile sada tuhat franki."
Neiu raputas pead.
„Ei, ma ei või seda teha. See on ainus, mis päästab Browni."
„Sa raiskad asjatult oma aega Brownile," lausus vürst põlglikult. „Arvad, et ta armastab sind, kuid see pole nii. Ära lase end lollitada."
Annette punastas.
„Ma pole öelnud, et ta armastab mind."
„Olgu pealegi, kuid sa mõtled nii, ja tema kavatseb sind ka edasi ninapidi vedada. Kui sa teaksid seda, mida mina tean, siis sa ei püüaks nii usinasti seda alatut kaabakat päästa."
„Ma ei tea, millele te vihjate. Ma ei taha sellest rohkem rääkida ja seda riidetükki ma teile ei anna."
112
„Hea küll, ma ütlen sulle, sa väike tobu," nähvas Alexis. „Brown armastab leedi Greystoke'i ja leedi Greystoke armastab Browni. Mis sa arvad, miks nad koos džunglisse läksid? Muidugi selleks, et kahekesi olla."
„Ma ei usu seda!" hüüdis Annette. „Ma ei taha teid rohkem kuulata."
Neiu tahtis püsti tõusta, kuid vürst oli juba enne teda jalul ja haaras temast kinni.
„Anna see tükk siia!" sisistas Alexis ähvardavalt. Tema parema käe sõrmed pigistasid neiu kõri. „Anna see mulle, või ma tapan su, sa väike lollpea!"
Hämmastava jõu ja kassi väledusega rebis tütarlaps end lahti ning hakkas karjuma.
„Appi, Tibbs! Appi!" kisendas ta.
Inglane polnud kuigi kaugele läinud ja tuli nüüd joostes tagasi.
„Kui sa minust peaksid iitsatama," sisistas Sborov, „tapan ma sinu, nagu tapsin ka tema."
Annette vaatas talle otse silma, nagu Jane'gi oli seda teinud, ja kohkus hingepõhjani.
„Mis siin juhtus, söör?" nõudis kohalerutanud Tibbs.
„Tühi asi," vastas Alexis naerdes. „Annette'ile tundus, et ta nägi madu."
„Ma nägin madu," ütles neiu.
„Hea küll, nüüd on kõik möödas," lausus vürst. „Tibbs, võite oma töö juurde tagasi minna."
„Ma vajaksin pisut abi, söör," ütles inglane. „Üksinda on väga raske kõigega toime tulla."
„Tulen teiega, Tibbs," pakkus Annette.
Alexis järgnes neile. Ta jõudis Annette'i kõrvale ja sosistas talle kõrva:
„Pea meeles, kui sa välja lobised..."

„Mina küll ei tahaks laagri lähedal madu näha," tunnistas Tibbs. „Nad on nii jälgid, ma ei salli neid."
„Mina samuti," sõnas Annette, „aga kui mister Brown tagasi tuleb, siis ma enam ei karda. Kui madu mind siis veel salva-ta püüab, tapab ta tema."
Rääkides ei vaadanud neiu mitte Tibbsi poole, kellele tema sõnad olid nagu määratud, vaid hoopis Alexisele.
„Arvan, et me ei räägi teistele maost," tähendas vürst. „See
113
võiks leedi Greystoke'i hirmutada."
„Ma ei usu, et miski võiks teda hirmutada, söör, minu sõna selle peale!"
‚Ja siiski vaadake, et te seda ei maini," hoiatas Alexis.
„Näete, mister Brown tulebki juba joostes," hüüdis Tibbs. „Midagi on vist juhtunud."
„Mis siin sünnib?" nõudis Brown. „Ma kuulsin kedagi karjumas. Olid see sina, Annette?"
„Annette nägi madu," ütles Alexis, „eks ole?"
„Ja kus see on?" küsis Brown. „Kas lõid ta maha?"
„Ei," vastas neiu, „mul polnud millegagi teda maha lüüa, aga kui ta mind veel ähvardab, siis lööte teie ta maha."
«Enesestki mõista, lapsuke. Kus ta praegu on?"
„Läks minema," vastas Alexis.
Annette vaatas talle otse silma.
„Järgmine kord ta enam ära ei lähe," ütles ta.
Brownil olid taskud puuviljadest pungil. Ta võttis need välja ja asetas rohule.
„Loodan, et need pole mürgised," üües ta. „Leedi Greystoke teab, kas tohime neid süüa või ei."
„Sealt ta juba tulebki," tähendas Annette.
„Kas oli õnne, Jane?" küsis Alexis.
„Mitte eriti," vastas Jane, «ainult natuke puuvilju. Ma ei näinud ühtegi ulukit." Ta pilk langes Browni toodud puuviljadele. „Oh, teiegi olete neid leidnud," ütles ta. «Need pole küll kuigi hea maitsega, aga täiesti söödavad ja see on toit. Mulle tundub, et natukese aja eest kuulsin kisa. Kas keegi teist ka kuulis seda?"
«See oli Annette, kes karjus," selgitas Brown. „Ta nägi madu." Jane naeris.
„Oh, enne kui Annette Aafrikast minema saab, on ta madudega harjunud."
«Sellega-küll mitte," ütles neiu.
Browni nägu omandas nõutu ilme. Ta tahtis midagi öelda, kuid pidas siiski paremaks vaikida.
Et boma ehitamine ja lõkkepuude korjamine oli täiesti soikunud, võtsid Jane ja Brown selle uuesti käsile. Väikese kirvega edenes töö jõudsasti.
Oli juba pime, kui kõik lõpetati ja rändurid kogunesid Jane'i süüdatud lõkke ümber.
114
Jane näitas neile, kuidas puuviljade maitset parandada, küpsetades neid orgi otsas. Nad olid nii näljased, et isegi Sborov sõi nurisemata. Kuna nad sõid, jälgis neid lähima puu otsast varjava lehestiku vahelt üks silmapaar.
Brown oli seda meelt, et kolm meest võtavad enda peale laagri öise valvamise. Kuigi Jane ja Annette panid ette koos meestega valvata, ei lasknud lendur endale auku pähe rääkida.
„Kaks ja pool tundi ei tee kellelegi kurja," väitis ta, „aga teie, neiukesed, peate magama, kui tahate homme meiega sammu pidada."
See väide ajas Jane'i naerma, sest ta teadis, et võis taluda rohkem kui ükski teine nende hulgast, kaasa arvatud Brown. Kuid hinnates Browni tarmukust ja teades, kui kiivalt mehed oma eesõigusi kaitsevad, alistus ta mehe tahtele, et teda mitte solvata.
Kolm meest viskasid kulli ja kirja, et kindlaks määrata öise valvamise järjekord.
„Ma tahan ka valves olla," ütles Annette.
„Ei, see pole tütarlaste töö," keeldus Brown.

„Oh, palun, Neal, üksainus kord," anus Annette. „Palun lubage."
„Pole midagi parata."
„Oh, kõigest üks tund. Te olete valves kella kahest neljani, Neal. Äratage mind kell neli ja lubage valvata kella viieni. Seejärel äratan ma vürsti. Siis on juba hommik käes."
„Laske tal seda teha, kui ta nii väga tahab," soovitas Jane.
„Olgu," nõustus Brown, „kuid ainult üheks korraks."
Tibbsil tuli valvata esimesena. Kui ta pärast Browni äratamist pikali heitis, oli ta nii rampväsinud, et jäi silmapilk magama. Siis kergitas Annette end küünarnukkidele ja laskis pilgul ringi käia. Hetk hiljem istus ta juba Browni kõrval.
«Läheksid parem uuesti magama, pisike," ütles mees.
„Tahaksin sulle midagi rääkida, Neal," sõnas neiu.
„Mida siis, mu tüdruk?"
Annette vaikis mõnda aega.
„Oh, ei midagi erilist," vastas ta siis. „Lihtsalt mulle meeldib sinuga kahekesi olla."
Mees pani oma käe neiu ümber ja tõmbas ta endale lähemale. Nii nad istusid sõnatult, vahtisid lõkketulle ja vaikisid. Esimesena hakkas rääkima lendur.
115
„Tead, see lugu maoga tundub mulle kahtlasena," lausus ta. „Ma märkasin, kui tähendusrikkaid pilke sa suurhertsogile heitsid. Oleme nüüd omavahel, lapsuke, räägi õige suu puhtaks."
„Suu puhtaks?"
„Räägi tõtt. Mis seal tegelikult oli?"
„Neal, ma kardan teda nii kohutavalt! Luba mulle, et sa talle seda ei räägi, millest ma sulle nüüd jutustan. Vürst ähvardas, et talitab minuga niisamuti, nagu ta tegi vürstinnaga."
„Mis? Ta lubas sind tappa?"
„Kui ma peaksin välja lobisema."
„Mida sa peaksid välja lobisema?"
„Et ta püüdis vägisi seda mantlitükki minult ära võtta."
„ Siis sellepärast sa karjüsidki?" küsis lendur.
‚Jah."
„Selle eest ta minu käest alles saab," vihastas Brown.
„Jumala pärast, ära ütle talle midagi," anus tütarlaps. «Tõota mulle! Ainult ära jäta mind enam temaga kahekesi."
„Olgu pealegi," lubas Brown. „Aga kui ta sulle veel ligi tikub, siis ma näitan talle! Sul ei pruugi teda karta."
„Kui sa minuga oled, siis ma ei kardagi. Ma ei tea, mida teeksin, kui poleks sind."
„Kas ma meeldin sulle pisut, lapsuke?"
„Sa meeldid mulle hästi palju, Neal."
Mees surus teda tugevamini enda vastu. „Arvan, et sinagi meeldid mulle hirmsasti, rohkem kui keegi iganes on meeldinud."
Annette liibus tema vastu.
„Ütle mulle, kuidas see hirmsasti on," soovis ta.
„Mina ei oska kuigi hästi nendest asjadest rääkida. Mina... ma... hästi, sa tead küll, mida ma mõtlen."
„Ma tahan, et sa seda ütleksid."
Brown köhatas kurgu puhtaks.
„Hea küll... Ma armastan sind, lapsuke."
„Kas sa siis leedi Greystoke'i ei armastagi?"
„Eh? Mis!" hüüatas mees.
„Vürst ütles, et sina armastad teda ja tema sind."
„See räpane rott! Kujutle vaid, et daam, inglise lordi naine, võiks minuga pattu langeda! See on naeruväärt."

„Aga sina võiksid — kuidas sa ütlesidki — temaga pattu langeda?"
116
«Mitte ilmaski, lapsuke, sest mul oled sina."
Tütarlaps põimis käed tema kaela ümber ja tõmbas ta pead enda poole.
„Ma armastan sind, Neal," sosistas ta, enne kui nende huuled kohtusid.
Nad olid kahekesi ööpimeduses ja kogu maailm kuulus neile. Nad ei aimanudki, et üleval puu otsas jälgis neid kellegi silmapaar. Annette istus Browni juures, kuni jõudis kätte aeg äratada Sborov. Seejärel vahetas vürsti välja Tibbs ja taas oli Browni kord valvesse asuda.
Täpselt kell neli äratas ta Annette'i.
«Kõik on hästi," sosistas ta ja suudles tüdruku kõrva. «Ja nüüd on veelgi parem."
Annette kergitas end naerdes küünarnukile.
«Heida nüüd pikali ja jää magama," ütles ta, «mina aga lähen valvesse."
„Ma istun natuke sinu juures," pakkus mees.
„Ei, sellist kaupa meil polnud," keeldus neiu pehmelt. «Tahan valvata üksinda. Tunnen end siis tähtsana. Mine nüüd magama."
Seejärel laskus laagrile vaikus, mis kestis seni, kuni Jane koidikul virgus. Ta tõusis istukile ja vaatas enda ümber. Valves polnud kedagi, ehkki oli Alexise kord, kuid vürst magas raskelt.
«Tõuske üles, unimütsi" hüüdis Jane. „On aeg ärgata."
Brown tõusis istuma ja laskis pilgul ringi käia. Ta nägi, et Alexis oli just nüüdsama ärganud.
«Arvasin, et suurhertsogi kord on valves olla," sõnas Brown. «Kas teie asendate teda?"
«Ei. Kui ma ärkasin, polnud kedagi valves," vastas Jane. Äkki ta võpatas. «Kus on Annette?" Brown hüppas püsti.
«Annette!" hüüdis ta. Keegi ei vastanud. Annette oli kadunud.

XVIII. Paberileht

Kui Nkima oleks olnud inimene, oleks ta hommiku saabudes öelnud, et polnud öö otsa sõba silmale saanud. Ta oh nn ära kohutatud ja vaevatud, et aeg tundus venivat lausa lõpu-tult Ta kahetses kibedasti, et polnud Tarzani juurde jaanud ja
117
otsustas kindlalt, et niipea kui valgeneb, läheb kohe tagasi laagrisse. Aga kui saabus hommik ja särav päike hajutas pimeduse, paranes Nkima meeleolu paugupealt ja ta väike ahviaju unustas nii öised õudused kui ka oma otsused. Uus mängukaaslane hõivas kõik ta meeled.
Neil oli kahekesi väga lõbus hüpata oksalt oksale, söösta kord üles, kord alla. Nkima oli õnnelik. Päike paistis eredalt ja tundus, et see jääbki nii ning külm pime öö ei tule iialgi tagasi.
Ahvid ei märganudki, kuidas nad laagrist üha kaugemale läksid. Nagu kõik naised, nii oli ka Nkima sõbratar kohutavalt kade ja salakaval. Ta ei lasknud silmist ümbrikku ja keppi, nu-putades kogu aeg, mismoodi seda enda kätte saada. Et esimene ebaõnnestunud katse oli tal veel selgesti meeles, siis ei söandanud ta seda veel korrata.
Viimaks naeratas talle õnn. Nkima kihutas mööda oksa, keppi ümbrikuga pea kohal hoides. Tema kannul tormav ahvipiiga klammerdus allarippuva liaani külge, sõitis sellega Nkimast ette ja kui viimane tema alt mööda tuiskas, ta kummardus ning napsas ümbriku. Tema rõõmu tumestas veidi asjaolu, et tal ei õnnestunud kepi omanikuks saada, kuid ka osake sellest imelisest asjast oli parem kui mitte midagi.
Saavutanud oma eesmärgi, sööstis ahvitar tuhatnelja edasi. Nkima oli alatust vargusest hingepõhjani solvunud ja nördinud. Ta tormas ülekohtutegijat taga ajama, kuid hirm andis põgenejale tiivad.

Võidujooks kestis, ja väikesel ahvipiigal oli kogu aeg väike edumaa, kuni viimaks tagaajaja ta silmist kadus.

Nkimat valdas nüüd ääretu kurbus, sest koos aardega oli ta kaotanud ka oma väikese sõbratari.

Kuid see polnud nii. Peagi nägi ta oma kaunitari istumas maas ja rahulikult puuvilju maiustamas. Ümbrikku tema kõrval polnud. Nkima tahtis teda läbi kolkida, kuid samavõrd tahtis ka kallistada, ja niisiis otsustas ta viimase kasuks.

Nkima küsis, kuhu jäi ümbrik. Muidugi polnud tal sellest lugu, kuid ta tahtis end tähtsaks teha. Ahvipiiga vastas, et oli kartma löönud ja paberi minema visanud.

Nkima läks veidike maad tagasi seda otsima, kuid siis köitis teel tema tähelepanu mõni priske tõuk. Kui ta oli need kõik

nahka pistnud, oli ka kadunud ümbrik meelest läinud.

Läheduses voolas väike jõgi. Nkimat huvitasid jõed alati. Talle meeldis mööda kallast edasi minna ja nii tegi ta nüüdki.

Järsku märkas ta midagi ja muutus valvsaks. Väikesel lagendikul kalda ääres seisis inimkäte püstitatud hõre onn.

Nkima mõtles, et kindlasti on seal gomanganid. Ta oli äärmiselt ettevaatlik, aga ka hirmus uudishimulik. Ta ootas ja kuulatas. Koht tundus olevat mahajäetud. Lõpuks võttis ta julguse kokku, hiilis onni juurde ja piilus sisse.

Onnis polnud kedagi. Nkima läks sisse ja laskis pilgul ringi käia. Põrandal vedeles kompse ja riideid. Ta vaatas asjad üle, otsides, mida võiks endale võtta. Siis langes ta pilk paberitükile, mis oli puukilluga seina külge kinnitatud. Vaimustuskisaga rebis ta selle seinalt maha, tormas onnist välja, lippas üle lagendiku ja ronis hiigelsuure puu otsa. Väike sõbratar järgnes talle.

Vahepeal oli Nkima torganud paberitüki kepi otsas olevasse prakku. Tema huvi onni põrandal vedelenud muude asjade vastu oli kadunud.

Nüüd meenus talle pikakasvuline sõdur, kes Tarzanile oli kepi otsas sõnumi toonud, ja ta otsustas talitada samamoodi. Ta oli otsast otsani tähtsust täis ja kahetses vaid seda, et tal polnud valget sulge pea kohal lehvimas.

Seda ühte mõtet ebatavaliselt kaua meeles pidades pistis Nkima tuhatnelja jooksma laagri poole, kuhu ta oli jätnud Tarzani ja wazirid.

Ta jõudis sinna hilisel pärastlõunal ja ta väikese südame alt läks õõnsaks, kui leidis, et sõbrad olid lahkunud.

Ta oli väga kurb ja pisut ka hirmul, ehkki polnud veel pime, aga kui ta väike sõbratar tuli ja tema kõrvale istus, hakkas tal parem.

Õnnetuseks ei kestnud see kaua. Puude vahel ilmus nähtavale väike kari ahve, kelle hulka kuulus Nkima mängukaaslane. Nad märkasid Nkimat ja noort häbitut olendit, kes temaga oli jalga lasknud.

Kriisates, pobisedes ja kurjustades hakkasid mõned isased lähenema Nkimale ja tema väljavalitule. Ainult põgusaks viivuks kujutles Nkima, et ta jääb paigale ja võtab lahingu vastu, kuid juhtloom oli vana, väga suur ja tugev isane. Tema kihvad olid paljastatud ja ta lõrises nii ähvardavalt, et pani Nkima

südame värisema. Ahvike otsustas välkkiirelt sääred teha, kuid sõbratar hoidis temast kõvasti kinni, takistades liikumist, sest temagi oli hirmunud.

Vana kohutav ahv tuli kiiresti lähemale ja siis sai Nkima hakkama kõige ebaviisakama tükiga: ta püüdis end leedi embusest vabastada ja kui viimane veelgi oma haaret tugevdas, kiskus ta ahvipiiga käed enda ümbert lahti ja peksis teda niikaua näkku, kuni selle käed lõpuks alla vajusid.

Džungel oli kui hullumaja, kõik kriiskasid kohutavalt — Nkima, väike ahvitar ja kõik teisedki ahvid. Tulise viha ja hirmu-kisa saatel kiskus väike Nkima end vabaks ja põgenes. Kogu selle aja jooksul polnud ta lasknud käest keppi paberitükiga ja nüüdki hoidis seda enda ees kui lippu, ainult mitte võiduga pärjatult.

Mõni isane sööstis talle järele, kuid suurest hirmust punus Nkima nii kiiresti, et ainult lind oleks võinud teda kätte saada. Alles pärast seda, kui ta oli põgenenud, et keegi teda ei jälita, lubas ta endale lühikese puhkuse. Pikkamisi sai ta oma hea tuju tagasi.

Nkima teadis, et Tarzan ja wazirid pidid minema põhja poole. Ta leidiski raja üles ja nuusutas seda põhjalikult. Tundes oma sõprade nõrka lõhna, muutus Nkima rõõmsaks ja asus aega viitmata neid jälitama.

Ta ruttas väga, sest ei tahtnud sugugi ööseks üksinda džunglisse jääda. Ta liikus puude otsas mitu korda kiiremini kui inimesed jalgsi. Tema hirm öö ees kandis teda eesmärgi poole, nii et ta ei jäänud kordagi liblikatele ega lindudele jahti pidama.

Selle öö saatis ta mööda kõrgel peentel okstel, millele panter Sheeta ligi ei pääsenud.

XIX. Vihkamine ja iha

Annette'i kadumine mõjus ülejäänud seltskonnale jalustrabavalt.

„Mis võis temaga juhtuda?" arutles Jane. „Ma tean, et ise poleks ta mingi hinna eest džunglisse läinud. Ta kartis seda."

Brown astus pikkamisi Sborov' poole. Tema südant täitis tap-misiha ja see peegeldus ka silmades.

„Sa tead, kus ta on, sa rott," sõnas lendur. „Ütle, mis sa temaga tegid?"

Sborov taganes, käsi vaistlikult kaitseks ette sirutades.

„Ma ei tea temast midagi," vastas ta. „Ma magasin."

„Sa valetad," kähvas Brown üha edasi minnes.

„Hoia minust eemale!" karjatas vürst. „Ärge laske teda minu juurde, Jane, ta tapab mu!"

„Sul on õigus, ma löön su maha!" urises Brown.

Nende sõnade juures pööras vürst selja ja pistis jooksu.

Lendur tormas talle järele. Tosina sammu järel sai ta kohkunud mehe kätte ja haaras õlast kinni. Sborov kaitses end raevukalt nagu nurka aetud rott. Ta püüdis ameeriklast võimalikult valusasti lüüa, küünistas ja hammustas, kuid Brown paiskas ta jalust maha, haaras mõlema käega kõri ümbert kinni ja hakkas teda kägistama.

„Ütle, kus ta on!" nõudis Brown. „Ütle, sa..."

„Ma ei tea," hingeldas Sborov. „Vannun jumala nimel, ei tea."

„Isegi sel juhul, kui sa ei tea, tuleb sulle ots peale teha, sest sa tood meile ainult halba."

Ameeriklase sõrmed pigistasid kõvemini surmani hirmunud vürsti kõri, kes ikka veel raevukalt vastu pani ja end vabastada püüdis.

Jane taipas, et Brown kavatses tõemeeli vürstiga arveid õiendada, haaras oda ja astus võitlejate juurde.

„Jätke järele, Brown," käsutas ta. „Laske vürst lahti!"

„Mitte enne, kui ta on oma karistuse kätte saanud," karjus lendur, „ja ta saab selle, kui mind ka peaks üles poodama!"

Asetanud odaotsa Browni vasema abaluu alla, surus Jane kergelt tapariistale.

„Laske ta jalamaid lahti, Brown," käskis naine, „või ma torkan oda teile südamesse."

«Misjaoks te mind tappa tahate, missis?" küsis lendur hämmastunult. „Teil läheb mind vaja."

„Ma ei taha põrmugi teid tappa, Brown," lausus Jane, „kuid olete unustanud, et mina olen ekspeditsiooni juht ja teie peate mu sõna kuulama Te käitute väga arutult, Brown. Selle

asemel, et selgitada, kuhu läks Annette, kas ta tegi seda vabatahtlikult või vägivalla sunnil, lavastate te siin omakohut, omamata selleks vähimaidki süütõendeid."

121

Pikkamisi vallandusid Browni sõrmed raskelt hingeldava vürsti kaela ümbert, seejärel laskis ta mehe vabaks ja tõusis aeglaselt püsti.

„Arvan, et teil on õigus, missis," möönis ta. „Teil on alati õigus. Kuid see, mida vaene väike Annette mulle eile sellest rotist rääkis, ajas mul harja punaseks."

„Mida ta teile rääkis?" küsis Jane.

„Ta varitses eile Annette'i ja püüdis temalt kõrbenud varru-katükki ära võtta, kusjuures ähvardas teda tappa, kui ta sellest kellelegi iitsatama peaks. See polnud madu, kelle nägemisest ta eile karjuma hakkas, missis, mitte jumala loodud aus roomaja; see oli tema. Annette kartis teda hirmsasti, missis."

Alexis, kes oli pikkamisi toibuma hakanud, värises nüüd suurest hirmust pealaest jalatallani.

„On see tõsi, Alexis?" nõudis Jane.

„Ei ole," hingeldas mees. „Ma palusin tal lihtsalt mulle seda tükki näidata, sest tahtsin kindel olla, kas see ikka on minu palitu küljest. Ja siis ta hakkas karjuma, et mind hiljem laimata. Ta tegi seda õelusest minu vastu."

„Hea küll," otsustas Jane, „nii ei saa me midagi lõpule viia. Teie jääge seniks siia, mina aga püüan leida Annette'i jälgi. Kui me kõik hakkame siin ringiratast sebima ja otsima, siis me lihtsalt tallame need ära."

Jane hakkas aeglaselt laagris ringi kõndima hoolega maad uurides.

„Siin ongi jäljed," ütles ta äkki. „Ta on läinud seda teed ja üksi."

Jäljed viisid Jane'i puu alla.

„Siin nad lõpevad," tähendas ta imestunult, „otse selle puu all. Siin pole vähimatki märki võitlusest või vägivaldsest äraviimisest. Tõsiasi on vaid see, et ta kõndis väga aeglaselt. Tema läheduses pole ühtegi teist jalajälge. See kõik on äärmiselt kummaline."

Jane seisis mõnda aega paigal, uurides esiteks jalajälgi, mis nii salapärasel kombel olid puu all lõppenud, ja seejärel tõstis ta pilgu üles okstele. Äkki hüppas ta üles, haaras oksast kinni ja tõmbas end kätel puu otsa.

Brown tuli joostes ja jäi puu alla seisma.

„Kas leidsite midagi, missis?" küsis ta.

„Sellel on vaid üks seletus," vastas Jane. „Inimesed ei saa

122

õhku hääbuda. Annette tuli laagrist siia puu alla, kus ta jäljed katkevad. Laagrisse ta tagasi ei läinud. Järelikult läks ta edasi seda teed mööda, kus ma praegu olen."

„Kuid see on võimatu," vaidles Brown vastu. „Annette poleks suutnud niimoodi üles hüpata nagu teie."

„Ta ei hüpanudki," lausus Jane. „ Oleks ta hüpanud, siis oleksid jäljed seda näidanud. Ta tõsteti üles."

„Tõsteti üles! Mu jumal, mismoodi?" karjatas Brown erutatult.

„Kui lubate, missis, siis võis see olla madu," avaldas Tibbs arvamust. „Ta võis end oksalt rippu lasta, otsapidi Annette'i ümber kerida ja ta puu otsa tõsta."

„Ta oleks siis kisendanud," väitis Brown, „ja me oleksime
seda kuulnud."

„Maod võivad oma ohvri täiesti abituks muuta," teadis Tibbs.

„Tühi jutt," ütles Jane läbematult. „Ma ei usu, et maod midagi sellist teeksid ja pealegi polnud see madu, kes ta ära viis. Seal ülal pidi olema inimene või inimesesarnane olend, kes istus pikemat aega selle puu otsas."

„Kuidas te saate seda väita?" päris Brown.

„Ma näen kohta, kus ta on sellel suurel oksal kükitanud," vastas Jane. „ Puukoor on seal veidi kulunud, sest ta pole pikka aega saanud asendit muuta. Ja silmade kõrguselt on ta noa-

ga maha lõiganud mõne peene oksa, mis segasid tal laagri jälgimist. Kes ta iganes oli, istus ta siin tükk aega ja pidas meid silmas."

Sborov ja Tibbs astusid lähemale ja jäid nende juurde seisma.

„Ma ju ütlesin teile, et minul pole Annette'i kadumisega vähimatki pistmist," teatas esimene.

„Ma ei suuda seda ette kujutada," oli lendur nõutu. „Minu mõistus lihtsalt ei võta. Kui keegi oleks teda hirmutanud, oleks ta karjuma hakanud ja keegi meist oleks seda kindlasti kuulnud."

„Ma ei tea," sekkus Tibbs, „kuid midagi sellist olen ma varem juhtunud nägema/ söör. Tema hiilgusel oli Lincolnis idarannikul loss. See oli väga üksildane koht vaatega Põhjamerele. Me käisime seal kord aastas ja jäime kuueks nädalaks paigale. Ja kui me seal viimati olime, juhtus see, mis sundis mind oma kohta üles ütlema. Ma ei saanud sinna kauemaks jääda. Ühel ööl tapeti Tema hiilgus hertsoginna ja see oli juba

123

küllaltki jube, aga mis juhtus kolm päeva hiljem, oli minu arust veelgi hullem.

Tema hiilgusel oli toatüdruk, keda ta väga armastas, ja kolm ööd pärast hertsoginna tapmist kadus toatüdruk jäljetult. Ta oleks justkui õhku haihtunud, söör, täpselt nagu nüüdki. Siis hakkas külas levima jutt, et Tema hiilgus tuli oma toatüdrukule järele ja viis ta minema. See juhtus Doninghami hertsogi lossi ees... Ja nii ma mõtlesin, et..."

„Püha Peetruse nimel, pidage suu!" käratas Brown. „Te ajate meid oma lugudega hulluks!"

„Kohutav," pomises Alexis.

„Kes ta iganes oli, kuid viirastus küll mitte, seda võin teile kindlalt öelda," sõnas Jane. Ta hüppas puu otsast maha Brow-ni kõrvale ja pani oma käe mehe käsivarrele.

„Mul on väga kahju, Brown," ütles ta, „ma tean, et Annette meeldis teile, kuid ma ei usu, et saaksime praegu teha midagi muud, kui püüda kuhugi tsivilisatsiooni eelpostini jõuda ja korraldada otsimist."

„Siis on juba liiga hilja," vastas lendur kurvalt. „Kardan, et praegugi on juba hilja. Annette oli nii väike ja habras. Ta ei suuda kaua vastu pidada. Ta võib nüüd juba surnud olla." Brown vakatas ja keeras selja.

„Võib-olla on surm talle isegi parem," lisas ta siis. Vaikides kinnitati neljakesi keha selle vähesega, mis õhtusöögist oli järele jäänud, ja seejärel jätkati taas lootusetuna näivat teekonda—Nad olid juhtunud õnnetusest niivõrd masendatud, et ei vahetanud peaaegu sõnagi. Kahtlustus, hirm ja meeleheide sundisid neid sammu lisama ning nende järel hiilis varjuna nimetu ähvardav oht, mis oli röövinud Annette'i.

Kõige rohkem kannatas Brown. Tema kaotusevalu oli nii suur, et ta unustas isegi oma viha Alexise vastu ega pannud teda üldse tähele, nagu poleks vürsti olemaski.

Jane kõndis viimasena. Tema samm oli kindel ja kerge. Kuid tema ees käival Alexisel olid jalad väsinud ja veriseks hõõrutud. Kummatigi polnud tema väljanägemine nii vilets kui Tibbsil, kellele matkad läbi džungli valmistasid tõelist põrgupiina.

Jane," ütles Sborov, kui nad olid tükk aega kõndinud täielikus vaikuses, „mis te arvate, kes võis Annette'i ära viia?" Jane raputas pead.

124

„Võin vaid korrata seda, mida juba ütlesin: ma ei usu viirastusi ja seda ei saanud teha ka ükski loom. Seega oli see inimene, kes pidi olema osav nagu ahv. Ma ei saa ka uskuda, et see võis olla mõne metsiku suguharu liige, sest nad on kaugel sellest, et olla oivalised ronijad, ja ma pole iialgi kuulnud, et mõni neist liigub puid mööda. See olend pidi tulema meie laagri lähedale ja lahkuma jälle koos Annette'iga, ilma et oleks vahepeal maas käinud."

„Kas te nüüd usute, et see polnud mina?" küsis Sborov.

„Pole vähimatki põhjust uskuda, et teie seda tegite," vastas Jane.

„Siis peate uskuma ka seda, et ma ei tapnud Kittyt."

„Mis tähtsust on sellel, mida ma usun?" küsis Jane. Jäägu see kohtu otsustada."

„Teie arvamus tähendab mulle väga palju, Jane."
„Mul pole mingit tahtmist arvata," katkestas Jane teda järsult.
Sborov ei teinud märkama tema otsustavat tooni.
„ Tahan, et te teaksite: ma pole iialgi kohanud teiesugust naist," kinnitas ta kangekaelselt. „Olen teie järele hull, Jane. Te peate seda märganud olema."
Naine raputas kärsitult pead.
„Jätame selle jutu," ütles ta. „Meie olukord on niigi raske, ei maksa seda hullemaks teha."
„Kas see teeb asja hullemaks, kui te teate, et teie kõrval on mees, kes teid nii väga armastab?" küsis Alexis. „Oh, Jane, ma võin teid teha tohutult õnnelikuks!" hüüdis ta, haaras naisel käsivarrest ja üritas teda endale lähemale tõmmata. Jane kiskus end lahti ja virutas talle lahtise käega kõigest jõust vastu nägu. Mehe ilme muutus paugpealt, tema nägu moondus raevust.
„Selle eest sa veel saad, sa väike..."
„Mida sa kavatsed teha?" nõudis vihane mehehääl.
Mõlemad vaatasid ümber. Pikkade sammudega lähenes neile Brown, tema kannul tuli Tibbs. Lenduril oli kirves käes. Sborov kahvatas ja tõmbus tagasi.
„Nüüd teen ma sulle küll otsa peale," ütles Brown.
Jane astus meeste vahele.
„Ei, Brown," sõnas ta, „me ei tohi ise kohtumõistjaks hakata, kui väga me seda ka ei tahaks."
„Kuid seni kui ta elus on, ei tunne meist keegi end turvaliselt!"
125
„Mis minusse puutub, siis suudan ise enda eest hoolt kanda," sõnas Jane, „ja kui sellega saab hakkama naine, siis mees juba ammugi." ' Brown kõhkles, kuid lõpuks jäi siiski nõusse.
„Hea küll," sõnas ta, „ma võin oodata."
Selleks ööks jäid nad jälle laagrisse väikese jõe kaldale, mille ääres lookles jalgrada.
Niipea kui nad seisma jäid, vajusid Sborov ja Tibbs rampväsinult maha.
„Kui lubate, mileedi," ütles viimane, „ siis ei jõua ma üle poole tunni enam selliselt vastu pidada. Homme minge parem ilma minuta teele. Kardan, et olen teile ainult tüliks, madam."
„Te saate hiilgavalt hakkama, Tibbs," julgustas teda Jane. „Ma tean, et teile on see praegu raske, kuid te imestate, kui ruttu teie lihased muutuvad sitkeks, harjudes tööga, ja siis suudate kellega tahes meist sammu pidada."
„ Oleks tore küll, mileedi, kuid ma ei usu, et oleksin võimeline edasi minema."
„Ära piina end, Tibbs, me toetame sind," kinnitas Brown rahustavalt.
„See on teist ülimalt kena, mister Brown, kuid..."
„Pole midagi," ütles Brown. „Me võime küll teele minna ilma ühe selle kamba liikmeta, kuid see pole sina, Tibbsike." Seda öeldes heitis lendur tähendusrikka pilgu Sborov'le.
„Ma lähen nüüd süüa otsima," lausus Jane. „Te peate mulle lubama, et ei lähe minu äraolekul omavahel riidu. Meil on juba niigi liiga palju verevalamist ja õnnetusi olnud."
„Tibbsike pole iialgi kellegagi tülitsenud," sõnas Brown, „ja mina siia ei jää, nii et teil ei pruugi midagi karta."
„Teie ei jää siia?" imestas Jane. „Kuhu te siis lähete?"
„Tulen teiega, missis."
„See pole võimalik. Teie ei saa ju minuga puude otsas jahti pidada."
„Sei juhul te ei hakkagi jahti pidama," väitis Brown, „sest ma tulen teiega kaasa. Teie võite küll olla ülemus, kuid on üks asi, mida te enam teha ei saa."
„Ja mis see on?" küsis Jane.
„Teie ei tohi enam kusagile minna üksinda pärast seda, mis juhtus Annette'iga."
„Kui ma tohin nii öelda, mileedi, siis minu arust on mister
126
Browni jutt täitsa õige. Meie ei või lubada, et teiega midagi juhtuks, mileedi."
Jane kehitas õlgu.

„Teil võib omast kohast õigus olla," sõnas ta, „kuid tõepoolest, ma suudan džunglis enda eest hoolt kanda palju paremini kui kes tahes teie hulgast."
„Sel pole mingit tähtsust," jäi Brown endale kindlaks. „Te lihtsalt ei lähe enam üksinda džunglisse ja ongi kõik."
„Olgu pealegi," naeris Jane. „Annan teile järele. Kuid tulge nüüd, Brown, vaatame, mis me leiame."
Tibbs ja Alexis jälgisid nende minekut, siis pöördus esimene vürsti poole.
„Palun vabandust, söör," ütles ta, „aga kas me ei peaks hakkama bomat tegema ja lõkke jaoks puid korjama?"
„Jah, seda küll," sõnas Alexis, „ja sa peaksid kiirustama, sest varsti läheb pimedaks."
„Kas te mulle appi ei tulegi, söör?" küsis Tibbs.
«Loomulikult mitte, kulla mees. Olen liiga väsinud."
„Ja kuidas jääb siis minuga, söör? Mina olen ka väsinud."
Tibbs imestas isegi oma julguse üle.
„Sinu asi pole väsinud olla. Ma ei maksa sulle selle eest, et väsinud oled, maksan selle eest, et töötad. Mine ja lase kätel käia ning ära ole häbematu. Paistab, et sa unustad end, Tibbs."
«Julgeksin tähendada, teie kõrgus, et te pole sugugi ettevaatlik."
„Mida sa silmas pead, sa jultunud koer?" nõudis Alexis.
Tibbs istus maha ja nõjatus seljaga vastu puud.
„Ma pean silmas seda, et kui te ei taha mind aidata ega ära teha oma osa tööst, siis selleks ajaks, kui leedi Greystoke ja mister Brown laagrisse tagasi jõuavad, pole meil bomat ega lõkkematerjali. Tohin vist küll väita, et mõlemad saavad väga kurjaks, eriti Brown. Teie asemel, söör, ma ei püüaks temaga enam vastuollu sattuda. Arvan, et ta ei salli teid, ja siin džunglis, söör, kus ei kehti ükski seadus ega pole ainsatki võmmi, ei pruugi ta kelleltki andeks paluda, kui on teid tapnud."
Minut või paar istus Alexis sõnatult mõtiskledes, siis ajas end pikkamisi ja vaevaliselt püsti.
„Tule," ütles ta, „ma aitan sul bomat püstitada."
127
Päike oli juba loojumas, kui Jane ja Brown naasid väikese antiloobiga. Peagi hakkas Tibbs lihaviile küpsetama, kuna teised istusid vaikides lõkke ääres ja ootasid.
Kasina õhtueine ajal leidis aset mõningane keskustelu. See oli hädavaevu koos püsiv seltskond, masendatud neile osaks saanud õnnetustest, mis muutsid tabuks isegi nendest rääkimise, kuigi nad suhtusid sellesse vaikiva mõistmisega. Ainult Jane ja Brown leidsid endal hingesugulust olevat ning nende kahe vahel areneski väike jutuajamine. Nemadki vakatasid õige pea ja järsku uinusid kõik peale Tibbsi, kes pidi esimesena valvesse jääma.
Pikk öö kulus džungli metsikute häälte saatel, mis harilikult kõlasid kaugemal, kuid kohati ka nii lähedal, et oleksid võinud magajaid äratada — need olid salapärased, tontlikud, kurjad ja metsikud hääled, kord sosisklevad, kord aga lausa kõuena kärgatavad, mis hääbusid kauguses või kajasid džunglis, nagu oleks maa rappunud.
Vahetus kestis kaks tundi. Kell neli hommikul, lõpetanud oma teise valvekorra, äratas Tibbs Alexise.
Varahommikusest jahedusest lõdisedes pildus Sborov lõkketulle rohkem puid. Siis keeras ta selja tule poole ja jäi õhe põrnitsema.
Kohe lõkketule valgussõõri tagant kerkis must läbitungimatu pimedusemüür — salapärane maailm täis nimetut õudu. Kui tuleleegid kõrgemale õhku sööstsid, langes nende vastuhelk puutüvedele ja lehekobaratele, rebides need viivuks välja pimedusest ja näidates SborovTe, kui väike oli siin lõkke juures tema maailm.
Ta kuulis hääli ja helisid, mida ei osanud seletada. Hirm ja kujutlusvõime maalisid silme ette kummalisi pilte sellest, mida ta nägi ja kuulis. Oigav naine hõljus tõelisuse piiril. Ta võis vanduda, et nägi naist.

Sborov'le meenus tapetud naise vaim, mis oli oma toatüdruku järele ilmunud, ja ta needis Tibbsi. Üks metsloom kisendas ja Sborov'd läbis hirmuvärin.

Ta pööras metsale selja ja püüdis mõtteid muudele asjadele keskendada. Vürsti silmad rändasid üle magavate kaaslaste kogude ja peatusid Browni kõrval lebaval kirvel. Ta needis endamisi ja pööras pilgu mujale. See langes Jane'ile ja jäi sinna peatuma. Kui ilus ta oli! Miks oli naine ta ära põlanud? Tal oli ju

alati naiste juures õnne olnud. Ta võlus neid ja ta teadis seda. Alexis ei saanud aru, miks Jane ta tagasi tõrjus. Seletus võis olla vaid üks: kõiges oli süüdi Brown, keda ta vihkas. Vürst kinnitas endale, et lendur oli Jane'ile temast rääkinud ja naise tema vastu meelestanud.

Ta silmad rändasid tagasi Brownile ja kirvele. Kuidas ta seda meest vihkas ja kartis! Brown oli võimeline teda tapma. Ameeriklane oli teda rohkem kui ühe korra ähvardanud.

Alexis tundis, et kui mees on surnud, on tema oma elu turvalisem ning enam põle kedagi Jane'i ja tema vahele astumas.

Ta tõusis ja hakkas närviliselt edasi-tagasi kõndima. Iga kord heitis ta põgusa pilgu Brownile ja kirvele.

Alexis hiilis Tibbsi juurde ja kuulatas. Jah, mees magas raskelt. Ta pidi kohe uinunud olema, niipea kui oli maha heitnud. Ka Jane ja Brown magasid.

Oleks Brown ometi surnud! Mõte kordus ikka ja jälle, säh-vides tema väsinud ajus. Oleks Brown ometi surnud! Ootamatult tegi Alexis Sborov äkilise otsuse. Ta läks otsejoones magava Browni juurde, peatus tema kõrval ja laskus ühele põlvele. Teraselt kuulatades tardus ta viivuks paigale, siis sirutus üks käsi iseenesest kirve poole.

Brown liigutas ja pööras end unes, ning Sborov kangestus õudusest. Kuid siis hakkas lendur jälle rahulikult hingama, olles uuesti magama jäänud. Sborov sirutas käe välja ja haaras kirvevarre pihku. Tema hullumeelsed silmad olid naelutatud magava mehe laubale ja ta tõstis löömiseks tapariista.

XX. Nkima vallatleb

Tarzan ja wazirid jätkasid kavurude küla otsinguid. Oli varajane hommikutund, udulaamad hajusid pikkamisi otsekui vastutahtmist hahetava päeva ees. Otsijate meeleolu oli vilets, sest neid lahutas oma kodust palju pikki päevateekondi ja iga järgnev päev viljatuid otsinguid suurendas nende masendust veelgi. Nad ei teadnud sedagi, kas on õigel teel või mitte. Kuulujutud, legendid, salapärased lood — see oli kõik, millele nad tuginesid.

Mõni sõdur kippus arvama, et nad tallavad tühja tuult, ning

üksnes suur südikus ja ustavus sundisid neid halisemata teed jätkama.

Tõsi küll, Tarzan oli kohanud kavuru Ydenit ning päästnud Gupingu tütre Naika ja kuulnud tema lugu. Kuid kõik need sündmused olid aset leidnud waziride maast nii kaugel, et isegi Muviro polnud enam kindel, kas tema tütre röövijad olid tõepoolest ikka kavurud. Sest miks pidid need kummalised inimesed nii pikka teekonda ette võtma, kui nad võisid leida rohkesti noori tüdrukuid oma salapärase küla lähemast ümbruskonnast?

Kuid sel jahedal ja udusel hommikul polnud wazirid sugugi ainukesed, keda rõhus must masendus. Nende kannul raja kohal tõttas puude otsas väike märja ja määrdunud karvaga ahv. Ühes käes hoidis ta keppi, mille otsas lipendas tükike paberit. Ime, et see ikka veel alles oli, sest Nkima polnud oma ettevõtmistes kuigi sihikindel. Võib-olla oli see saanud kinnis-ideeks, sest kepp tegi tihtipeale isegi tüli, kuid talle ei tulnud kordagi pähe seda minema visata.

Hoopis üks teine mõte oli vallutamas Nkima väikest aju — mõte, et ta oli oma kodust väga kaugel, et ta oli kaotanud Tar-zani ega suutnud teda enam leida ja et ta tundis koledat hirmu. See õhutas temas soovi ümber pöörata ja kodu poole punuda. Ta oligi juba äärepealt seda

tegemas, kui talle meenusid vanade vastikute ahvide vihast moondund silmnäod. Kindla peale ootasid nad seal tagapool verd janunedes Nkimat; ja siis olid seal veel Sheeta, madu Hista ja pahad gomanganid. Kõik nad varitsesid teda. Et Nkima väike aju ei suutnud kuidagi leida väljapääsu kindlast ohust, siis jätkas ta oma teekonda maale, mis tahendas pääsemist külalistevaenulikest ahvidest, verejanulistest metsloomadest ja inimestest.

Alles sedamööda, kuidas tõusev päike teda soojendas, paranes Nkima meeleolu, ning kui ta oli veel leidnud ja rüüstanud linnupesa, imedes munad tühjaks, tundis ta end valmis olevat mis tahes julgustükiks.

Ja siis jõudis tema õnn haripunkti. Ta nägi enda ees rajal hanereas sammumas kümmet eebenipuu värvi sõdurit, keda juhtis valge hiiglane — Nkima jumalus. Kõrvulukustava rõõmuki-saga, mis sundis tema all sammuvaid inimesi ümber vaatama, sööstis Nkima välkkiirelt läbi lehestiku ja laskus Tarzani laiale õlale.

130

„Kus Nkima oli?" küsis ahvinimene. „Tarzan mõtles juba, et nüüd on Sheeta ta küll kätte saanud."

„ Väike Nkima pidas lahingut kõigi džungli manudega," vastas ahv. „Nad ei tahtnud väikest Nkimat lasta läbi oma metsa, kuid Nkima küünistas ja lõi neid ning peksis oma kepiga. Siis ajas Nkima neid taga sinnamaani, kus päike Kudu heidab ööseks puhkama. Sellepärast ta ei saanudki Tarzani juures olla."

Ahvinimene naeratas.

„Väike Nkima on väga vapper," sõnas ta, silitades oma kaela vastu naalduvat väikest pead.

Tarzan märkas, et Nkima polnud ikka veel lahkunud sõnumikepist, ja pani imeks, et tema väikesel sõbral oli nii pikka aega selleks püsivust jätkunud. Ent siis ta nägi, et kepi otsas olev paber polnudki see, mille Nkima oli temalt ära võtnud. Ahvinimene muutus uudishimulikuks.

„ Mis sul seal kepi otsas on, Nkima?" küsis ta. „Kust sa selle said? See pole see, mis Tarzan sulle andis. Las ma vaatan seda." Ja ta sirutas selle järele käe.

Kuid just nüüd unustas Nkima, miks ta oli keppi kogu aeg kaasas kandnud. Ta unustas, et oli kavatsenud matkida waziri sõdurit, kes toob Tarzanile sõnumi. Pealegi oli ta väga õnnelik ja tahtis mängida. Kui Tarzan üritas paberit kepi otsast ära võtta, nägi Nkima selles kutset uuele mängule. Ta hüppas nobedasti Tarzani õlalt maha ja traavis minema, hoides keppi selle küljes lipendava paberitükiga endiselt pea kohal.

Ahvinimene hõikas teda ja kutsus tagasi, kuid Nkimal oli mõttes ainult mäng. Niisiis ronis ta vaid kõrgemale suurest heameelest alalõpmata nägusid tehes, vadistades ja meelitades ahv-inimest end kinni püüdma.

Oleks Tarzan aimanud, mis sõnum kepi otsas lipendas ning mida see tahendas talle ja tema armsamale, poleks ta nii muretult naernud ega lasknud Nkimal takistamatult oma teed minna. Kuid ta ei aimanud seda. Mõelda vaid, et sellistest tühistest asjadest võivad sõltuda inimeste elud ja saatused!

Nähes, et Tarzan ei hakanud teda taga ajama ega teinud temast üldse väljagi, kadus Nkimal õige pea huvi mängu'" vastu ja ta otsustas isanda juurde naasta. Kuid kord oli Saatus juba vahele astunud ja tegi seda nüüd uuesti linnupoja näol, kes esmakordselt oma tiibu lühikeseks kohmakaks lennuks seadis.

131

Väike Nkima jäi seda hoolega jälgima ja silmapilk unustas kõik muu. Kui linnupoeg oksale puhkama jäi, hakkas Nkima talle lähemale hiilima; aga kui ahv teda juba peaaegu tabamas oli, põikas linnuke osavalt Nkima haardest välja. See kordus ikka ja jälle, niikaua kuni linnupoeg Nkima vaatevälja jäi ja sellega tema jälitamiskirge üksnes õhutas.

Üha kaugemale põhja järgnes Nkima linnupojale, viies endaga kaasa sõnumi, mis nii palju tähendas Ahvide Tarzanile. Kuid ühel pikemal põgenemiskatsel õnnestus linnupojal lõpuks ometi kaduda ja rohkem Nkima teda ei näinud.

Ta oli linnupoega jälitanud pelgalt oma tillukese ahviaju sunnil, asjatult aega raisanud ja seisis nüüd lõhkise küna ees. Kuid me oleme näinud ka inimesi niisamuti talitamas. Me kõik oleme tallanud tühja tuult.

Mõnda aega läks Nkima endiselt põhja poole — selleks sundisid teda äkitselt kadunud jäljed, kuid äkki märkas ta paberit lipendamas kepi otsas, mida ta nüüd juba päris harjumusest kaasas oli kandnud. See meenutas talle Tarzanit ja samuti tõika, et ta viibis kummalisel maal jälle ihuüksi. Nkima otsustas Tarzani ja waziride juurde naasta, aga selsamal hetkel kuulis ta eespool midagi, mis tema tähelepanu endale tõmbas ja uudishimu äratas. See oli inimolendi hääl.

Nkima oli juba loomult uudishimulik ja lisaks oli Tarzan õpetanud teda ebatavalisi juhtumeid uurima. Niisiis polnud see põrmugi veider, et ta lidus mööda puid otsejoones hääle suunas, mis oli tema tähelepanu äratanud.

Suurest kõrgusest alla vaadates silmas ta oma huviobjekte. Need olid kaks tarmanganit, tema ja temake. Meestarmanganit nähes oli Nkima rõõmus, et ta nii ohutus kõrguses viibis, sest see oli tõepoolest hirmuäratav tarmangani. Nkima polnud eales näinud temataolist valget meest. Ta oli näinud gomanganisid, musti mehi, niimoodi sõjakäiguks ehituna, valget aga mitte kunagi.

See oli suur ja tugev sõdur metsiku, õela näoga, mille julmust rõhutasid veelgi tema ninasõõrmetest läbitorgatud kuus kuni kaheksa tolli pikad sirged elevandiluukillud, samuti kõrvades rippuvad rõngad ja inimese hammastest valmistatud kaelakee tema laial rinnal.

132

Nkima märkas seda kõike ja veel palju muudki: gorillana-hast puusariiet, käevõrusid, jalavõrusid, mitmekordselt piha ümber keritud kiududest nööri, põueoda ja piiki.

Selle tarmangani eest tuli tõepoolest end hoida. Ta sisendas väikesesse Nkimasse kohutavat hirmu, mida ei saanud öelda tema kaaslase kohta. Viimane oli sootuks erinev: väike, õrnuke, ilma ühegi metsiku kaunistuseta. Oleks Nkima harjunud tegema oma tähelepanekutest arukaid järeldusi, oleks ta otsemaid taibanud, et naine polnud mehega ühest suguharust, võib-olla isegi mitte ühest rassist. Kuid ta ei võinud aimatagi, et see oli prantsuse tütarlaps nimega Annette, ja tema röövinud mees oli kavuru. Nkima mõistusel olid omad piirid.

Kummatigi oli tema uudishimu veel kord ärganud. Kas siis seetõttu või mõnel muul põhjusel, kuid ta järgnes neile. Teine põhjus eeldab kujutlusvõimet, mis oli omane väikesele Nkimale, nagu peaksid kõik olendid teadma, kuidas mängida.

Ja nüüd kujutleski väike Nkima, et ta varitseb kahte tarman-ganit, kes teda kohutavalt kardavad, hüppab neile ootamatult kallale ja tapab nad. See oli tore nali Nkima jaoks, keda kogu džunglis peaaegu keegi ei kartnud, kes võis hävitada oma rikkalikus maailmas nii vähe olendeid ja kelle eest suutis isegi lin-nupoeg pakku pääseda. Kuid see andis talle põgusa üleoleku-tunde.

Seda erutavat mängu jätkates kaotas ta täielikult ajataju. Peagi pidi saabuma öö, aga praegu ta sellele ei mõelnud.

Nkima jälitatavad tarmanganid jõudsid metsast välja lagedale tasandikule kõrge mäe jalamil. Metsast mäeni polnud kuigi pikk maa. Nkima nägi teisel pool lagendikku hiigelsuurte kaljurahnudega ääristatud kitsasteed, mis viis vastasasuva kalju jalamil paiknevasse kõrge püsttaraga ümbritsetud külla. Külast alla metsa poole lookles väike jõgi.

Nkima nägi, kuidas tarmanganid läksid üle lagendiku küla poole,- kuid ta ei järgnenud neile. Lõppude lõpuks on mäng siiski vaid mäng ja polnud mingit vajadust liiga kaugele minna.

Ta nägi, kuidas avati värav tulijate sisselaskmiseks ja suleti nende järel uuesti. Alles siis märkas ta esmakordselt, et käes oli öö. Ta tundis end väga üksildase ja õnnetuna.

Ta mõtles Tarzanile ja turvalisele pronkspruunile õlale, pööras tormakalt ümber ning kihutas puid pidi tagasi lõunasse, kiu-nudes kartlikult ja pigistades tugevasti keppi oma väikesesse pihku.

XXI. Kahekesi

Tibbs ärkas äkki sügavast unest, lõi silmad lahti ja nägi Sborov'd ülestõstetud kirvega Browni üle kummardumas. Läbilõikava hoiatuskisaga kargas ta püsti. Sborov lõi viivuks kõhklema ja vaatas vilksti Tibbsi poole. See hetkeline kõhklemine päästis lenduri elu.

Tibbsi kisa peale ärganud ameeriklane tõmbus vaistlikult kägarasse ja veeretas end kaugemale. See oli loomulik reageering inglase hääles kostnud hoiatusele ja hirmule.

Sborov siiski virutas, kuid kirve tera vuhises Browni peast tolli kauguselt mööda ja tungis maasse, kus see oli lebanud silmapilk varem.

Tibbsi karjatus oli äratanud ka Jane'i. Ta nägi, kuidas Browni ees põlvitav vürst püsti kargas ja, kirves käes, džunglisse põgenes.

Brown tormas talle järele, kuid Jane kutsus ta tagasi.

„Ärge minge teda taga ajama," ütles ta. „Sellel pole mõtet. Oleme temast õnnelikult lahti saanud, ta ei tihka enam tagasi tulla. Kui te lähete teda jälitama, võib ta džunglis varitseda ja teid tappa. Peame nüüd kokku hoidma, sest meid on liiga vähe järele jäänud."

Brown tuli tagasi.

„Mul on väga kahju, et lasksin sel lurjusel putket teha. Kuid arvan, et teil on õigus. Ta võib tõepoolest selles padrikus varitseda ja ilma pikema jututa mulle otsa peale teha." Ta vangutas kahetsevalt pead. „Aga mul on siiski kahju, ta oleks pidanud saama, mis oli ära teeninud."

„Ta saab seda seal ihuüksi olles," ennustas Jane. „Aga nüüd oleme ainult kolmekesi, kuigi ta polnud meie vastu kunagi liiga hea."

„Liiga hea!" plahvatas Brown. „Kui te lubate, missis, ta polnud üldse hea. Ta ei teinud ilmaski midagi muud peale kurja. Ka kahekümne aasta pärast ei taha ma tema nägu näha!"

Ameeriklase hääl muutus põlglikuks ja irooniliseks. „Vürst! Kui nad kõik on temasugused, siis ma ei imesta, kui talle on tuul alla tehtud." Jane naeris.

„ Nende hulgas on ka mõni üsna kena inimene, Brown," ütles ta. „Sborov'-taolised vürstid pole tegelikult üldse vürstid. See on tihtipeale vaid peen tiitel nagu tähtsusetu koloneliaste Kentuckys. Neid ei hinnata omal maal kuigi kõrgelt."

Brown kehitas õlgu.

«Ameerikas on nad kindlasti rõõmsameelsed semud. Kuid vaadake, mis vaesele vanale leedile tema tiitel maksma läks! Ameerika naised on narrid, kui nad sel moel tiitleid jahivad."

Jane naeris heasüdamlikult.

„Kas teate, Brown, et ka mina olen ameeriklanna?" Lendur punastas.

„Jumala eest, missis, seda ma ei teadnud. Palun vabandust."

„Te ei tarvitse vabandada, sest teil on õigus mõne ameerika naisest tõusiku suhtes. See polekski nii halb, kuid ameeriklased ikka veel ostavad tiitleid ja pahatihti ei saa nad oma raha eest tiitli kõrvale suurt midagi. Mõnikord on isegi tiitlid niisama võltsid kui nende omanikud.

Mulle meenub, et mõni aasta tagasi juhtusin lugema ühe prantsuse krahvi kirjutatud raamatut. Ta oli abiellunud ameerika ühe jõukama raudteemagnaadi tütrega. Ta heitis nalja oma naise suguseltsi üle, nende nõmeduse ja rahaahnuse üle. Kuid teisi süüdistades polnud krahv ka ise süüst puhas, sest ta hooples sellega, et oli oma tiitli neile raha eest maha müünud. Samas rääkis ta oma kodu väärikusest ja auväärt suguvõsast. Tegelikult on tema ja ta sugu väärastunud.

Ma kaldun üha enam nõustuma oma mehe hinnanguga metsloomadele ja inimestele — tema eelistab esimesi."
Brown vangutas kaheldes pead.
„Ma pole inimestelt suurt kasulikku saanud," tunnistas ta, „aga kui teie mees oleks meie nahas, siis minu arvates oleks ta kuradima õnnelik, kui pääseks sellest džunglist sinna, kus on rohkesti inimesi ja mitte ühtegi metslooma." * „Teie ei tunne mu meest."
„Hea küll, võib-olla viibiks ta meelsamini siin kui vanas heas Chicagos, kuid mina mitte."
„Siis on parem, kui me hakkame minema," soovitas Jane.
135
„Siin ei pea meid enam miski kinni."
„Väga õige, mileedi, kui ma tohin niiviisi öelda," nõustus Tibbs.
«Läheksin siit jalamaid minema," ütles Brown, „aga võibolla..."
«Võib-olla mis?" küsis Jane.
«Mõtlesin Annette'ile. Ma tean, et pole vähimatki väljavaadet teda päästa, kuid ometi ei suuda ma lootust jätta."
«Me kõik loodame, Brown. Kuid kardan, et see on ka ainus, mida me teha saame," ütles Jane lohutavalt mehe käsivart surudes.
Kui nad kolmekesi taas itta minema hakkasid, jälgis neid lähima puu otsast paar kurjakuulutavaid silmi, mis seirasid kahte meest vaid vilksamisi, seda rohkem aga peatusid Jane'il.
Kõige ees kõndis Brown. Ta püüdis käia aeglasemalt, et Tibbs suudaks sammu pidada. Ameeriklane oli selgusele jõudnud, et kui kiiresti ta iganes liiguks, oli naine temaga täiesti võrdne, kui mitte rohkemgi. Brown pani sageli imeks leedi Greystoke'i jõudu ja vastupidavust. Ta polnud hoopiski seda sorti naine, nagu Brown oli endale kujutlenud kõrgest seisusest inglannasid — hellitatud, abitu olevus. Nüüd tundus päris loomulikuna, et ta võis vaadata ühele naisele kui usaldusväärsele, kindlameelsele juhile. Brown polnud eales järgnenud ühelegi mehele, kelle vastu tal oleks olnud suuremat usku ja rohkem lugupidamist kui selle hapra ja nägusa kõrgemast seisusest leedi vastu.
Browni kannul kõndis Tibbs. Öine puhkus oli teda kosutanud. Tema lihased olid džungliradade raskustega juba harjuma hakanud ja ta tundis end sel hommikul vana rännumehena.
«Täna on imetore päev, mileedi, kui te mu mõttest aru saate," tähendas Tibbs. „Ma tunnen end nii, nagu hakkaksid mõned asjad vähehaaval korda saama."
„Ma loodan samuti, Tibbs. Võib-olla on kõige halvem seljataga. Kui ainult teaksime, kus me praegu asume, teeks see olukorra palju kergemaks. Me võiksime otseteed minna mõnda sõbralikku pärismaalaskülla, kust saaksime teejuhi, või satume kõnnumaale. See teeb mulle praegu kõige rohkem muret. Kui me vaid teaksime!"
136
„Doninghami hertsog tavatses öelda, et see, mida me ei tea, ei tee meile ilmaski kahju, mileedi."
„Kuid ka mitte head," naeris Jane.
„Aga vahest polnud ta kunagi Aafrikas kaotsi jäänud," oletas Tibbs. „Talle ei tulnud ehk pähegi, et Aafrika on nii suur koht."
„See võtab enda alla koguni väga suure maa-ala, Tibbs. Parem, kui siin keegi kaduma ei läheks."
„Minu sõna selle peale, mileedi, et kellega see juhtub, peab küll üksinda kõvasti hirmu tundma, seltsiks ainult omaenese mõtted."
„Ja veel kui kohutavad mõtted, Tibbs. Ma lausa judisen, mõeldes väikesele vaesele Annette'iie."
Tibbs vakatas. Ka tema mõtles Annette'iie.
Kuulmatult läbi puude siueldes järgnes neile väsimatu jälitaja. Nüüd ei pööranud ta hetkekski oma õelaid silmi meeste taga kõndivalt sihvakalt naiselt.

Tunni aja pärast tundis Tibbs, et on jälle väsinud. Ta hakkas Brownist üha rohkem maha jääma. Juba tükk aega polnud ta rääkinud Jane'iga — Tibbs oli selleks liiga väsinud.
Talle tundus, et Brown ei mõtlegi peatuda. Millest see mees oli tehtud, võib-olla rauast? Tema jalad olid nagu masinad, mis liikusid aina edasi ja edasi. Nad justkui polnudki osa Brownist. Hiljaaegu oli Tibbs kuulutanud, et tunneb end täna palju paremini ega väsi nii ruttu nagu esimestel päevadel. Nüüd oleks ta tundnud end otsekui taevas, kui oleks saanud vaid maha istuda. Kas Brown ei kavatsenud enam üldse seisma jääda?
Lõpuks tegi ta seda siiski.
„Näib, et see on igati paslik koht ööbimiseks," sõnas ta. „Oled väsinud, Tibbsike?"
Inglane vankus ja kukkus pikali maha.
„Väsinud!" pomises ta. „Mister Brown, terves neetud Oxfor-di inglise keele sõnastikus polegi niisugust sõna, mis väljendaks seda, kui väsinud ma olen!"
Brown naeris.
„Mina küll omadega nii läbi ei ole," tunnistas ta. „Aga võin kihla vedada, et leedi on meist kõige värskem. Aga kus ta siis on?"
Tibbs heitis pilgu rajale.
,;Kui ma viimati tagasi vaatasin, kõndis ta otse minu kannul.
137
Ta peaks iga hetk siia jõudma."
„Ta ei saanud nii kaugele maha jääda," urises Brown. Paistis, et ta hakkas tõsiselt muretsema. Siis hõikas ta valjusti: „Hei! Leedi Greystoke!"
Keegi ei vastanud. Mehed vaatasid üksisilmi inimtühja rada. Tibbs ajas end tuikudes jalule. Brown hõikas uuesti. Kõik jäi vaikseks. Brown vaatas Tibbsile otsa. Ameeriklase näol oli selline ilme, millist Tibbs polnud kunagi varem näinud. See oli hirm, kuid mitte hirm iseenda pärast.
Brown hakkas tuldud teed tagasi jooksma. Tibbs tuigerdas talle järele. Vahetevahel jäi Brown seisma ja hõikas kadunud naist taas nimepidi, kuid nagu ennegi ei saanud ta vastust. Nad jätkasid otsinguid kuni pimedani.
Tibbs oli surmani väsinud, ta ei suutnud enam sammugi astuda. Ka Brown oli oma jõuvarud ammendanud. Mehed vajusid nagu niidetult maha.
„See on asjatu," sõnas Brown tülpinult. „Ta on kadunud, täpselt niisamuti nagu Annette. Miks leedi Greystoke ei lasknud mul seda lurjust tappa? Miks ma teda ise maha ei löönud? Ma teadsin, et oleksin pidanud seda tegema."
„Kas te kahtlustate vürsti?"
„Olen kindel, et see oli tema, see räpane... Oh, mis sellest nüüd enam rääkida! See kõik on minu süü, et lasksin end naisest mõjutada. Ta on suurepärane naine, kuid liiga pehme sü-damega. Olen kindel, et kui oleksin vürsti tapnud kohe esimesel korral, kui seda teha tahtsin, oleksid nii leedi Greystoke kui ka Annette mõlemad praegu meiega olnud."
„See polnud teie süü, mister Brown," püüdis Tibbs teda rahustada. „Te talitasite nii, nagu üks mees tegema pidi. Me kõik tõotasime leedi Greystoke'iie kuuletuda ja ta ei lubanud teil vürsti tappa. Ehkki talle oleks tulnud juba tükk aega tagasi ots peale teha, kui ma tohin niiviisi öelda."
Pimedas metsas kaikus lõvi möiratus, hoiatades mehi läheneva öö ohtudest. Brown ohkas.
„Kui ma vaid teaksin, kus nad -on ja et ta neid veel tapnud pole!"
„Ega te ometi tõsiselt usu, et ta tappis leedi Greystoke'i?" küsis Tibbs kohkudes. Üks asi oli tappa leedi toatüdruk, hoopis teine, täiesti mõeldamatu, aga tappa kõrgest seisusest leedi. Tibbsi seisukoht sellistes asjades oli suurelt osalt tingitud
138
pärilikkusest — tema suguselts oli olnud teenijarahvas sestsaati, kui keegi neist iganes mäletas — ja harjumusest niimoodi mõelda.
„Ei, ma ei usu, et vürst tappis leedi Greystoke'i, ehk ainult siis, kui naine talle vastupanu osutas. Kuid tal oli hea põhjus tappa vaene väike Annette. Kui ta tüdruku kinni võttis, on see

nüüd kindlasti surnud. Oh jumal, kui ma ta vaid kätte saaksin! Homme läheme rada mööda tagasi ja peame jahti, kuni ta üles leiame. Võib-olla ei leia me teda kunagi, kuid see pakub siiski mõningast rahuldust. Mis sa ütlesid, Tibbsike? Jah, ma luban sul aidata teda tappa."
Lõvi möirgas jälle, sedapuhku juba lähemal.
„Arvan, et meil on parem puu otsa ronida, Tibbsike, ja oodata päevavalgust. Mulle ei meeldi maas magada, see pole eriti tervislik."
„Minu isa rääkis alati, et see on vägagi kahjulik. Ta sai Krimmis maas magamisest endale reuma."
„Laseme siis käia," ütles Brown, „sest mina ei taha reumat saada."

XXII. Numast jälitatuna

Nkima veetis õudse öö. Leopard Sheeta hulkus all ja ronis mööda puid. Nkima rippus kõige peenema oksa küljes, mis tema raskust talus, ning vabises kogu pika öö külmast ja hirmust. Kuid viimaks koitis päev. Esimeste koidukiirtega ruttas ta Tar-zanit ja wazirisid otsima. Endiselt hoidis ta pea kohal keppi, mille otsas lipendas paberitükk.
Ta polnud veel kuigi kaugele jõudnud, kui juba kuulis inimeste hääli. Nkima väike süda hüppas sees, kui ta otse häälte suunas ruttas. Et need hääled võisid kuuluda ka kellelegi teisele peale tema sõprade, see ei tulnud talle pähegi, nii suur oli Nkima igatsus Tarzani järele.
Ja need olid ta sõbrad.
Vadistades ja kriisates laskus Nkima püstloodis kõrgelt oksalt oma sõbra õlale. Üks käsi põimus Tarzani kaela ümber, kuna teine kõvasti kokkupigistatud peoga tõstis kepi selle otsas tilpneva paberitükiga otse Tarzani silme ette. Ahvinimene nägi käekirja, mille ta esimese pilguga ära tundis. Ta ei uskunud oma

silmi. Oli pöörane isegi ette kujutada, et väike Nkima tõi talle Jane'i kirjutatud sõnumi. Selle ja Jane'i käekirja tähelepanuväärne sarnasus ei saanud olla midagi muud kui kujuteldamatu kokkusattumus.
Enne kui Nkima sai uuesti minema lipsata, tõmbas Tarzan paberi kepi otsast ära ja tegi selle kiirustades lahti. Wazirid, kes teda jälgisid, nägid äkki, kuidas ta ilme murelikuks muutus.
„Kust sa selle said, Nkima?" nõudis ahvinimene. „Kes selle sulle andis?"
Nkima jättis vadistamise ja kratsis pead. Kust oli ta paberi saanud? Ta ei suutnud seda meenutada. Sestpeale oli juhtunud palju asju. Nkima mälu oli nagu pikk ähmane koridor ja see sündmus tähtsusetu pisiasjana kõige kaugemas lõpus.
„On midagi juhtunud, bwana?" küsis Muviro. „Kas Nkima tõi sulle halbu uudiseid?"
„See kiri on leedi Greysoke'ilt. Ta on hädas. Lennuk, millega ta sõitis koos oma sõpradega, sooritas hädamaandumise. Nad on džunglisse eksinud ja neil pole toitu ega relvi."
Tarzan silmitses uuesti Nkimat.
„Kes sulle selle andis?" nõudis ta. „OH see naine? Tarmangani?"
Nkima hakkas pikkamisi meelde tuletama.
„See polnud tarmangani," ütles ta.
„Oli see gomangani?"
„Ka mitte gomangani."
„Kes selle siis sulle andis?"
Nüüd meenus Nkimale kõik.
„Keegi ei andnud. Nkima leidis selle ühest walast."
„Mis ta ütles, bwana?" küsis Muviro, sest Nkima rääkis oma ahvirahva keeles, mida inimestest oskas ainult Tarzan.

„Ta ütleb, et leidis selle pesast," teatas džunglivalitseja. „See võib tähendada maja, hütti, varjualust, metslooma koobast või linnupesa. Ma lähen otsima."
„Nkima, kes oli selle pesa ehitanud?"
„Tarmangani. Gomanganid ei ehita sellist walat."
„Kus see on? Püüa meelde tuletada. Sa pead mind sinna viima."
Järsku valdas Nkimat tugev erutus. Ta tundis end väga tähtsana. Hüpanud maha, sikutas ta Tarzanit jalast.
„Tule Nkimaga," kutsus ta.
140
„Mine oma sõduritega edasi põhja poole, kuni leiate kavu-rude küla," käsutas Tarzan Muvirot. „Kui nad võtavad teid vastu vaenulikult ega lase külla Buirat vabastama, siis oodake mind seál. Kui te aga Buira kätte saate, jätke mulle mõni märk. Kas said aru?"
„Jah, bwana."
„Me läheme siis Nkimaga leedi Greystoke'i otsima."
See polnud kaugeltki kõige otsem tee, mida mööda Nkima juhtis Tarzanit onni juurde, kus ta oli kirja leidnud. Nad uita-sid ja tiirutasid džunglis tükk aega ringi.
Nkimale meenus, et ta oli näinud imelikku meestarmanga-nit naistarmanganiga ja ta rääkis sellest Tarzanile. Tarzan oli veendunud, et see oli Jane, kelle kavuru oli kinni võtnud. Ta tahtis juba loobuda onni otsimisest ning hakata jälitama meest ja naist, kuid Nkima ei osanud talle näidata, mis suunas nad läinud olid. Tema tormakus vaibus ja kaine mõistus ütles, et Jane'i tuleb hakata otsima kohast, kus ta tegelikult oli viibinud.
Läks vaja lõpmatut kannatlikkust, et taluda Nkima heitlikku mälu ja tema võimetust pikka aega oma mõtteid koos hoida, kuid enamik metsloomi on kannatlikud ja seda oli ka Ahvide Tarzan. Ta saigi selle eest tasutud, kui Nkima juhtis teda uhkelt läbi lehestiku alla laagri juurde, mille olid ehitanud lennuõnnetuse läbiteinud inimesed ja kust Nkima oli kirja leidnud.
Siin leidis Tarzan ümberlükkamatu tõendi, et Jane oli tõepoolest kuulunud hädamaandumise sooritanud seltskonda, ja otse tema ees kulges rada, mida mööda nad olid itta suundunud. Nüüd ei sõltunud ta enam Nkimast ja tõttas uue lootusega tundmatu maa poole, mis oli röövinud tema abikaasa.
* * *
Juhtub harva, et kättemaks tabab kurjategijat kiiresti ja ladusalt. Kui vürst Alexis Sborov'le sai selgeks, millisesse olukorda ta omaenda süü läbi sattunud oli, tundis ta surmahirmu. Sborov oli viimane argpüks ja värises nüüd üksinda salapärase džungli kurjakuulutavas vaikuses. Ta kartis džungli asukaid ja ööd džunglis, kuid selle hirmu ujutas üle veelgi suurem — hirm Browni ees. Niipea kui teda valdas soov tagasi minna inimeste juurde, keda ta oli alailma mõnitanud ja solvanud, peletas selle minema teadmine, et kui ta seda teeb, siis Brown tapab ta.
141
Olles viimaks sunnitud lõplikult loobuma mõttest teiste juurde naasta, otsustas ta talitada plaani järgi, mida oli välja pakkunud algusest peale: minna läände lootuses sattuda Belgia Kongos valgete asulale.
Soborv'd kohutas üks asjaolu: tagasiteel pidi ta mööduma oma mõrvatud naise hauast. Ta ei tundnud sooritatud teo pärast vähimatki süümepiina, kuid talle ei andnud rahu Tibbsi räägitud lugu sellest, kuidas tapetud Doninghami hertsoginna oli hauast üles tõusnud ja toatüdruku ära viinud.
Nagu Tibbs, nii täheldas ka Sborov sarnasust selle loo ja Annette'i salapärase kadumise vahel, mida ta ei osanud mingil muul viisil seletada.
Kuid teist võimalust polnud. Ta pidi mööduma hauast ja mõrva toimepaneku kohast. Veel kord pidi ta oma mõttekujutuses langetama kirve ning veel kord pidi ohvri soe veri pritsima tema kätele ja riietele.

Esimese öö veetis ta puu otsas okste vahel, kuid hirm ei lasknud tal uinuda. Ta kuulis mahamurtava jahisaagi surmakisa. Maapind vappus metsloomade kuninga möirgamisest, ja seal oli veel teisigi salapäraseid hääli, veelgi hirmsamaid, kuid ta ei suutnud kindlaks teha, kellele need kuulusid.

Kuid viimaks lõppes öö ja koidukiired heitsid valgust õudusest, magamatusest ja näljast otsalõppenud, kasimata olendile, kunagisele vürst Sborov'le Pariisi bulvaritelt.

Tema käed, habetunud nägu ja pulstunud juuksed olid koos kuivanud pori ja higiga, kõhnunud põskedel võis näha sogaste pisarate jälgi. Tema mõistus oli löönud vankuma. Vürst kõneles iseendaga ja manitses siis end vaikust pidama, sest ta hääl võis mõne läheduses hulkuva metslooma tähelepanu äratada.

Niimoodi eksles ta päev läbi söömata ja joomata, omaenda ahnuse lootusetu ohver, haletsusväärne vastand uhketele metsloomadele, keda ta kartis, revolutsiooniteooria kurb kommentaar.

Käes oli juba õhtupoolik, kui leidis aset juhtum, mida ta kartnud oli. Vürst läks edasi mööda rada, mis selles kohas oli lai ja küllaltki sirge. Nagu mitu korda varem, heitis ta nüüdki pilgu selja taha. Vürsti põlved hakkasid värisema ja ta kartis, et kukub maha. Hetkeks ta kangestus.

Seal, kus rada keeras alusmetsa vahele, seisis hiigelsuur lõvi.

Ta silmitses hindavalt Sborov'd.

Äkki sai inimene tagasi kontrolli oma lihaste üle ja hakkas pikkamisi taganema. Ta oli kuulnud, et kui jooksu pista, hakkavad kõik metsloomad põgenevat saaki jälitama ja saavad ta kätte, sest inimene on loomadest palju aeglasem.

Sborov ei teadnud lõvide harjumustest kuigi palju. Talle oli üht-teist meelde jäänud laagritule ümber kuuldud juttudest, ehkki ta ise kunagi kaasa ei rääkinud.

Kõige rohkem huvitas teda praegu, kui kaua see mäng veel kestab, enne kui lõvi talle kallale kargab ja ta maha paiskab. Ta tahtis jooksu pista. Suurivaevu õnnestus see soov maha suruda. Vürst silmitses igatsusega puid, mille otsa ronimiseks ta liiga nõrk oli.

Rada tegi käänaku, varjates teda mõneks ajaks lõvi eest, ja siis pani vürst jooksma. Hetk hiljem kõlas tema taga vihane möiratus. See tundus olevat väga lähedal. Mees heitis kiire pilgu üle õla. Lõvi traavis tema kannul. Kiskja hirmuäratavad rohe-kaskollased silmad hiilgasid kurjakuulutavalt ja Sborov kaotas viimased enesevalitsuse riismed.

Ta tõi kuuldavale läbilõikava hirmukisa.

XXIII. Vang

Džungliraja lähedal puult puult hüpates kiirustas Tarzan itta. Nkima tõttas kord oma isanda ees, kord tema kohal. Ta oli väga üleolev ja metsik, sest pelgupaik pronkspruuni õla näol oli kogu aeg läheduses.

Tuul Usha puhus Tarzanile näkku, tuues tema sõõrmetesse džunglisõnumeid madu Histast, antiloop Wappist, leopard Sheetast ja kaugemal asuvast suurest veest, mis jäi otse tema teele. Suurepäraselt lõhnade keelt mõistes võis Tarzan tänu tuulele tundmatus piirkonnas hõlpsasti orienteeruda.

Nüüd tõi Usha tema sõõrmetesse lõvi Numa vänget haisu ja hetk hiljem kuulis Tarzan loomade kuninga vihast möiratust. Peaaegu kohe haistis ta ka valge inimese lõhna.

Tarzan kujutles juba selgesti, mis toimus tema ees rajal, ja lisas kiirust, sest valge inimene selles kõrvalises piirkonnas võis väga hästi olla üks Jane'i kaaslasi. Järelikult võis ta teada, kus Jane viibis või mis temaga juhtunud oli. Seepärast ei tohtinud

ta lasta Numal meest tappa, vähemalt mitte enne, kui Tarzan on teda küsitlenud.

Need polnud hoopiski inimlikud kaalutlused, mis õhutasid Ahvide Tarzanit appi ruttama tundmatule, vaid mõtlemine Jane'iie. Tarzan oli džungliasukas, lõvi kaaslane, ja ta teadis, et lõvi peab sööma nii nagu temagi. Kui Numa ei saa ära süüa seda inimest, siis murrab ta maha mõne teise elusolendi. Džung-lifilosoofia järgi pole ühe elu teise omast põrmugi väärtuslikum, kui see pole mitte enda või sõbra elu.

Tarzan teadis, et need kaks olid talle võrdlemisi lähedal. Numa lõhn teatas, et lõvi polnud näljane ega kavatsenud tar-manganit rünnata vähemalt niikaua, kuni viimane ise selleks põhjust ei andnud.

Siis lõhestas džunglivaikuse hirmukisa ja Tarzan oletas, et lõvi lühike kannatus oli katkenud. Ahvinimene kihutas läbi puuvõrade niisuguse hirmuäratava kiirusega, et isegi väikesel Nkimal oli raske temaga sammu pidada.

Sborov arvas, et lõvi oli asunud rünnakule, kuid see polnud nii. Numa tahtis üksnes jahisaaki oma vaateväljas hoida ja meelepahast tingitud vihane möiratus oli suunatud mehe katse vastu plehku pista. Kuid hirmust hullunud Sborov oli kurt mis tahes hoiatusele, isegi kui ta oleks neist aru saanud. Tema ainuke mõte oli põgeneda ja nii ta kihutas edasi, jalad hirmust ja väsimusest nõtkumas ning süda rinnust välja hüppamas.

Nüüd oli Numa tõepoolest vihane. See haletsusväärne olend püüdis tema käest pakku pääseda ja sundis teda traavima, sellal kui ta tahtis pelgalt enda lõbuks lonkida mööda rada, kuni ta jälle oleks olnud valmis tapma ja kõhtu täitma. Ta võis sellele kähku lõpu teha. Numa tõi kuuldavale veel ühe hoiatava möirge, et ta kavatseb rünnata. See möire naelutas inimese otsekui halvatult paigale.

Sborov uskus, et tema surmatund on tulnud; ta vajus põlvili ja pööras näo lõvi poole. Kuid äkki juhtus kummaline asi, mis hämmastas nii lõvi kui inimest. Kuskilt ülalt hüppas alla rajale nende vahele valge mees.

" Vürst polnud varem näinud niisugust meest — pronkspruuni peaaegu alasti, karmide näojoontega nägusat hiiglast, kes silmitses lõvi sellisel ilmel, nagu näeks ta tänaval linde peletavat kassi. Hiiglane vaid seisis ja ootas, kuna lõvi jäi samuti seisma ja põrnitses kutsumatut tülitajat silmanähtava pahameeleta.

144

Tundmatut silmitsedes adus Sborov, et see polnud üksnes hiiglase kasvuga, vaid kehastas ka majesteetlikkust ja jõudu, mis tõstis teda kõrgemale teistest olenditest. Ta võis olla paar tolli üle kuue jala pikk, vägevad musklid mänglesid puhta pronks-pruuni naha all. Oma keha hiiglaslike ja täiuslike mõõtmete poolest sarnanes ta enda kõrval seisva lõviga. Sborov, kes tunnetas praegu kogu oma tühisust, hakkas teatud hetkel hiiglast kartma isegi rohkem kui teda jälitanud kiskjat.

Nii seisid nad viivu ja silmitsesid üksteist. Siis lõvi urises, nähvas korra sabaga ja astus sammu ettepoole. Inimene urises vastu ja Sborov'd haarasid hirmuvärinad. Nende kohal puuoksal keksis kriisates ja vadistades väike ahv. Ta paiskas lõvile kaela sõnastikutäie laimu ja solvanguid, kuid Sborov'le oli see vaid ahvi rumal loba.

Pronkspruun hiiglane astus pikkamisi lõvi poole, tema võimsast rinnast tõusis metsikut lõrinat. Numa peatus. Ta vaatas kiiresti kahele poole, raputas pead, kallutas selle ühele küljele ja urises, seejärel pööras ümber ja eemaldus tagasi vaatamata majesteetlikult. Sborov ei uskunud oma silmi: inimene oli lõvi ära ajanud.

Uustulnuk vaatas äkki Sborov'le otsa. „Kes te olete?" nõudis ta.

Kui seda oleks küsinud lõvi, poleks Sborov sugugi rohkem imestanud kui praegu, kuuldes suurepärast inglise keelt suust, mis alles nüüdsama oli kuuldavale toonud metslooma hirmuäratavat urinat. Ta oli liiga jahmunud, et vastata. Mees kordas oma küsimust. Seekord oli tema toon range, edasilükkamist välistav.

„Olen vürst Alexis Sborov."

„Kus on leedi Greystoke ja ülejäänud teie seltskonna liikmed?"

Sborov ajas silmad suureks. Kuidas oli see mees nendest teada saanud? Kes ta oli?

„Ma ei tea neist midagi. Nad jätsid mind üksinda džunglisse surema."

„Kes jättis teid üksi?"
„Ainult leedi Greystoke, mina ise, minu teener ja lendur Brown olimegi esialgsest seltskonnast järele jäänud, kui nad mu hülgasid."
„Miks nad teid hülgasid?"
145
„Brown tahtis mind tappa. Ta kartis, et kui jõuame tsiviliseeritud asulasse, süüdistan ma teda naise mõrvamises."
Tarzan silmitses tähelepanelikult meest. Vürst ei äratanud temas usaldust.
„Miks ta naise mõrvas?" küsis ta.
„Ta arvas, et mu naine ei suuda meiega sammu pidada ja takistab seega Browni džunglist välja pääseda. Brown teadis, et ma ei lahku oma naisest, kuid ta ei tahtnud kaotada ühtegi meest, sest ta kartis üksinda rännata."
„Miks ta siis teid maha jättis?" päris Tarzan.
Sborov' vastus tuli kähku ja libedasti.
„Tal oli armulugu leedi Greystoke'iga, nad põgenesid koos."
Tarzani nägu süngestus ja tema sõrmed krampusid nagu midagi pigistades — võib-olla kõri.
«Missugust teed mööda nad läksid?" küsis ta.
„Sedasama teed ida suunas," vastas Sborov.
„Millal?"
„Arvan, et see oli eile või üleeile. Olen kaotanud ajataju, sest pidin nii kaua üksinda džunglis olema." „Kus on Tibbs ja Annette?" Sborov oli taas rabatud.
„Kes te olete?" küsis ta. „Kuidas te meist nii palju teate?"
Tarzan ei vastanud. Ta üksnes seisis ja silmitses meest. Mis pidi ta temaga peale hakkama? Ta võis Jane'i otsingud edasi lükata, mitte aga meest üksinda surema jätta, sest uskus ta olevat Jane'i sõbra. Oma kirjas polnud Jane puudutanud ainsatki üksikasja nendega juhtunud õnnetusest, oli vaid loetlenud ekspeditsiooni liikmed, märkinud, et nende lennuk oli purunenud ja vürstinna Sborov oli surnud. Ahvinimene oletas, et Jane oli Sborov'de külaline ja seepärast pidi ka mees tema sõber olema.
„Mis sai Tibbsist ja Annette'ist?"
„Annette kadus ära," vastas vürst. „Meie ei tea, mis temast sai. Ta oleks otsekui õhku haihtunud. Tema jäljed viisid suure puu alla ja katkesid seal."
„Millal see juhtus?"
„Arvan, et päev enne seda, kui Brown leedi Greystoke'iga jalga laskis."
„Ja Tibbs?"
„Tibbs läks nendega kaasa."
„Miks nad võtsid kaasa Tibbsi, aga teid mitte?"
146
„Brown ei kartnud Tibbsi. Ta teadis, et ma võin leedi Greystoke'i kaitsta ja viia Browni kohtuniku juurde, niipea kui tsiviliseeritud maailma tagasi jõuame."
Kiretul pilgul silmitses Tarzan vürsti. Ta ei usaldanud meest, kuid nägu ei reetnud millegagi tema mõtteid. Tarzanile mõjusid eemaletõukavalt Sborov' nägu, tema kombed, vasturääkivused ja muutlikkused paljudes väidetes, ent samas ta järeldas, et vürsti jutus võis ka mõni tõetera leiduda.
Lõpuks sai Tarzanile selgeks, et ta viibis Jane'i jälgedel ja et neiu, keda Nkima oli näinud koos kavuruga, oli Annette, sest samal ajal oli Jane viibinud koos Browni ja Sborov'ga.
„Tulge," ütles ta vürstile, „lähme leedi Greystoke'i ja Browni otsima."
„Brown lööb mu maha," ütles Sborov. „Ta on juba ammugi ähvardanud seda teha."
„Ta ei tapa teid, kui mina olen teiega." „Teie ei tunne teda."
„Mul pole vaja teda tunda," vastas ahvinimene, „ma tunnen iseennast."

„Olen liiga nõrk, et kiiresti käia," seletas Sborov. „Kui te seda maad tunnete, siis võiksite mind parem mõnda külla viia ja ise Browni otsima minna. Ma pole pikka aega ivagi suhu saanud. Kardan, et ma ei jõua miiligi maha käia, olen näljast nii jõuetuks jäänud."

„Hea küll, jääge siis siia," käsutas Tarzan. „Lähen süüa vaatama, pärast aga võime minna Browni otsima."

Sborov jälgis, kuidas hiiglane metsa kadus, väike ahv kükitamas tema laial õlal.

XXIV. Alla pimedusse

Sel õhtupoolikul Tibbsi ja Browni järel kõndides oli Jane oma mõtetega kaugel läänes, kus merekäärus ranna lähedal seisis väike ajahambast puretud hütt. Seal olid aset leidnud paljud tema elu tähtsamad ja erutavamad sündmused, seal oli ta kohanud seda kummalist metsjumalat, keda ta hiljem oli tundma õppinud kui Ahvide Tarzanit.

Kus viibis ta praegu? Oli ta Jane'i telegrammi kätte saanud? Kui jah, siis Tarzan kahtlemata juba otsis teda. See mõte andis

147

naisele uut lootust, Ta igatses tunda aida ümber tugevaid käsivarsi, igatses rahu ja turvalisust, mida andsid Tarzani jõud ja džunglitarkused.

Süüvinud mõtteisse, ei pannud Jane tähelegi, kuidas ta pikkamisi oli oma kaaslastest maha jäänud. Viivuks läksid need tal hoopiski meelest: ta oli üksi oma suures mälestustedžunglis.

Kuid ta polnud üksi. Ülalt puude otsast jälgisid iga tema liigutust kellegi silmad, jäämata temast sammugi maha.

Ootamatult tundis Jane kummalist soovi minna tagasi. Ta imestas isegi, mis võis seda põhjustada. Oli see hea või halb või lihtsalt naiselik vaist, mis teda juhtis? Ta ei teadnud seda. Algul oli see iseäralik kihk ainult nõrk soov, mis peagi muutus pealetükkivaks ja vastupandamatuks vajaduseks, ning Jane alistus sellele. Teda oleks nagu tagasi vedanud mingi jõud, Tibbs ja Brown aga olid väga kaugel ja tundusid talle täiesti võõrastena. Jane soovis vaid üht — alistuda sellele kuuldamatule häälele, mis teda kutsus.

Kui kavuru ling tema keha ümber põimus, polnud Jane üllatatud ega kohkunud — ta tunded olid halvatud. Ta nägi kirjuks maalitud, metsiku näoga valget meest, kes teda enda kõrvale oksale tõmbas, ja kõik paistis talle täiesti loomulik ning algusest peale ette määratuna.

Mees tõstis ta õlale ja hakkas puult puule hüpates itta minema. Ta ei lausunud sõnakestki ja ka Jane vaikis, tundmata vajadust midagi küsida.

Nii kestis see umbes tunni ümber ja siis hakkas Jane'i tundeid tuimestanud hüpnootiline seisund vähehaaval kaduma. Teda valdas õud. Ta sai aru, et oli sattunud kummalise metsiku olendi küüsi, kes pealegi oli valge mees. Jane teadis nüüd, et ta oli allutatud veidrale mõjujõule, mis oli tema tahte maha surunud, kuid praeguseks teadvusest juba haihtunud.

Jane tundis, et peab midagi tegema, aga mida sai ta teha? Kerguse järgi, millega mees teda kandis, teadis Jane, et tal on üleloomulik jõud — kaugelt suurem sellestki, mille naine võis enda päästmiseks välja panna. Jane'i ainuke lootus oli kasutada mingit kavalust ja osavalt kõrvale põigata, kui mees on minetanud valvsuse. Aga niikaua, kuni mees teda kandir., ei saanud ta sellele loota.

Jane imestas, kuhu ja milleks mees teda viis. Kui ta mehega juttu teeks, võiks see selgust tuua, kuid mis keelt niisugune olevus

148

võis rääkida? Hästi, ta siiski proovib.

„Kes sa oled?" küsis Jane inglise keeles. „Mida sa minuga teha tahad?"

Mees mühatas ja mõmises siis bantu murdes, mida Jane hästi tundis: „Ma ei saa aru."

„Mina saan sinust küll aru," vastas Jane samas murdes. „Nüüd räägi mulle, kes sa oled ja miks sa mu kinni võtsid. Ma ei ole sinu hõimukaaslaste vaenlane. Aga kui sa mind lahti ei

lase või teed mulle ülekohut, siis hävitavad mu inimesed teie küla ja paljud teie seast tapetakse."
„Kavurude külla ei tule ükski inimene. Kes seda julgeb, see sureb."
„Te nimetate end kavurudeks? Kus teie küla asub?"
„Küll sa varsti näed."
„Mida sa kavatsed minuga teha?"
„Viin su Kavandavanda juurde."
„Kes on Kavandavanda?" nõudis Jane.
„Ta on Kavandavanda."
Mees ütles seda, justkui oleks see piisav seletus, ja see kõlas umbes nii, et jumal on jumal.
„Mida ta minust tahab? Lunaraha? Sel juhul maksavad minu inimesed nii palju, kui ta küsib, et mind tervena tagasi saada."
„Sa lobised liiga palju," nähvas kavuru. „Pea suu."
Jane vakatas, ent alustas siis jälle ebamugava asendi tõttu mehe õlal.
„Pane mind maha," ütles ta. „Võin niisama hästi kui sinagi mööda puid edasi minna. Pole vähimatki põhjust, miks sa peaksid mind kandma. Meil mõlemal on kergem, kui sa mul endal käia lased."
Esialgu ei teinud kavuru tema sõnadest väljagi, kuid viimaks pani ta Jane'i maha.
„Ära mõtlegi põgeneda," hoiatas ta. „Kui sa seda teed, tapan su. Kavuru käest pole mitte keegi kunagi jalga lasknud."
Jane mudis oma krampunud lihaseid ja silmitses enda röövijat. See oli tõepoolest metsiku välimusega. Aga kui suurel määral oli see tingitud tema loomulikust palgest või maalinguist, ninaehetest ja kõrvarõngastest, seda ei osanud Jane arvata. Nagu paljude metsikute või algeliste inimeste puhul, nii oli ka tema vanust välimuse järgi võimatu ära arvata. Kummatigi tundus Jane'iie, et see oli noor mees.
149
„Mis su nimi on?" küsis ta.
„Ogdli," vastas mees.
„Sa oled muidugi pealik," lausus Jane, lootes meelitusega soodsat mõju avaldada.
„Ma ei ole pealik," vastas mees. „Meil on ainult üks pealik ja see on Kavandavanda."
Jane püüdis teda vestlusse tõmmata, kuid Ogdli oli algul napisõnaline, pärastpoole aga sai kurjaks.
„Jää vait, või ma lõikan sul keele suust," käratas ta. „Kavan-davandal pole sinu keelt vaja."
Jane vakatas, sest miski tema röövija hääletoonis kinnitas, et öeldud ähvardus polnud tühipaljas sõnakõlks!
Kui saabus öö, sidus kavuru naise nööriga kõvasti kinni ja alles siis heitis ise magama. Hommikul enne teeleasumist korjas ta eineks pisut puuvilju ja pähkleid ning see jäi ka nende ainsaks kehakinnituseks kogu selle aja jooksul.
Keskhommikul jõudsid nad ootamatult metsast välja väikesele lagendikule. See lõppes kõrge mäega, mille juurest viis kitsastee vastasasuva mäe jalamil algava püsttarani.
Lagendikku katsid suured kaljurahnud ja lõhestasid mitmed veed, nii et kui nad mäe poole rühkisid, oli püsttara kord neil silme ees, teinekord aga ei jäänud nende vaatevälja.
Kui nad lähemale jõudsid, nägi Jane, et püsttara oli kogukas nelinurkne kiviaed, mille tagakülje moodustas võimas kalju, kerkides kõrgele küla kohale.
Püsttara alt voolas välja väike looklev jõgi, justkui oleks seal tema lähe olnud. Ligemale jõudes nägi Jane, et see jooksis alla kaljuseinast läbi selleks otstarbeks jäetud avause.
Püsttara juurde jõudnud, andis Jane'i röövija hõikega märku, ja hetk hiljem avanes üks kahest väravapoolest, et neid sisse lasta. Jane nägi kitsast tanumat, mida palistasid väikesed lameda katusega kindlusetaolised kivimajad. Jäi mulje, et see oli vihmavaene maa. Majad sarnanesid nendega, mis muistsed indiaanlastest ehitusmehed olid kunagi püstitanud Ameerika edelaosas.

Metsiku välimusega sõdurid lõid tillukeste ukseavade ees aega surnuks või valvasid õues väikestes kolletes tuld. Nagu Ogdli, olid nad kõik noored mehed ning nende ehted, riietus ja sõjariistad sarnanesid täpipealt tema omadega.

Mõni neist kogunes Jane'i ja tema röövija ümber, vahtis

150

teda ja päris Ogdlilt üksikasju.

„Sinul ja Ydenil on vedanud," urises üks sõdureid. „Tema võttis täiskuu ajal kinni ühe musta ja ühe valge tüdruku."

„Must tüdruk laskis tema juurest jalga," tähendas teine.

‚Jah, kuid ta läks kohe metsa tagasi ja sai kätte valge tüdruku."

„Ta ei saa musta tüdruku eest ühtegi hammast."

„Ei, kuid ta saab valge eest ilusa paelatäie, ja Ogdli saab teise rea hambaid, see teeb tema jaoks juba kokku neli. Kavanda-vanda on temast heal arvamusel."

«Muidugi on," sõnas Ogdli. „Olen kavurude seas parim sõdur."

Üks suur noormees urahtas pilkavalt.

«Kiidukukk," irvitas ta, „sul on praegu kõigest kolm paelatäit hambaid, minul aga juba seitse." ja ta koputas oma rinnale.

Seda veidrat jutuajamist kuulates ei saanud jane esialgu suuremat aru, kuni rääkija käeliigutus tõmbas tähelepanu inimham-mastest keedele tema kaela ümber. Siis ta nägi, et neid oli seal seitse rida ja Ogdli kaela ümber kolm samasugust keed. jane heitis pilgu teistele sõduritele. Mõnel oli üks või kaks, teistel mitte ühtegi kaelakeed. Ilmselt tunnistasid need keed igaühe isiklikku tugevust, vaprust ja edu naiste röövimisel.

Äkki sai ta teada iseäraliku nähtuse: ta viibis kaugel teistest asulatest sõjakate inimeste külas, kus elasid üksnes parimas elujõus mehed ja kus polnud näha ühtegi naist ega last.

Mida see tähendas? Nõudsid ehk mõned veidrad tavad, et naised ja lapsed jäävad teatud tundideks või juhtumeiks majja, või polnudki külas naisi ega lapsi? Kui viimane oletus oli õige, mis oli siis saanud naistest, kelle kinnipüüdmisega nad hooplesid? Kuid see ei võinud tõsi olla, külas pidi elama nii naisi kui lapsi. Aga kui oligi naisi, mispärast valvasid tuld siis mehed? See polnud meestele kohane töö.

Nii mõtiskles Jane Ogdli saatel piki kitsast tanumat kõndides. Mõne aja pärast pööras tema röövija kitsale rajale ja juhtis Jane'i madala ümmarguse hoone juurde, mis võrreldes ümbrit-sevate majadega sarnanes veelgi rohkem indiaanlaste muistsete ehitistega. See oli akendeta hoone, mille vastu toetuv lihtne puust redel viis üles katusele. Välimuse järgi paistis see olevat kultusehoone.

Ogdli andis mühatusega märku, et Jane tema ees redelit mööda

151

üles roniks. Katusele jõudnud, märkas Jane avaust, millest viis alla teine redel. Ogdli osutas sellele.

„Roni alla," käsutas ta, „ja seisa seal paigal. Ära püüagi põgeneda, sest kui sa seda teed, läheb sul halvasti."

Jane vaatas august sisse. Ta ei näinud midagi — all oli pime nagu kaevus.

„Kähku!" käratas Ogdli.

Naine asetas jala redelipulgale ja hakkas pikkamisi laskuma mustavasse salapärasesse tühjusse. Ta polnud mingi argpüks, kuid tema julgus sai viimse võimaluseni proovile pandud, kui ta sundis end sellest nõrgast algelisest redelist alla laskuma. Kõige rohkem rõhus tema meeli tõsiasi, et ta polnud kavurude külas märganud ainsatki naist. Missugune oli olnud röövitute saatus? Kas olid nemadki sellest redelist alla läinud? Olid nad laskunud pimedasse ja põhjatusse sügavusse, et mitte iialgi enam tagasi pöörduda?

XXV. Lüüasaamine

Muviro ja tema wazirid jõudsid metsaservale. Nende ees üksiku mäe jalamil laotus kitsas lagendik. -Üks sõdureid sirutas välja käe.

„Seal selle kõrge kalju jalamil on küla. Ma näen püsttara." Muviro tõstis käe päikesevarjuks silmade kohale. Ta noogutas.

„ Küllap see ongi kavurude küla. Viimaks ometi leidsime selle üles. Võib-olla me ei leia Buirat, kuid me karistame kavüru-sid. Anname neile hea õppetunni, et nad waziride tütred rahule jätaksid."

Sõdurid vastasid Muviro sõnadele metsiku ulgumisega, olid nad ju wazirid, keda tunti ammusest ajast kui vägevaid sõjamehi. Kes oleks söandanud eirata nende õigusi? Kes oleks tohtinud karistamatult röövida nende naisi? Mitte keegi.

Teised suguharud pidid selliseid kaotusi välja kannatama. -Nad tegid suurt kära tamtammide ja tulistamisega. Nad tantsisid oma sõjatantse. Ja siis, kui avanes võimalus vaenlane kinni võtta, piirdusid nad vaid tema jälitamisega, ent alati jätsid selle katki enne jahisaagi tabamist. Wazirid nii ei talitanud. Mis

nad iganes ette võtsid, selle viisid halastamatult lõpule, tõi see siis neile võidu või surma.

„Tulge!" ütles Muviro ja viis oma sõdurid üle lagendiku ka-vurude küla poole. Ootamatult jäi ta seisma.

„Mis see on?" küsis Muviro.

Wazirid teritasid kõrvu. Madal põrisev hääl, mis esialgu hädavaevalt nende kõrvu kostis, paisus kiiresti valjuks mürinaks. Sõdurid seisid vaikselt ja vahtisid üles taevasse.

„Seal see ongi," lausus üks. „See on lendav kanuu. Nägin kord ühte sellist üle waziride maa lendamas. See tegi samasugust häält."

Lennuk lähenes kiiresti kolme või nelja tuhande jala kõrgusel. See lendas üle lagendiku ja waziride, pööras siis järsku ümber ja tuli tagasi. Lendur vähendas kiirust, kuid jätkas tiirlemist lagendiku kohal, otsides kohta maandumiseks. Ta oli seda teinud juba kaks tundi, kuid seni tulemusteta.

Viimaks, kui paaki oli jäänud vaid pisut kütust, ilmus tae-vakingitusena vaateväljale see lage tasandik ja läheduses asuv küla. Lendur teadis, et siit pole võimalik kütet saada, kuid lõpuks oli see siiski inimasula ja tal polnud vaja maanduda kusagil džunglis.

Madallennul silmas piloot valgete suletuttidega ehitud wa-zirisid, kes olid parajasti metsast välja jõudnud, ja ka külas nähtavale ilmunud kavurusid. Ta täheldas suurt erinevust nende vahel ja laskus madalamale ning tegi kindluse mõttes veel ühe ringi.

Tema kaaslane, kes samuti üksisilmi alla vaatas, kritseldas midagi paberile ja ulatas selle lendurile.

„Mida sa nendest arvad? Nad paistavad olevat valged."

„Nad on valged," kirjutas lendur vastu.

Lagendikul, mida lõhestasid ojad ja katsid kaljurahnud, polnudki nii kerge leida ohutut maandumispaika. Üks paremaid kohti paistis olevat küla ees, teine, vahest veelgi parem, aga üle lagendiku metsa lähedal. Muviro ja tema sõdurid seisid just selle ääres — trobikond-metslasi, kelle välimus sundis lendurit maandama oma õhulaeva küla ja selle valgete asukate lähedale^ See oli saatuslik viga.

Lennuk tegi veel kord tiiru lagendiku kohal, vähendades kõrgust tuhande jalani. Siis lülitas lendur mootori välja ja läks maandumisele.

Muviro oma meestega ei näinud lennuki maandumist, sest sel ajal läbisid nad parajasti sügavat oja. Sellest välja roninud, märkasid nad lennuki kabiinist välja ronimas kahte meest, kuna kavurude küla väravast jooksis nende poole trobikond valgeid sõdureid.

Nii ühed kui teised olid valged. Waziride pealik ei kahelnud enam põrmugi: nüüd ta teadis, et need olid tõepoolest kavurud. Nad karjusid ja viibutasid odasid ning tormasid

vastu kahele lendurile. Ilmselt ei pannud nad waziride kohalolekut tähele või kui panidki, ei teinud neist väljagi.

Nähes, et pärismaalased olid nende vastu meelestatud vaenulikult, pöörasid lendurid tagasi õhulaeva poole. Üks neist tulistas õhku üle ründavate kavurude peade, kuid see ei avaldanud mingit mõju ja lendur tulistas uuesti. Seekord üks kavuru kukkus, kuid seegi ei peatanud metslasi.

Nüüd avasid mõlemad lendurid tule. Kavurud aina rühkisid edasi, varsti pidid nad jõudma ohvritest odaviske kaugusele. Lendurid heitsid pilke selja taha, justkui otsides, kuhu varjuda, ja märkasid vastassuunast lähenevate mustanahaliste sõdurite ahelikku.

Nad ei teadnud, et need olid sõbrad ja liitlased. Üks neist tõstis püstoli ja tulistas Muviro pihta. Kuul vihises märgist mööda ja waziride pealik varjus väikese künka taha ning andis oma sõdureile käsu teha sedasama, sest ta tundis tulirelvade eluoht-likkust kavurudest paremini.

Muviro püüdis lendureile inglise keeles hüüda, et wazirid on nende sõbrad, kuid oli juba hilja. Kavurud olid jõudnud mehed sisse piirata ja sööstsid metsiku kisaga neile kallale. Üks lendur kukkus, oda oli tunginud ta südamesse. Kuid nüüd pääsesid ka waziride odad lendu, peatades jalamaid kavurude pealetungi, kes paistsid odasid rohkem kartvat kui tulirelvi.

Nad ei taganenud, jäid üksnes viivuks seisma. Siis saatsid nad lendu teise parve odasid. Nüüd langes ka teine lendur ja koos temaga kolm wazirit. Hetk hiljem astusid kavurud ja wazirid käsitsivõitlusse.

Nüüd olid viimased ainult seitsmekesi ja ehkki nad võitlesid vapralt, ei suutnud wazirid kavurude ülekaalukate jõudude vastu midagi korda saata.

Muvirol ja ühel tema sõduril Balandol, kes võitlesid langenud lendurite kõrval, õnnestus kätte saada surnud meeste püstolid

154

ja lahingumoon. Lähedalt avaldasid „tulekäed" kavurudele veelgi suuremat mõju, peatades ajutiseks nende pealetungi ja võimaldades Muvirol ellujäänud sõduritega varju otsida. Nüüd olid nad vaid neljakesi: Muviro, Balando ja veel kaks wazirit.

Pealik Muviro üritas ronida keset lagendikku kõrguvate gra-niitrahnude hunniku otsa ja lõpuks jõudis ta ka eesmärgile, kuid nüüd oli koos temaga jäänud ebavõrdset võitlust pidama ainult veel Balando. Kahekesi upitasid nad end kaljusesse pelgupaika, mille Muviro oli välja valinud, ja kuna pealik oma tabava tulega kavurusid hirmu all hoidis, ronis Balando odaviskekaugu-sest eemale ohutusse kohta. Seejärel avas tema vaenlase pihta tule ja Muviro roomas tema kõrvale.

Ikka ja jälle lennutasid kavurud oma odad kõrgele õhku, kuid ka palju võimsamate lihaste jaoks oli kõrgus liiga suur. Tapariistad kukkusid märki tabamata maapinnale tagasi. Kahe waziri revolvrid ja vibud aga tegutsesid mõjusalt — niivõrd mõjusalt, et kavurud eelistasid külla taanduda. Lahing oli lõppenud.

Muviro nägi, kuidas kavurud lennukist suure kaarega mööda läksid ja arvas, et nad kartsid seda kui mingisugust üleloomulikku asja. Siis saabus äkki ekvatoriaalöö ja mähkis kõik pimedusse.

Nukralt laskusid Muviro ja Balando alla kaljurahnult, mis oli pakkunud neile turvalist pelgupaika. Nad olid nõuks võtnud ööbida metsas, mis oma läbipaistmatu pimedusega tundus niisama tumedana kui tulevik. Nad ei teinud vähimatki plaani, sest olid liiga roidunud, liiga murtud murest ja pettumusest, et suuta arukalt mõelda.

«Tuleks ometi suur bwana," ohkas Balando.

‚Jah," nõustus Muviro. „ Oleks ta siin, poleks seda juhtunud."

XXVI. Tarzan jälitab Browni

Hommikuudu hõljus laisalt liikumatus õhus, vastumeelselt taandus surev öö. Džunglil lasus kummaline vaikus, terav nagu leopardi möiratus. See äratas Browni. Ta oli end õhtul

puu otsas okste vahele surunud ning kogu keha oli nüüd kange ja hell. Kõik lihased tulitasid. Ta heitis pilgu Tibbsile, kes magas paar jalga temast kõrgemal, ja muigas. Inglane lebas põiki kahel

155

rööbiti oksal, millest mõlema käega kramplikult kinni hoidis.

„Ta näeb välja, nagu oleks teda orgi otsas küpsetatud," mõtles lendur.,, Vaene vana Tibbsike." Viimased sõnad ütles ta pool-kuuldavalt.

Tibbs avas silmad ja vaatas enda ümber. Esialgu paistis inglase pilgust üllatus ja kimbatus, siis aga märkas ta Browni ja rahunes.

Peagi jätkasid nad teed läbi džungli. Tundus, et nende vastu olid ühinenud kõik loodusjõud ja -seadused. Nad olid korralikult välja magamata, õnnetud ja heidutatud, peaaegu lootusetud, ometi püüdis kumbki kangekaelselt teise tuju üleval hoida.

„Kas sa usud musta maagiat, Tibbsike?" küsis Brown.

„Minu elus on olnud mõningaid kummalisi asju, söör," vastas inglane.

,.Kas sa tead, mida see vana daam siia džunglisse otsima tuli?"

..Vististi selleks, et leida midagi, mis pidi tagasi andma nooruse, eks ole?"

,Jah, minagi olen sellest kuulnud. Teadsin mõndagi, kuid ei rääkinud talle, sest ei tahtnud, et ta ise kaasa sõidaks. Mul oli vaja üksnes tema nõusolekut ekspeditsiooniks. Tahtsin ise selle imerohu retsepti saada. See võiks sisse tuua miljoneid, Tibbsike! Kuid seda valvatakse kiivalt. Paljud on püüdnud seda omandada, kuid kõik on jäljetult kadunud."

„Meie ei püüagi seda nüüd kätte saada. Meil on küllalt muret sellegagi, et džunglist välja pääseda, vaevamata end mingisuguse elueliksiiriga. Kui me muudkui edasi rühime ja omaenda asjaga tegeleme, siis on kõik hästi."

„Mina küll niiviisi ei arva. Ma pole mustast maagiast iialgi suurt pidanud, kuid on kentsakas, mis imelikke asju selle ekspeditsiooniga on juhtunud juba algusest peale. Justkui oleks keegi või miski selle ära kaetanud. Algas see kohutava lennuilma ja rajuga, siis tuli hädamaandumine, seejärel tapeti vana daam, kohe varsti pärast seda kadus Annette ja nüüd ka leedi Greystoke.

Kas sa mõistad, Tibbsike, et kuuest, kes Croydonis õhku tõusid, on alles ainult kaks? Just nagu käiks keegi meie järel ja no-piks ükshaaval meid endale. Küsimus on selles, kes meist on järgmine."

Brown keeras ümber ja silmitses oma kaaslast, kes kõndis tema kannul kitsal rajal. Ameeriklane irvitas.

156

„Kas leedi Greystoke käis sinu taga, kui see ta kinni võttis?" küsis ta.

* * *

Samal ajal rühkis Tarzan piki rada, püüdes leida Jane'i jälgi. Sborov tegi talle rohkesti tüli. Mees oli liialt nõrk ja liikus edasi teosammul, mistõttu tuli sageli peatuda.

Tarzan põles soovist kätte saada Brown ja Tibbs, uskudes, et Jane on nendega. Ta tahtis Browni tappa. Ahvinimese laubal punetas kurjakuulutav arm, mille gorilla Bolgani oli Tarzanile jätnud palju aastaid tagasi, kui ta veel lapsena oli pidanud oma esimest võitlust elu ja surma peale.

Tavaliselt poleks ta Jane'i otsinguil hoolinud vähimatki veidra tarmangani elust, kuid Alexis oli mõista andnud, et ta oli Jane'i sõber ja kaitsja. Seetõttu ei võinud Tarzan teda džunglis-se saatuse hooleks jätta.

Niisiis otsustas džunglivalitseja olla koos Sborov'ga, kuni saab viimase jätta mõne sõbraliku suguharu pealiku juurde, et toimetada ta tsivilisatsiooni eelpostini, või siis anda ta üle oma waziridele.

Sborov'ga kohtumise järel oli Tarzanil mõne lühikese silmapilguga kujunenud tema kohta arvamus, mis tegi vastumeelseks mehe seltsis viibimise ja tema eest hoolitsemise. Ahvinimene ei usaldanud ega sallinud Sborov'd, kuid Jane'i pärast ei võinud ta meest maha

jätta. Väike Nkima paistis tema vastumeelsust jagavat, sest ta hoidus võõrast eemale, ja kui tuligi lähemale, siis näitas ähvardavalt hambaid.

Ärritatuna vürsti pidevast virisemisest ja suurest ajaraiskamisest, vinnas džunglivalitseja Sborov' sõnakestki lausumata õlale ja alustas meeletut tõttamist mööda puid. Alexis tõi kuuldavale protesti- ja hirmukisa, kuid oli võimetu muutma olukorda, millesse saatuse käsi ta tõuganud oli.

Ta teadis, et nad liikusid tuulekiirusel mööda puid. Seda kinnitas lehtede ja okste lakkamatu riivamine. Sborov vaidles vastu teda kandvale pronkspruunile metslasele, kuid see oli niisama kasutu kui vaielda sfinksiga. Viimaks oli ta kogunud küllalt julgust, et silmad lahti teha. Tal pidi süda õudusest seisma jääma, sest just sel hetkel sööstis Tarzan kinni haarama ripnevast liaanist, et vibutada end selle abil teisele puule oma õhurajal. Surmani hirmunud Sborov' silmist viiskümmend jalga allpool oli kõva maa. Vürst kriiskas

157

läbilõikavalt ja sai äkki tagasi kõnevõime.

„Viige mind alla," karjus ta. „Tahan ise käia. Me saame mõlemad surma."

„Hoopis teie pärast saame surma, kui te paigal ei püsi," hoiatas ahvinimene.

„Viige mind siis maa peale."

„Olete liiga aeglane," vastas Tarzan. „Ma ei või kilpkonn Kota kombel edasi roomata, kui tahan kätte saada meest, keda te Browniks kutsute. Kui ma teid maa peale viin, siis pean teid ka üksinda siia dzunglisse jätma. Kas peate seda paremaks?"

Sborov vaikis. Ta püüdis kaaluda, kumb ettepanek oli ohutum. Aga ta ei suutnud mõelda millestki muust, kui vaid soovist olla tagasi Pariisis, ehkki see soov ei kergendanud tema väljapääsmatut olukorda karvavõrdki.

Järsku peatus Tarzan ühel jämedal oksal. Ta kuulatas teraselt. Sborov nägi teda õhku haistmas. See meenutas talle rajal jälgi ajavat jahikoera.

„Kuidas need kaks meest välja nägid?" nõudis Tarzan. «Kirjeldage neid mulle, et ma Browni nähes ta kohe ära tunneksin."

„ Tibbs on väikest kasvu, hõredate juuste ja kitsa näoga. Ta on inglane. Brown on suurekasvuline ameeriklane. Arvan, et teda peetakse nägusaks meheks," lisas Sborov vastumeelselt.

Tarzan hüppas puu otsast alla rajale ja pani vürsti maha.

„Astuge seda mööda edasi," ütles ta. «Mina lähen ees."

„Kas te jätate mind üksi siia dzunglisse?" küsis ehmunud Alexis.

«Tulen varsti tagasi," vastas ahvinimene. «Teil pole vaja karta, olen ära ainult lühikest aega."

«Aga võib-olla lõvi..." kogeles Sborov.

«Siin ümbruses pole ühtegi lõvi," katkestas teda Tarzan, «ega kedagi teist, kes võiks teile halba teha."

«Kuidas te seda teate?"

«Tean. Tehke, mida ma teile ütlesin, ja minge mööda rada edasi."

„Aga..." Sborov tahtis veel vastu vaielda, kuid leidis järsku, et oli jäänud üksi. Tarzan oli puu otsa hüpanud ja tema silmist kadunud.

Ahvinimene ruttas tuulekiirusel edasi lõhna peale, mis andis talle teada läheduses viibivast kahest valgest mehest. Viimaks ta nägigi neid — tugeva kehaehitusega ameeriklast ja kõhetut inglast.

158

Haistmine polnud teda petnud: naist nendega ei olnud.

Mis oli Jane'ist saanud? Mehe nägu muutus süngeks. Ta pidi selle teada saama, enne kui tapab Browni.

Tarzan asus nüüd otse nende kohal. Ta võis siit väga lihtsalt oma ohvrile kallale hüpata.

Ootamatult jäi inglane seisma ja ohkas raskelt. Paistis, et ta jõud oli otsakorral.

„Tundub, et sellest pole üldse kasu," tunnistas ta nukralt. „See on sama, mis otsida heinakuhjast nõela. Me ei leia teda eluilmaski üles. Jääme siia puhkama, ma ei suuda enam käia."
„Ma saan sinust aru, Tibbs, aga me peame jätkama otsinguid. Võib-olla leiame ta üles. Mida rohkem ma sellest mõtlen, seda rohkem usun, et Sborov viis leedi Greystoke'i ära."
„Aga kuidas oli siis Annette'iga?"
Brown raputas pead.
„Ma ei tea, kuidas seda seletada. Muidugi, Sborov'1 oli hea põhjus pärast oma naise mõrvamist Annette tappa, sest neiul oli tema vastu kaalukas süütõend."
„Kuid ma ei mõista, kuidas said Annette'i jäljed lõppeda otse puu all, nagu oleks ta õhku haihtunud. Oleksid ka vürsti jäljed seal olnud ja edasi läinud, võiksin arvata, et vürst võttis ta sülle ja kandis džunglisse, et neiule ots peale teha, kuid neid ju polnud seal."
„Loodan siiski, et leiame leedi Greystoke'i ja Annette'i. Ma ei suuda uskuda, et nad pole enam elavate kirjas."
„Te polnud vististi Annette'i vastu ükskõikne, kas pole?" küsis Tibbs.
„Tõsi mis tõsi," tunnistas Brown, „ja see täikrae Sborov rääkis neiule, et ma löövat külge leedi Greystoke'ile. Helde taevas! Kas sa võid ette kujutada inglise aadlidaami minuga kurameerimas?"
„Kui ma seda öelda tohin, siis ei kujuta küll," kinnitas Tibbs puhtsüdamlikult.
„Ja mina samuti. Ta oli peen daam, Annette aga lihtsalt väike kena neiu. Kui ma vaid teaksin, mis temaga juhtus!"
„ Arvan, et võin seda teile öelda," kõlas ootamatult hääl nende pea kohal.
Ahvinimene hüppas kergelt puu otsast alla rajale. Tema hääle peale pöörasid nad kähku ümber ja jäid teda jahmunult põrnitsema.
159
„Kes kurat sa oled ja kust sa tuled?" nõudis Brown, kuna Tibbs seisis ammuli sui ja vahtis pärani silmi ahvinimese kummalist kuju. „Ja mida sa meile öelda võid?" päris ta lõpuks.
„Arvan teadvat, kuidas teie kaks naist ära kadusid."
„Ütle siis!" hüüdis Brown. „Kes sa ometi oled? See maa annab meile muudkui pähkleid pureda — inimesed kaovad, sina aga hüppad nagu viirastus õhust alla. Oled sa sõber või ei?"
„Sõber," vastas Tarzan.
„Mispärast sa alasti ringi lippad?" tahtis Brown teada. „Kas sul pole riideid või napib mõistust?" „Ma olen Ahvide Tarzan."
„Võeh? Hea küll, on tore sind näha, Tarzan. Mina olen Napoleon. Aga lao nüüd lagedale, mida sa tead Annette'ist ja leedi Greystoke'ist. Mis nendest on saanud? Kas Sborov rääkis sulle? Kuigi sa ei tea ju Sborov'st midagi."
„Tean küll," vastas Tarzan. „Tean, et te sooritasite hädamaandumise ja et vürstinna on tapetud. Usun teadvat ka seda, mis juhtus leedi Greystoke'i ja Annette'iga."
Brown oli kimbatuses.
„ Paistab, et tead üsna palju. Räägi siis nüüd, mis on saanud kahest daamist."
„Kavurud viisid nad minema. Te viibite kavurude maal."
„Kes need kavurud veel on?" tahtis Brown teada.
„See on metsikute valgete meeste suguharu. Nad röövivad kavalust kasutades naisi, arvatavasti oma religioossete kombetalituste jaoks."
„Kus nad neid hoiavad?"
„Ei tea. Otsisin parajasti nende küla, kui kuulsin teie lennukiga aset leidnud õnnetusest. Usun, et leian nad peagi üles. Kavurud elavad väga metsikul maal. Neil on saladus, mida nad kiivalt hoiavad. Keegi ei tohi nende külale läheneda."
„Mis saladus see on?" uudistas Brown.
„ Räägitakse, et kavurud on leiutanud imepärase elueliksiiri, mis muudab vanad inimesed uuesti nooreks."
Brown laskis vilet.

„Ah nii? Neid me just otsisimegi. Vana daam tahtis selle eluvee retsepti saada," seletas Brown, „ja mina samuti. Aga ütle, kust sa kuulsid meie lennukiga juhtunud õnnetusest? Me pole kedagi kohanud ega kellelegi sellest rääkinud." Ootamatult Brown vakatas. Tema nägu tumenes raevust.
160
„Sborov!" hüüatas ta.
Vürst, kes pikkamisi mööda rada nende poole komberdas, jäi Browni nähes seisma. Ameeriklane sööstis ähvardavalt tema poole, vandesõnad huulil.
Sborov pistis jooksu.
„Pidage ta kinni!" karjus vürst Tarzanile. „Te lubasite, et ei lase tal mulle midagi halba teha!"
Ahvinimene hüppas lendurile järele ja haaras tal käsivarrest kinni.
„Pea kinni!" käsutas ta. „Ma andsin talle sõna." Brown püüdis end lahti kiskuda.
„Lase mind, sa lollpea," urises ta, „ära sega vahele!" Siis üritas lendur Tarzanile vaba käega lõuahaaki anda, kuid ahvinimene kummardus ja raske rusikas üksnes riivas tema põske. Sünge naeratuse vari puudutas Tarzani huuli, kui ta ameeriklase oma pea kohale tõstis ja teda raputas. Siis viskas ta lenduri raja äärde põõsastesse.
„Sa unustasid Waterloo, Napoleon," ütles ta.
Võsa kohal puu oksal keksis ja vadistas väike Nkima. Kuna Brown end suurivaevu põõsaste okkalisest sülelusest vabastada püüdis, noppis ahv puu otsast mõne üliküpse puuvilja ja viskas nendega lendurit.
Tibbs jälgis kohkumusega vahejuhtumit, olles kindel, et Brown sai endale sellest valgest metsikust hiiglasest ohtliku vaenlase, ja kui ta veel nägi Tarzanit põõsastes rabeleva lenduri juurde astumas, aimas ta ette surma neile mõlemale.
Kuid ahvinimese südames polnud vähimatki raevu. Ta tõstis Browni tihedast põõsastikust välja ja pani rajale seisma.
«Edaspidi pea meeles," ütles ta rahulikult, „et ma olen Ahvide Tarzan ja kui ma midagi käsin, siis tuleb seda ka teha."
«Ilmaaegu ei lasknud sa mul seda täikraed tappa," lausus Brow. „Oleksin pidanud seda juba ammugi tegema."
„Teie tülitsemisel pole vähimatki tähtsust," vastas Tarzan. „ Tähtis on leida leedi Greystoke."
„Ja Annette," lisas Brown.
Jah," nõustus Tarzan. «Seejärel aga tuleb teil kolmel minna tagasi tsiviliseeritud maailma, kus on teie koht. Teie ei kuulu džunglisse. Maailm kubiseb lollpeadest, kes viibivad seal, kus pole nende õige koht, ning põhjustavad teistele inimestele üksnes vaeva ja muret."
161
„Kui ma tohin öelda, söör, siis on mister Brown teiega täiesti ühel nõul," kinnitas Tibbs. „Ta on väga rõõmus, kui pääseb sellest koledast džunglist."
«Ärge siis üksteist enne maha nottige," soovitas Tarzan. «Kolmekesi on teil kergem siit välja pääseda ja ka öist valvamist on parem korraldada, seega on kõigil kasud sees."
«Sellest hernehirmutisest pole vähimatki kasu," ütles Brown sõjakalt. «Viimane kord, kui vürst valves oli, püüdis ta mind kirvega tappa ja ta olekski seda teinud, kui mitte vana hea Tibb-sike poleks ärganud. Et sa ei lubanud mul teda tappa, siis ma ei tee seda, kuid keegi ei saa mind sundida edasi minema koos temaga, ja kogu lugu."
«Kutsume ta siiski tagasi," soovitas Tarzan, „ja ajame veidi juttu. Arvatavasti võin teile lubada, et ta käitub edaspidi korralikult. Ta oli hirmust poolsurnud, kui ma ta leidsin — teda ajas taga lõvi —, seepärast usun, et ta on valmis lubama kõike, ainult et mitte üksinda džunglisse jääda."
«Olgu pealegi," nõustus Brown vastumeelselt, «kutsume ta tagasi ja vaatame, mis ta ütleb."
Tarzan hõikas vürsti mitu korda valjusti nimepidi, kuid keegi ei vastanud.

„Ta ei saanud kuigi kaugele minna," sõnas Tibbs. «Ta pidi teid kuulma, söör." Tarzan kehitas õlgu.
«Ta tuleb tagasi siis, kui kardab džunglit rohkem kui Browni."
„Käs me peame siia teda ootama jääma?" küsis ameeriklane.
„Ei," vastas Tarzan. „Ma lähen kavurude küla otsima. Minu inimesed on siin kusagil ida pool Viin teid nende juurde. Tõenäoliselt tuleb Sborov meile järele ja saab meid kätte siis, kui jääme ööbima. Tulge!"

XXVII. Hullumeelsed ja leopardid

Niipea kui Jane oli pilkases pimeduses viimaselt redelipulgal t alla astunud, kuulis ta enda lähedal mingisugust liikumist.
Jalamaid tardus ta paigale ja kikitas kõrvu. Jane'ile tundus, nagu kuuleks ta kellegi hingamist. Ja siis hüüdis tema kõrval tuttav hääl inglise keeles:

162
„Oh, madam! See olete teie? Nad on ka teid kinni võtnud!" „Annette! Te olete siin? See polnudki siis vürst, kes teid ära viis?"
„Ei, madam. See oli hirmuäratav valge mees, kes mind nõiduse abil jõuetuks muutis. Ma ei suutnud appi hüüda ega vastu panna. Läksin lihtsalt temaga kaasa, kuni ta mind puu otsa tõstis ja minema viis."
Minuga juhtus kõik täpipealt samamoodi, Artnette," lausus Jane. „Neil on mingisugune hüpnotiseeriv jõud, mis ohvri tahte täielikult halvab. Ega nad teile haiget teinud, Annette?"
„Ei, madam, tundsin ainult kohutavat hirmu, sest ei teadnud, mida nad minuga teha kavatsevad," vastas neiu.
Jane'i silmad hakkasid vähehaaval pimedusega harjuma. Nüüd võis ta juba eristada mõningaid üksikasju. Ruum, kus nad viibisid, oli sõõrikujuline, kõva porist põrandat kattis kuivanud lehe- ja rohuhunnik. Ühe seina ääres istus Annette väikese prahihunniku otsas, mille ta ise rohust ja lehtedest oli kokku kraapinud. Midagi rohkemat ruumis ei olnud.
„Mis te arvate, mida nad meiega ette võtavad?" küsis Jane. „On nad teile midagi mõista andnud?"
„ Mitte kõige vähematki, madam. Aga teile? Kas nad teile ei rääkinud?"
„Mind võttis kinni mees nimega Ogdli. Ta ütles mulle ainult seda, et viib mu Kavandavanda juurde, kes, nagu ma aru sain, on nende pealik. Kui ma veel küsimusi esitasin, ähvardas ta mu keele ära lõigata, öeldes, et Kavandavandale pole minu keelt tarvis. Nad on äärmiselt ebameeldivad inimesed."
„Ah, madam, see on nende kohta pehmelt öeldud — nad on jubedad! Kui vaid musjöö Brown siin oleks! Te nägite teda hiljem, madam. Oli temaga kõik korras?"
„ Üsnagi, Annette, vähemalt kehaliselt. Kuid tema süda oli haige. Ta piinles teie pärast."
„Usun, et ta armastab mind väga, madam."
„Olen selles kindel, Annette."
„Ja mina armastan teda. On kohutav, et see juhtus just nüüd, kui me võiksime olla nii õnnelikud. Ma ei näe teda enam kunagi. Tunnen seda, madam. See on see, mida teie nimetate sisetundeks. Suren siin selles koledas külas, ja õige pea."
„ Rumalus, Annette! Te ei tohi nii rääkida ega isegi mõelda. Peame mõtlema üksnes pääsemisele ja ei millelegi muule."
163
„Pääsemisele? On meil selleks väljavaadet, madam?"
„Ma ei näinud selle urka juures ühtegi valvurit, kui mind siia toodi," vastas Jane, „ja kui ööseks kedagi valvesse ei panda, võime katusele ronida. Edaspidine sõltub sellest, missuguseid takistusi me oma teel leiame, kuid asi on seda väärt, et üritada."
„Teen kõik, mis ütlete, madam."

„Niisiis täna öösel, Annette."

„Tss, madam! Keegi tuleb."

Nüüd kuulsid nad selgesti pea kohal kellegi samme ja avaust, kustkaudu nad alla olid laskunud, varjutas mehekogu. „Ronige üles!" käsutas räige hääl. „Mõlemad." Jane ohkas.

„Meie vaene pisike plaan!" kurtis ta.

„Mis siis ikka," lausus Annette, „võib-olla polekski see meil õnnestunud."

„Me proovime midagi pisut hiljem," sosistas Jane ja hakkas redelist üles ronima.

„Kindlasti läheb seegi luhta," ennustas Annette nukralt. „Me mõlemad sureme siin ja võib-olla juba täna öösel." -

Jõudnud katusele, nägi Jane sõdurit, kes oli ta röövinud.

„Mis on, Ogdli?" küsis ta. „Kas tulid meid vabastama?"

„Ole vait," urises kavuru. „Sa räägid liiga palju. Viin teid Kavandavanda juurde. Vaata, et sa temaga ülearu ei lobise."

Ogdli haaras Jane'i pehmest, siledast päikesepruunist käsivarrest kõvasti kinni ja sundis teda edasi minema. Äkki ta seisatas ja pööras Jane'i näoga enda poole. Kavuru silmis oli süttinud uus tuli.

„Ma polnud sind enne näinud," ütles ta madalal häälel. „Mitte kordagi." See oli tasane sosin.

Jane paljastas oma hambad säravas naeratuses.

„Vaata mu hambaid," ütles ta. „Varsti saad neid kanda, siis on sul juba neli paelatäit."

„Ma ei taha sinu hambaid, naine," urises Ogdli kähedalt. „Sa oled mind ära teinud. Kuigi ma olen naisi alati maapõhja vandunud, on naine nüüd mind oma võludega ära nõidunud!"

Jane mõtles kiiresti. Mehega aset leidnud muudatus tuli nii kähku ja tema pime armumine oli nii silmanähtav, et hetkeks see isegi hirmutas teda. Ent siis ta nägi, et seda võib kasutada nende enda huvides.

„Ogdli," sosistas ta hellalt, „sa võid mind aidata ja keegi ei

saa sellest teada. Peida meid kuhugi ära ja ütle Kavandavanda-le, et sa ei leia meid üles ja et arvatavasti oleme põgenenud. Siis tule pimedas tagasi ja lase meid külast välja. Homme aga võid meid otsima tulla ja siis võib-olla leiad sa mind, Ogdli, end metsas ootamas." Tema sõnad ja hääletoon olid paljulubavad.

Mees raputas oma pead, nagu tahaks ta sellest välja ajada soovimatuid mõtteid ja tõmbas peoga üle silmade, justkui kiskudes nende eest katet.

„Ei!" hüüdis ta otsustavalt, kahmas siis Jane'ist toorelt kinni ja hakkas teda edasi tirima. „Viin su Kavandavanda juurde. Pärast seda sa ei võrguta mind enam."

„Miks sa mind kardad, Ogdli?" küsis Jane. „Olen ju ainult naine."

«Sellepärast ma sind kardangi. Sa ei näe siin ühtegi naist. Neid polegi siin, välja arvatud need naised, kes tuuakse Kavan-davandale, ja nemadki on siin vaid lühikest aega. Ma olen preester. Me kõik oleme preestrid. Naised rüvetavad meid, meil ei tohi neid olla. Kui me aga vääratame ja nende võludele alla anname, saame pärast surma põrgus tunda koledaid piinu. Aga kui Kavandavanda selle ise avastab, karistab ta meid kiire ja piinarikka surmaga."

„Mida ta räägib, madam?" päris Annette.

„Midagi pöörast, Annette," vastas Jane. „Ogdli on minusse meeletult armunud. Püüdsin seda ära kasutada ja meelitada teda meid vabastama, lubades temaga homme metsas kohtuda."

„Oh, madam! Te ei saa seda teha!"

„ Muidugi mitte, kuid armastuses ja sõjas on kõik võtted lubatud ning siin on mängus nii üks kui teine." ‚Ja mida ta selle peale ütles?"

„Ta viib meid Kavandavanda juurde nii ruttu, kui saab, et kiusatusest vabaneda."

„Kõik meie lootused on purunenud, madam," ahastas Annette.

„Mitte sugugi, niipalju kui ma mehi tunnen," vastas Jane. „ Ogdli ei suuda nii kergesti oma tunnetest jagu saada. Kui ta arvab, et on minust ilma jäänud, võib ta sellest sõgedaks minna ja siis võib nii mõndagi juhtuda."

Kavuru juhtis naisi mööda tanumat küla taha kaljuseinas oleva värava juurde, avas selle ja käskis neil minna kitsasse lõhan-gusse. Selle lõppu jõudes leidsid nad end kuristikust, mida ümbritsesid

165

kõrged kaljud igast küljest. Läbi kuristiku voolas väike selgeveeline oja. Ilmselt oli pinnas siin väga viljakas, mida tõendas lopsakas taimkate. Jane nägi väikestel põllulappidel tööta-mas mehi, keda valvasid kavuru sõdurid. Esialgu ei teinud Jane põllul töötavatest inimestest suurt väljagi, sest Ogdli juhtis neid kuristiku keskel kõrguvate rohmakate ehitiste poole. Äkki äratas tema tähelepanu üks tööline, kes kastis väikest maisipõldu.

Ootamatult viskas ta maha rohmaka puust kõpla, pistis pea märga mulda ja ajas jalad püsti.

„Ma olen puu," karjus ta bukenade murdes, „ja mind on tagurpidi kasvama pandud. Pöörake mind ümber, pange mu juured mulla sisse ja kastke mind, et ma võiksin kuuni kasvada."

Läheduses töölisi valvav kavuru sõdur astus mehe juurde ja virutas talle oma odaga vägeva hoobi vastu sääri.

„Lase end alla ja kasi tööle," käratas ta.

Mees röögatas valust, kuid laskus sedamaid jalgadele, korjas kõpla maast üles ja jätkas tööd, nagu poleks midagi juhtunud.

Pisut maad edasi tõstis üks teine mees pead ja, nähes kahte valget naist, hakkas nende poole jooksma.

„Olen maailmavalitseja," sosistas ta, „aga ärge seda teistele öelge. Nad tapavad mu, kui seda teada saavad, seepärast ma ei luba kellelegi sellest rääkida."

Ogdli hüppas mehe juurde ja lajatas talle odavarrega pähe, sundides teda tööle tagasi minema.

„Nad kõik on nõiutud," seletas Ogdli. „Deemonid on neile pähe tunginud ja nende mõistuse üle võimust võtnud. Kuid nad on meile ka kasulikud, sest peletavad eemale teisi ohtlikke vaime. Me hoiame neid ja hoolitseme nende eest. Kui nad surevad loomulikku surma, siis surevad koos nendega ka deemonid, aga kui me nad tapame, asuvad deemonid meisse."

„Need töölised on siis kõik hullud?" küsis Jane.

Jah, kuid see ei takista neil meie heaks töötamast. Kavandavanda on väga tark, ta teab, mismoodi igaüht kasutada."

Nüüd olid nad jõudnud kivimüüri ette, mis ümbritses kuristiku keskel paiknevaid ehitisi. Kaks kavuru sõdurit valvasid sissepääsu Kavandavanda kindlusse, kuid Ogdli ja tema vangi-de liginedes avasid nad värava ja lasksid tulijad sisse.

Välismüüri ja ehitiste vahel oli tükk lagedat maad, kus kasvasid üksikud suured puud, paar bambusetukka ning kohati

166

võsa ja rohtu. Kõik oli räämas ja näotu. Hooned olid vooderdatud osalt tellistega, osalt bambusroo ja õlgedega, mille segu kujundas omapärase mustri.

Sellal, kui nad sissekäigule lähenesid, hüppas võsast ootamatult nende teele leopard. Neid nähes paljastas ta kihvad ja hiilis bambusetuka poole. Seejärel ilmus nähtavale veel mitu leopardi, keda tõenäoliselt oli häirinud inimeste tulek.

Annette, silmad hirmust pärani, surus end Jane'i vastu.

„Ma kardan nii koledasti!" habises tütarlaps.

„Nad on tõesti verejanulised kiskjad," nõustus Jane. ,,Ma ei usu, et siin oleks julge olla. Võib-olla sellepärast polegi siin ühtegi inimest."

„Ainult valvurid meie ees sissekäigu kõrval," ütles Annette. „Küsige Ogdlilt, kas need leopardid on ohtlikud."
„Väga ohtlikud," vastas kavuru Jane'i sellekohasele küsimusele.
«Mispärast neil lubatakse siis vabalt ringi hulkuda?" päris Jane.
„ Päeval pole nad ohtlikud, sest esiteks on neil kõht täis ja teiseks kõnnivad siin ringi ainult relvastatud inimesed. Ehkki leopardid on verejanulised, on nad ka arad ja eelistavad rünnata öösiti. Just siis täidavad nad Kavandavanda tahet. Võid kindel olla, et öösel ei pääse keegi templist välja."
„Ja see on kõik, milleks neid peetakse?" küsis Jane.
„See pole kõik," vastas Ogdli.
Jane ootas, et ta jätkaks, kuid kavuru vakatas.
„Misjaoks siis veel?" päris Jane.
Enne kui vastata, piidles mees teda viivu. Jane'i heidutas Ogdli silmis helkiv tuli, sest selles peegeldus midagi kaastunde taolist. Siis raputas ta pead.
„Ma ei tohi seda öelda," vastas Ogdli, „kuid varsti kuuled sa sellest ise."
Nad olid juba sisenemas, kui luust ja lihast läbilõikav karjatus lõhestas Kavandavanda templi kohale tardunud pahaendelise vaikuse. Hääl paistis tulevat kas hoonest või selle tagant — see oli võigas ja hirmuäratav.
Jalamaid vastasid sellele leopardid urisemise ja möirgamisega, mis tõusis äkitselt rohust, võsast või bambusetukkadest ning kandus kõikjale.
„Miski kutsub neid," sosistas Annette värisedes.
167
Jah," vastas Jane, „see on midagi räpast, mis pidi mulle mõju avaldama."
Sissekäigu juures oli veel kaks valvurit, kellega Ogdli vahetas paar sõna, seejärel lasti nad sisse. Kui nad astusid läbi peavärava siseruumi, kuulsid nad summutatud karjeid, urisemist ja möirgeid, nagu võitleks kusagil kari leoparde. Selle metsiku koori saatel juhatati kaks naist läbi Kavandavanda templi pimedate ruumide ja koridoride.
Kavandavanda! Kes või mis ta oli? Mis salapärane saatus tal nende jaoks varuks oli? Need küsimused vaevasid kogu aeg mõlemat naist. Jane tundis, et õige pea saavad nad nendele vastuse ja ta aimas üksnes kõige halvemat. .
Üksainus lootus oli talle jõudu andnud kõigile ohtudele vaatamata nii pikka aega vastu pidada, aga nüüd oli seegi teda maha jätmas. Jane tundis, et Tarzan ei või umb-kaudugi teada tema asukohta. Määratu suures Aafrika põlismetsas oli võimatu leida paika, kus nende lennuk oli alla kukkunud. Tarzan muidugi otsis teda, Jane teadis seda, sest ta oli naise telegrammi kindlasti kätte saanud, aga ta ei leia Jane'i enam iialgi, või kui ometi, siis liiga hilja. Jane pidi toetuma üksnes omaenese nõule, aga see oli haletsusväärselt nigel. Praegu oli selleks hapraks õlekõrreks pelgalt Ogdli sõge armastus tema vastu. Ta pidi seda kasutama. Aga mismoodi? Võib-olla pärast seda, kui Ogdli on ta üle andnud Kavandavandale, läheb ta külla tagasi ja Jane ei näegi teda enam?
„Ogdli," küsis Jane äkitselt, „kas sa elad siin templis või külas?"
„Elan seal, kus Kavandavanda käsib," vastas kavuru. «Mõnikord külas, siis jälle templis."
„Aga praegu? Kus sa praegu elad?" „ Külas."
Jane vajus mõtteisse.
„Oled sa kogu aeg siin elanud, Ogdli?"
„Ei ole."
„Kui kaua?"
„Ei mäleta. Võib-olla on tulnud ja läinud sada vihma, aga võib-olla ka kakssada, mul on arvestus sassis. Sellest pole ka lugu, sest ma jään siia igaveseks, kuni mind tapetakse. Ma ei sure iialgi loomulikku surma."
168
Varjamatu hämmastusega vaatas Jane talle otsa. Kas oli temagi hull? Olid nad kõik hullud selles kohutavas linnas? Kuid ta otsustas asja naljaks pöörata.

„Et sa nii kaua siin oled olnud," ütles ta, „siis peavad sul olema Kavandavandaga väga sõbralikud suhted. Kui sa temalt teenet palud, täidab ta selle kindlasti."

„Võib-olla," möönis Ogdli, „aga peab ette vaatama, mida Kavandavandalt paluda."

„Palu temalt, et sa võiksid templisse jääda," soovitas Jane.

«Mispärast?" nõudis Ogdli umbusklikult.

«Sellepärast, et sa oled siin mu ainuke sõber ja ma kardan ilma sinuta." '

Mees kortsutas vihaselt kulmu.

„Sa püüad mind jälle ära nõiduda," urises ta.

„Sa oled ise end ära nõidunud, Ogdli," ohkas Jane, „ja samuti ka mind. Ära ole mulle kuri. Kumbki meist ei saa sinna midagi parata." Oma imekaunite silmadega, milles hiilgasid pisarad, vaatas ta mehele anuvalt otsa.

„Ära vaata mind niimoodi!" karjatas mees kähedalt, ja Jane märkas tema silmis jälle sedasama pilku, mida ta oli näinud enne külast lahkumist.

Ta pani oma käe mehe paljale käsivarrele.

„Sa ju palud teda, eks?" sosistas naine. See oli pigem käsk kui küsimus.

Mees pöördus järsult kõrvale ja läks sõnatult edasi, kuid Jane'i huultel mängles võidurõõmus naeratus. Vaist kinnitas talle, et ta oli võitnud. Aga mida ta pidi oma võiduga peale hakkama? Ent siis kehitas ta mõttes õlgu. Oma arukuse juures pidi ta kasutama mis tahes juhust, mõtlemata tasule. Ta oli naine.

Kui nad templi koridore ja ruume läbisid, nägi Jane hulgaliselt neegreid — pakse, lodevaid, õlise silmavaatega mehi, kes meenutasid talle sultani haaremi eunuhhe. Kui viimased temast möödusid, põrkas Jane vaistlikult eemale. Oletatavasti olid nad Kavandavanda teenrid. Missugune oli siis Kavandavanda ise?

Varsti pidi ta seda teada saama.

169

XXVIII. Kavandavanda

Üks hullumeelne rajas endale vaevaliselt teed läbi sünge põlismetsa. Väike ahv kiikus madalal oksal ja kohutavalt kriisates hüppas hull üles, et teda kinni võtta.

Ligema puu otsast paksust lehestikust jälgis hullumeelset tähelepanelik silmapaar. Mis peitus silmade taga ajus, seda teadsid vaid nende omanik ja jumal.

Äkki pistis hull arutult jooksma. Ta komistas ja kukkus. Mees oli täiesti jõuetu. Ajanud end jalule, komberdas ta edasi. Jälitaja järgnes talle.

Rada viis väikesele välule, mille kaugemas servas kasvas üksik puu. Puu all lamas sirakil kolm võimsa lakaga noort lõvi.

Kui hull välule koperdas, ajas üks lõvi end jalule ja jäi teda pigem uudishimust kui pahatahtlikkusest ainiti silmitsema. Hull märkas lõvisid ja läbilõikava jubeda karjatusega hakkas nende poole tüürima, käsi metsikult pea kohal lehvitades.

Ka teised lõvid tõusid hullu karjumist kuuldes püsti ja nüüd jälgisid kõik kolm mõnda aega tema lähenemist. Siis aga pöörasid nad ümber ja kadusid üksteise järel džunglisse.

Hull vajus ootamatult istuma ja hakkas nutma.

„Kõik põgenevad minu eest!" halises ta. „Nad teavad, et ma olen mõrvar, ja kardavad mind! Nad kardavad mind!"

Teda puude otsas jälitanud metslane hüppas maha ja tuli pikkamisi lähemale. See oli kavuru Ydeni. Ta hoidis käes kok-kulapatud nööri.

Ydeni kargas hullule kallale ja paiskas ta pikali. Hull kisendas ja rabeles vastu, kuid sellest polnud kasu. Mõne hetkega olid ta randmed selja taha kokku seotud.

Seejärel tõstis Ydeni mehe jalule. Hull vahtis pärani silmi enda vangivõtjat ja hirm tema näol asendus peagi mittemidagiütleva irvitusega.

„Mul on sõber," mõmises ta. «Viimaks ometi leidsin endale sõbra ja mul ei tarvitse enam üksi olla. Mis su nimi on, sõber? Mina olen vürst Sborov. Kas said aru? Ma olen vürst." •

Ydeni ei saanud aru, ja kui olekski mõistnud, poleks ta sellest hoolinud. Ta oli otsinud tüdrukuid ja leidnud hullu. Ent see ei tähendanud midagi, ta teadis, et Kavandavandale hullud meeldisid.

Ydeni takseeris oma saaki. Ta nägi, et see oli kõhn, kurnatud

170

ja ilma sõjariistadeta.

Kuna mees oli täiesti ohutu, päästis kavuru ta randmed lahti, kuid heitis nööri ümber Sborov' kaela ja viis ta kõige lühemat salateed mööda oma külla.

Sinna suundus koos Browni ja Tibbsiga ka Tarzan, kuid nemad läksid teist teed, mis oli märksa pikem. Keegi neist ei teadnud küla asukohta ja paremal juhul võisid nad üksnes hellitada lootust, et rada neid sinna juhatab.

Mõnikord kükitas Nkima Tarzani õlal, siis jälle kihutas üleval puude otsas kolme mehe kohal. Tema oli kõige muretum ja õnnelikum. Tarzan tundis rahutust oma naise käekäigu pärast, Brownile valmistas muret Annette ja Tibbs oli kurb nagu alati, kui ta pidi Londonist ära olema. Nüüd oli ta veel ka näljane, veriseks hõõrutud jalgadega, väsinud ja kohutatud džunglist, mille metsik elu aina suurendas teda vallanud raskemeelsust.

See polnud sugugi rõõmus seltskond, kuid keegi ei võinud Tarzani käitumise, ilme või sõnade põhjal mõista seda suurt muret ja valu, mida ta kandis oma rinnas. Ta ei teadnud, missugune saatus ootas kavurude röövitud naisi, kuid metsikute suguharude ja nende tavade tundmine andis nõrka lootust, et ta võib veel õigeks ajaks kohale jõuda ja Jane'i päästa. Halvemal juhul sai ta naise eest kätte maksta.

Samal ajal juhiti Jane kavurude kuninga, nõidarsti ja jumala Kavandavanda templi kõige tähtsamasse ruumi. See oli avar madal tuba, mille lage toetasid kooritud ja tumedaks peitsitud puutüvedest sambad. Nende küljes rippus kobaras hammasteta kolpasid, mis valendasid lae ja tumedate sammaste taustal ning jälgisid tardunud irvega kentsakaid lihtsurelikke oma tühjadest silmakoobastest.

Avaras ruumis valitsevat hämarust leevendasid üksnes napid päikesekiired, mis langesid läbi väheste laeavauste suurel leopardinahkadega kaetud troonil istuvale kogule.

Enda ees troonivat meest nähes oli Jane rabatud. Tal olid tõepoolest eriskummalised näojooned, kuninga ja jumala välimus.

Ta istus üksinda poodiumil, kaks leopardi kükitamas teine teisel pool suurt trooni. Poodiumi ümbritsesid kavuru sõdurid, kuna mõlemat kätt selle kõrval põrandal seisis leopardinahkadel tosin tütarlast. Need olid enamasti neegritarid, kuid mõni oli ka beduiinidele omaste heledama naha ja näojoontega.

171

Üks beduiinitar ja paar mustanahalist olid näolt ja kujult üsna võluvad, üldiselt aga jäi mulje, et neid väljavalinud silm polnud kuigi nõudlik olnud.

Ogdli juhtis oma kaks hoolealust poodiumist paari jardi kaugusele, põlvitas siis maha ja käskis järsul toonil naisi teha sedasama. Annette tegi nagu kästud, kuid Jane jäi püsti ja silmitses kartmatult troonil istujat.

See oli noor mees, peaaegu alasti, katteks vaid rikkalikult kaunistatud puusariie. Arvukad inimhammastest keed tema kaela ümber katsid rinda ja ulatusid kuni puusakatteni. Metallist, puust ja elevandiluust käe- ja jalavõrud täiendasid tema metsikut nappi riietust. Kuid Jane'i tähelepanu köitis hoopis mehe jumalik nägu ja nooruslik välimus.

Algul paistis Jane'iie, et ta polnud varem näinud sellest kaunimat inimest. Ovaalset nägu raamisid lopsakad kuldsed juuksed, kõrge lauba alt jälgisid teda tumedad arukad silmad. Korrapärane nina ja õhuke ülahuul andsid lisa jumalikule ilule, mida moonutas üksnes suu — õrn ja julm ühtaegu.

Mees põrnitses teda üksisilmi.

„Põlvili!" käsutas ta äkki valjusti.

„Miks peaksin ma põlvitama?" küsis Jane. „Miks peaksin ma seda tegema sinu ees?"
„Olen Kavandavanda."
„See pole mingi põhjus, miks üks inglanna peaks sinu ees põlvitama."
Kaks tursket mustanahalist orja astusid Jane'i juurde ja vaatasid Kavandavandale küsivalt otsa.
„Sa keeldud põlvitamast?" päris mees.
«Keeldun."
Orjad nihkusid Jane'ile pikkamisi lähemale, kuid piidlesid silmanurgast Kavandavandat. Mees viipas nad tagasi. Tema huuli kõverdas veider naeratus. Tõotas see armu või hirmu, seda Jane ei osanud aimata.
«Mulle meeldib asja üle mõtteid vahetada," teatas Kavandavanda. Seejärel käskis ta Ogdlil ja Annette'il püsti tõusta. «Kas need mõlemad üllatused on sinu toodud, Ogdli?" küsis ta siis.
„Ei ole," vastas Ogdli. «Ühe tõi Ydeni, mina aga selle," viipas ta Jane'i poole.
«Tegid hästi. Meil pole veel kordagi temasugust naist olnud. See valge naine ühendab endas nii noorust kui ilu."
172
Seejärel silmitses ta uuesti Jane'i.
„Kes sa oled?" küsis mees, „ja mida sa teed kavurude maal?"
„Olen Jane Clayton, leedi Greystoke. Lendasin Londonist Nairobisse, kuid meie õhulaev pidi džunglis hädamaandumise tegema. Kui mu kaaslased ja mina püüdsime sealt välja pääseda, röövisid minu ja selle neiu sinu sõdurid. Palun, et sa meid vabaks laseksid ja annaksid teejuhi, kes viiks meid lähimasse sõbralikku külla."
Kõver irvitus moonutas Kavandavanda huuli.
«Niisiis tulid sa koos nende kuratlike lindudega," ütles ta. „Kaks saabusid eile. Nende surnukehad vedelevad teisel pool küla väravat hiigellinnu kõrval. Minu rahvas kardab seda kuratlikku lindu ega taha selle lähedale minna. Ütle mulle, kas see võib meile halba teha?"
Jane mõtles kiiruga, kuidas oleks kõige otstarbekam vastata.
«Kõige parem on nendest eemale hoiduda," soovitas ta. «Veel on tulemas mitu kuratlikku lindu ja kui nad leiavad, et te olete mulle või minu kaaslasele halba teinud, hävitavad nad sinu küla ja rahva. Lase meil rahus minna ja ma ütlen neile, et nad teid ei tüütaks."
«Nad ei saa iialgi teada, et sa siin oled," vastas mees. «Keegi ei tea, mis sünnib kavurude külas või Kavandavanda templis."
„Sa ei lase meid vabaks?"
„Ei. Ükski võõras, kes küla väravast sisse on astunud, ei lähe iialgi enam sellest välja, ja sina veel ammugi. Mulle on toodud palju tüdrukuid, kuid mitte ühtegi sinusugust."
«Sul on siin rohkesti tüdrukuid. Mida sa veel minust tahad?"
Mees piidles Jane'i poolsuletud laugude alt.
„Ma ei tea," ütles ta peaaegu sosistades. «Arvasin teadvat, kuid nüüd pole ma enam selles kindel."
Äkki pöördus ta Ogdli poole.
«Vii nad kolme mao tuppa," käsutas ta, „ja valva neid seal hoolega. Nad ei saa küll põgeneda, kuid vaata, et nad seda ei üritaks. Ma ei taha, et nendega midagi juhtuks, eriti selle ühega. Medek näitab sulle teed," noogutas ta peaga ühe poodiumi lähedal seisva neegri poole.
«Millest te nendega rääkisite, madam?" küsis Annette, kui nad Medeki saatel läbi templi läksid.
Jane andis talle lühidalt edasi räägitu sisu.
«Kolme mao tuba!" hüüatas Annette. «Mis te arvate, kas seal
173
toas on madusid?" Ta judises. «Ma kardan neid!"

«Vaadake hoolega uksi, millest me mööda läheme," soovitas Jane. «Arvan, et leiate sealt vastuse oma küsimusele. Näete, seal on ühe ukse kohal metskuldi pea, praegu aga möödusime kahe inimkolbaga tähistatud uksest, ja teisel pool koridori ripub ühe ukse kohal kolm leoparid pead. Ilmselt tähistavad nad sel moel oma ruume, nii nagu meil võõrastemajades kasutatakse selleks numbreid. Olen veendunud, et mingit muud tähendust sellel ei ole."

Medek juhtis nad mööda koridori templi teisele korrusele ja viis ühte tuppa, mille sissekäigu kohal ilutses kolm maopead. Ogdli astus koos nendega sisse. See oli madal tahvellaega tuba, mille aknad avanesid templi hoovi.

Annette laskis kärmelt pilgu ringi käia.

„Ma ei näe ühtegi madu, madam," ütles ta silmanähtava kergendustundega.

«Siin pole ka midagi muud, Annette. Kavurud ei mõtle eriti mööblile."

«Seal on kaks pinki, madam, kuid pole ühtegi lauda ega voodit."

«Voodi on seal nurgas," tähendas Jane. «See on vaid hunnik räpaseid nähku," nentis prantsuse tütarlaps.

«Kummatigi on see meie magamisase, Annette."

«Millest te räägite?" nõudid Ogdli. „Ärge mõelgegi, et teil õnnestub põgeneda. Teil pole selleks ainsatki võimalust, nii et ärge midagi sellist üldse plaanitsege."

„Me ei teegi seda," kinnitas Jane. «Meie ei saa põgeneda, kui sa meid ei aita. Olin nii rõõmus, kui Kavandavanda ütles, et sa hakkad meid valvama. Sa ju tead, Ogdli, et oled meie ainus sõber."

«Kas panid tähele, kuidas Kavandavanda sind vaatas?" küsis äkitselt Ogdli.

«Mitte eriti," vastas Jane.

«Mina küll nägin. Ta pole kunagi varem ühtegi kinnivõetud tüdrukut nii vaadanud ega lubanud enda ees püsti seista. Usun, et sa oled ka tema ära nõidunud. Kas ta meeldib sulle, naine?"

«Mitte nii nagu sina, Ogdli," sosistas Jane.

„Ta ei tohi seda teha!" hüüdis mees. „Ta peab seadust täitma niisamuti, nagu nõuab seda meilt."

174

„Mida nimelt?" päris Jane.

„Kui ta vaid proovib, küll ma siis..." Koridorist kostvat häält kuuldes Ogdli vakatas, ja just parajal ajal. Ori paiskas ukse pärani ja selle taga seisis Kavandavanda ise.

Kui ta tuppa astus, laskus Ogdli põlvili. Annette järgis tema eeskuju, aga Jane jäi püsti.

„ Niisiis ei tahagi sa põlvitada, mis?" nõudis Kavandavanda. „ Hästi, võib-olla see ongi'põhjus, miks sa mulle meeldid. Teie kaks võite lahkuda. Minge välja koridori, peale selle ühe, kes end Jane'iks nimetab. Tahan rääkida ainult temaga."

Ogdli vaatas Kavandavandale otse silma sisse.

„Jah," ütles ta, „jah, kavurude preestrite ülempreester, ma lähen, kuid ma olen siin läheduses."

Kavandavanda lahvatas näost punaseks, kuid ei lausunud sõnagi, teised aga läksid koridori. Kui uks oli sulgunud, pöördus ta Jane'i poole.

„Istu," ütles ta, osutades ühele pingile, ja kui Jane oli istet võtnud, istus naise kõrvale. Tükk aega silmitses ta Jane'i sõnatult, enne kui rääkima hakkas.

„Sa oled väga kaunis," ütles ta lõpuks. „Ma pole näinud sinust kaunimat olendit. Sellest on kahju, sellest on tõesti kahju."

„Millest on kahju?" päris Jane.

„Sellest pole lugu," nähvas mees järsult. „Ma mõtlesin valjusti." Hetkeks vajus ta mõttesse, kuid jätkas siis. „Mis vahet seal on? Võin sulle kõik ära rääkida. On erakordne juhus, et ma võin jutelda targa inimesega, kes suudab mind mõista. Sina oskad hinnata seda suurt au, mis sulle osaks saab, kui ma tugevaks jään. Aga kui ma vaatan sind ja sinu armsaid

põhjatuid silmi, tunnen end nõrkevat. Ei, ei! Ma ei tohi jõudu kaotada! Ma ei tohi loobuda maailmast, mis mind ootab."

„Ma ei mõista, millest sa räägid," ütles Jane.

„Ei, praegu veel mitte, aga varsti mõistad. Vaata mind hoolega. Mis sa arvad, kui vana ma olen?" " „ Võib-olla üle kahekümne."

Mees nihkus talle lähemale.

„Ma ei tea seda isegi, olen aastate loendamisega sassi läinud. Võib-olla olen tuhande-, võib-olla mõnesaja-aastane, võib-olla veelgi vanem. Kas sa jumalat usud?"

‚Jah, usun küll."

„Ära usu. Inimesed mõtlesid jumala välja, selle asemel, et

175

teda enda keskelt otsida. Nad lasksid end eksitada valeprohvetitest ja soolapuhujatest. Neil pole olnud ühtegi juhti. Ainult jumal on juht ja juht peab olema inimeste kõrval, et teda saaks näha, tunda ja käega katsuda. Ta peab olema surematu ja kõiketeadja.

Mina, kavurude preestrite ülempreester Kavandavanda, olen juba peaaegu niisugune. Ma olen surematu, kõiketeadja, võin valitseda inimeste mõistuse ja tegude üle. Ainult loodusjõud pole mulle veel kuuletunud. Kui olen need alistanud, siis saan tõeliselt jumalaks."

Jah," nõustus Jane hulluga, kuid lisas omakasu silmas pidades, „sa saad tõesti jumalaks, kuid ära unusta, et jumala üks iseloomujooni on halastus. Seepärast halasta meie peale ja lase meid vabaks."

„Et nõmedad barbarid välismaailmast meile kallale tungiksid ja mind hävitades rööviksid meessoolt ainsa lootuse igavesele õndsusele? Ei!"

„Kui sa meid vabastad, tõotan, et ei juhata kellelegi teed sinu külla."

„Sa oled määratud sellesama eesmärgi jaoks, mis teisedki naised. Mees võib vagaks saada vaid üksinduses. Naine teeb mehe nõrgaks ja hukutab ta. Vaata mind! Vaata mu preestreid! Sa arvad, et me kõik oleme noored mehed. Sugugi mitte! Sada vihma on tulnud ja läinud sestsaadik, kui viimane noviits meie püha orduga ühines. Ja kuidas me surematuse saavutasime? Naiste abil. Me kõik oleme poissmehed. Meie vanne vallaliseks jääda on kinnitatud naiste verega. Kui me seda vannet murrame, karistatakse meid omaenda verega. Kavuru preestrile tähendab see surma, kui ta alistub naise ahvatlustele."

Jane raputas pead.

„Ma ei saa aru, millest sa räägid," sõnas ta.

„Küll sa varsti saad. Kaua aega tagasi õnnestus mul avastada igavese nooruse saladus. See on eliksiir, mis sisaldab paljusid asju: teatud taimede õietolmu ning juuri, leopardi selgroo-üdi, peamiselt aga noorte naiste verd ja sisesekretsiooninäär-meid. Kas sa nüüd said aru?"

Jane võpatas.

Jah."

„Sul ei tarvitse karta. Pea meeles, et sel moel saad sa elava

176

ja surematu jumala osaks. Sa jääd igavesti elama. Sind hakatakse ülistama."

„Aga ma ei taha sellest midagi teada. Mulle ei anna see mitte midagi."

„Kuid mulle küll. Mina tean, et sa oled osake minust. Sel moel saad sa minu omaks." Ta nihkus naisele lähemale. „Aga ma tahan sind saada sellisena, nagu sa praegu oled." Tema kuum hingeõhk kõrvetas Jane'i põske. ‚Ja miks ka mitte? Kas ma pole juba peaaegu jumal? Ja kas jumal ei tohi teha, nagu ta heaks arvab? Kes saaks seda keelata?"

Kavandavanda haaras Jane'i ümbert kinni ja surus ta enda vastu.

XXIX. Saatuse hooleks

Juba hämardus, kui Ydeni oma saagi läbi kavurude küla Kavandavanda templi poole juhtis. Teist teed mööda lähenesid küla ees laiuvale lagendikule Tarzan ja tema kaaslased. Ahv-inimene seisatas ja tõstis pea.

„Mis on?" küsis Brown.

„Kas tema kõrgus tuleb?" uuris Tibbs.

Tarzan raputas pead.

„ Oleme küla lähedal. See ongi kavurude küla. Kuid veelgi lähemal on sõbrad — wazirid."

„Kust sa seda tead?" küsis Brown.

Tarzan ei teinud küsimusest väljagi, andis vaid märku vait olla. Siis pääses ta huulilt tasane linnuhäälitsus. Nii kutsus ta kolm korda. Viivuks jäi ta kuulatama ja siis tuli vastus, samuti kolm korda.

Tarzan läks oma kaaslaste saatel edasi. Hetk hiljem tulid joostes Muviro ja Balando, kes langesid tema ette põlvili.

Muviro rääkis lühidalt, mis oli juhtunud. Tarzan kuulas sõnatult, tema nägu ei väljendanud kurbust ega viha.

„Järelikult sa arvad, et meil on võimatu külast võitu saada?" küsis ta.

„Meid on liiga vähe, bwana," vastas Muviro kurvalt.

„Kui Buira veel elavate kirjas on, siis asub ta külas," tuletas Tarzan Muvirole meelde, „ samuti sinu memsahib ja teine valge tütarlaps, kes kuulub sellele mehele." Ta osutas ameeriklasele.

„ Selle küla värava taga võib olla veel palju elusid, mis on teistele niisama kallid kui need kolm meile. Tahad sa nüüd veel tagasi minna, Muviro?"

„Muviro läheb sinna, kuhu viib Tarzan," vastas neeger kindlalt.

„Me läheme lagendiku äärde, millest sa rääkisid, ja peame seal plaani. Tulge!"

Kohale jõudnud, jäi Tarzan seisma. Brown pidi üllatusest keeletuks jääma.

„ Helde taevas! Kas teie ka näete seda, mida minu silmad näevad? See on ju lennuk!"

„ Unustasin sellest rääkida," ütles Muviro. „ Kaks meest maandus siin lennukiga. Kavurud tapsid nad. Te näete nende surnukehi lennuki kõrval."

Lagendiku ääres viibiv Tarzan ei võinud muidugi teada, mis parajast toimus küla vastasservas Kavandavanda templis. Kuid just sel hetkel kahmas ülempreester Jane'ist kinni ja tõmbas ta enda vastu. Leedi Greystoke tunnetas oma täielikku abitust. Kõigest jõust meest eemale tõugates kisendas ta läbilõikavalt vaid üheainsa sõna: „Ogdli!"

Silmapilk paiskus uks valla. Kavandavanda laskis Jane'i lahti ja kargas püsti. Ogdli hüppas üle läve ja jäi seisma. Kaks meest põrnitses teineteist. Ogdli ei küsinudki, miks naine oli teda hüüdnud. Ta teadis seda isegi.

Kavandavanda nägu ja kael tõmbusid paugupealt tumepunaseks ning seejärel surnukahvatuks. Sõnakestki lausumata möödus ta Ogdlist ja läks toast välja.

Sõdur astus kiiresti Jane'i juurde.

„Nüüd tapab ta meid mõlemaid," ütles ta. „Peame põgenema, siis kuulud sa ainult mulle."

„Kuid sinu vanne!" karjatas Jane, haarates kinni õlekõrrest.

„Mis tähendab vanne surnud mehele?" küsis Ogdli. „Ma olen nüüd samahästi kui surnud. Võtan su endaga kaasa. Ma tean maa-alust salakäiku, mida Kavandavanda mõnikord metsa minnes kasutab, kui ta läheb eluvee jaoks taimi ja juuri otsima. Niipea kui pimedaks läheb, asume teele."

Kui Kavandavanda, süda täis pimedat raevu, mööda templi koridore tormas, tuli talle vastu Ydeni oma saagiga.

„Kes see sul on?" käratas Kavandavanda.

Ydeni prantsatas põlvili.

„Üks neid, kelle sisse on tunginud deemon."
„Vii ta ära," urises ülempreester, „ja hoia tal silm peal. Ma vaatan teda hommikul."
Ydeni tõusis püsti ja juhtis Sborov' läbi templi. Ta viis vürsti teisele korrusele pimedasse tuppa, mille ukse kohal oli kaks maopead. Selle kõrval oli kolme maoga tuba. Seejärel lükkas Ydeni väljastpoolt ukse ette riivi ja läks minema, jättes vangi söögi ja joogita.
Kõrvaltoas pidas Ogdli põgenemisplaani. Seda ei saanud enne käsile võtta, kui templis olid kõik magama jäänud.
„Nüüd ma lähen ja peidan end ära," ütles ta, „nii et Kavandavanda mind üles ei leia. Kui õige aeg on käes, tulen sulle järele."
„Sa pead ka Annette'i kaasa võtma," ütles Jane, „selle teise tütarlapse. Aga kus ta on?"
„ Kõrvaltoas. Panin ta sinna, kui Kavandavanda meid siit välja ajas."
„Kas sa võtad ta ühes?"
„Võib-olla," vastas Ogdli, kuid Jane aimas, et tal pole vähimatki kavatsust seda teha.
„Sa ära proovigi põgeneda, kuni mind siin pole," hoiatas Ogdli. „ Saiakäigu juurde viib üksainus tee ja see läheb üle hoovi. Hoovi minna tähendab aga kindlat surma."
Ogdli avas ukse ja astus koridori. Jane jälgis teda ukse kõrval seistes ja kuulis, kuidas riiv ette kolksatas.
Kahe mao toas pimeduses kobas Sborov. Ta kuulis hääli, mis tundusid kostvat kõrvalruumist. Sborov kõmpis seina, kuni leidis ukse. Ta püüdis seda avada, kuid asjata. Siis hakkas ta ukselinki lõgistama.
Kõrvaltoas olev Jane märkas seda. Ogdli oli öelnud, et An-nette asub järgmises ruumis, seega pidi see olema Annette, kes püüdis tema juurde pääseda.
Jane leidis, et vaheuks oli raske riiviga suletud just tema toast. Ettevaatlikult ukse juurde astunud, lükkas ta riivi eest ära.
„Annette!" sosistas Jane, kui pimeduses ähmaselt nähtav kogu pikkamisi tuppa tuli.
„Annette on surnud," vastas mehehääl. „Brown tappis ta. Brown tappis ka Jane'i. Kes sa oled?"
„Alexis!" karjatas Jane.
„Kes sa oled?" kordas Sborov.
179
„Olen Jane, leedi Greystoke. Kas te mind häälest ära ei tundnud?"
„Tundsin küll, kuid te olete surnud. Kas Kitty on ka siin? Mu jumal!" hüüdis vürst. „Te tõite ta kaasa mind kummitama! Viige ta ära! Viige ta ära!" Sborov' hääl paisus läbilõikavaks kriiskamiseks.
Toa vastasseinas teise vaheukse juures kostsid jooksusam-mud ja seejärel kõlas Annette'i hääl.
„Madam! Madam!" hüüdis neiu. „Mis on? Mis seal juhtus?"
„Kes see on?" nõudis Sborov. „Ma tean, see on Annette. Te olete kõik tagasi tulnud mind kummitama."
„Rahunege, Alexis," sõnas Jane lepitavalt. „Kittyt siin ei ole, meie Annette'iga aga oleme mõlemad elus." Seda öeldes läks ta teise ukse juurde, mille taga oli prantslanna ja lükkas riivi eest ära.
„Ära lase teda sisse!" kriiskas Alexis. „Rebin su tükkideks, kui sa seda teed, oled sa siis viirastus või mitte."
Uks avanes, Annette sööstis tuppa ja selsamal hetkel paiskus valla ka koridoriuks ning mustanahaline ori Medek astus tuppa.
„Mis siin sünnib?" käratas ta. „Kes selle mehe siia laskis?"
Annette'i nähes põrkas Sborov tagasi ja karjatas. Siis silmas ta Medekit ukselävel ähmases valguses seismas.
„Kitty!" kriiskas ta. „Ma ei taha sinuga tulla. Mine ära!"

Medek astus talle lähemale. Sborov pööras ümber ja sööstis akna juurde, mis avanes alla hoovi. Hetkeks ta seisatas ja vaatas metsikul ilmel talle varjuna järgnevat kogu, siis aga hüppas jubeda hirmukarjatusega aknast alla.

Medek astus akna juurde ja vaatas välja, siis pääses tema huulilt seesama verdtarretav kisa, mida Jane oli kuulnud juba päeval, kui teda Kavandavanda troonisaali viidi. Akna alt hoovist kostis Sborov' oigeid, kuid äkki summutas need leopardide urisemine ja möirgamine.

Medek tuli akna juurest ära.

„See ei lõpe hästi, kui niiviisi põgeneda püütakse," ütles ta toast väljudes ja ust riivi pannes.

„Kui kole, madam!" judises Annette.

„Jah," vastas Jane, „kuid tema kannatused ei kestnud kaua. Võib-olla see oligi hea, sest vürst Sborov' mõistus oli segi."

„Ta sai oma kuritöö eest hirmsa palga, madam, eks ju?"

180

„ Meiegi peame vürsti ahnuse ja tema naise edevuse eest hirmsat palka maksma. See asi, mida vürstinna ihaldas, on siin, Annette."

„Mis asi see on, madam? Ega ometi nooruse taastaja?"

„Seda ta on. Kavandavanda hoiab seda saladuses, kuid keegi on sellest teada saanud. Meid kõiki ootab kohutav saatus just sellesama asja pärast, mida me kavurude külast otsima tulime."

„Missugune saatus, madam? Te hirmutate mind."

„Ma ei tohiks seda teha, kuid te peate teadma tõde. Kui meil ei õnnestu põgeneda, tapetakse meid, et saada koostisosa Kavandavanda saatuslikule nõiajoogile, mis tagab kavurude preestritele igavese nooruse."

„Tss, madam!" sosistas Annette hirmunult. „Mis see oli?"

„Ei tea. Koridoris oleks nagu keegi tahtnud karjuda."

„Siis oleks seal olnud kõva mürts, kui keegi oleks kukkunud. Kas te kuulsite seda?"

Jah, ja nüüd katsub keegi ust. Ta lükkab riivi tagasi."

„Oh, madam! Jälle mõni uus oht."

Uks avanes ja kellegi kogu astus sisse.

„ Naine! Oled sa siin?" See oli Ogdli hääl.

„Siin," vastas Jane.

„Tule siis ruttu. Nüüd ei tohi aega viita."

„Aga kuidas jääb orjaga, kes koridoris seisab? Ta näeb, kui me välja läheme."

„Ori on seal, kuid ta ei näe meid. Tule!"

„Tulge, Annette! See on meie ainus võimalus."

„Kas teine naine on ka siin?" küsis Ogdli.

Jah," vastas Jane, „ja kui mina lähen, läheb ka tema."

„Hea küll," nähvas kavuru, „ainult kähku!"

Naised läksid mehe kannul koridori. Läve taga lebas Mede-ki surnukeha. Tema klaasistunud silmad vahtisid neile otsa. Ogdli virutas neegrile jalaga näkku ja tõi kuuldavale lühikese naerupahvaku.

„Ta põrnitseb küll,-aga ei näe midagi."

Naised võpatasid ja surusid end sõduri selja taha. Ta juhtis neid ettevaatlikult mööda pimedat koridori iga väiksemagi krõp-satuse puhul seinaorvadesse tõmmates, kuni oli kindel, et oht oli möödas.

Käes oli juba südaöö, kui põgenikud džunglisse viiva maaaluse

181

salakäigu sissepääsu juurde jõudsid.

„Siin me nüüd oleme," sosistas Ogdli. Jäheme sellest uksest sisse. Salakäik algab siit ruumist. Vaadake, et te häält ei tee!"

Ta tõmbas ukse ettevaatlikult lahti ja astus sisse, naised kohe tema kannul. Järsku haarasid neist pimeduses kellegi käed. Jane kuulis rüselemist ja jooksumüdinat, seejärel tiriti ta koridori. Kusagilt teisest ruumist toodi- valgust — madalas nõus põles pillirootükk.
Seal oli ka Annette, kes värisedes end tema vastu surus. Neid ümbritses viis tursket sõdurit.
„Kus Ogdli on?" küsis üks sõdur. Siis Jane taipas, et Ogdli oli jalga lasknud.
„Ma arvasin, et sa võtsid ta kinni," vastas teine. „Mina sain kätte ühe tüdruku."
„Mina uskusin, et võtsin Ogdli kinni," sõnas kolmas.
„Mina arvasin sedasama," ütles neljas, „aga see olid sina, kelle ma kätte sain. Ta pidi niisiis salakäiku jooksma. Tulge, läheme talle järele."
„Ei," oli esimene sõdur vastu. „On juba liiga hilja. Tal on hea edumaa. Me ei saa teda kätte, ta jõuab enne metsa."
„Öösel me teda sealt ei leia," nõustus kolmas. „Varsti läheb valgeks, siis võimegi talle järele minna."
„Vaatame, mida ütleb Kavandavanda, kui me naised tema juurde viime," lausus esimene sõdur.
Ja taas juhiti põgenikud läbi koridoride, sedapuhku trooni-saali kõrval asuva toa juurde, mille ukse ees seisis kaks sõdurit. Kui viimased juhtunust teada said, koputas üks valvur uksele. Lävele ilmus unine neegereunuhh.
„ Kes tüütab Kavandavandat nii hilja öösel?" nõudis ta.
„Ütle talle, et tõime siia kaks valget naist."
Neeger läks tuppa tagasi, kuid peaaegu kohe ilmus uuesti uksele.
„Tooge oma vangid sisse," ütles ta. „Kavandavanda tahab teid näha."
Läbi väikese esiku viidi nad suurde tuppa, kus neid ootas leopardinahkadega kaetud asemel lesiv Kavandavanda. Tema pilk peatus Jane'il.
«Niisiis otsustasid sa jalga lasta?" muigas ta. „Küllap kavatsesid Ogdli naiseks saada, et tema endale abiliseks valisid? Kus
182
Ogdli on?" käratas ta äkki, märgates, et viimast teiste hulgas ei ole.
„Ogdli põgenes maa-aluse käigu kaudu," ütles üks sõdur.
„Ta arvab, et Kavandavanda on lollpea," nähvas ülempreester. „Ma tean, mida ta mõtleb. Peale minu teab salakäiku ainult kuus meest, viis neist on siin." Ta pöördus Jane'i poole. „Ma saatsin need viis ootama teid saiakäigu sissepääsu juures, sest teadsin, et te sinna lähete." Ta vakatas ja silmitses pikalt Jane'i. «Viige teine naine tagasi kolme mao tuppa," käskis ta siis, „ja vaadake, et ta jälle jalga ei laseks. Seda siin tahan ma aga põhjalikult küsitleda. Neil võib veel teisigi salasepitsusi varuks olla. Minge!"
Annette heitis Jane'ile ahastava pilgu, kuid too ei saanud teda millegagi rahustada ega julgustada. Nende olukord tundus olevat täiesti lootusetu.
«Nägemiseni, Annette." See oli kõik.
Jumal aidaku meid mõlemaid, madam," sosistas prantslanna.
«Niisiis kavatsesid sa Ogdliga jalga lasta," ütles Kavandavanda, kui teised olid toast väljunud, „ja tema naiseks saada? Ogdli oli sinu pärast valmis murdma oma vannet!"
Põgus muie puudutas naise huuli.
„Nõnda mõtles ehk Ogdli," vastas ta.
„Aga sa läksid ju temaga," käis Kavandavanda peale.
„ Oleksin läinud ainult džunglini," ütles Jane, „siis aga mingil moel põgenenud või nurjumise korral ta tapnud."
«Mispärast?" imestas ülempreester. „Oled ehk sinagi vande andnud?"
Jah, truudusevande."
Mees kallutas end iharalt Jane'i poole.
„Sa võid seda murda — armastuse nimel."
Naine raputas pead.

„Mitte mingil juhul."

„Mina küll võin. Arvasin, et ei tee seda iialgi, aga kui sind nägin..." Ta vakatas ja jätkas siis otsustavalt. „Kui mina, Kavandavanda, võin oma vannet murda, siis sina saad seda ammugi. Tasu on niisugune, mille eest iga naine on valmis müüma oma hinge — igavene noorus ja ilu."

Kuid Jane raputas jälle pead.

„Sa põlgad Kavandavanda ära?" Lisaks julmale suule välkusid nüüd julmusest ka silmad. „Pea meeles, et võin su hävitada

183

või võtta sind midagi vastu andmata, kuid ma olen suuremeelne. Kas tead, mispärast?" „Ei oska aimata."

„Sest ma armastan sind. Ma pole eales kedagi armastanud. Ma jätan su igaveseks siia, teen sinust ülempreestrinna, hoian sind noore ja ilusana. Me elame igavesti. Minu võime inimsugu noorendada toob meie jalge ette kogu maailma. Me oleme lahutamatud — mina, jumal, ja sina, jumalanna. Vaata!"

Ta pöördus seina sisse ehitatud kapi poole. Seda kaunistasid pentsikud nikerdised — inimkujud, peamiselt naiste omad, irvitavad kolbad, leopardid, maod ja tontlikud sümbolistlikud märgid. Ta võttis oma puusakatte seest suure võtme ja tegi kapi ukse lahti.

„Vaata," ütles ta jälle, „tule siia ja vaata."

Jane läks läbi toa ja seisatas ta kõrval kapi juures. Kapis oli hulk laekaid ja kruuse. Kavandavanda võttis kätte ühe suure laeka, mis oli samasuguste nikerdistega kaunistatud nagu kapi ükski.

„Näed sa seda?" küsis ta. „Vaata siia sisse." Ta tõstis kaane
üles ja Jane nägi arvukalt musti herneterasuurusi kuulikesi.
„Tead sa, mis need on?"

„Pole aimugi."

„Need annavad tuhandetele inimestele igavese nooruse ja ilu. Sa võid neid volilt kasutada, kui ütled oma jah-sõna."

Kavandavanda kahmas tal käsivarrest kinni ja tõmbas enda poole.

Tülgastusest karjatades püüdis Jane end lahti rebida, kuid mees hoidis teda kõvasti kinni. Siis virutas naine talle laksuva kõrvakiilu. Löök tuli ootamatult, Jane rabeles lahti ja sööstis uksest välja esikusse.

Vihase röögatusega tormas Kavandavanda talle järele ja sai ta koridori uksel kätte. Kahmanud Jane'i juuksed pihku, lohistas ta rabeleva naise tuppa tagasi.

XXX. „Surnud lendavad!"

Tarzan ja Brown pidasid kaua nõu, kuidas kavurude külla pääseda. Lõpuks jäädi ahvinimese plaani juurde, mis ainsana võis neid eesmärgile viia.

184

Brown kehitas õlgu ja irvitas.

„ Muidugi, nii võime kindla peale sinna sisse saada, aga kuidas me sealt uuesti välja pääseme?"

„Praegu on meie mureks sisse pääseda," vastas Tarzan. „Pärastpoole polegi väljasaamisega muret, sest võib-olla me ei tulegi tagasi. Pole sugugi vajalik, et sa minuga kaasa tuleksid, kui..."

„]äta jutt," katkestas teda Brown. „Seal on Annette. Mulle aitab sellest teadmisest. Millal me minema hakkame?"

„Mitte enne koitu, kuid praegu peame puhkama. Heitke magama, ma äratan teid, kui on aeg minna."

Tarzan läks teistest pisut kaugemale lagendiku serva, kust avanes vaade külale. Ta uinus peagi, sest tavapärased öised džunglihääled teda ei häirinud. Kui saabus aeg äratada Brown, virgus ta ise äkki sellest, et midagi ebaharilikku rikkus põlismetsa üksluist tasakaalu. Ta jäi teraselt kuulama, siis aga hüppas puu otsa ja hakkas kärmelt edasi minema, sest nüüd olid ta tundlikud sõõrmed kindlaks teinud hääle tekitaja, ja see oli kavuru.

Äkki nägi ahvinimene mehekogu läbi metsa jooksmas. Ta laskis kiiret sörki ja hingeldas raskelt, nagu oleks tal pikk maa seljataga olnud. Tarzan jäi hetkeks tema kohale peatuma ning laskus siis ülalt talle turjale ja paiskas ta maha.

Mees oli tugev ja võitles vihaselt, kuid džurtglivaiitseja kätes oli ta vaha. Ahvinimene oleks võinud mehe tappa. Aga sel lühikesel hetkel, kui ta mõistis, et kavuru võib talle pihku sattuda, otsustas ta võtta mehe elusalt, tundes, et kavurut võib millekski kasutada.

Tarzan sidus vangi käed selja taha kokku ja tõstis ta püsti. Nüüd sai kavuru esimest korda ta nägu näha. Oli veel üsna pime, ent kavuru nägi siiski, et tema kinnivõtja polnud nende mees. Ta hingas kergendatult.

„Kes sa oled?" päris ta. „Miks sa mu kinni võtsid? Ega sa mind Kavandavanda juurde tagasi kavatse viia? Oh ei, muidugi mitte, sa pole kavuru."

Tarzan ei teadnud, miks mees oli Kavandavanda juurde tagasiviimise vastu. Ta ei teadnud sedagi, kes oli Kavandavanda, kuid ta märkas võimalust ja otsustas seda kasutada.

„Kui sa mu küsimustele vastad," ütles ta, „siis ei vii ma sind

tagasi Kavandavanda juurde ega tee sulle midagi halba. Kes sa oled?"

„Olen Ogdli."

„Tuled sa külast?"

Jah."

Ja sa ei taha sinna tagasi minna?"

„Ei. Kavandavanda tapab mu."

„On siis Kavandavanda nii vägev sõdur, et sa teda kardad?"

„Ta on väga võimas. Ta on kavuru preestrite ülempreester."

„Mida tahtis Kavandavanda kahest valgest naisest, kes tema juurde viidi?" nõudis Tarzan.

„Esialgu tahtis ta nad tappa," vastas Ogdli meelsasti, „ent ootamatult otsustas ühe neist oma naiseks teha. Ma püüdsin neid kaitsta ja salakäiku mööda külast välja saata, kui sõdurid meile kallale tungisid. Nad võtsid naised kinni, mul aga õnnestus suurivaevu põgeneda."

„Naised on siis praegu elus?"

„Nad olid seda natukese aja eest."

„Kas neid ähvardab veel mõni oht?"

„Ma ei tea, mida Kavandavanda otsustab. Ta on võimeline kõigeks. Kuid otsest ohtu ma praegu ei näe, sest ta teeb ühe oma naiseks. Võib-olla ta ongi seda juba teinud."

„Kus see salakäik on? Vii mind sinna. Oota, kuni ma äratan oma sõbrad." Ja ta viis Ogdli magajate juurde.

„Ma võin suile salakäiku näidata, aga selle kaudu sa templisse ei pääse," vastas Ogdli. „Et väljastpoolt tulles ust avada, peab teadma selle saladust, aga seda ei tea keegi peale Kavan-davanda. Templist pääseb küli hõlpsasti välja, tagasi minna on aga võimatu."

Tarzan küsitles Ogdlit veel mõnda aega ja pöördus siis Brow-ni poole.

„Annette ja leedi Greystoke viibivad templis," teatas ta. „ Tempel asub küla taga väikeses kuristikus. See kavuru rääkis mulle, kus naisi vangis hoitakse ja andis veel muudki kasulikku teavet, mida võib vaja minna, kui meil õnnestub leedi Greystoke ja Annette kätte saada. Usun, et ta rääkis tõtt. Veel ütles ta, et üks naistest on praegu suures ohus, tema kirjelduse järgi arvan, et see on leedi Greystoke. Niisiis ei tohi me enam viivitada."

Tarzan pöördus Muviro poole.

„ Valva seda meest meie tagasitulekuni. Kui meid enne

pimedat tagasi pole, siis tead, et meie plaan on luhta läinud ja võid koju minna. Vangiga talita nii, nagu ise heaks arvad. Anna mulle ja Brownile surnud lenduritelt äravõetud relvad. Teie neid ei vaja, sest olete kogu laskemoona ära kulutanud. Browni arvates võime padruneid leida lennukist. Tule, Brown."

Nad seadsid sammud lennuki juurde. Vaadanud selle hoolikalt üle, leidsid nad rohkesti laskemoona. Tõsi küll, paaki oli jäänud õige vähe bensiini, kuid Browni kinnitust mööda pidi sellest kavandatu teokstegemiseks jätkuma. Tarzan ulatas Brownile ühe langevarju, mille oli ära võtnud surnud lendurilt, teise pani endale ümber.

Lennukis kohad sisse võtnud, jäid nad koitu ootama, ja kui valgenes, tõusid õhku. Lennuk võttis järk-järgult kõrgust. Ülalt oli selgesti näha kavurude küla ja Kavandavanda tempel, mis Browni ja Tarzanit kõige rohkem huvitas.

Maa peal jälgisid lennukit tähelepanelikult Muviro, Balando, Tibbs ja nende vang. Kuid mitte ainult nemad. Mootorimürin oli äratanud külaelanikud, kes nüüd kõik peatanumale kogunesid.

„Surnud mehed lendavad!" sosistasid sõdurid hirmunult. Nad arvasid, et lennukit juhivad needsamad mehed, kelle nad eelmisel päeval tapnud olid. Aga kui lennuk otsejoones nende küla poole lendas, kasvas nende hirm veelgi.

„Nad tulevad meile kätte maksma!" kinnitas üks.

„Lähme hüttidesse peitu, siis nad ei näe meid," soovitas teine.

Tanum tühjenes otsekohe.

Brown, kes hoolega oli maastikku uurinud, ütles Tarzanile, et maandumiseks sobivat kohta pole näha. Tuli tegutseda. Ta seiskas mootori.

„Hüppa!" hüüdis ta Tarzanile.

Hetk hiljem järgnes ta ka ise ahvinimesele.

XXXI. Tasu patu eest

Kavandavanda noorusliku välimuse taga peitus suur jõud. Jane'ist polnud talle vastast, ja ehkki ta võitles nagu noor ema-tiiger, lohistas mees ta oma tuppa tagasi.

«Peaksin su õigupoolest tapma, sa kuratlik naine," urises ta Jane'i toorelt üle läve tirides, „kuid ma ei saa. Tahan sind

taltsutada ja alustan sellega jalamaid!"

Just siis, kui ta Jane'i aseme poole vedas, kostis esiku ukse tagant hirmukisa.

,,Kavandavanda! Päästa meid!"

Ülempreester pöördus raevunult ümber.

„Kes julgeb Kavandavandat segada?" käratas ta. «Kasige minema!"

Kuid uks paiskus valla ning tuppa jooksis mõni neegerori ja sõdur, näod hirmust moondunud. Nende sissetungimine ülempreestri juurde nii ebatavalisel ajal ja viisil tunnistas, et oli juhtunud midagi täiesti erakorralist.

„Mis tõi teid siia?" nõudis Kavandavanda.

„ Surnud mehed lendavad! Nad lendavad küla ja templi kohal ning tahavad meile kätte maksta."

„Olete puupead ja argpüksid," urises ülempreester. „Surnud ei saa lennata."

„Aga nad lendavad!" kinnitas sõdur. „Kaks meest, kelle me eile tapsime, lendavad jälle küla ja templi kohal. Tule välja, Kavandavanda, nõiu nad ära ja aja siit minema."

„Ma tulen ja vaatan," sõnas ülempreester. „Ydeni, võta see naine kaasa. Kui ma lasen ta silmist, leiab ta kindlasti viisi, kuidas plehku pista."

„Minu käest ta ei põgene," ütles Ydeni, kahmas Jane'il randmest kinni ning tiris ta ülempreestri, sõdurite ja orjade järel templi hoovi.

Templist väljudes kuulsid nad lennukimürinat. Jane vaatas üles ja nägi õhulaeva tiirutamas kuristiku kohal. Silmad hirmust pärani, jälgisid kavurud nagu lummuses lennukit. Ja siis eraldus lennukist teineteise järel kaks kogu. Kavurude suust kostis hirmukisa.

„Nad tulevad!" kriiskasid sõdurid. «Kavandavanda, päästa meid surnute kättemaksu eest!"

Inimkogude kohal avanesid valged voogavad kuplid, mis aeglustasid nende laskumist.

„Nad laotasid oma tiivad laiali," kisendas üks ori, „ja langevad meile peale nagu raisakullid!"

Jane'i silmad jälgisid lennukit. Niipea kui ka teine inimene oli välja hüpanud, sööstis see, nina ees, alla, tegi õhus kukerpalli, lendas väikese kuristiku kohale ja tormas peadpööritava kiirusega nende poole.

188

Veel õhus olles nägid Tarzan ja Brown templi õue kogunenud rahvasumma üles vahtimas ning läheneva lennuki eest kohutavas kabuhirmus templisse pagemas. Siis kukkus õhulaev templi õuele ja plahvatas põlema.

Juba puudutasid ka meeste jalad maad. Vabastanud end lan-gevarjurihmadest, kiirustasid nad jooksujalu templisse.

Keegi ei takistanud neid. isegi väravavahid olid suurest hirmust jalga lasknud. Kui nad hoovi sisenesid, jooksis neist mööda mõni ehmunud leopard. Sadakonna jala kaugusel tempi i-müürist lõõmas tulemeres lennuk.

Tarzan ja Brown tõttasid templi peasissekäigu poole, isegi siin polnud kedagi vaidlustamas nende õigust pühasse paika tungida.

Juba eemalt kostis nende kõrvu vali jutuvada ja juhituna oma teravatest kõrvadest suundus ahvinimene mööda koridore otsemaid nende häälte poole.

Kavandavanda suurde templisaali olid kogunenud kõik sõdurid ja orjad. Hirmuvalitseja istus värisedes oma troonil. Templitüdrukud — need vaesed olendid, kes olid oodanud oma surma, et anda kavurudele igavest elu ja noorust — olid kobaras koos ühel pool poodiumit, silmad hirmust pärani.

Üks sõdureist trügis rahvahulgast läbi trooni ette. Tema kirjuks võõbatud nägu lõkendas raevust ja metsikut ilmet suurendas veelgi ninasõõrmetest läbitorgatud elevandiluust varras. Tema kaela ümbritses mitu rida inimhammastest keesid, märkides tema vaprust tütarlaste küttimisel. Ta sihtis sõrmega Ka-vandavandat.

„Sinu patud on tulnud meie peale," kriiskas ta. „Sa murdsid vannet. Meie, kes me möödunud ööl ei lasknud Ogdlil valget naist ära viia, teame seda. Ta nõidus Ogdli ära. Ta nõidus ka sinu ära. See oli tema, kes surnud mehed meie juurde tõi. Hävita ta, hävita nüüd kohe omaenda käega, siis oleme pääsenud."

„ Tapa ta! Tapa ta!" kriiskasid sajad kähedad hääled.

„Tapa ta! Tapa ta!" kiljusid läbilõikavalt kileda häälega paksud neegerorjad.

Ikka veel värisedes hoidis Kavanda vanda Jane'i juukseid peos ja surus teda põlvili. Teise käega haaras ta puusariide alt pika pistoda. Kui ta selle naise rinna kohale tõstis, kärgatas troonisaalis püstolipauk ja Kavandavanda, kavurude ülempreester, haaras rinnust kinni ning varises läbilõikavalt karjatades naise

189

kõrvale, keda ta oli tahtnud tappa.

Jane pööras silmad ukse poole.

„Tarzan!" karjatas ta. „Ahvide Tarzan!"

Tulijaid nägi ka sada silmapaari ja üks sõdur tõstis nende vastu oma oda. Kuid sel hetkel kärgatas Browrii püstol ja sõduri eluküünal oli kustunud.

Siis hakkas Tarzan rääkima ja ta tegi seda nende oma keeles.

„Tulime oma naiste järele," ütles ta. „Laske nad heaga vabaks või teil läheb halvasti. Te nägite, kuidas me tulime. Te teate, et me ei sarnane teiste inimestega. Ärge vihastage meid!"

Seda rääkides liikus Tarzan edasi. Kavurud ei söandanud talle kallale tungida, sest neid kammitses hirm kahe kummalise olendi ees, kes olid surnud, siis jälle ellu ärganud ja taevast alla langenud. Nad taandusid ebaledes.

Järsku märkas Brown Annette'i, kes seisis teiste tüdrukute hulgas poodiumi ääres. Ta sööstis ettepoole ja sõdurid lasksid ta mööda. Suurest erutusest jäid Brownil sõnad kurku kinni, kui ta Annette'i oma käte vahele haaras.

Ahvinimene hüppas oma naise juurde.

„ ruie," ütles ta, „me peame siit lahkuma, enne kui nad midagi taipama hakkavad." Seejärel pöördus ta tüdrukutesunima poole. „Kas siin on Muviro tütar Buira?" küsis ta.

Noor neegritar sööstis Tarzani juurde.

„Suur bwana!" hüüatas ta. „Viimaks ometi olen ma päästetud!"

„Tule ruttu," käsutas ahvinimene, „ja kutsu kaasa ka teised tüdrukud, kes tahavad siit ära minna."

Selgus, et kohale jääda ei soovinud keegi, ning Tarzan ja Brown juhtisid nad troonisaalist väljapääsu poole. Kuid nad polnud veel kuigi kaugele jõudnud, kui nägid eespool keerlevaid suitsupilvi ja kuulsid leekide mühinat.

„ Tempel põleb!" karjatas Annette.

„Ma arvan, et oleme sisse piiratud," urises Brown. „Tempel süttis lennukist. Kas keegi teab teist väljapääsu?"

„Mina tean," ütles Jane. „On olemas salakäik, mis viib templist metsa. Ma tean, kust see algab. Tulge minu järel."

Ta pööras tagasi ja kõik seadsid sammud taas troonisaali poole. Varsti hakkas neile vastu tulema sõdureid ja orje, kes kõik kõrvalkäikudesse ja -ruumidesse hiilisid. Kavandavanda

190

toa ees jäi Jane äkki seisma. Ta pöördus Browni poole.

„Me kõik riskisime oma eluga," ütles ta, „ja kaks meie hulgast surid, ajades meeletult taga igavese nooruse saladust. See on siin, selles ruumis. Kas te raatsite kaotada paar sekundit, et seda kätte saada?"

„Kas ma raatsin?" hüüdis Brown. „Ja kuidas veel! Viige mind sinna."

Ülempreestri toas osutas Jane kapiuksele.

„Selles kapis on kast teie soovitud imerohuga, kuid võti on Kavandavanda puusakatte all," lausus ta.

„Mul on siin parem võti," ütles Brown oma püstolile osutades. Ta tulistas läbi lukuaugu ja tõmbas kapiukse lahti.

„Siin see on," sõnas Jane kasti välja võttes. Brown haaras selle enda kätte ja nad jätkasid teed saiakäigu sissepääsu poole. Ent äkki jäi Jane seisma.

„Kardan, et oleme hiljaks jäänud," ütles ta ehmunult. „Arvasin teadvat, kus sissepääs asub, nüüd aga olen kõik segi ajanud."

„Me peame leidma tee, mis templist välja viib," lausus Tarzan. „Tuli levib kiiresti edasi ja saab meid peagi kätte."

Tempel oli juba üleni leekides. Nad kuulsid leekide kurjakuulutavat mühinat, põleva puu praksumist, varisevate lagede mürinat. Siis tuli neile vastu sõdur, kes oli suitsust pooleldi lämbumas. Tarzan pidas ta kinni.

„Vii meid siit välja," käskis ta, „ja ma jätan su ellu."

Kavuru nägi tublisti vaeva, enne kui suutis Tarzanit lähemalt silmitseda.

„Ahvide Tarzan!" hüüatas ta.

„Ydeni," lausus ahvinimene, „ma ei tundnud sind esialgu ära."

„Ja sa tahad, et ma teid templist välja viiksin? Teid, kes te tapsite meie ülempreestri Kavandavanda?" Jah," vastas Tarzan.

„Kui ma näitan teile teed läbi küla, saate te kõik surma. Ka-vurude sõdurid on oma esialgsest hirmust üle saamas. Nad ei lase teid iialgi läbi. Ma võin teid viia seda teed ja lasta

kõiki tappa. Kuid sa päästsid kord mu elu. Nüüd päästan vastutasuks sinu elu. Tulge minu järel."

Ta juhtis nad kõige lühemat teed mööda saiakäigu sissepääsu juurde.

191

„Siitkaudu jõuate metsa," ütles ta. „Mine oma teed, Ahvide Tarzan, ja ära enam iialgi tule kavurude külla."

* * *

Möödus kolm nädalat. Kaugel metsikust kavurude külast, Tarzani bangalo elutoas oli kamina ette kogunenud tuttav kuueliikmeline seltskond. Seal oli džunglivalitseja oma naisega, Brown ja Annette, kes käest kinni hoides kamina ees lõvinahal istusid, ning Tibbs, kes teistest kaugemal kombekalt tooliserval istet oli võtnud. Ta polnud harjunud istuma kõrgest seisusest isikute juuresolekul. Hoopis vabamalt tundis end lord Greystoke'i õlal kükitav väike Nkima.

„Mida me nende kuulikestega ette võtame?" küsis Brown.

„Mida iganes soovite," ütles Jane. „Te riskisite eluga, et neid hankida. Kui ma õigesti mäletan, siis ütlesite midagi niisugust, et tsiviliseeritud maailmas toob see eluvesi teile raha nagu raba. Võtke see endale."

„Ei," vastas ameeriklane. „Me kõik riskisime oma eluga ja keegi ei tohi selle ainuomanikuks saada. Mida rohkem ma sellest mõtlen, seda vähem mu plaan mulle endale meeldib. Teeme nii, et jagame selle omavahel ära. Olgu meid ainult viis, kes jäävad igavesti elama."

„Ning on igavesti noored ja ilusad," lisas Annette.

„Kui te lubate mul sõna sekka öelda, miss," sõnas Tibbs tähendusrikkalt köhatades, „siis ma ei usu, et mulle meeldiks nii kaua pükse pressida. Ja veel ilus olla — mu jumal! Ma ei leiaks iialgi tööd. Kes on kunagi kohanud ilusat teenrit?"

„Hea küll, kuid me jagame selle siiski ära," käis Brown peale. „See on su oma asi, võtad seda sisse või ei, kuid pea meeles, et sa ei tohi seda müüa ühelegi vürstitaolisele tüübile. Ja nüüd jaotan ma selle viieks võrdseks osaks."

„Te unustasite väikese Nkima," naeris Jane.

„Tõsi jah," nõustus Brown. „Jagame selle kuueks. Temast on siin ilmas märksa rohkem kasu kui paljudest inimestest."

SISUKORD

Tarzan - ahvide kasvandik
Tarzani tagasitulek
Tarzani metsikud sõbrad
Tarzani poeg
Tarzan ja Opari kalliskivid
Kättesaamatu Tarzan
Kohutav Tarzan
Tarzan ja Kuldlõvi
Tarzan ja sipelginimesed
Tarzan - džunglivalitseja
Tarzan ja kadunud impeerium
Tarzan Pellucidaris
Võitmatu Tarzan
Võidutsev Tarzan
Tarzan ja kullalinn
Tarzan ja lõviinimene
Tarzan ja leopardinimesed
TARZANI OTSINGUD
Tarzan ja keelatud linn
Oivaline Tarzan
Tarzan ja võõrleegion
Tarzan ja hullumeelne
Tarzan ja merehädalised
Tarzan ja mõrv dzunglis
Tarzan ja maailmameister
Tarzani džunglijutud